Taloudelliset tiedot *2023*

fortum
Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Taloudelliset tiedot 2023 – Lukijalle

Tämä raportti koostuu hallituksen toimintakertomuksesta sekä Fortum-konsernin tilinpäätöksestä, joka sisältää myös emoyhtiön tilinpäätöksen. Fortumin raportointikokonaisuuden muut osat ovat toimitusjohtajan liiketoimintakatsaus, selvitys yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, palkitsemisraportti, sekä verojalanjälki, jotka julkaistaan Fortumin internetsivustolla. Kestävä kehitys on integroitu osaksi Fortumin vuosiraportointia ja lisäksi yksityiskohtaisempia tietoja kestävän kehityksen toiminnastamme on saatavilla verkkosivuillamme kestävä kehitys -osiossa.

Hallituksen toimintakertomus
Tämä osio sisältää kuvauksen Fortumin tuloskehityksestä vuonna 2023. Täältä löydät myös riskienhallinnan kuvauksen sekä tietoa kestävästä kehityksestä sisältäen EU-taksonomiaan liittyvät tunnusluvut ja Fortumin osakkeesta.

Konsernitilinpäätös
Päälaskelmat koostuvat Fortum-konsernin tuloslaskelmasta, laajasta tuloslaskelmasta, taseesta, oman pääoman muutoslaskelmasta ja rahavirtalaskelmasta.

Liitetiedot
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on ryhmitelty kuuteen ryhmään niiden luonteen mukaan. Hyödynnä liitetietosivujen oikeassa reunassa olevia liitetietonumeroita tilinpäätöksen selaamiseen.

Tunnusluvut
Tämä osio sisältää taloudelliset tunnusluvut, osakepohjaiset tunnusluvut, kestävän kehityksen tunnusluvut ja segmenttikohtaiset tunnusluvut vuosille 2022–2023. Taloudelliset tunnusluvut perustuvat pääasiassa konsernitilinpäätöksen päälaskelmiin. Segmenttikohtaiset tunnusluvut sisältävät segmenttikohtaista tietoa.

Emoyhtiön tilinpäätös
Täältä löydät emoyhtiön tilinpäätöksen sisältäen päälaskelmat, rahavirtalaskelman sekä tilinpäätöksen liitetiedot.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset
Hallituksen ja toimitusjohtajan allekirjoitukset löytyvät tästä osiosta.

Tilintarkastuskertomus
Tämä osa sisältää Fortum Oyj:n tilintarkastajan, Deloitte Oy:n tilintarkastuskertomuksen.

Tunnusluvut 2014–2023, toiminnalliset tunnusluvut ja Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin
Täältä löydät taloudelliset tunnusluvut, osakepohjaiset tunnusluvut, kestävän kehityksen tunnusluvut, segmenttikohtaiset tunnusluvut sekä volyymeihin liittyvät tunnusluvut vuosilta 2014–2023 sekä investoinnit käyttöomaisuuteen ja vuosineljänneskohtaiset tiedot vuosilta 2022 ja 2023.

Tietoa sijoittajille
Tähän osioon on koottu tietoa Fortumin yhtiökokouksesta, osingonmaksusta, osakkeesta sekä vuoden 2024 tulostiedotuksesta.

Tämä PDF-raportti on vapaaehtoinen julkistus ja se ei ole ESEF-asetuksen (European Single Electronic Format) mukainen xHTML-asiakirja.

Liitetiedot

1–3 Laadintaperusteet
Nämä liitetiedot kuvaavat konsernitilinpäätöksen laadintaperusteet ja sisältävät tilinpäätöksen laadintaperiaatteet, kuvauksen tilinpäätöksen laadinnassa sovelletuista kriittisistä tilinpäätösarvioista ja -harkinnasta sekä tietoa yrityshankinnoista ja -myynneistä.

4–5 Riskit
Riskiosion liitetiedot kuvaavat, miten Fortum hallitsee rahoitus- ja pääomariskejään.

6–13 Tuloslaskelma
Tähän osioon on koottu tuloslaskelmaa täydentävät liitetiedot.

14–33 Tase
Tähän osioon on koottu tasetta täydentävät liitetiedot.

34–36 Taseen ulkopuoliset järjestelyt
Näistä liitetiedoista löydät tietoa taseen ulkopuolisista järjestelyistä.

37–39 Konsernirakenne ja lähipiiritiedot
Tähän osioon on koottu tiedot lähipiiritapahtumista, tilikauden jälkeisistä tapahtumista sekä konserniyrityksistä.

Tähän osioon on koottu tiedot lähipiiritapahtumista, tilikauden jälkeisistä tapahtumista sekä konserniyrityksistä.

IS = Tuloslaskelma
BS = Tase
CF = Kassavirta

fortum
Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Tuloskehitys ja taloudellinen asema 2
Kestävä kehitys 18
Riskienhallinta 37
Fortumin osake ja osakkeenomistajat 46

TILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös

Konsernin tuloslaskelma 49
Konsernin laaja tuloslaskelma 50
Konsernin tase 51
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista 52
Konsernin rahavirtalaskelma 54

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Olennaiset laadintaperiaatteet 56
2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat 59
3 Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot 61
4 Rahoitusriskien hallinta 64
5 Pääomariskien hallinta 70
6 Segmenttiraportointi 71
7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto 76
8 Muut kulut 77
9 Materiaalit ja palvelut 78
10 Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot 78
11 Rahoituskulut – netto 82
12 Tuloverot 83
13 Osakekohtainen tulos ja osinko 85
14 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain 86
15 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon 90
16 Aineettomat hyödykkeet 93
17 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät 94
18 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin 96
19 Arvonalentumistestaus 99
20 Muut pitkäaikaiset sijoitukset 100
21 Korolliset saamiset 100
22 Vaihto-omaisuus 101
23 Myyntisaamiset ja muut saamiset 101
24 Likvidit varat 102
25 Osakepääoma 103
26 Korolliset velat 103
27 Tuloverosaamiset ja -velat 106
28 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat 109
29 Muut varaukset 111
30 Eläkevelvoitteet 112
31 Muut pitkäaikaiset velat 115
32 Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma 115
33 Vuokrasopimukset 115
34 Investointi- ja muut sitoumukset 116
35 Pantatut varat ja vastuut 117
36 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt 118
37 Lähipiiritapahtumat 119
38 Tilikauden jälkeiset tapahtumat 120
39 Konserniyritykset segmenteittäin 121

Tunnusluvut

Taloudelliset tunnusluvut 123
Osakekohtaiset tunnusluvut 124
Kestävän kehityksen tunnusluvut 124
Segmenttikohtaiset tunnusluvut 125
Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset 126

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tuloslaskelma 132
Tase 133
Rahoituslaskelma 134
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 135

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset 142

Tilintarkastuskertomus 143

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä 148

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudelliset tunnusluvut 149
Osakekohtaiset tunnusluvut 152
Kestävän kehityksen tunnusluvut 153
Segmenttikohtaiset tunnusluvut 154
Investoinnit käyttöomaisuuteen 160
Toiminnalliset tunnusluvut 162

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin 167

Tietoa sijoittajille 169

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

- Tuloskehitys ja taloudellinen asema
- Kestävä kehitys
- Riskienhallinta
- Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Muutoksen ja liiketoiminnan vakauttamisen vuosi

Lopetettuja toimintoja koskeva IFRS-oikaisu

Määräysvalta Fortumin Venäjän toimintoihin menetettiin 25.4.2023 Venäjän presidentin asetuksen nro 302 vuoksi. Tämän vuoksi Fortumin Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuonna 2023 ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi. Tiedot konsolidoinnin päättymisestä perustuvat 31.3.2023 taseeseen, koska Fortum ei ole saanut Russia-segmentin taloudellista tai ei-taloudellista tietoa vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen raportoinnin jälkeen. Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin IFRS-vaatimusten mukaisesti. Vuoden 2021 vertailutietoja ei ole oikaistu.

Lopetetut toiminnot vuonna 2022 sisältävät myös Fortumin entisen tytäryhtiön Uniper SE:n ja sen konserniyhtiöt. Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Tuloslaskelmatiedot hallituksen toimintakertomuksessa ja tilinpäätöksessä sisältävät vain jatkuvat toiminnot, ellei toisin mainita.

Katso **liite 1,** **liite 2** ja **liite 3**.

Taloudellisia tunnuslukuja

Tunnuslukuja, jatkuvat toiminnot

milj. euroa tai kuten merkitty	2023	2022	2021	Muutos 23/22
Raportoitu				
IS Liikevaihto	6 711	7 774	6 422	-14%
IS Liikevoitto	1 662	1 967	4 325	-16%
- % liikevaihdosta	24,8	25,3	67,4	
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	59	-185	168	132%
IS Voitto ennen tuloveroja	1 583	1 564	4 332	1%
- % liikevaihdosta	23,6	20,1	67,5	
IS Kauden voitto	1 515	2 084	4 008	-27%
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 514	2 080	3 985	-27%
IS Tulos/osake, euroa	1,68	2,34	4,49	-28%
CF Liiketoiminnan rahavirta	1 710	1 717	1 119	0%

milj. euroa tai kuten merkitty	2023	2022	2021	Muutos 23/22
Vertailukelpoinen				
Käyttökate (EBITDA)	1 903	2 025	2 016	-6%
IS Liikevoitto	1 544	1 611	1 429	-4%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	-40	104	118%
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 150	1 076	1 091	7%
Tulos/osake, euroa	1,28	1,21	1,23	6%

Tunnuslukuja, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)

milj. euroa tai kuten merkitty	2023	2022	2021	Muutos 23/22
Raportoitu				
IS Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-2 069	-2 416	739	14%
IS Tulos/osake, euroa	-2,31	-2,72	0,83	15%
CF Liiketoiminnan rahavirta	1 819	-8 767	4 970	121%
Vertailukelpoinen				
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 184	-988	1 778	220%
Tulos/osake, euroa	1,32	-1,11	2,00	219%

milj. euroa tai kuten merkitty	2023	2022	2021	Muutos 23/22
Oma pääoma/osake, euroa	9,40	8,55	13,66	10%
Rahoitusnettovelka (kauden lopussa)	942	1 084	789	-13%
Rahoitusnettovelka kauden lopussa ilman Venäjää	N/A	1 127		
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	0,5	0,6	N/A	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, yhteensä	N/A	0,4	0,2	
Oman pääoman tuotto, %	-25,5	-96,2	-0,8	
Omavaraisuusaste, %	45	33	9	

Katso **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

Vuoden 2023 aikana kaasun ja sähkön hinnat laskivat Euroopassa. Syksyllä sää oli Pohjoismaissa normaalia leudompi mutta muuttui kylmäksi ja kuivaksi vuoden viimeisellä neljänneksellä. Kylmä tuuli

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

ja tavallista heikommat tuuliolosuhteet laskivat vesivarantoja nopeasti, minkä ansioista Pohjoismaiset spot-hinnat elpyivät edellisen neljänneksen alhaisemmilta tasoilta.

Vuoden 2023 taloudellisen tuloksen tärkein ajuri oli Generation-segmentin vahva suorituskyky. Segmentti hyötyi korkeista sähkönhinnoista Pohjoismaissa ja hyvästä fyysisestä optimoinnista, mitä tuki hintojen suuri heilunta. Segmentin vertailukelpoinen liikevoitto oli kaikkien aikojen paras, 1 679 miljoonaa euroa, ja saavutettu sähkönhinta oli 63,1 euroa/MWh koko vuodelta.

Vuoden 2023 aikana onnistuimme vahvistamaan taloudellista asemaamme vakaan tuloksen ja kassavirran ansiosta. Vuoden lopussa velkaantumisasteemme oli 0,5 ja meillä oli 7,5 miljardia euroa nostamattomia luottoja ja likvidejä varoja. Toukokuussa palasimme menestyksekkäästi velkakirjamarkkinoille laskemalla liikkeelle kaksi joukkovelkakirjalainaa, yhteensä 1,15 miljardia euroa. Tammikuussa 2024 julkistimme vihreän rahoituksen viitekehyksen mahdollisia tulevia puhtaan energian investointeja varten.

Konsernin vuoden 2023 vahvan tuloksen perusteella Fortumin hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,15 euroa osakkeelta eli noin 90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta.

Mittavien mullistusten jälkeen vuonna 2023 keskityimme toimintamme vakauttamiseen ja muutokseen. Maaliskuussa julkistimme Pohjoismaihin painottuvan uuden strategiamme ja toimintamme perustan (purpose) sekä uudet taloudelliset- ja ympäristötavoitteemme.

Yksi strategiamme painopisteistä on tuottaa puhdasta energiaa luotettavasti. Pitkän aikavälin tuottavuuden ja toimitusvarmuuden varmistamiseksi julkistimme vuonna 2023 useita hankkeita, jotka parantavat ensiluokkaisia toimintojamme. Näitä ovat esimerkiksi Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttöiän pidentäminen vuoteen 2050 ja vesivoimalaitosten peruskorjaukset esimerkiksi Ruotsin Untrassa. Myös kaupallisen sähköntuotannon aloittaminen Olkiluoto 3 -ydinvoimalaitosyksikössä oli vuoden kohokohtia. Fortum omistaa Olkiluodosta 25 prosenttia. Pjelaxin 380 MW:n tuulipuiston rakentaminen eteni aikataulussa ja budjetissa. Tässä Suomen kolmanneksi suurimassa tuulipuistossa on aloitettu sähköntuotannon testaus, ja tuulipuisto otetaan käyttöön vuoden 2024 toisella neljänneksellä. Täydensimme kuluttajaliiketoimintaamme Telge Energin hankinnalla, mikä kasvattaa kuluttaja- ja yritysasiakaskuntaamme 150 000 asiakkaalla. Yritys on yksi Ruotsin kymmenestä suurimmasta puhtaan sähkön toimittajasta. Suomen viimeinen hiililauhdelaitos Meri-Pori toimi vielä talvikuukausina kaupallisesti pohjoismaisten sähkömarkkinoiden toimitusvarmuuden tukena, mutta maaliskuusta 2024 sen tuotanto varataan vakavien kriisi- ja häiriötilanteiden varalle.

Toinen strategiamme painopiste on edistää teollisuuden dekarbonisaatiota. Tavoitteenamme on tarjota puhdasta ja vakaata sähköntuotantoa, jotta asiakkaamme voivat irtautua fossiilista polttoaineista, sekä kehittää aktiivisesti hankkeita, jotka mahdollistavat kasvun pidemmällä aikavälillä, kun rakennamme uutta puhtaan energian tuotantoa yhteistyössä strategisten asiakkaiden kanssa. Ydinvoimaselvityksemme puitteissa olemme solmineet kumppanuuksia ja tutkimme yhteistyömahdollisuuksia sekä teknologiatoimittajien että energia-alan asiakkaiden kanssa. Ydinvoiman kannatus Suomessa ja Ruotsissa on tällä hetkellä ennätyksellisen korkeaa, ja keskustelemme hallitusten kanssa siitä, miten mahdollisen uuden ydinvoiman edellytyksiä voitaisiin parantaa. Päätimme vuoden aikana myös Espoo Clean Heat -ohjelmaan liittyvästä 225 miljoonan euron investoinnista ja aloitimme Kirkkonummen lämpöpumppulaitoksen rakennustyöt. Osana ainutlaatuista yhteistyöprojektiamme Microsoftin kanssa otamme talteen hukkalämpöä Microsoftin uusista datakeskuksista ja käytämme sitä kaukolämmityksessä. Yksi strategisista tavoitteistamme on rakentaa vahva pitkän aikavälin sähkönostosopimusten (PPA) portfolio. Edistyimme vuonna 2023 hyvin: allekirjoitimme teollisuusasiakkaiden kanssa useita PPA-sopimuksia, jotka paitsi tukevat teollisuusalojen dekarbonisaatiota, myös pienentävät omia riskejämme ja vakauttavat tukkusähköntuotantomme tuottoja ja kassavirtaa.

Strategiamme kolmas painopiste on uusiutuminen ja kehittyminen. Otimme käyttöön uuden toimintamallin ja liiketoimintarakenteen sekä nimitimme uuden johtoryhmän. Uudet hallinnointiprosessit tehostavat päätöksentekoamme ja uudistimme organisaatiorakennetta. Varmistaaksemme strategiamme tehokkaan toteuttamisen panostamme jatkossakin kulttuurimme ja henkilöstömme kehittämiseen. Koska Fortum on paljon pienempi yritys kuin vuosi sitten, sopeutamme toimintaamme uuteen tilanteeseen ja liiketoimintamalliimme. Käynnistimme syksyllä tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on vähentää asteittain vuotuisia kiinteitä kustannuksia 100 miljoonalla eurolla vuoden 2025 loppuun saakka. Tavoitteen saavuttaminen voi mahdollisesti edellyttää myös henkilöstövähennyksiä. Lisäksi pyrimme kääntämään heikosti suoriutuvien liiketoimintojen tilanteen ja tarkistamme fokusalueitamme.

Geopoliittiset jännitteet pysyivät korkealla koko vuoden, ja valitettavasti Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja täysimittainen sota jatkuivat. Toisella neljänneksellä suljimme kirjat Venäjällä lopullisesti. Koska viranomaiset ottivat laittomasti Fortumin omaisuuden Venäjällä hallintaansa ja menetimme määräysvallan, kirjasimme koko omaisuutemme Venäjällä alas ja lopetimme Russia-segmentin konsolidoinnin. Venäjän toimet rikkovat räikeästi kansainvälisiä investointisuojasopimuksia ja estävät Fortumia käyttämästä osakkeenomistajan oikeuksia. Lähetimme tästä tiedoksiannon Venäjän valtiolle, ja välimiesmenettelyn odotetaan käynnistyvän vuoden 2024 alussa.

Vuoden 2023 jälkipuoliskolla epävarmuus Fortumin toimintaympäristössä lisääntyi entisestään. Vaisu taloustilanne levisi laajalle, ja inflaatio ja korot olivat edelleen korkealla tasolla, mikä heikentää sijoittajien sentimenttiä kaikilla sektoreilla. Muut maat ovat tarjonneet runsaasti tukia ei-taloudellisille dekarbonisaatiohankkeille, mikä puolestaan on ohjannut investointeja Suomen ja Pohjoismaiden ulkopuolelle. Koska heikon taloustilanteen ennustetaan jatkuvan vuonna 2024, pyrimme hallitsemaan epävarmuutta strategiamme vaiheittaisella toteutuksella. Lyhyellä aikavälillä terävöitämme painopisteitämme, varmistamme nykyisten toimintojen, erityisesti sähköntuotannon optimoinnin ja hallitsemme liiketoimintariskejä. Samalla rakennamme valmiutta sähköistymis- ja kasvuvaiheeseen pidemmällä aikavälillä. Yhtenä Pohjoismaiden suurimmista energiayhtiöistä olemme ainutlaatuisessa asemassa. Pohjoismaiset sähkömarkkinat ja oma sähköntuotantomme ovat jo lähes täysin päästöttömiä ja puhtaita, eikä jäljellä ole juurikaan fossiilista tuotantoa, joka pitäisi korvata. Valmistaudumme yhdessä asiakkaidemme kanssa kasvuvaiheeseen; olemme valmiita edistämään myös muiden teollisuudenalojen dekarbonisaatiota, kun kysyntä taas piristyy.

Pohjoismaisten sähkömarkkinoiden kehitys kriisitalven 2022–2023 jälkeen osoittaa, että hintojen suuresta heilahtelusta ja jopa äärimmäisistä hintahuipuista on tullut uusi normaali. Suurin syy tähän on vaihtelevan tuulivoimatuotannon osuuden kasvu ja samalla kiinteän ja joustavan kapasiteetin pienempi osuus pohjoismaisessa energiajärjestelmässä. Vaikka markkinat toimivat suunnitellusti, hintojen heilahtelu oli valtavaa: vuonna 2023 spot-hinta oli negatiivinen 11 päivän ajan ja päivittäinen keskiarvo nousi jopa 900 euroon megawattitunnilta kylmimpinä päivinä tammikuussa 2024. Odotettavissa olevat satunnaiset hintahuiput eivät kuitenkaan riittävästi kannusta tuottajia investoimaan uuteen kiinteään tai joustavaan kapasiteettiin. Epävarmuus voi päinvastoin estää sähköistämisinvestointeja, joita tarvitaan dekarbonisaation edistämiseksi. Tarvitsemme lisätoimenpiteitä, kuten kapasiteettimekanismeja tai

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

muita investointikannustimia, jotta voimme varmistaa sähkön toimitusvarmuuden ja edistää investointeja teollisuuden hiilestä irtautumiseen.

Muutokset raportoinnissa

Fortum uudisti toimintarakenteensa maaliskuun 2023 lopussa. Uuden organisaation tavoitteena on yhtiön uuden vision ja strategian menestyksekäs toteuttaminen. Uusi organisaatio koostuu seuraavista liiketoimintayksiköistä: Corporate Customers and Markets, Nuclear Generation, Hydro Generation, Renewables and Decarbonisation, Consumer Solutions ja Circular Solutions.

Fortum päivitti taloudellista segmenttiraportointiaan uuden liiketoimintarakenteen ja strategian mukaisesti. Vuodesta 2023 lähtien Fortum raportoi taloudellisen tuloksensa seuraavissa raportointisegmenteissä:

- Generation-segmentti sisältää Corporate Customers and Markets-, Nuclear Generation-, Hydro Generation- ja Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoimintayksikön.
- Muut toiminnot -segmentti sisältää Circular Solutions -liiketoimintayksikön, Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoiminnot ja konsernijohdon.

Fortum julkaisi 17.4.2023 uusien raportointisegmenttien oikaistut segmenttitiedot vuodelta 2022.

Venäjän presidentin asetuksen (nro 302, 25.4.2023) seurauksena Fortumin omaisuus Venäjällä otettiin Venäjän viranomaisten hallintaan. Määräysvallan arvioinnin perusteella Fortum menetti Venäjän toimintojensa hallinnan. Tämän vuoksi Russia-segmentin konsolidointi päättyi 25.4.2023 ja segmentti raportoitiin lopetettuina toimintoina vuonna 2023. Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen seurauksena Fortum julkaisi 11.5.2023 vuoden 2022 ja vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen oikaistun konsernin tuloslaskelman, konsernin laajan tuloslaskelman, konsernin rahavirtalaskelman ja keskeisten tunnuslukujen vertailutiedot. Konsernitasetta ei oikaistu.

Sen jälkeen, kun Saksan hallituksen kanssa oli allekirjoitettu periaatesopimus Uniperin myynnistä, Uniperin konsolidointi päättyi ja Uniper luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä. Järjestely saatiin päätökseen joulukuussa 2022.

Fortumin strategia

Helmikuussa 2024 Fortumin hallitus täsmensi yhtiön strategiaa. Katso **Tilikauden jälkeiset tapahtumat.**

Fortumin hallitus päätti Fortumin uudesta strategiasta maaliskuun 2023 alussa. Fortumin strategian painopisteitä ovat luotettavan puhtaan energian toimittaminen ja teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen Pohjoismaissa.

Taloudelliset ja vastuullisuustavoitteet olivat seuraavat:

- Taloudellinen ohjeistus vähintään luottoluokitustason BBB ja tulevaisuuden kasvuun vaadittavan taloudellisen joustavuuden varmistamiseksi. Pitkän aikavälin vertailukelpoinen rahoitusnettovelan ja käyttökatteen suhde on 2,0–2,5.
- Hallittu kasvu puhtaassa energiassa. Päivitetty investointiohjeistus vuosille 2023–2025 on enintään 1,0 miljardia euroa (päivitetty 2.11.2023, aiemmin enintään 1,5 miljardia euroa).
- Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä. Sitä sovelletaan ja arvioidaan yhtiön ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden perusteella.
- Osinkopolitiikan mukaan osingonjakosuhde on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta.
- Fortum sitoutuu aiempaa tiukempiin vastuullisuus- ja ilmastotavoitteisiin: toiminnasta tulee hiilineutraalia vuoteen 2030 mennessä, hiilestä luovutaan vuoden 2027 loppuun mennessä ja hiilidioksidin ominaispäästöille asetetaan tavoite. Lisäksi Fortum sitoutuu SBTi-tavoitteeseen (1,5 °C) ja asettaa biodiversiteettitavoitteet.

Fortum käynnisti 2.11.2023 tehostamisohjelman kannattavuuden parantamiseksi ja kassavirran turvaamiseksi epävarmassa toimintaympäristössä. Tehostamisohjelman tavoitteena on vähentää Fortumin vuotuisia kiinteitä kustannuksia asteittain 100 miljoonalla eurolla vuoden 2025 loppuun saakka. Tavoiteltu 100 miljoonan euron vähennys vastaa noin kymmentä prosenttia konsernin vuoden 2022 kiinteistä kustannuksista. Tehostamisohjelma sisältää strategista priorisointia ja allokoitujen resurssien arviointia sekä toimenpiteitä heikosti suoriutuvien liiketoimintojen tilanteen kääntämiseksi. Ohjelman tavoitteiden saavuttamisen odotetaan edellyttävän henkilöstövähennyksiä.

Taloudellinen tulos

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Generation	4 420	4 465	-1%
Consumer Solutions	3 766	4 578	-18%
Muut toiminnot	548	589	-7%
Nord Pool -sähköpörssissä tehtyjen ostojen ja myyntien netotus [1)]	-1 510	-2 312	
Eliminoinnit	-514	454	
IS **Jatkuvat toiminnot yhteensä**	**6 711**	**7 774**	**-14%**

1) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Pool -sähköpörssissä netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettynä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Generation	1 874	1 876	0%
Consumer Solutions	108	173	-38%
Muut toiminnot	-80	-23	-248%
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**1 903**	**2 025**	**-6%**

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Generation	1 679	1 629	3%
Consumer Solutions	38	97	-61%
Muut toiminnot	-173	-116	-49%
IS **Jatkuvat toiminnot yhteensä**	**1 544**	**1 611**	**-4%**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Generation	2 058	2 128	-3%
Consumer Solutions	-215	-149	-44%
Muut toiminnot	-181	-13	-1 292%
IS **Jatkuvat toiminnot yhteensä**	**1 662**	**1 967**	**-16%**

Lisätietoja katso ▸ **liite 6**.

Liikevaihto laski 6 711 (7 774) miljoonaan euroon pääasiassa sähkönhintojen laskun seurauksena.

Vertailukelpoinen liikevoitto oli 1 544 (1 611) miljoonaa euroa. Generation-segmentin tulosparannusta tasoittivat Consumer Solutions -segmentin ja Muut toiminnot -segmentin heikompien tulosten negatiiviset vaikutukset.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 118 (356) miljoonan euron vaikutus kauden liikevoittoon pääasiassa suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutosten seurauksena. Vertailukaudella vuonna 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 638 miljoonaa euroa verottomia voittoja Fortum Oslo Varmen myynnistä ja 138 miljoonaa euroa Recharge- ja Plugsurfing-liiketoimintojen myynnistä sekä -376 miljoonaa euroa, joka liittyi suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksiin (▸ **liite 7**).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 7 (-40) miljoonaa euroa (▸ **liite 18**). Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli 59 (-185) miljoonaa euroa ja sisälsi 50 (-191) miljoonaa euroa ydinjätteeseen liittyvistä varauksista ja ydinjätehuoltorahastosta aiheutuvia vaikutuksia osaomisteisissa ydinvoimayhtiöissä.

Rahoituskulut – netto oli -138 (-218) miljoonaa euroa. Rahoituskulut – netto sisältää 286 (202) miljoonaa euroa lainojen korkokuluja ja 153 (46) miljoonaa euroa lainasaamisten ja talletusten korkotuottoja. Suomen valtion sijoitusyhtiön Solidiumin myöntämään siltarahoituslainaan liittyvät korkokulut olivat 41 (26) miljoonaa euroa vuonna 2023. Vertailukelpoiset nettorahoituskulut olivat -137 (-170) miljoonaa euroa (▸ **liite 11**).

Katsauskauden tuloverot olivat yhteensä -69 (verotulo 520) miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tuloveroihin sisältyi 225 miljoonaa euroa liittyen kertaluonteiseen positiiviseen verovaikutukseen, joka kirjattiin pääasiassa Irlannissa ja Alankomaissa Venäjän omaisuuden arvonalentumisen vuoksi. Vuonna 2022 tuloverokuluun sisältyi 746 miljoonaa euroa, joka liittyi kertaluonteiseen verovaikutukseen Irlannissa pääasiassa Uniperin myynnin seurauksena. Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta oli 19,1 % (21,9 %) (▸ **liite 12**).

Kauden voitto oli 1 515 (2 084) miljoonaa euroa, ja vertailukelpoinen kauden voitto oli 1 150 (1 076) miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen kauden voitto sisältää oikaisut vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä sekä oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, rahoituskulut – nettoon, tuloveroihin ja määräysvallattomien omistajien osuuteen (▸ **liite 7.2**).

Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos oli 1,68 euroa (2,34). Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos oli 1,28 euroa (1,21) (▸ **liite 7** ja ▸ **liite 13**).

Taloudellinen asema ja rahavirta

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Korkokulut	-269	-200	-35%
Korkotuotot	165	75	120%
Muut rahoituserät – netto	-34	-93	63%
IS **Rahoitustuotot ja -kulut**	**-138**	**-218**	**37%**
Rahoitusnettovelka	942	1 084	-13%

Rahavirta

Liiketoiminnan rahavirtaan vaikuttivat vahva vertailukelpoinen käyttökate ja käyttöpääoman positiivinen muutos. Niiden vaikutusta tasoitti tuloveromaksujen kasvu. Liiketoiminnan rahavirta pysyi vertailuvuoden tasolla ja oli 1 710 miljoonaa euroa.

Investointien rahavirta oli 1 433 (1 818) miljoonaa euroa. Siihen vaikutti positiivisesti vakuussaamisten merkittävä lasku, joka oli 2 024 (kasvua 1 311) miljoonaa euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 576 (479) miljoonaa euroa. Vuoden 2022 vertailukaudella osakkeiden myynnit ja pääoman palautukset (1 156 milj. euroa) liittyivät pääasiassa 50 %:n omistusosuuden myyntiin Fortum Oslo Varme AS -kaukolämpöyhtiöstä Norjassa. Vertailukausi sisältää myös 1 500 miljoonan euron maksun Fortumin osakaslainasta Uniperille. Joulukuussa 2022, kun Fortum myi Uniper-omistuksensa ja kauppa saatiin päätökseen, Uniper maksoi koko 4 000 miljoonan euron osakaslainan takaisin Fortumille. Uniperin osakkeiden myynnistä saatu 498 miljoonan euron vastike esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa vuonna 2022.

Rahoituksen rahavirta oli -2 640 (-4 684) miljoonaa euroa. Korollisten lainojen takaisinmaksut olivat 1 622 (3 634) miljoonaa euroa, ja vakuusvelan muutos oli -221 (150) miljoonaa euroa. Osingon ensimmäinen erä (413 miljoonaa euroa) maksettiin 24.4.2023 (1 013) ja toinen erä (404 miljoonaa euroa) maksettiin 10.10.2023.

Likvidit varat kasvoivat 503 (vähenivät 1 148) miljoonaa euroa.

Lopetettujen toimintojen rahavirta vuonna 2023 sisältää Venäjään liittyvät rahavirrat 1.1.-31.3.2023 vähennettynä 284 miljoonan euron likvideillä varoilla, jotka menetettiin Venäjän omaisuuden haltuunoton myötä.

Likvidit varat kauden alussa olivat 3 919 miljoonaa euroa ja sisälsivät 247 miljoonaa euroa Russia-segmentin likvidejä varoja.

Lisätietoja on rahoitusta käsittelevässä osiossa jäljempänä.

Varat

Taseen loppusumma vuoden 2023 lopussa oli 18 739 (23 642) miljoonaa euroa. Muutos joulukuuhun 2022 verrattuna johtui pääasiassa Venäjän omaisuuden konsolidoinnin päättymisestä huhtikuussa 2023 ja johdannaisinstrumenttien käypien arvojen laskusta sekä vakuussaamisten vähenemisestä. Vuoden 2023 lopussa nettovakuussaamiset olivat 459 (2 255) miljoonaa euroa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Oma pääoma

Oma pääoma oli 8 499 (7 737) miljoonaa euroa. Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma oli 8 438 (7 670) miljoonaa euroa. Omaan pääomaan vaikuttivat negatiivisesti vuoden tappio (-2 069 miljoonaa euroa) ja yhtiökokouksen huhtikuussa 2023 hyväksymä 817 miljoonan euron osinko. Jatkuvien toimintojen tilikauden voiton lisäksi tilikauden tappio sisältää koko Venäjän omaisuuden alaskirjauksen (1,7 miljardia euroa) ja aiemmin omaan pääomaan kirjatut negatiiviset kumulatiiviset muuntoerot (1,9 miljardia euroa). Nämä kumulatiiviset muuntoerot kierrätettiin IFRS:n mukaisesti omasta pääomasta tuloslaskelmaan konsolidoinnin päättymisen vuoksi, eivätkä ne vaikuttaneet omaan pääomaan. Rahavirran suojausten käypään arvoon arvostamisella (1 860 miljoonaa euroa) oli positiivinen vaikutus omaan pääomaan.

Osinko vuodelta 2022 oli 0,91 euroa osakkeelta, yhteensä 817 miljoonaa euroa. Yhtiökokous hyväksyi osingon 13.4.2023. Osingon ensimmäinen erä (0,46 euroa osakkeelta, yhteensä 413 miljoonaa euroa) maksettiin 24.4.2023. Osingon toinen erä (0,45 euroa osakkeelta, yhteensä 404 milj. euroa) maksettiin 10.10.2023.

Rahoitus

Vuoden aikana 2023 hyödykkeiden hinnat laskivat ja äärimmäinen hintojen heilunta väheni. Konsernin taloudellinen asema on erittäin vakaa hintojen laskun ja siihen liittyvien käteisvakuuksien vapautumisen sekä vuonna 2023 toteutettujen rahoitustoimien seurauksena. Joulukuun lopussa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde jatkuvissa toiminnoissa oli erittäin matala 0,5 viimeisen 12 kuukauden ajalta.

Rahoitusnettovelka vuoden 2023 lopussa oli 942 miljoonaa euroa (1 084). Fortumin korolliset velat olivat 5 909 miljoonaa euroa (7 785) ja likvidit varat 4 183 miljoonaa euroa (3 919). Osingon ensimmäinen erä, 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023 ja toinen erä, 404 miljoonaa euroa, maksettiin 10.10.2023.

Tammikuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostamansa 600 miljoonaa euroa likviditeettivalmiusluottolimiitistä ja 1 000 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina maksettiin takaisin helmikuussa 2023. Maaliskuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostamansa 350 miljoonaa euroa Suomen valtion myöntämästä siltarahoituslainasta ja peruutti tämän 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn kokonaan.

Toukokuussa 2023 Fortum palasi velkakirjamarkkinoille laskemalla liikkeeseen kaksiosaisen joukkovelkakirjalainan sisältäen 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan viideksi vuodeksi, jonka kiinteä kuponkikorko on 4 % ja 650 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kymmeneksi vuodeksi, jonka kiinteä kuponkikorko on 4,5 %. Tämän seurauksena Fortum maksoi takaisin viimeisen nostetun erän, 500 miljoonaa euroa, likviditeettivalmiusluottolimiitistä toukokuussa ja 1 000 miljoonan Ruotsin kruunumääräinen joukkovelkakirjalaina maksettiin takaisin kesäkuussa.

Kesäkuussa 2023 Fortum perui 2 100 miljoonaa euroa 3 100 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä ja käytti kuuden kuukauden jatko-option jäljelle jäävään 1 000 miljoonan euron valmiusluottolimiittiin, jonka uusi eräpäivä oli joulukuussa 2023, sisältäen Fortumin kuuden kuukauden jatko-option. Fortum uusi erääntyvän 500 miljoonan euron pankkilainan, jonka uusi eräpäivä on helmikuussa 2025. Jäljellä ollut Uniperille myönnetty noin 1 miljardin euron emoyhtiötakaus vapautui kesäkuun lopussa.

Joulukuussa 2023, 1 000 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitti erääntyi, kun Fortum jätti käyttämättä kuuden kuukauden jatko-optionsa. Lisäksi 500 miljoonan euron lainaan sovittiin yhden vuoden lainanottajan jatko-optio.

Lyhytaikaiset lainat olivat 1 316 miljoonaa euroa sisältäen pitkäaikaisten lainojen 717 miljoonan euron lyhytaikaisen osuuden. Lyhytaikaiset lainat 599 miljoonaa euroa sisältävät 418 miljoonaa euroa vakuusjärjestelyvelkaa ja 174 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa (**liite 26**).

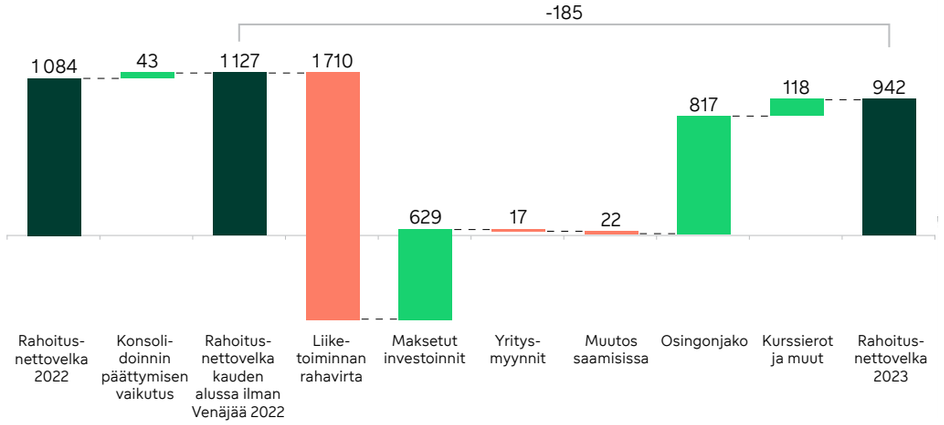
Takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta oli yhteensä 951 miljoonaa euroa (**liite 26**).

Vuoden 2023 lopussa Fortumilla oli 3 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä, jotka koostuvat 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä (erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajien enintään kahden vuoden jatko-option) ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä (erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajan 1 vuoden jatko-option). Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat voimassa toistaiseksi.

S&P Global Ratings vahvisti 9.3.2023 Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen tasolle BBB ja muutti näkymän negatiivisesta vakaaksi.

Fitch Ratings vahvisti 21.3.2023 Fortumin pitkän aikavälin luottoluokituksen tasolle BBB ja muutti näkymän negatiivisesta vakaaksi.

Rahoitusnettovelan muutos 2023, milj. euroa

Toimintaympäristö

Euroopan sähkömarkkinat

Manner-Euroopassa syksy oli normaalia leudompi. Tämä vahvisti kaasu- ja sähkömarkkinoiden laskusuuntausta, joka oli ominaista koko vuodelle 2023. Keskilämpötila Pohjoismaissa oli kuitenkin vuositasolla vain hieman normaalitason yläpuolella ja sää muuttui kylmäksi ja kuivaksi neljännellä neljänneksellä. Tämä ja tavallista heikommat tuuliolosuhteet vähensivät varantoa nopeasti, jolloin pohjoismaiset spot-hinnat elpyivät vuoden loppuun mennessä alhaisemmilta tasoilta.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Alustavien tilastotietojen mukaan Pohjoismaissa kulutettiin sähköä 386 (386) TWh vuonna 2023.

Alustavien tilastotietojen mukaan sähkönkulutus keskisessä Länsi-Euroopassa (Saksa, Ranska, Itävalta, Sveitsi, Belgia ja Alankomaat) vuonna 2023 oli 1 272 (1 322) TWh. Sähkön kysyntä Manner-Euroopassa oli edelleen selvästi alle viiden vuoden keskiarvon. Tähän vaikuttivat energiansäästötoimet ja leudot talvineljännekset.

Vuoden 2023 lopussa pohjoismaiset vesivarannot olivat 77 TWh, mikä on 7 TWh pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella ja 2 TWh edellisvuotta vähemmän.

Vuonna 2023 sähkön keskimääräinen systeemihinta Nord Poolissa oli 56 (136) euroa/MWh. Keskimääräinen aluehinta oli 56 (154) euroa/MWh Suomessa, 52 (129) euroa/MWh SE3-alueella Ruotsissa (Tukholma) ja 40 (62) euroa/MWh SE2-alueella Ruotsissa (Sundsvall). Saksassa keskimääräinen spot-hinta vuonna 2023 oli 95 (235) euroa/MWh.

Helmikuun alussa Pohjoismainen sähkön termiinihinta Nasdaq Commodities -markkinapaikalla oli noin 45 euroa/MWh loppuvuodelle 2024 ja noin 41 euroa/MWh vuodelle 2025. Pohjoismaiden vesivarannot olivat 63 TWh eli noin 9 TWh pitkän ajan keskiarvon alapuolella ja 5 TWh alemmalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Saksassa sähkön termiinihinta oli noin 74 euroa/MWh loppuvuodelle 2024 ja noin 81 euroa/MWh vuodelle 2025.

Euroopan hyödykemarkkinat

Kaasun kysyntä keskisessä Länsi-Euroopassa oli 1 715 (1 867) TWh vuonna 2023. Keskisen Länsi-Euroopan kaasun varastotasot kasvoivat vuoden alusta (532 TWh) vuoden loppuun (559 TWh), jolloin ne olivat 27 TWh suuremmat kuin vuotta aiemmin ja 101 TWh suuremmat kuin viiden vuoden keskiarvo (2018–2022).

Kaasun keskimääräinen front month -hinta (TTF) vuonna 2023 oli 41 (133) euroa/MWh. Vuoden 2024 termiinihinta laski vuoden aikana ja oli 34 euroa/MWh vuoden lopussa. Vuoden 2023 alussa vuoden 2024 toimitusten TTF-termiinihinta oli 78 euroa/MWh.

Päästöoikeuksien (EUA) hinta laski vuoden 2023 aikana ja oli 80 euroa/tonni vuoden lopussa (86 euroa/tonni vuoden alussa). Keskimääräinen EUA-hinta koko vuodelta 2023 oli 85 euroa/tonni.

Hiilen termiinihinta (ICE Rotterdam) vuodelle 2024 laski vuoden 2023 alusta (173 dollaria/tonni) vuoden loppuun (98 dollaria/tonni).

Helmikuun alussa kaasun TTF-termiinihinta oli 31 euroa/MWh loppuvuodelle 2024. EUA-termiinihinta vuodelle 2024 oli tasolla 63 euroa/tonni. Hiilen termiinihinta (ICE Rotterdam) loppuvuodelle 2024 oli 95 dollaria/tonni.

Sähkön kulutus

TWh	2023	2022	2021
Pohjoismaat	386	386	402

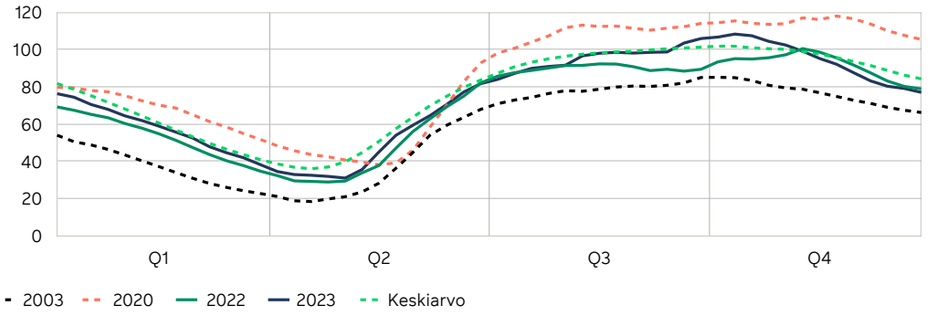
Keskimääräiset hinnat

	2023	2022	2021
Sähkön spot-hinta Nord Pool -sähköpörssissä, euroa/MWh	56,4	135,9	62,3
Sähkön spot-hinta Suomessa, euroa/MWh	56,5	154,0	72,3
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE3, Tukholma, euroa/MWh	51,7	129,2	66,0
Sähkön spot-hinta Ruotsissa, SE2, Sundsvall, euroa/MWh	40,0	61,9	42,6
Sähkön spot-hinta Saksassa, euroa/MWh	95,2	235,4	96,8
CO_2, (ETS EUA seuraava Dec tuote), euroa/tonni CO_2	85	81	54
Hiili (ICE Rotterdam front month), USD/tonni	125	279	117
Öljy (Brent front month), USD/bbl	82	99	71
Kaasu (TTF front month), euroa/MWh	41	133	47

Vesivarastot

TWh	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021
Pohjoismaiset vesivarastot	77	79	73
Pohjoismaiset vesivarastot, pitkän ajan keskiarvo	84	84	84

Vesivarastojen energiasisältö Pohjoismaissa, TWh

Lähde: Nord Pool

Vienti/tuonti Pohjoismaat

TWh (+ = tuonti, - = vienti Pohjoismaista)	2023	2022	2021
Vienti/tuonti Pohjoismaiden ja Manner-Euroopan + Baltian välillä	-41	-35	-29
Vienti/tuonti Pohjoismaiden ja Venäjän välillä	-	4	9
Yhteensä	**-41**	**-31**	**-20**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Sääntely-ympäristö

EU:n toimielimet pääsivät sopimukseen EU:n sähkömarkkinoiden uudistuksesta

Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät 13.12.2023 lopulliseen sopimukseen EU:n sähkömarkkinaa koskevasta lainsäädännöstä ennätyksellisen nopeasti yhdeksän kuukautta kestäneiden neuvottelujen jälkeen. Uudistetussa lainsäädännössä ehdotetaan laajaa valikoimaa riskien vähentämisen välineitä sisältäen muun muassa valtion tukemat sähkönhankintasopimukset sekä kaksisuuntaiset hinnanerosopimukset (CfD), kapasiteettimekanismit (CRM) sekä muut tukimuodot, kuten kohdennettu investointituki sähkönhintojen volatiliteetin tasapainottamiseksi. Fortum on tyytyväinen uudistukseen, jonka odotetaan helpottavan energiasiirtymän edellyttämiä puhtaan energian investointeja ja tarjoavan sähkönkuluttajille ennustettavampia hintoja.

Suurinta osaa säännöksestä sovelletaan kuuden kuukauden kuluttua sen voimaantulosta.

Kaasumarkkinapaketista päästiin sopimukseen

Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät joulukuussa 2023 lopulliseen sopimukseen kaasumarkkinapaketista, jossa asetetaan sisämarkkinasäännöt ja luodaan olosuhteet uusiutuvalle kaasulle ja maakaasulle, mukaan lukien vety.

Vähähiiliselle vedylle otetaan käyttöön yleinen määritelmä, mutta päästövähennysten yksityiskohtainen laskentamenetelmä esitetään vasta vuonna 2025. Ennen kuin tämä toissijainen lainsäädäntö on saatavilla, erityisesti ydinvoimaan perustuvan vähähiilisen vedyn merkitseminen tai sertifiointi ei ole mahdollista eikä julkisia rahoitusvälineitä ole saatavilla vähähiilistä vetyä tuottaviin hankkeisiin. Julkista rahoitusta voidaan myöntää pääasiassa muuta kuin biologista alkuperää oleville uusiutuville polttoaineille (RFNBO).

Lainsäädäntö on tarkoitus hyväksyä virallisesti maaliskuussa 2024, ja se tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua sen virallisesta julkaisemisesta.

Kolmikantaneuvottelut luonnon ennallistamisen sääntelystä saatiin päätökseen

Marraskuussa 2023 Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät väliaikaiseen poliittiseen sopimukseen EU:n luonnon ennallistamisasetuksesta. Asetuksessa yhdistyvät EU:n maa- ja merialueiden luonnon pitkän aikavälin elvyttämistä koskeva yleinen ennallistamistavoite sekä tiettyjä elinympäristöjä ja lajeja koskevat sitovat ennallistamistavoitteet. EU-maiden on toimitettava komissiolle kansalliset ennallistamissuunnitelmat, joista käy ilmi, miten ne aikovat saavuttaa tavoitteet.

Asetuksen vaikutukset Fortumin vesivoimatuotantoon riippuvat kansallisesta toimeenpanosta.

Ruotsin ydinjätehuoltorahaston maksut lasketaan uudelleen

Ruotsin hallitus päätti 21.12.2023 ydinjäterahaston maksuista yksivuotiselle jaksolle vuodelle 2024 aiemman kolmivuotisen jakson sijaan.

Ruotsin uusien ydinvoimainvestointien tiekartta on julkaistu

Ruotsin hallitus julkaisi 16.11.2023 uutta ydinvoimaa koskevan tiekarttansa. Tavoitteena on edistää investointeja ja tarjota pitkän aikavälin ennustettavuuteen etenkin 35 miljardin euron luottotakuilla ja pitkän aikavälin riskinjakomallilla Ruotsin valtion ja yritysten välillä. Etenemissuunnitelman mukaan kahta suurta reaktoria (yhteensä 2 500 MW) vastaava määrä uutta ydinvoimakapasiteettia otetaan käyttöön vuoteen 2035 mennessä ja kymmentä reaktoria vastaava määrä uutta kapasiteettia vuoteen 2045 mennessä. Energiateollisuudesta on nimitetty erityinen ydinvoima-alan koordinaattori, joka kartoittaa tarvittavat toimet ja kutsuu mukaan kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät.

Segmenttikatsaukset

Liiketoimintamalli

Fortum uudisti toimintarakenteensa maaliskuun 2023 lopussa, ja yhtiöllä on kolme raportointisegmenttiä: Generation, Consumer Solutions ja Muut toiminnot. Uuden organisaation tavoitteena on yhtiön uuden tarkoituksen ja strategian menestyksekäs toteuttaminen. Uusi liiketoimintarakenne heijastaa Fortumin puhtaan sähkön tuotantokokonaisuuden keskeisiä arvoajureita, vahvaa myynnin ja kaupankäynnin osaamista sekä asiakaslähtöisyyttä.

Generation-segmentti

Generation-segmentti sisältää Hydro Generation, Nuclear Generation, Corporate Customers and Markets ja Renewables and Decarbonisation liiketoimintayksiköt.

Hydro Generation

Hydro Generation -liiketoimintayksikkö käyttää, ylläpitää ja kehittää Fortumin 4,7 gigawatin (GW) vesivoimaomaisuutta. Yksikön arvonluonnin avaintekijöitä ovat toiminnan turvallisuus sekä kyky optimoida ja lisätä vesivoimanjoustavuutta ja käytettävyyttä.

Nuclear Generation

Nuclear Generation -liiketoimintayksikkö käyttää, ylläpitää ja kehittää Fortumin kokonaan omistamaa 1,0 GW:n Loviisan ydinvoimalaitosta sekä hallinnoi Fortumin omistuksia osaomisteisissa ydinvoimalaitoksissa Suomessa ja Ruotsissa 2,2 GW:n osuudella. Yksikkö tarjoaa myös asiantuntijapalveluita, jotka kattavat ydinvoimalaitosten koko elinkaaren uuden ydinvoiman rakentamisesta ydinpolttoaineen loppusijoitukseen.

Corporate Customers and Markets

Corporate Customers and Markets -liiketoimintayksikkö vastaa suojauksista ja arvonluonnista sekä sähkön fyysisillä että finanssimarkkinoilla ja varmistaa Fortumin sähköntuotannon tulovirran. Se myös vastaa Consumer Solutions -yksikön sähkönhankinnasta. Lisäksi liiketoimintayksikkö vastaa suurista teollisuusasiakkuuksista ja näin ollen jatkaa pitkällä aikavälillä arvonluontia lisäämällä sähkön kysyntää Pohjoismaisilla markkinoilla.

Renewables and Decarbonisation

Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksikkö vastaa kasvusta maatuulivoimassa ja

aurinkoenergiassa kehittämällä ja toteuttamalla projekteja. Yksikkö vastaa myös Fortumin kaukolämpö- ja kaukokylmäliiketoiminnasta sekä hiilidioksidipäästöjen vähentämisestä lämpöliiketoiminnassa. Lisäksi yksikkö tutkii puhtaan vedyn projekteja Pohjoismaissa.

Consumer Solutions -segmentti

Consumer Solutions vastaa energiaratkaisujen tarjoamisesta kuluttajille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille pääasiassa Pohjoismaissa ja Puolassa, mukaan lukien asiakaspalvelu ja laskutuspalvelut. Fortum on yli 2 miljoonalla asiakkaallaan Pohjoismaiden suurin sähkötuotteiden tarjoaja.

Muut toiminnot -segmentti

Muut toiminnot -segmentti sisältää Circular Solutions -liiketoiminnan, joka vastaa kierrätys- ja jäteliiketoiminnasta sekä turbiini- ja generaattoripalveluista ja biopohjaisista ratkaisuista. Nämä liiketoiminnot eivät ole Fortumin uuden strategian keskiössä. Elokuussa 2023 Fortum ilmoitti päättäneensä käynnistää Circular Solutions -liiketoimintojensa strategisten vaihtoehtojen arvioinnin, ja toimintojen myynti on yksi mahdollisista vaihtoehdoista. Muut toiminnot -segmenttiin kuuluvat myös innovaatio- ja pääomasijoitustoiminnot, liiketoimintoja tukevat konsernitoiminnot ja yritysjohto. Konsernitoimintoja ovat Talous ja rahoitus (Finance), Vastuullisuus ja sidosryhmäsuhteet (Sustainability and Corporate Relations), Henkilöstö ja hankinnat (People and Procurement), Lakiasiat (Legal) sekä Uudistuminen ja IT (Transformation and IT).

Generation

Generation-segmentti vastaa Fortumin sähköntuotannosta pääasiassa Pohjoismaissa. Segmenttiin kuuluvat hiilidioksidivapaa vesi-, ydin-, tuuli- ja aurinkovoimatuotanto sekä kaukolämpö- ja kaukokylmäliiketoiminta sekä hiilidioksidipäästöjen vähentäminen lämpöliiketoiminnassa. Generation-segmentti vastaa myös suojauksista ja arvonluonnista sekä sähkön fyysisillä että finanssimarkkinoilla sekä palvelee teollisuus- ja kunnallisia asiakkuuksia vauhdittaen teollisuuden dekarbonisaatiota suuressa mittakaavassa. Lisäksi segmentti kehittää uusiutuvan energiatuotannon ja ydinvoiman osaamista ja projekteja, sekä tutkii puhtaan vedyn mahdollisuuksia.

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Raportoitu			
Liikevaihto	4 420	4 465	-1%
- sähkönmyynti	3 889	3 802	2%
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa [1)]	2 799	2 461	14%
- lämmönmyynti	481	499	-4%
- jätteiden käsittelyn myynti	7	19	-63%
- muu myynti	43	144	-70%
Liikevoitto	2 058	2 128	-3%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista [2)]	59	-178	133%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	454	316	44%
Henkilöstön lukumäärä	1 758	1 660	6%

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	1 874	1 876	0%
Liikevoitto	1 679	1 629	3%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista [2)]	7	-34	121%
Sidotun pääoman tuotto, %	24,2	23,2	4%
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	7 263	6 597	10%

1) Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä CHP- ja lauhdevoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.
2) Voimalaitokset rakennetaan usein yhdessä muiden energiantuottajien kanssa ja omistajat ostavat sähköntuotannon hinnalla, joka vastaa tuotannon kustannuksia korkokuluineen ja tuotantoveroineen. Osuus tuloksesta koostuu lähinnä IFRS-oikaisuista (esim. ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen kirjanpito) ja poistojen kirjaamisesta alkuperäisistä kauppahinnan kohdistuksista konsernin taseessa (**liite 18**).

Generation-segmentin kokonaissähköntuotanto kasvoi vuoteen 2022 verrattuna. Ydinvoiman tuotantomäärät kasvoivat TVO:n Olkiluodon kolmannen ydinvoimalaitosyksikön (OL3) käyttöönoton ja sähköntuotannon seurauksena. Vesivoiman tuotanto kasvoi pääasiassa siksi, että tulovirtaama oli suurempi kuin vuoden 2022 toisella puoliskolla. Segmentin yleinen toiminnallinen tulos ja ydinvoimatuotannon käyttökerroin pysyivät hyvällä tasolla. Kokonaissähköntuotannosta 98 % oli hiilidioksidipäästötöntä. Sähkön ja lämmön yhteistuotanto ja lauhdevoiman tuotanto vähenivät, koska sää oli edellisvuotta lämpimämpi vuoden aikana. Fortum myi 50 %:n omistusosuutensa norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:stä vuonna 2022, ja myyntiä seuranneilla rakennemuutoksilla oli myös negatiivinen vaikutus.

Saavutettu sähkönhinta nousi 3,2 euroa/MWh eli 5 % ja oli kaikkien aikojen korkeimmalla tasolla: 63,1 euroa/MWh. Korkeampi saavutettu sähkönhinta johtui pääasiassa korkeammasta suojaushinnasta, jonka vaikutusta tasoitti fyysisen optimoinnin tuottojen lasku. Fyysinen optimointi oli poikkeuksellisen korkealla tasolla vuonna 2022, mikä johtui pääasiassa erittäin suuresta hintojen heilunnasta ja korkeammista sähkönhinnoista. Vaikka sähkön spot-hinta laski 59 % Generation-segmentin sähköntuotantoalueilla, melko korkeilla suojaustasoilla ja korkeammalla suojaushinnalla oli suurempi vaikutus saavutettuun sähkönhintaan kuin spot-hintojen negatiivisella kehityksellä.

Vertailukelpoisen liikevoiton 3 %:n kasvu oli seurausta korkeammasta saavutetusta sähkönhinnasta, vesivoiman tuotantomäärien kasvusta ja poistojen pienenemisestä Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttöiän pidentämisen seurauksena (**liite 6**). Tätä tasoittivat lauhdevoiman tuotannon lasku (Meri-Pori) sekä suuremmat osaomisteisiin tuotantoyhtiöihin liittyvät kustannukset. Renewables and Decarbonisation -liiketoiminnon tulos oli selvästi tappiollinen.

Kaukolämpöliiketoiminnan tulosta heikensivät sähkönhintojen lasku sekä polttoainekustannusten ja kiinteiden kustannusten nousu. Vuoden 2022 vertailukauteen sisältyy myös noin 36 miljoonaa euroa Norjan kaukolämpötoimintojen myynnistä sekä 9 miljoonan euron veroton voitto Rajasthanin 250 MW:n aurinkovoimalan myynnistä Intiassa (**liite 6**).

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavilla erillä oli 380 (499) miljoonan euron vaikutus liikevoittoon suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksen seurauksena. Vuonna 2022 vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin sisältyi 638 miljoonaa euroa verottomia voittoja Fortum Oslo Varmen myynnistä ja -130 miljoonan euron erä, joka liittyi suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten käyvän arvon muutoksiin (**liite 6**).

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oli yhteensä 7 (-34) miljoonaa euroa (**liite 6** ja **liite 18**). Siihen vaikuttivat inflaatiosta johtuneet oikaisut Ruotsin ydinjätteeseen liittyviin varauksiin osaomisteisissa ydinvoimayhtiöissä.

Suomen hallitus myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksiköille vuoden 2050 loppuun saakka. Fortum toimitti 21.12.2023 työ- ja elinkeinoministeriölle selvityksen Loviisan ydinvoimalan tuoreen ydinpolttoaineen hankintajärjestelyistä uuden käyttöluvan ehtojen mukaisesti. Lupakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöiän pidentämiseen liittyvät investoinnit nousevat arviolta miljardiin euroon vuosina 2023–2050. Viiden viime vuoden aikana Fortum on jo investoinut noin 200 miljoonaa euroa Loviisan voimalaitoksen kunnostamiseen. Fortum allekirjoitti 22.11.2023 sopimuksen Westinghouse Electric Companyn kanssa uuden polttoainetyypin suunnittelusta ja toimittamisesta Loviisan voimalaitokselle. Westinghousen lisäksi Fortum tutkii vaihtoehtoisen länsimaisen polttoainetoimittajan mahdollisuuksia kehittää yhteensopiva polttoainetyyppi Loviisan ydinvoimalan polttoainetoimitusten turvaamiseksi.

Valtioneuvosto myönsi 30.3.2023 käyttöluvan Fortumin Loviisan voimalaitosalueen matala- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoituslaitokselle vuoden 2090 loppuun saakka. Vuodesta 1998 lähtien toiminnassa ollut laitos sijaitsee 110 metrin syvyydessä Loviisan ydinvoimalaitosalueella. Loviisan voimalaitoksella syntyvä käytetty polttoaine tullaan loppusijoittamaan Fortumin ja TVO:n yhteisesti omistamaan käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitustilaan Posivaan.

Säännöllinen sähköntuotanto TVO:n kolmannessa Olkiluodon ydinvoimalaitosyksikössä (OL3) alkoi koekäyttövaiheen jälkeen 16.4.2023, ja laitoksen kaupallinen toiminta alkoi 1.5.2023. OL3:n kokonaiskapasiteetti on noin 1 600 MW (Fortumin osuus noin 400 MW), ja voimalaitos tuottaa noin 14 % Suomen kokonaissähkönkulutuksesta. Vuonna 2023 Fortumin vuotuinen osuus OL3:n säännöllisestä sähköntuotannosta oli noin 2,6 TWh. TVO ilmoitti 10.10.2023 käynnistäneensä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn, joka koskee Olkiluoto 1 -laitosyksikön (OL1) ja Olkiluoto 2 - laitosyksikön (OL2) mahdollista käyttöluvan jatkoaikaa ja tehonkorotusta. Tällä hetkellä laitosyksiköillä on käyttölupa vuoteen 2038 saakka.

Fortum käynnisti lokakuussa 2022 kaksivuotisen selvityksen uuden ydinvoiman edellytyksistä Suomessa ja Ruotsissa. Fortum kartoittaa sekä pienydinvoimaloiden (small modular reactors, SMR) että perinteisten suurten reaktoreiden kaupallisia, teknologisia ja yhteiskunnallisia vaatimuksia. Tarkastelua tehdään myös poliittisella, lainsäädännöllisellä ja sääntelyn tasolla. Selvityksessä tutkitaan myös palvelujen liiketoimintamahdollisuuksia uusille hankkeille Euroopassa sekä vedyn teollisen käytön osalta. Mahdolliset ydinvoima-alan tulevaisuuden hankkeet toteutetaan todennäköisimmin erilaisilla yhteistyöjärjestelyillä. Vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 aikana on Fortum ilmoittanut tutkivansa yhteistyömahdollisuuksia ydinvoiman osalta suomalaisen energiayhtiön Helenin, ranskalaisen Electricité de Francen (EDF), ruotsalaisen Kärnfull Next AB:n, brittiläisen Rolls-Royce SMR:n ja ruostumatonta terästä tuottavan suomalaisen Outokummun kanssa sekä Korea Hydro & Nuclear Power Co:n (KHNP), yhdysvaltalaisen Westinghouse Electric Companyn ja ruotsalaisen Studsvikin kanssa. Mahdolliset investointipäätökset tehdään myöhemmin.

Fortum ja teräsyhtiö SSAB ilmoittivat 5.6.2023 käynnistävänsä yhteisen taloudellisen toteutettavuusselvityksen ja teknisen FEED-tutkimuksen (Front-End Engineering Design), jossa selvitettiin mahdollisuuksia tuottaa vetypelkistettyä fossiilivapaata rautasientä Raahessa. Lokakuussa yhtiöt ovat todenneet, että nykyisillä edellytyksillä ei ole mahdollista löytää kaupallista mallia, joka olisi sopiva kummallekin yhtiölle. Näin ollen selvitys on saatu päätökseen eikä jatkotoimia tällä hetkellä suunnitella.

Fortum ilmoitti 15.6.2023 käynnistävänsä pienimuotoisen vetypilottilaitoksen suunnittelun Loviisaan teollisuuden asiakkaiden tarpeisiin.

Fortum ilmoitti 20.6.2023 alkavansa kehittää 80 megawatin teollisen mittakaavan aurinkovoimahanketta Virolahdelle. Hanke on Fortumille ensimmäinen aurinkovoiman kehityshanke Suomessa. Fortum ilmoitti 25.8.2023 tutkivansa mahdollisuutta kehittää 90 megawatin aurinkovoimahanketta myös Havdhemiin eteläiseen Gotlantiin Ruotsissa. Strategiansa mukaisesti Fortum tavoittelee kasvua uusiutuvassa sähkössä Pohjoismaissa. Suomessa ja Ruotsissa aurinkopuiston lupaprosessit kestävät 1–3 vuotta, ja mahdollisen investointipäätöksen jälkeen rakentamisen odotetaan kestävän noin vuoden.

Fortum ilmoitti 21.6.2023 päättäneensä noin 225 miljoonan euron investoinneista Espoo Clean Heat -ohjelman hankkeisiin vuosina 2023–2027. Hankkeet edistävät dekarbonisaatiota ja lisäävät kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla. Espoo Clean Heat -ohjelman kokonaisinvestointi on noin 300 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 aikana näistä investoinneista toteutui 31 miljoonaa euroa. Lisätietoja on investointeja koskevassa osiossa.

Fortum ilmoitti 29.9.2023 investoivansa yli 700 miljoonaa Ruotsin kruunua (yli 60 miljoonaa euroa) Ruotsissa sijaitsevan Untran vesivoimalaitoksen peruskorjaukseen vuosina 2023–2030. Untra on Ruotsin vanhimpia vesivoimalaitoksia. Lisätietoja on investointeja koskevassa osiossa.

Fortum ilmoitti 5.10.2023 tehneensä Hydro Energi AS:n kanssa kiinteähintaisen 13-vuotisen sähkönmyyntisopimuksen 0,44 terawattitunnin (TWh) vuotuisesta sähköntoimituksesta Ruotsissa. Hydro Energi AS on norjalainen alumiinin ja uusiutuvan energian tuottaja. Sähkö toimitetaan Fortumin sähköportfoliosta Keski-Ruotsin SE2-hinta-alueelta (Sundsvall). Sopimuskausi kattaa vuodet 2024–2036.

Fortum ilmoitti 30.10.2023 allekirjoittaneensa Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) kanssa sopimuksen, jonka mukaan HVK varaa Meri-Porin kivihiilivoimalaitoksen tuotannon sähköjärjestelmän vakavien kriisi- ja häiriötilanteiden varalle Suomen sähköjärjestelmän huoltovarmuuden turvaamiseksi. Sopimuskausi on 1.3.2024–31.12.2026. Tulevina talvikuukausina Meri-Porin voimalaitos toimii kaupallisesti ja tukee toimitusvarmuutta pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Sähköntuotanto energialähteittäin

TWh	2023	2022	Muutos 23/22
Vesivoima, Pohjoismaat	20,9	19,1	9%
Ydinvoima, Pohjoismaat	24,8	23,4	6%
Tuulivoima, Pohjoismaat	0,1	-	100%
CHP ja lauhdevoima [1)]	1,0	1,5	-33%
Yhteensä	**46,8**	**44,1**	**6%**

1) CHP- ja lauhdevoimatuotanto Suomessa, Puolassa ja Norjassa. Vertailukauteen 2022 sisältyy norjalaisen kaukolämpöyhtiön Fortum Oslo Varmen tuotantovolyymit. 50 %:n omistusosuus yhtiöstä myytiin vuoden 2022 toisella vuosineljänneksellä.

Pohjoismainen myynti

TWh	2023	2022	Muutos 23/22
Sähkönmyynti Pohjoismaissa	62,6	51,7	21%
josta sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa [1)]	44,4	41,1	8%
Sähkönmyynti, Muut	0,6	3,1	-81%
Lämmönmyynti, Pohjoismaat	2,1	3,1	-32%
Lämmönmyynti, Muut	3,4	3,5	-3%

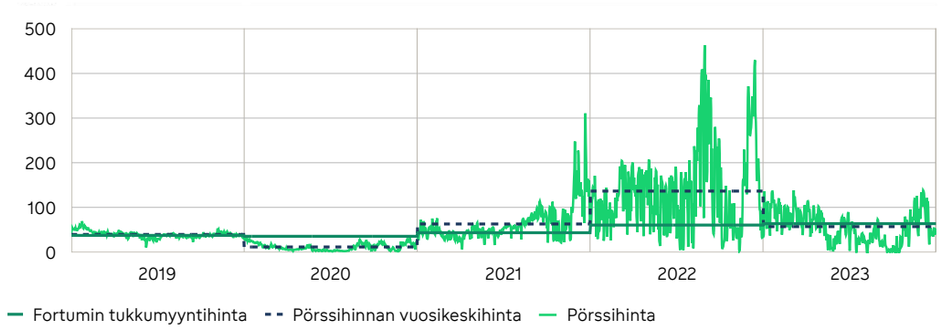
1) Sähkön tukkumyynti Pohjoismaissa sisältää vesi- ja ydinvoimatuotannon. Se ei sisällä CHP- ja lauhdevoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Saavutettu sähkönhinta

euroa/MWh	2023	2022	Muutos 23/22
Generationin saavutettu sähkönhinta Pohjoismaissa [1)]	63,1	59,9	5%

1) Generation-segmentin sähkön tukkuhinta sisältää vesi- ja ydinvoimantuotannon. Se ei sisällä CP- ja lauhdevoimatuotantoa, vähemmistöosuuksia, asiakaskauppaa tai muita ostoja.

Nord Pool, tukkusähkön hinta, 2019–2023, EUR/MWh

Lähde: Nord Pool, Fortum

Consumer Solutions

Consumer Solutions vastaa energiaratkaisujen tarjoamisesta kuluttajille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille pääasiassa Pohjoismaissa ja Puolassa. Fortum on Pohjoismaiden suurin eri sähkötuotteiden tarjoaja ja sillä on yli 2 miljoonaa asiakasta. Consumer Solutions tarjoaa sähköä ja siihen liittyviä lisäarvo- ja digitaalisia palveluja pääasiassa vähittäismyyntiasiakkaille.

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Raportoitu			
Liikevaihto	3 766	4 578	-18%
- sähkönmyynti	3 219	4 026	-20%
- kaasunmyynti	422	392	8%
- muu myynti	125	161	-22%
Liikevoitto	-215	-149	-44%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	103	71	45%
Henkilöstön lukumäärä	1 281	1 179	9%

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	108	173	-38%
Liikevoitto	38	97	-61%
Sidotun pääoman tuotto, %	4,5	9,1	-51%
Sidottu pääoma (kauden lopussa)	838	1 365	-39%

Sähkönmyynti kasvoi 11 % ja kaasunmyynti Puolassa kasvoi 8 % vuonna 2023. Sähkön ja kaasun hintojen lasku normalisoi kulutustottumuksia kolmannella ja neljännellä neljänneksellä, eivätkä kuluttajat enää siirtäneet kulutusta huipputuntien ulkopuolelle yhtä aktiivisesti kuin aiemmin. Kokonaismyyntituotto pieneni 18 %, kun sähkön ja kaasun keskimääräiset hinnat laskivat Pohjoismaissa ja Puolassa.

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 59 miljoonaa euroa ja oli 38 miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa pienemmistä myyntikatteista, joiden vaikutusta tasoittivat korkeammat kaasun myyntikatteet ja alhaisemmat kiinteät kustannukset. Sähkön myyntikatteiden pieneneminen johtui pääasiassa tappioista, jotka aiheutuivat asiakkaiden menetyksestä tietyissä suojatuissa asiakassopimuksissa erittäin epävakaiden markkinaolosuhteiden ja korkeiden hintojen seurauksena etenkin vuoden alkupuoliskolla. Myös Puolan hallituksen loppukäyttäjille asettama sähkön hintakatto vuodelle 2023 vaikutti negatiivisesti vertailukelpoiseen liikevoittoon.

Vuoden 2022 loppuun verrattuna asiakasmäärä kasvoi noin 140 000 asiakkaalla pääasiassa Telge Energi AB -yritysoston vuoksi.

Etenkin vuoden alkupuoliskolla Fortum kehitti edelleen tuotevalikoimaansa asiakastarpeiden mukaisesti ja auttaakseen asiakkaitaan selviytymään ennennäkemättömän korkeista ja epävakaista sähkönhinnoista poikkeuksellisessa markkinatilanteessa. Fortum tarjoaa edelleen neuvoja sähkön säästämiseen sekä kannustaa älykkääseen kulutukseen ja siirtämään kulutusta pois huipputunneilta, mikä tukee energiajärjestelmää. Lisäksi Fortum antaa asiakkaille tukea laskujen aktiivisempaan hallintaan ja tarjoaa joustavia maksusuunnitelmia.

Fortum sai 31.8.2023 päätökseen ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n oston Telge AB:ltä. Telge Energin koko osakekannan velaton kauppahinta oli noin 450 miljoonaa Ruotsin kruunua (39 miljoonaa euroa). Kauppa julkistettiin 7.6.2023.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

- Tuloskehitys ja taloudellinen asema
- Kestävä kehitys
- Riskienhallinta
- Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Myynti

TWh	2023	2022	Muutos 23/22
Sähkö	33,0	29,6	11%
Kaasu [1]	5,2	4,8	8%

1) Ei sisällä tukkumyyntiä.

Asiakasmäärä

Tuhatta [1]	2023	2022	Muutos 23/22
Sähkö	2 290	2 130	8%
E-mobility [2]	60	70	-14%
Kaasu	40	40	0%
Yhteensä	**2 380**	**2 240**	**6%**

1) Pyöristettynä lähimpään 10 000:een.
2) Mitattuna neljännesvuosittain maksavina asiakkaina.

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentti sisältää Circular Solutions -liiketoiminnan, joka vastaa Fortumin kierrätys- ja jätehuoltolaitosten käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä turbiini- ja generaattoripalveluista ja biopohjaisista ratkaisuista. Muut toiminnot -segmenttiin kuuluvat myös Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoiminnot ja konsernijohto.

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Raportoitu			
Liikevaihto	548	589	-7%
- sähkönmyynti	9	24	-63%
- lämmönmyynti	31	28	11%
- jätteiden käsittelyn myynti	226	219	3%
- muu myynti	281	318	-12%
Liikevoitto	-181	-13	-1 292%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0	-7	100%
Investoinnit käyttöomaisuuteen ja bruttoinvestoinnit osakkeisiin	107	111	-4%
Henkilöstön lukumäärä	2 186	2 149	2%

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	-80	-23	-248%
Liikevoitto	-173	-116	-49%
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	0	-7	100%

Vertailukelpoinen liikevoitto laski 57 miljoonaa euroa ja oli -173 miljoonaa euroa. Lasku johtui pääasiassa kierrätys- ja jäteliiketoiminnan ja akkuliiketoiminnan tuloksen heikentymisestä, johon vaikuttivat pitkälti akkuliiketoiminnan laajentamisesta aiheutuneet kustannukset, tiettyjen IT-hankkeiden alaskirjaukset sekä uuden toimintamallin kehityskustannukset ja konsernitoimintojen kustannusten nousu. Vertailukauteen sisältyi Circular Solutions -liiketoiminnan rakennemuutoksia ja kertaluonteisia positiivisia vaikutuksia, jotka liittyivät Ruotsin eläkerahastojärjestelyjen muutoksiin ja vaikuttivat konsernitoimintoihin.

Fortum ilmoitti 4.8.2023, että yhtiö oli päättänyt aloittaa Circular Solutions -liiketoimintojensa tulevaisuuden vaihtoehtojen arvioinnin, myös mahdollisten myyntien osalta. Arviointi on osa Fortumin liiketoimintojen jatkuvaa kehittämistä. Kun Fortum julkisti uuden strategiansa maaliskuussa 2023, yhtiö tiedotti, että Circular Solutions -liiketoiminnot eivät ole sen strategian keskiössä. Circular Solutions -liiketoiminnot vastaavat Fortumin kierrätys- ja jätehuoltolaitosten käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä turbiini- ja generaattoripalveluista ja biopohjaisista ratkaisuista (lisätietoja on investointeja koskevassa osiossa).

Lopetetut toiminnot (Russia ja Uniper)

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Liikevaihto	287	129 126	-100%
Vertailukelpoinen liikevoitto	86	-4 487	102%
Liikevoitto	-3 521	-17 091	79%
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	-3 582	-12 374	71%
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista, emoyhtiön omistajien osuus	-3 583	-4 496	20%
Liiketoiminnan rahavirta	109	-10 484	101%

Fortumin tytäryhtiön PAO Fortumin (Fortum JSC) omaisuus otettiin viranomaisten hallintaan Venäjän presidentin asetuksen mukaisesti Venäjällä 25.4.2023. Asetuksen nojalla viranomaiset voivat väliaikaisesti hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta Venäjällä. PAO Fortum ilmoitti 26.4.2023, että asetuksen seurauksena yhtiön toimitusjohtaja vaihdettiin ja että Venäjän valtion omaisuudenhoitovirasto Rosimushchestvo otti haltuunsa Fortumin omaisuuden Venäjällä ja esti Fortumia käyttämästä sille kuuluvia osakkeenomistajan oikeuksia. Fortum on menettänyt Venäjän toimintojensa määräysvallan, ja Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuonna 2023. Fortum kirjasi arvonalentumisia 1,7 miljardia euroa (koko kirjanpitoarvo) ja konsolidoinnin päättymiseen liittyviä negatiivisia kumulatiivisia valuuttakurssien muuntoeroja 1,9 miljardia euroa.

Arvonalentumisilla oli 1,7 miljardin euron negatiivinen vaikutus konsernin omaan pääomaan. Negatiiviset kumulatiiviset muuntoerot olivat 1,9 miljardia euroa ja ne siirrettiin IFRS:n mukaisesti omasta pääomasta tuloslaskelmaan, eivätkä ne vaikuttaneet omaan pääomaan.

Suojellakseen oikeudellista asemaansa ja osakkeenomistajan oikeuksiaan Fortum hakee välimiesmenettelyn kautta vahingonkorvauksia, jotka vastaavat PAO Fortumin osakkeiden ja Fortumin Venäjälle tekemien investointien arvoa. Fortum on lähettänyt Venäjän valtiolle tiedoksiannon, jonka mukaan Fortum katsoo, että Venäjä on rikkonut asiaan soveltuvia Alankomaiden ja Venäjän sekä Ruotsin ja Venäjän välisten investointisuojasopimusten velvoitteita. Nämä tiedoksiannot ovat osa ensimmäistä vaihetta välimiesmenettelyssä, jonka odotetaan käynnistyvän vuoden 2024 alussa.

Uniper-segmentti sisältyy vuoden 2022 vertailulukuihin, koska sen konsolidointi päättyi ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi syyskuussa 2022 sen jälkeen, kun Saksan hallituksen kanssa oli allekirjoitettu periaatesopimus Uniperin myynnistä. Järjestely saatiin päätökseen joulukuussa 2022.

Lisätietoja on liitteissä **liite 1,** **liite 2,** **liite 3** ja **liite 19**.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin sekä käyttöomaisuuden ja osakkeiden myynnit

milj. euroa	2023	2022	Muutos 23/22
Investoinnit käyttöomaisuuteen			
Aineettomat hyödykkeet	92	83	11%
Aineelliset hyödykkeet	520	384	35%
Yhteensä	**611**	**467**	**31%**
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin			
Tytäryritysosakkeet	22	-	100%
Osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet	12	10	20%
Muut sijoitukset	19	19	0%
Yhteensä	**53**	**29**	**83%**

Investoinnit käyttöomaisuuteen ja osakkeisiin vuonna 2023 olivat 664 (496) miljoonaa euroa. Investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 611 (467) miljoonaa euroa (**liite 3** ja **liite 6**).

Fortum suunnittelee ottavansa tai on alkanut ottaa käyttöön uutta sähkön- ja lämmöntuotantokapasiteettia ja suorittavansa perusparannuksia olemassa oleviin laitoksiin seuraavasti:

	Tyyppi	Sähköntuotanto-kapasiteetti MW	Lämmön-tuotanto-kapasiteetti MW	Toimitus alkoi/alkaa
Generation				
Pjelax-Böle ja Kristinestad Norr, Suomi	Tuuli	380		II/2024
Loviisa, Suomi	Ydinvoima	Käyttöiän jatkaminen		
Espoo ja Kirkkonummi, Suomi	Hukkalämmön talteenotto		360	IV/2025
Untra, Ruotsi	Vesivoima	6		

Generation

Fortum ilmoitti 3.3.2021 merkittävästä investoinnista patoturvallisuuteen Ruotsissa. Yhtiö investoi yli 650 miljoonaa kruunua (noin 59 milj. euroa) satavuotiaan Forshuvudin vesivoimalaitoksen laajoihin parannustöihin vuosina 2021–2025. Investointi varmistaa voimalaitoksen turvallisen käytön uusiutuvan sähkön tuottajana ja tasapainottaa sääriippuvaisempaa sähköntuotantoa.

Fortum ilmoitti 22.12.2021 päättäneensä rakentaa 380 megawatin Pjelax-Bölen ja Kristinestad Norrin tuulipuistot Närpiöön ja Kristiinankaupunkiin yhteistyössä energiayhtiö Helen Oy:n kanssa. Rakentaminen alkoi tammikuussa 2022, ja tuulipuistot arvioidaan otettavan käyttöön viimeistään vuoden 2024 toisella neljänneksellä. Projekti etenee suunnitelmien mukaisesti, ja tuulipuiston sähköntuotannon testaus aloitettiin lokakuussa 2023. Fortumin enemmistöosuus hankkeesta on 60 % ja Helenin vähemmistöosuus 40 %. Fortum yhdistelee investoinnin taseeseensa. Hankkeiden investoinnit ovat noin 360 miljoonaa euroa, josta Fortumin osuus on noin 216 miljoonaa euroa.

Suomen hallitus myönsi 16.2.2023 uuden käyttöluvan Fortumin Loviisan ydinvoimalaitoksen molemmille yksiköille vuoden 2050 loppuun saakka. Lupakauden aikana voimalaitoksen odotetaan tuottavan jopa 170 terawattituntia päästötöntä sähköä. Toiminnan jatkamiseen ja käyttöiän pidentämiseen liittyvät investoinnit nousevat arviolta miljardiin euroon vuosina 2023–2050. Viiden viime vuoden aikana Fortum on jo investoinut noin 200 miljoonaa euroa Loviisan voimalaitoksen kunnostamiseen. Loviisan voimalaitos on Suomen ensimmäinen ydinvoimalaitos. Siinä on kaksi yksikköä, joista ensimmäinen aloitti toimintansa helmikuussa 1977 ja toinen marraskuussa 1980.

Fortum ilmoitti 21.6.2023 päättäneensä noin 225 miljoonan euron investoinneista Espoo Clean Heat -ohjelman hankkeisiin vuosina 2023–2027. Hankkeet edistävät dekarbonisaatiota ja lisäävät kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla. Espoo Clean Heat -ohjelman kokonaisinvestointi on noin 300 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 aikana näistä investoinneista toteutui 31 miljoonaa euroa. Fortumin kaukolämpö Suomessa tuotetaan hiilettömästi jo vuonna 2025 ja hiilineutraalisti ennen vuotta 2030. Fortumin ja Microsoftin välinen hukkalämpöön liittyvä yhteistyö julkistettiin maaliskuussa 2022. Merkittävä osa ohjelman tavoitteista voidaan saavuttaa hyödyntämällä Microsoftin Espooseen ja Kirkkonummelle suunnitteilla olevien suurten datakeskusten hukkalämpöä. Investointi sisältää hukkalämpöä talteen ottavien lämpöpumppulaitosten rakentamisen Espoon ja Kirkkonummen datakeskusalueille sekä noin 15 kilometriä uutta tai uudistettua kaukolämpöputkistoa. Fortumin lämmöntalteenoton rakentaminen Kirkkonummella alkoi syyskuussa 2023. Hankkeen 225 miljoonan euron kokonaisinvestoinnista noin 170 miljoonaa euroa kohdistetaan vuosille 2023–2025. Lämmöntuotannon ilma-vesilämpöpumpuilla ja sähkökattiloilla Kirkkonummella ja Espoossa arvioidaan alkavan lämmityskaudella 2025–2026. Kaukolämmön tuotantokapasiteetin odotetaan olevan noin 180 MW laitosta kohti, ja laitokset tuottavat vuosittain yhteensä noin 1,4 TWh. Niissä hyödynnetään Microsoftin Kirkkonummen ja Espoon datakeskusten hukkalämpöä, ilma-vesilämpöpumppuja ja sähkökattiloita.

Fortum ilmoitti 29.9.2023 investoivansa yli 700 miljoonaa Ruotsin kruunua (yli 60 miljoonaa euroa) Ruotsissa sijaitsevan Untran vesivoimalaitoksen peruskorjaukseen vuosina 2023–2030. Untra on Ruotsin vanhimpia vesivoimalaitoksia. Peruskorjauksen jälkeen voimalaitoksen teho on 48 MW. Kunnostuksen yhteydessä vaihdetaan kolme turbiiniyksikköä ja voimalaitosta uudistetaan merkittävästi. Näin varmistetaan, että Untran voimalaitos kykenee lisäämään sähköjärjestelmän joustavuutta ja toimittamaan fossiilivapaata sähköä Ruotsissa. Uuden turbiiniteknologian ansiosta vuotuinen sähköntuotanto laitoksella kasvaa 270 GWh:sta noin 300 GWh:iin. Kokonaisinvestoinnista noin puolet luokitellaan kasvuinvestoinniksi. Investoinnista noin 15 miljoonaa euroa sisältyy Fortumin jo ilmoitettuihin 800 miljoonan euron kasvuinvestointeihin vuosille 2023–2025.

Consumer Solutions

Fortum ilmoitti 7.6.2023, että yhtiö oli sopinut ostavansa ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n koko osakekannan Telge AB:ltä. Velaton kauppahinta on noin 450 miljoonaa Ruotsin kruunua (39 milj. euroa). Yritysosto tukee Fortumin strategisia prioriteetteja ja vahvistaa entisestään Fortumin johtavaa asemaa puhtaan energian ratkaisujen toimittajana kuluttajille ja yrityksille Pohjoismaissa. Telge Energi on yksi Ruotsin kymmenestä suurimmasta puhtaan sähkön vähittäismyyjästä, ja sillä on noin 150 000 asiakassopimusta. Vuonna 2022 Telge Energi toimitti 1,8 TWh päästötöntä sähköä, ja yhtiön käyttökate oli noin 23 miljoonaa Ruotsin kruunua (noin 2 miljoonaa euroa). Kauppa edellytti Södertäljen kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston hyväksyntää sekä Euroopan komission hyväksyntää. Kauppa saatiin päätökseen 31.8.2023.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Muut toiminnot

Heinäkuussa 2022 Fortum ja GIG (Green Investment Group, Macquarie Asset Managementiin kuuluva vihreään sijoittamiseen erikoistunut yritys) päättivät investoida uuteen jätteenpolttolaitokseen Glasgow'ssa Skotlannissa 50/50-omisteisen yhteisyrityksen kautta. Kun South Clyden jätteenpolttolaitos on valmistunut, sen vuotuinen käsittelykapasiteetti on 350 000 tonnia jätettä. Laitoksen kokonaissähköntuotantokapasiteetin odotetaan olevan 45 MWe, mikä vastaa noin 90 000 kodin keskimääräistä vuotuista sähkönkulutusta.

Kesäkuussa 2021 Fortum teki päätöksen investoida litiumakkujen kierrätyskapasiteettinsa laajentamiseen rakentamalla hydrometallurgisen kierrätyslaitoksen Harjavaltaan. Investoinnin arvo on noin 30 miljoonaa euroa. Investointi kasvatti Fortumin hydrometallurgista kierrätyskapasiteettia ja mahdollisti akkukemikaalien tuotannon. Fortum ilmoitti joulukuussa 2022, että yhtiön uuden akkumateriaalien kierrätyslaitoksen rakennustyöt ja vaiheittaiset käyttöönottokokeet Suomessa oli saatu päätökseen suunnitelmien mukaisesti. Fortum ilmoitti 27.4.2023, että hydrometallurgisen akkumateriaalien kierrätyslaitoksen kaupallinen toiminta oli alkanut.

Fortum ilmoitti 4.8.2023, että yhtiö oli päättänyt aloittaa Circular Solutions -liiketoimintojensa tulevaisuuden vaihtoehtojen arvioinnin osana liiketoimintaportfolion jatkuvaa kehittämistä, ja toimintojen myynti on yksi mahdollisista vaihtoehdoista. Fortum tiedotti maaliskuussa 2023 uuden strategian julkaisun yhteydessä, että Circular Solutions -liiketoiminnot eivät ole yhtiön strategian keskiössä. Circular Solutions -liiketoiminnot vastaavat Fortumin kierrätys- ja jätehuoltopalveluista sekä laitosten käytöstä, ylläpidosta ja kehittämisestä sekä turbiini- ja generaattoripalveluista ja biopohjaisista ratkaisuista. Vuonna 2022 Circular Solutionsilla oli noin 1 300 työntekijää pääosin Pohjoismaissa (Suomessa, Ruotsissa ja Tanskassa), ja liiketoimintojen vertailukelpoinen käyttökate oli noin 70 miljoonaa euroa, mutta tänä vuonna käyttökate on laskenut. Vuoden 2022 lopussa Circular Solutions -liiketoimintojen sidottu pääoma oli noin 700 miljoonaa euroa. Arviointi oletetaan saatavan päätökseen noin vuoden kuluessa.

Tutkimus ja kehitys

Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen on olennainen osa Fortumin strategiaa. Nykyisten liiketoimintojensa rinnalla yhtiö tutkii ja kehittää puhtaaseen energiaan liittyviä uusia kasvuratkaisuja.

Fortumin tavoitteena on olla energiateknologian ja sovelluskehityksen edelläkävijä. Fortum kiihdyttää innovaatiotoimintaa ja uusien ratkaisujen kaupallistamista vahvistamalla omaa kehitystyötään ja digitalisaation hyödyntämistä sekä solmimalla kumppanuuksia maailman johtavien toimittajien, teknologia- ja palveluyritysten sekä tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa. Fortum investoi suoraan ja välillisesti lupaavia uusia innovaatioita kehittäviin kasvuyrityksiin, jotka keskittyvät hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen, joustavuuteen, puhtaaseen kaasuun tai vauhdittavat siirtymää kiertotalouteen. Fortum investoi myös teknologioihin, jotka tukevat nykyisen tuotannon ja järjestelmien parempaa hyödyntämistä ja jotka voivat luoda uusia markkinoita ja tuotteita Fortumille. Fortum pyrkii jatkuvasti kehittämään puhtaan energian ratkaisuja sekä ratkaisuja, jotka parantavat resurssi- ja systeemitehokkuutta.

Fortum raportoi tutkimus- ja kehitysmenot vuositasolla. Vuonna 2023 Fortumin tutkimus- ja kehitysmenot olivat 56 (55) miljoonaa euroa eli 0,8 % (0,7 %) liikevaihdosta.

	2023	2022	2021	Muutos 23/22
T&K-kulut, milj. euroa	56	55	54	2%
T&K-kulut, % liikevaihdosta	0,8	0,7	0,8	

Muutokset konsernin johdossa

Fortum ilmoitti 2.3.2023 uudistavansa toimintamallinsa vauhdittaakseen konsernin uuden strategian toteuttamista. Uudistettu liiketoimintarakenne ja johtoryhmän kokoonpano tulivat voimaan maaliskuun lopussa.

Fortumin johtoryhmä 31.3.2023:

- Markus Rauramo, toimitusjohtaja
- Mikael Lemström, EVP, Hydro Generation – vesivoimaliiketoiminnasta vastaava johtaja
- Petra Lundström, EVP, Nuclear Generation – ydinvoimaliiketoiminnasta vastaava johtaja
- Peter Strannegård, EVP, Renewables and Decarbonisation – johtaja, uusiutuva energia ja dekarbonisaatio
- Simon-Erik Ollus, EVP, Corporate Customers and Markets – suurasiakkaista ja markkinoinnista vastaava johtaja
- Mikael Rönnblad, EVP, Consumer Solutions – kuluttajaliiketoiminnasta vastaava johtaja
- Tiina Tuomela, talous- ja rahoitusjohtaja (CFO)
- Nebahat Albayrak, EVP, Sustainability and Corporate Relations – johtaja, vastuullisuus ja sidosryhmäsuhteet
- Eveliina Dahl, EVP, People and Procurement – johtaja, henkilöstö ja hankinnat
- Nora Steiner-Forsberg, EVP, Legal – konsernin lakiasianjohtaja
- Bernhard Günther, EVP, Chief Transformation Officer – Fortumin uudistumisesta ja IT:stä vastaava johtaja.

Palkitseminen ja osakepohjainen kannustinjakso 2023–2025

Maaliskuussa 2023 Fortumin hallitus hyväksyi yhtiön uuden strategian, toimintamallin ja johtoryhmän. Hallitus päätti myös käynnistää yhtiön toimitusjohtajan ja johtoryhmän muiden jäsenten pitkän aikavälin kannustinohjelman vuosien 2023–2025 ansaintajakson. Lisäksi hallitus päätti osakepalkkioiden enimmäismäärästä. Samalla toimitusjohtaja valtuutettiin päättämään pitkän aikavälin kannustinohjelman osallistujista johtoryhmätason alapuolella ja heidän osakepalkkioidensa enimmäismäärästä hallituksen hyväksymän nimitysohjeen mukaisesti.

Fortumin toimintarakenteen, liiketoimintojen ja konsernitoimintojen uudelleenjärjestelyn vuoksi pitkän aikavälin kannustinohjelman aikataulu vuonna 2023 poikkesi normaalista vuosittaisesta aikataulusta. Ensimmäinen vaihe saatiin päätökseen elokuun lopussa ja allokaatioprosessi saatiin päätökseen marraskuun loppuun mennessä.

Toimitusjohtajalle myönnettävien osakkeiden enimmäismäärä (brutto) on 110 000. Vuoden 2022 Solidium-siltarahoitusjärjestelyyn liittyy johdon palkitsemista koskevia rajoituksia, joiden vuoksi osakepalkkioiden enimmäismäärä on suhteutettu ja enintään 73 370 osaketta toimitusjohtajalle. Vastaavasti johtoryhmän muille jäsenille myönnettävien osakkeiden enimmäismäärä (brutto) on 232 000 osaketta ja suhteutettu määrä on 154 744 osaketta. Pitkän aikavälin kannustinohjelmassa

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

vuosilta 2023–2025 myönnettävien osakkeiden lukumäärä selviää, kun kaikki nimitykset on tehty.

Pitkän aikavälin kannustinohjelman tulos vuosilta 2023–2025 vahvistetaan keväällä 2026.

Lisätietoa osakepohjaisista kannustinjärjestelmistä on Fortumin verkkosivuilla osoitteessa **www.fortum.fi/tietoa-meista/sijoittajille/hallinto-ja-johtaminen/palkitseminen**. Palkitsemisraportit ovat saatavilla samassa osoitteessa.

Hallituksen valtuutukset

Fortumin vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien tai luovutettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta eli noin 2,23 % prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Nämä valtuutukset kumosivat vuoden 2022 varsinaisen yhtiökokouksen antamat valtuutukset ja ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutuksia ei ollut käytetty 6.2.2024 mennessä.

Lisäksi yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 500 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin sekä yhteensä enintään 1 000 000 euron suuruisista lahjoituksista katastrofiapuun tai siihen rinnastettaviin tarkoituksiin tarpeen mukaan sekä päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista ja muista ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Valtuutuksesta lahjoituksiin ja niihin rinnastettaviin tarkoituksiin oli käytetty 18 000 euroa ja valtuutuksesta katastrofiapuun tai siihen rinnastettaviin tarkoituksiin oli käytetty 200 000 euroa 6.2.2024 mennessä.

Varsinainen yhtiökokous 2023

Fortum Oyj:n vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous pidettiin 13.4.2023 Messukeskuksessa Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Yhtiökokous päätti myöntää vastuuvapauden tilikaudelta 2022 kaikille vuoden 2022 aikana hallituksen jäseninä ja toimitusjohtajana toimineille henkilöille.

Yhtiökokous päätti, että 31.12.2022 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkona 0,91 euroa osaketta kohti ja että osinko maksetaan kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä (0,46 euroa osaketta kohti) maksettiin osakkeenomistajille 24.4.2023. Osingon toinen erä (0,45 euroa osaketta kohti) maksettiin 10.10.2023.

Yhtiökokous päätti hylätä yhtiön toimielinten palkitsemisraportin vuodelta 2022. Yhtiökokouksen tekemä päätös oli neuvoa-antava. Yhtiökokouksen jälkeen hallitus arvioi uudelleen Suomen valtion kanssa syksyllä 2022 solmitun siltarahoitusjärjestelyn sisältämiä rajoituksia, jotka koskivat johdon palkitsemista. Hallitus päätti pitkän aikavälin osakepohjaisten kannustinjärjestelmien osalta, että kaikkien vuosien tulokset mitataan mutta osakkeita ei voi ansaita vuosina 2022 ja 2023. Fortum täydensi vuoden 2022 palkitsemisraporttia ja julkaisi raportin päivityksen yhtiön verkkosivuilla 4.5.2023.

Yhtiökokous hyväksyi hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja hallituksen muiden jäsenten vuosipalkkiot seuraavasti:

- puheenjohtajalle 88 800 euroa vuodessa
- varapuheenjohtajalle 63 300 euroa vuodessa
- jäsenelle 43 100 euroa vuodessa
- tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtajalle 63 300 euroa vuodessa siinä tapauksessa, että hän ei samalla toimi hallituksen puheenjohtajana tai varapuheenjohtajana.

Lisäksi valiokuntatyöstä maksetaan seuraavat kiinteät palkkiot:

- tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsenelle 3 000 euroa vuodessa
- nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajalle 5 000 euroa vuodessa
- nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsenelle 2 000 euroa vuodessa
- hallituksen päätöksellä perustetun mahdollisen muun valiokunnan puheenjohtajalle 5 000 euroa vuodessa
- hallituksen päätöksellä perustetun mahdollisen muun valiokunnan jäsenelle 2 000 euroa vuodessa.

Hallituksen jäsenelle maksettava kokouspalkkio, joka maksetaan myös hallituksen valiokuntakokouksista, on 800 euroa kultakin kokoukselta tai 1 600 euroa jäsenen matkustaessa kokoukseen asuinmaansa ulkopuolelle. Jäsenen osallistuessa kokoukseen etäyhteyden välityksellä tai päätöksistä, jotka vahvistetaan erillistä kokousta pitämättä, kokouspalkkio on 800 euroa. Jäsenten matkakulut hyvitetään yhtiön matkustussäännön mukaisesti. Hallituksen jäsenten hallitustyöskentelystä maksettava vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loppuosa maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta. Osakkeet hankittiin hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun sen jälkeen, kun yhtiön ensimmäisen vuosineljänneksen osavuosikatsaus vuodelta 2023 oli julkistettu.

Yhtiökokous päätti, että hallitus koostuu kymmenestä jäsenestä. Seuraavat henkilöt valittiin hallitukseen toimikaudeksi, joka päättyy vuoden 2024 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä: puheenjohtajaksi Mikael Silvennoinen, varapuheenjohtajaksi Essimari Kairisto ja jäseniksi Ralf Christian, Luisa Delgado, Jonas Gustavsson, Marita Niemelä, Teppo Paavola, Maija Strandberg, Johan Söderström ja Vesa-Pekka Takala.

Lisäksi Deloitte Oy valittiin uudelleen tilintarkastajaksi. Tilintarkastajan palkkio maksetaan yhtiön hyväksymän laskun perusteella.

Yhtiökokous päätti muutoksista yhtiön yhtiöjärjestyksen 12, 15 ja 16 pykälään.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien tai luovutettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä on noin 2,23 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhteensä enintään 500 000 euron suuruisista lahjoituksista yleishyödyllisiin tai niihin rinnastettaviin tarkoituksiin sekä yhteensä enintään 1 000 000 euron suuruisista lahjoituksista satunnaiseen hätäapuun tai siihen rinnastettaviin tarkoituksiin tarpeen mukaan, sekä päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista ja muista lahjoitusten ehdoista. Valtuutus on voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Muita merkittäviä tapahtumia tilikaudella

Fortumin hallitus päätti 10.11.2023 käynnistää henkilöstön osakesäästöohjelmassa vuoden 2024 säästökauden. Osakesäästöohjelman säännöt ja ehdot ovat samat kuin aikaisemmilla säästökausilla. Vuoden 2024 säästökauden säästöjen kokonaismäärä voi olla enintään 6 miljoonaa euroa.

Hallitus päätti 20.12.2023 yhtiön avainhenkilöstön ja ylimmän johdon pitkän aikavälin kannustinohjelman (long-term incentive -ohjelma, LTI) vuosien 2024–2026 ansaintajaksosta (LTI-jakso). Vuosien 2024–2026 LTI-jakso on osa Fortumin käynnissä olevaa LTI-ohjelmaa ja noudattaa samoja periaatteita kuin edellinen LTI-jakso. LTI-jakson suoritusmittarit tukevat Fortumin strategian toteuttamista. Fortumin strategian painopisteitä ovat puhtaan energian toimittaminen luotettavasti ja teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen sekä uudistuminen ja kehittyminen. Suoritusmittarit ovat myös yhtiön kunnianhimoisten ympäristötavoitteiden mukaisia. Fortumin osakkeen kokonaistuotto mitataan suhteessa valittuihin eurooppalaisiin energiayhtiöverrokkeihin. Muita suoritusmittareita ovat pitkäaikaisten sähkönmyyntisopimusten (PPA) osuuden kasvattaminen osana sähköntuotannon suojausta ja ESG-mittari, joka liittyy uusiutuvan energiatuotannon valmiuksien rakentamiseen mahdollisia tulevaisuuden investointeja varten, sekä tieteeseen perustuvat päästövähennykset (Science Based Targets initiative, SBTi). Vuosien 2024–2026 LTI-jakson palkkiot maksetaan keväällä 2027, jos suoritustavoitteet on saavutettu. Vuosien 2024–2026 LTI-jaksoon osallistuu enintään noin 110 henkilöä, mukaan lukien Fortumin johtoryhmän jäsenet. Hallitus päätti myös käynnistää rajoitetun osakeohjelman 2024–2026 (Restricted Share -ohjelma, RS) täydentämään LTI-ohjelmaa sekä varata osakkeita keväällä 2027 mahdollisesti maksettavia palkkioita varten. Osakeohjelmassa palkkiona luovutettavien osakkeiden enimmäismäärän odotetaan olevan vuosien 2024–2026 LTI-jakson osalta noin 1 100 000 osaketta ja vuosien 2024–2026 RS-jakson osalta 110 000 osaketta.

Näkymät

Lyhyellä aikavälillä energia-alan murrokseen vaikuttavat geopoliittiset jännitteet, negatiiviset yleiset talousnäkymät, korkea inflaatio, korkeat korot, tiukentuva sääntely ja voimakkaasti heiluvat hyödykemarkkinat. Lisäksi lyhyellä aikavälillä kysynnän hintajousto korkeisiin sähkönhintoihin vaikuttaa sähkön kulutukseen.

Sähkön osuuden energian kokonaiskulutuksesta odotetaan kasvavan edelleen merkittävästi pitkällä aikavälillä. Sähkön kysynnän kasvu määräytyy pitkälti perinteisten tekijöiden, kuten makrotalouden ja väestön kehityksen, perusteella, mutta siihen vaikuttaa yhä enemmän myös energiaintensiivisen teollisuuden, kuljetusalan ja lämmitysalan hiilestä irtautuminen suoran sähköistämisen ja vihreän vedyn avulla.

Suojaukset

Vuoden 2023 lopussa noin 70 % Generation-segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu hintaan 47 euroa/MWh vuodelle 2024 (vuoden 2023 kolmannen neljänneksen lopussa 65 % hintaan 47 euroa/MWh) ja noin 40 % hintaan 43 euroa/MWh vuodelle 2025 (vuoden 2023 kolmannen neljänneksen lopussa 30 % hintaan 43 euroa/MWh).

Liukuvan kymmenen vuoden jakson 2024–2033 osalta vuoden 2023 lopussa noin 15 % Generation-segmentin arvioidusta sähkön tukkumyynnistä Pohjoismaissa oli suojattu. Nämä suojaukset liittyvät Fortumin uuteen strategiseen tavoitteeseen, jonka mukaan suojattu osuus tukkusähkön tuotannosta liukuvalla kymmenen vuoden jaksolla on yli 20 % vuoden 2026 loppuun mennessä.

Raportoidut suojausasteet perustuvat Generation-segmentin suojauksiin ja sähköntuotannon ennusteisiin.

Raportoidut suojausasteet voivat vaihdella huomattavasti Fortumin sähköjohdannaismarkkinoilla tekemien toimenpiteiden mukaan. Suojaukset ovat pääasiassa rahoitussopimuksia, joista suurin osa on listattu Nasdaq Commodities -markkinapaikalla ja joilla käydään kauppaa joko Nasdaq Commodities -markkinapaikalla tai kahdenvälisten vastapuolten kanssa. Likviditeettiriskin hallinnan lisätoimenpiteenä Fortum on suojannut pääasiassa kahdenvälisillä sopimuksilla, ja altistuminen Nasdaqin hyödykepörssissä on vähentynyt selvästi kuluneen vuoden aikana.

Investoinnit

Fortum arvioi investointien ilman yritysostoja olevan noin 550 miljoonaa euroa vuonna 2024. Arvio sisältää kunnossapitoinvestoinnit, joiden osuuden arvioidaan olevan noin 300 miljoonaa euroa eli alle poistojen tason. Vuosina 2024–2026 Fortumin investointien arvioidaan olevan noin 1,7 miljardia euroa (ilman yritysostoja), josta kasvuinvestointien arvioidaan olevan 800 miljoonaa euroa ja vuotuisten kunnossapitoinvestointien 300 miljoonaa euroa. 800 miljoonan euron kasvuinvestoinneista, 300 miljoonan euron osalta ei ole tehty investointipäätöstä.

Generation

Generation-segmentin saavutettuun sähkönhintaan Pohjoismaissa vaikuttavat muun muassa suojausasteet, suojaushinnat, spot-hinnat, Fortumin joustavan tuotantorakenteen käytettävyys ja käyttö sekä valuuttakurssivaihtelut. Jos sähköntuotantolähteiden suhteellisten osuuksien muutoksista mahdollisesti johtuvia vaikutuksia (tällä hetkellä noin 45 TWh) ei oteta huomioon, 1 euron muutos megawattituntia kohti Generation-segmentin saavuttamassa sähkön tukkumyyntihinnassa Pohjoismaissa tarkoittaisi noin 45 miljoonan euron muutosta segmentin vuotuisessa vertailukelpoisessa liikevoitossa. Segmentin saavuttama sähkön tukkumyyntihinta sisältää myös lisäarvon, joka saavutetaan vesivoima- ja ydinvoimatuotannon optimoinnilla sekä kaupankäynnin hyödykemarkkinoilla. Hintojen entistä suuremman volatiliteetin vuoksi Fortum päivitti arvioitua optimointimarginaalia vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä ja odottaa sen olevan 6–8 euroa/MWh riippuen yleisistä markkinaolosuhteista, volatiliteetin tasosta ja sähkön hinnoista. Saavutettuun sähkönhintaan sisältyvä optimointimarginaali on historiallisesti ollut 1–3 euroa/MWh.

Verotus

Fortumin vertailukelpoisen efektiivisen veroasteen odotetaan olevan tasolla 18–20 % vuosina 2024–2026. Fortumin vertailukelpoiseen efektiiviseen verokantaan vaikuttavat kertyvien voittojen jakauma eri lainkäyttöalueille sekä erot nimellisverokannoissa näillä lainkäyttöalueilla. Verokanta ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Fortum ilmoitti 26.1.2024, että osana Fortumin marraskuussa 2023 käynnistämää tehostamisohjelmaa Fortumin Consumer Solutions -liiketoimintayksikössä ja IT-yksikössä on käynnissä muutosneuvottelut mahdollisista irtisanomisista. Neuvottelut koskevat yhteensä noin 1 080:tä työntekijää Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Puolan IT-yksikössä. Alustavan arvion mukaan muutosneuvottelut voivat johtaa enintään 130 henkilön irtisanomiseen.

Helmikuussa 2024 Fortumin hallitus täsmensi yhtiön strategiaa. Toimintaympäristössä kasvaneen epävarmuuden, heikentyneiden näkymien ja teollisuuden siirtyneiden investointien johdosta Fortum täsmentää liiketoimintaportfoliotaan, selventää pääoman allokointia ja asettaa uusia tavoitteita ja suoritusmittareita (KPI, Key Performance Indicator) seuratakseen strategian etenemistä. Fortumin maaliskuussa 2023 julkaisema uusi strategia ja sen strategiset painopisteet ’Toimitamme puhdasta energiaa luotettavasti’, ’Edistämme teollisuuden dekarbonisaatiota’ ja ’Uusiudumme ja kehitymme’ eivät ole muuttuneet. Myös yhtiön taloudelliset ja ympäristötavoitteet säilyvät ennallaan.

Taloudelliset ja ympäristötavoitteet ovat:

- Nykyisen luottoluokitustason BBB varmistamiseksi rahoitusnettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen voi olla enintään 2,0–2,5.
- Fortum arvioi investointien ilman yritysostoja olevan noin 1,7 miljardia euroa vuosina 2024-2026. Arvio sisältää kasvuinvestoinnit, joiden osuuden arvioidaan olevan 800 miljoonaa euroa, sekä vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit, joiden arvioidaan olevan 300 miljoonaa euroa.
- Fortum valitsee jatkossakin kasvuhankkeensa tarkasti varmistaakseen asetetut tuottovaatimukset; uusien investointien projektikohtainen vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten painotettu keskiarvo (WACC) lisättynä 150–400 korkopisteellä teknologiasta tai hankkeesta riippuen sekä huomioiden yhtiön ympäristötavoitteet.
- Fortumin osinkopolitiikka säilyy ennallaan: osingonjakosuhde on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Osingonjakosuhteen vaihteluvälin yläpäätä sovelletaan silloin, kun tase on vahva ja investointeja vähän, kun taas vaihteluvälin alapäätä sovelletaan velkaisuusasteen ollessa korkea ja/tai käynnissä on suuria investointeja.
- Fortum sitoutuu aiempaa tiukempiin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin: toiminnasta tulee hiilineutraalia vuoteen 2030 mennessä, hiilestä luovutaan vuoden 2027 loppuun mennessä ja hiilidioksidin ominaispäästöille asetetaan tavoite. Lisäksi Fortum sitoutuu SBTi-tavoitteeseen (1,5 °C) ja asettaa biodiversiteettitavoitteet.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Kestävä kehitys

Kestävä kehitys Fortumissa

Johdanto

Tämä osa-alue sisältää Fortumin muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin kirjanpitolaissa 1336/1997, arvopaperimarkkinalaissa 746/2012 ja osakeyhtiölaissa 624/2006 säädetyn mukaisesti. Osa-alue sisältää myös EU:n taksonomia-asetuksen 2020/852 mukaisesti laaditut tiedot.

Tässä raportissa esitetyt tulokset sisältävät Fortum-konsernin jatkuvat toiminnot. Russia-segmentin konsolidointi päättyi ja segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi huhtikuussa 2023. Vuoden 2022 vertailutiedot on oikaistu tämän mukaisesti. Katso **liitetieto 1** ja **liitetieto 2**.

Fortum-konsernin liiketoimintamalli on esitetty **liitetiedossa 6**.

Raportoinnin laajuus

Fortumin muun kuin taloudellisen tiedon raportointi sisältää tietoa neljästä Suomen kirjanpitolaissa määritellystä lakisääteisestä näkökohdasta. Nämä ovat: ympäristöasiat, sosiaaliset ja henkilöstöasiat, ihmisoikeuksien kunnioittaminen sekä korruption ja lahjonnan torjunta.

Fortumille on erittäin tärkeää vähentää päästöjä sekä hillitä ilmastonmuutosta. Samaan aikaan Fortum kantaa vastuuta luotettavan ja kohtuuhintaisen energian saatavuudesta. Fortumin tavoitteena on myös parantaa energiatehokkuutta ja edistää kiertotaloutta sekä huomioida toiminnan vaikutukset henkilöstöön ja yhteiskuntaan.

Fortumin kestävän kehityksen tunnuslukuja seurataan neljännesvuosi- ja vuosiraportoinnin avulla. Fortum julkaisee vuosittain kestävän kehityksen raportin, jossa on lisätietoja Fortumin kestävän kehityksen mukaisesta toiminnasta.

Kestävän kehityksen tavoitteet

Fortumin hallitus hyväksyi uuden strategian maaliskuun 2023 alussa. Fortum päivitti kestävän kehityksen tavoitteensa osana uutta strategiaa.

Johtavana pohjoismaisena puhtaan energian yhtiönä Fortum on nyt sitoutunut huomattavasti tiukempiin ympäristötavoitteisiin. Yhtiön tavoitteena on olla johtava kestävän kehityksen yhtiö. Fortumin tavoitteena on hiilineutraalius (Scope 1, 2 ja 3) vuoteen 2030 mennessä. Fortum myös luopuu kaikesta hiileen perustuvasta energiatuotannosta vuoden 2027 loppuun mennessä. Edistymisen mittaamiseksi on asetettu myös välitavoitteet, joiden mukaan kokonaisenergiantuotannon ominaispäästöt ovat alle 20 g CO_2/kWh ja sähköntuotannon ominaispäästöt alle 10 g CO_2/kWh vuoteen 2028 mennessä.

Fortum on lisäksi sitoutunut kunnianhimoiseen tavoitteeseen luonnon monimuotoisuuden osalta. Fortumin tavoitteena on, että nykyiset ja uudet toiminnot (Scope 1 ja 2) eivät enää vähennä luonnon monimuotoisuutta eli eivät synnytä niin sanottua nettohävikkiä (lukuun ottamatta vesistövaikutuksia) vuodesta 2030 eteenpäin. Vuonna 2023 Fortum on osallistunut Global Biodiversity Score®:n (GBS®) vesistövaikutusten arviointityökalun kehittämiseen sekä arvioinut muita mahdollisia työkaluja vesivoiman veteen kohdistuvien monimuotoisuusvaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi yhtiö vähentää vuosittaisia haitallisia vaikutuksia maanpäälliseen luonnon monimuotoisuuteen tuotantoketjun alkupäässä (Scope 3) 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä (lähtötaso 2021). Fortum jatkaa paikallisia toimia erityisesti vesivoimantuotannossa ja on sitoutunut osallistumaan tieteeseen perustuvan menetelmän kehittämiseen vesivoiman vesistövaikutusten arvioimiseksi.

Jatkuvien toimintojen päästövähenemätavoitteet ja kehitys

Vuonna 2023 asetetut päästövähenemätavoitteet ovat osa vuoden 2023 raportointia ja päästöjen kehitys suhteessa asetettuihin tavoitteisiin on esitetty alla olevassa taulukossa.

Ilmastotavoite	Indikaattori	2023	Vertailuvuosi 2022	Muutos verrattuna vertailuvuoteen, %
Hiilineutraali viimeistään vuoteen 2030 mennessä	Kokonaispäästöt Scope 1, 2 ja 3, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	14,4	11,8	22
Hiileen perustuvasta energiantuotannosta luopuminen vuoden 2027 loppuun mennessä	Hiileen perustuva kapasiteetti, GW	1,3	1,4	-
	Hiileen perustuva sähköntuotantokapasiteetti, GW	0,7	0,7	-
	Hiileen perustuva lämmöntuotantokapasiteetti, GW	0,6	0,6	-
	Hiileen perustuva sähkön ja lämmön tuotanto, TWh	1,9	2,9	-34
	Hiileen perustuva sähkön tuotanto, TWh	0,6	1,2	-50
	Hiileen perustuva lämmön tuotanto, TWh	1,2	1,7	-29
	Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta, %	3	4	-25
Kokonaisenergiantuotannon ominaispäästöt alle 20 g CO_2/kWh vuoteen 2028 mennessä	Kokonaisenergiantuotannon ominaispäästöt, g CO_2/kWh	32	45	-29
Sähköntuotannon ominaispäästöt alle 10 g CO_2/kWh vuoteen 2028 mennessä	Sähköntuotannon ominaispäästöt, g CO_2/kWh	16	25	-36

Vuonna 2023 Fortumin CO_2-ekv. päästöt (Scope 1, 2 ja 3) olivat yhteensä 14,4 miljoonaa tonnia, verrattuna 11,8 miljoonaan tonniin vuonna 2022. Merkittävimmät muutokset päästöissä johtuivat sähkön vähittäismyyntiin liittyvien epäsuorien Scope 3 -päästöjen kasvusta ja suorien Scope 1 -päästöjen vähentymisestä.

Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt (Scope 1) ja epäsuorat hiilidioksidipäästöt (Scope 2) olivat yhteensä 1,7 miljoonaa tonnia, eli laskivat 23 % verrattuna vuoteen 2022.

Vuonna 2023 Fortumin Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt olivat 12,7 miljoonaa CO_2-ekv. tonnia, verrattuna 9,5 miljoonaan CO_2-ekv. tonniin vuonna 2022, eli päästöt kasvoivat 34 %.

Turvallisuustavoitteet

Fortumille sekä hyvä turvallisuus että työntekijöistä ja urakoitsijoista huolehtiminen on liiketoiminnan perusta sekä tehokkaan ja häiriöttömän toiminnan ehdoton edellytys.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin turvallisuustavoitteet vuonna 2023 olivat:

- Tilastoitavien tapaturmien taajuus (Total Recordable Injury Frequency, TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat, < 1,0 vuoden 2030 loppuun mennessä,
- Ei vakavia tai kuolemaan johtaneita tapaturmia,
- 95 %:n toteumataso Johdon turvallisuusjohtamisohjelmassa ja
- 60 %:n toteumataso Turvallisuuden kehittämissuunnitelmissa.

Vuoden 2023 turvallisuustavoitteet sisälsivät osallistumisen Johdon turvallisuusjohtamisohjelmaan sekä keskeisten turvallisuustoimenpiteiden tunnistamisen ja toteuttamisen turvallisuuskulttuurin parantamiseksi. Vuonna 2023 suunnitellun Johdon turvallisuusjohtamisohjelman ja Turvallisuuden kehittämissuunnitelmien toteumatasot olivat 100 % ja 78 %.

Fortumin tavoite sairauspoissaoloille oli 3,0 % vuonna 2023.

Konsernin jatkuvien toimintojen kestävän kehityksen tunnusluvut

	2023	2022
Ilmasto ja resurssit		
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, Scope 1-3, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia [1)]	14,4	11,8
Suorat Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	1,6	2,2
Epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	0,06	0,03
Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	12,7	9,5
Energian kokonaistuotannon CO_2-ominaispäästöt, gCO_2/kWh	32	45
Merkittävät ympäristöpoikkeamat [2)], kpl	2	2
Henkilöstö ja yhteiskunta		
Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF) [3)], oma henkilöstö ja urakoitsijat	5,0	4,0
Poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus (LTIF) [4)], oma henkilöstö ja urakoitsijat	3,9	2,3
Vakavat työtapaturmat, kpl	-	2
Turvallisuuden kehittämissuunnitelmat [5)], %	78	-
Johdon turvallisuusjohtamisohjelma [5)], %	100	-
Sairauspoissaolot, %	3,1	3,4

1) Vertailuluvut ja tiedot vuodelta 2022 on oikaistu eivätkä ne sisällä Venäjän lopetettuja toimintoja. Vuonna 2022, 83 % Fortumin suorista CO_2-päästöistä ja 62 % kokonaiskasvihuonekaasupäästöistä aiheutui sähkön ja lämmön tuotannosta Venäjällä. Lisäksi päästöjen laskentaperiaate muuttui ja sen vaikutus vuoden 2022 Scope 3 -lukuun on 0,8 CO_2-ekv. tonnia.
2) Ympäristöpoikkeamat, jotka ovat aiheuttaneet merkittävää haittaa ympäristölle (maa, vesi, ilma) tai ympäristölainsäädännön tai -lupaehtojen rikkomuksen.
3) Tilastoitavien tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohden.
4) Poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohden.
5) Toteumataso.

Fortumin uuden strategian mukaan yhtiön painopisteitä ovat luotettavan puhtaan energian toimittaminen ja teollisuuden hiilidioksidipäästöjen vähentäminen Pohjoismaissa. Strategia sisältää uusia taloudellisia tavoitteita:

- Fortum on päivittänyt taloudelliset tavoitteensa varmistaakseen vähintään luottoluokitustason BBB ja tulevaisuuden kasvuun vaadittavan taloudellisen joustavuuden. Uusi pitkän aikavälin rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde on 2,0–2,5.
- Konsernin kasvuinvestoinnit (ilman yritysostoja) valitaan edelleen tarkasti, ja niiden arvioidaan olevan enintään 1 miljardi euroa vuosina 2023–2025 (aiempi arvio enintään 1,5 miljardia euroa).

Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä. Sitä sovelletaan ja arvioidaan yhtiön ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteiden perusteella.

Fortum on myös sitoutunut määrittelemään lyhyen ja pitkän aikavälin päästövähennystavoitteet Science Based Targets initiative (SBTi) -aloitteen mukaisesti. Fortumin ilmastotavoitteet tarkistetaan ja mukautetaan vastaamaan SBTi Net-zero -standardia tavoitteiden asettamisprosessin aikana. Fortumin siirtymävaiheeseen kuuluu hiilestä luopuminen ja päästöjen vähentäminen Fortumin omassa toiminnassa sekä sähkönmyynnin jalanjälkeen vaikuttaminen tuotevalikoiman ja sähkönhankintojen avulla.

Fortum on merkittävä taloudellinen toimija toimintamaissaan. Fortumin toiminnan merkittävimmät suorat rahavirrat syntyvät myyntituotoista asiakkailta, ostoista palvelun- ja tavarantoimittajilta, korvauksista rahoittajille, osingoista osakkeenomistajille, kasvu- ja ylläpitoinvestoinneista, henkilöstön palkoista sekä maksetuista veroista.

Fortum edistää sosiaalista kehitystä ja hyvinvointia toimintamaissaan muun muassa maksamalla veroja. Fortumin yhteiskunnalle verojen muodossa tuomat hyödyt sisältävät yrityksen maksamien tuloverojen lisäksi monia muita veroja. Fortumin verotuskäytännöt ja verohallintaa ohjaavat periaatteet on esitetty Fortumin verotuksen periaatteissa Fortumin verkkosivuilla. Fortum julkaisee verojalanjälkensä vuosittain ja on B Teamin (maailmanlaajuinen voittoa tavoittelematon aloite, joka edistää kestävää talousjärjestelmän muutosta) jäsenenä sitoutunut ryhmän veroperiaatteisiin (The B Team's Responsible Tax Principles).

Vuonna 2023, Fortum osallistui BSR:n (Business for Social Responsibility) ja B Teamin yhteistyössä koordinoimaan Energy for a Just Transition -yhteistyöhön, jonka tavoitteena on tunnistaa ja huomioida vihreän energiasiirtymän vaikutukset ihmisiin ja yhteisöihin.

Fortum on sisällytetty useisiin kestävän kehityksen indekseihin ja arvioitu useilla kestävän kehityksen luokituksilla. Luettelo on julkaistu Fortumin verkkosivuilla. Fortumin kestävän kehityksen raportointi kattaa Fortumin määräysvallassa olevat toiminnot mukaan lukien tytäryritykset kaikissa toimintamaissa, ellei toisin mainita.

Kestävään kehitykseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet

Fortumin liiketoimintoihin kohdistuu riskejä, joilla voi toteutuessaan olla haitallisia vaikutuksia ympäristölle sekä henkilöstön, urakoitsijoiden ja lähiyhteisöjen turvallisuudelle. Tärkeimmät kestävän kehityksen riskit, mukaan lukien ilmastoon liittyvät riskit, on raportoitu Fortumin johtoryhmälle, tarkastus- ja riskivaliokunnalle ja yhtiön hallitukselle osana Fortumin merkittävimpien riskien ja epävarmuuksien vuositarkastelua. Fortumin riskit on esitelty hallituksen toimintakertomuksen riskienhallintaosiossa.

Ilmastonmuutos, tarve vähentää hiilidioksidipäästöjä ja parantaa resurssitehokkuutta muuttavat perusteellisesti energiatoimialaa. Nämä muutokset luovat Fortumille myös uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Yhtiöllä on hyvät lähtökohdat tarttua energiamuutoksen tarjoamiin mahdollisuuksiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Energiasiirtymä edellyttää uusiutuvien energialähteiden lisäksi yhä enemmän myös energian varastointia ja muita joustavia ratkaisuja toimitusvarmuuden takaamiseksi sekä teollisuuden, liikenteen, lämmityksen ja jäähdytyksen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi. Vahvuuksiimme perustuen, tulevaisuuttamme ohjaa

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

hiilidioksidipäästötön sähköntuotanto, kestävästi vähentäen oman toimintamme päästöjä sekä auttaen asiakkaitamme ja yhteiskuntaa vähentämään päästöjä.

Kestävän kehityksen hallinto ja politiikat

Koska kestävä kehitys on olennainen osa Fortumin strategiaa, ylin päätöksentekovalta kestävään kehitykseen ja ilmastoon liittyvissä asioissa on hallituksen jäsenillä, joilla on yhteisvastuu näistä asioista.

Fortumin johtoryhmä päättää vuosisuunnittelua ohjaavista kestävän kehityksen linjauksista ja konsernitason tavoitteista. Fortumin Teknologia- ja investointikomitea (TIC) arvioi ja antaa suosituksensa hallitukselle johdon esityksistä koskien Fortumin kestävän kehityksen tavoitteita ja suoriutumista. Konsernin tulostavoitteet, mukaan lukien kestävään kehitykseen ja ilmastoon liittyvät tavoitteet, hyväksyy Fortumin hallitus. Fortumin linjajohto vastaa konsernin politiikkojen ja ohjeiden toteuttamisesta ja kestävän kehityksen päivittäisestä johtamisesta ja kehityssuunnitelmista.

Turvallisuus on yksi osa-alue Fortumin kaikkia työntekijöitä koskevassa lyhyen aikavälin kannustinohjelmassa (short-term incentive -ohjelma, STI). Vuoden 2023 STI-ohjelman turvallisuustavoitteisiin sisältyi osallistuminen Johdon turvallisuusjohtamisohjelmaan sekä keskeisten turvallisuustoimenpiteiden tunnistaminen ja loppuun saattaminen turvallisuuskulttuurin parantamiseksi. Vuoden 2023 STI-ohjelmassa oli myös asiakastyytyväisyystavoite, joka korosti asiakaslähtöisyyden merkitystä. Lisätietoa STI-ohjelman tavoitteista löytyy Palkitseminen-raportista.

Fortumin johdon ja muiden avainhenkilöiden pitkän aikavälin kannustinohjelmaan (long-term incentive -ohjelma, LTI) sisältyy ESG (Environmental, Social, Governance) -mittareita. Pitkän aikavälin kannustinjaksolle 2021–2023 asetettu ESG-mittari sidottiin Fortumin hiileen perustuvan sähköntuotantokapasiteetin vähenemiseen Fortumin hiilestä luopumissuunnitelman mukaisesti siten, että vähimmäistason saavuttaminen edellyttää ilmoitetun tavoitteen ylittämistä. Vuoden 2022 Uniper-myynnin johdosta ESG-mittaria päivitettiin siten, että alkuperäisesti asetettu mittari arvioitiin huomioiden vuodet 2021–2022, ja Fortumin maineindeksi keskeisten sidosryhmien keskuudessa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa asetettiin mittariksi vuodelle 2023. Pitkän aikavälin kannustinjaksolle 2022–2024 asetettu ESG-mittari liittyi sähköntuotannon absoluuttisten hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen yhtiön fossiilisia polttoaineita käyttävissä voimalaitoksissa Euroopassa konsernin vuosille 2030 ja 2035 asettamien ilmastotavoitteiden mukaisesti. Vuoden 2022 Uniper-myynnin johdosta ESG-mittaria päivitettiin vuoden 2023 alussa. Päivitetty ilmastotavoite vuosille 2022–2024 liittyy absoluuttisten hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen Euroopassa mukaan lukien Fortum Recycling and Waste -liiketoiminnan. Pitkän aikavälin kannustinjaksolle 2023–2025 asetettu ESG-mittari liittyy tieteeseen perustuviin (SBTi 1,5 celsiusastetta) päästövähennyksiin ja päästöihin Euroopassa ja Fortumin maineindeksin kehitykseen tärkeimpien sidosryhmien keskuudessa. Fortumin osakkeen kokonaistuoton kehitys suhteessa valittuihin eurooppalaisiin sähköyhtiöverrokkeihin on säilynyt mittarina 2021– 2023, 2022–2024 and 2023–2025 LTI-ohjelmissa. Lisätietoa LTI-mittareista löytyy Palkitseminen-raportista.

Kestävän kehityksen johtaminen on Fortumissa strategialähtöistä ja perustuu yhtiön arvoihin, Toimintaohjeeseen (Code of Conduct), Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct), kestävään kehitykseen liittyviin politiikkoihin sekä muihin konsernitasolla määriteltyihin politiikkoihin ja niitä tarkentaviin ohjeistuksiin. Toimintaohje määrittää toimintatavat, joita kaikkien tulee noudattaa. Se linjaa, miten kohtelemme toisiamme, harjoitamme liiketoimintaa ja olemme yhteydessä ympäröivään maailmaan. YK:n Global Compactin kymmeneen periaatteeseen perustuva Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille määrittelee vaatimukset Fortumin toimittajille ja liikekumppaneille.

Fortum on sitoutunut toiminnassaan asianmukaiseen huolellisuuteen ja kunnioittamaan kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia, YK:n sopimusta lapsen oikeuksista, sekä kansainvälisen työjärjestö ILO:n perussopimuksia. Lisäksi Fortum huomioi toiminnassaan YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, OECD:n ohjeet monikansallisille yrityksille, kansainvälisen kauppakamarin lahjonnan ja korruption vastaiset ohjeet sekä Bettercoal-aloitteen toimintaohjeen vastuullisesta hiilenlouhinnasta. Fortum on YK:n Global Compact ja Caring for Climate -aloitteiden jäsen.

Fortum julkaisi ilmastonmuutokseen liittyvän edunvalvontaselvityksen vuonna 2021 ja päivityksen siihen vuosina 2022 ja 2023. Selvitys on julkisesti saatavilla Fortumin verkkosivuilla. Tiivistelmä selvityksestä julkaistaan myös osana Fortumin kestävän kehityksen raporttia. Joulukuussa 2022 Fortum julkaisi myös edunvalvonnan eettiset ohjeet.

Liiketoiminnan eettisyys

Fortumin Toimintaohje ja Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille korostavat nollatoleranssia korruption ja lahjonnan suhteen. Lisäksi muun muassa lahjonnanvastaisuuteen, määräystenmukaisuuden hallintaan, omaisuuden suojaamiseen, eturistiriitoihin, rahanpesun vastaisuuteen, taloudellisiin pakotteisiin ja kilpailuoikeudellisiin asioihin on luotu erilliset ohjeet. Fortumin hallitus on hyväksynyt yhtiön Toimintaohjeen ja Toimintaohjeen palvelun- ja tavarantoimittajille.

Toimintaohjeita päivitetään säännöllisesti sen varmistamiseksi, että ne vastaavat yrityksen toiminnassa ja sääntelyssä tapahtuviin muutoksiin. Toimintaohje päivitettiin vuonna 2023 ja julkaistaan vuonna 2024. Viimeisin päivitys Fortumin Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille tehtiin vuonna 2021. Koulutus on olennainen osa Fortumin määräystenmukaisuuden hallintaa. Toimintaohjeeseen liittyvä verkkokoulutus on pakollinen kaikille työntekijöille. Lisäksi ne työntekijät, joiden tehtävät sitä edellyttävät, saavat säännöllisesti koulutusta liittyen politiikkoihin ja järjestelmiin, jotka ehkäisevät korruptiota.

Väärinkäytösepäilyjen ilmoittamiseen tarjotaan sekä sisäisiä että ulkoisia raportointikanavia. Raportointikanavat on kuvattu Toimintaohjeissa sekä yhtiön sisäisillä ja ulkoisilla verkkosivuilla. Fortumin tarkastus- ja riskivaliokunta valvoo ja arvioi säännöllisesti epäiltyjä väärinkäytöksiä, liiketoiminnan eettisyyteen liittyviä toimenpiteitä ja määräystenmukaisuutta.

Yksi korruptioepäily, jonka tutkinta oli kesken vuoden 2022 lopussa, vahvistui vuoden 2023 aikana.

Ilmasto ja resurssit

Fortumin tunnusluvut ilmaston ja resurssien osalta liittyvät hiilidioksidipäästöihin, toimitusvarmuuteen, sekä merkittävien ympäristöpoikkeamien hallintaan.

Fortumin kestävän kehityksen politiikka yhdessä EHS-johtamisen minimivaatimusten kanssa ohjaavat Fortumin ympäristöasioiden hallintaa. Tuotantotoiminnot noudattavat ISO 14001 -ympäristöjärjestelmästandardia, ja 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti on ISO 14001 -sertifioitu.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Energia

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa perustuu pääosin hiilidioksidipäästöttömään vesi- ja ydinvoimatuotantoon. Fortumilla on myös kaukolämmön ja -jäähdytyksen tuotantoa Suomessa ja Puolassa. Lämpöä tuotetaan pääosin energiatehokkaissa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Lisäksi Fortum tarjoaa teollisuus- ja infrastruktuuriratkaisuja, kuten energiantuotantoa jätteenpoltolla sekä energian myyntiä.

Vuonna 2023 Fortumin sähköntuotanto oli 47,0 (44,2) TWh, ja lämmön- ja höyryntuotanto 4,3 (5,3) TWh. Koko Fortumin sähköntuotannosta 98 % oli hiilidioksidipäästötöntä. Sähkön- ja lämmöntuotantoon ja kapasiteetteihin liittyvät luvut sisältävät myös luvut Fortumin osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka myyvät tuotantonsa omistajilleen tuotantokustannushintaan.

Fortum käyttää useita polttoaineita sähkön-, lämmön- ja höyryntuotannossa: uraania 78 % (73 %), kivihiiltä 9 % (12 %), jätepolttoaineita 8 % (9 %), biopolttoaineita 3 % (4 %) ja maakaasua 2 % (1 %). Prosenttiosuudet on laskettu polttoaineen energiasisällöstä. Johtuen Venäjän liiketoimintojen konsolidoinnin päättymisestä, Fortumin sähköntuotanto vuonna 2022 väheni 72,8 TWh:sta 44,2 TWh:iin (-39 %), ja lämmön- ja höyryntuotanto 20,9 TWh:sta 5,3 TWh:iin (-75 %).

Vuonna 2023 Fortumin hiileen perustuva sähköntuotantokapasiteetti oli 0,7 GW ja tuotanto 0,6 TWh. Hiileen perustuva lämmöntuotantokapasiteetti oli 0,6 GW ja tuotanto 1,2 TWh. Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta oli 3 % (4 %). Fossiilisten polttoaineiden osuus liikevaihdosta oli 11 %, sisältäen fossiilisia polttoaineita käyttävän tuotannon ja kaasuliiketoiminnan. Fossiilisten polttoaineiden osuus Fortumin tuotantopohjaisesta liikevaihdosta oli 5 % (6 %).

Fortum seuraa eri energiantuotantomuotojen (vesi-, ydin- ja tuulivoima; lämmitys ja jäähdytys; kiertotalousratkaisut) käytettävyyttä mittarina toimitusvarmuudelle. Koska mittari vaihtelee tuotantomuodon mukaan, vain yhden tunnusluvun asettaminen ei ole mahdollista. Fortumin energiantuotanto perustuu pääosin ydin- ja vesivoiman tuotantoon. Vuonna 2023 Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttökerroin oli 91,06 %.

Ilmasto ja kasvihuonekaasupäästöt

Fortum on sitoutunut hiilineutraaliuteen viimeistään vuoteen 2030 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti. Fortumille on tärkeää muuttaa omat toiminnot hiilineutraaleiksi kasvattamalla CO_2-vapaata sähköntuotantoa ja vähentämällä energiantuotantolaitosten hiilidioksidipäästöjä. Fortumin siirtymävaiheeseen kuuluu hiilestä luopuminen ja päästöjen vähentäminen Fortumin omassa toiminnassa sekä sähkönmyynnin jalanjälkeen vaikuttaminen tuotevalikoiman ja sähkönhankintojen avulla.

Vuonna 2023 Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt olivat 1,6 (2,1) Mt. EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) piirissä oli 1,1 (1,6) Mt kokonaishiilidioksidipäästöistä. Arvio Fortumille myönnettävistä ilmaisista päästöoikeuksista vuonna 2023 on noin 0,2 (0,2) Mt.

Fortumin suorat hiilidioksidipäästöt (miljoonaa tonnia, Mt, jatkuvat toiminnot)

	2023	2022	2021
Kokonaispäästöt [1)]	1,6	2,1	17,8
Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöt	1,1	1,6	1,5
Myönnetyt päästöoikeudet	0,2	0,2	0,2
Päästökauppajärjestelmään kuulumattomat päästöt Euroopassa	0,5	0,5	0,7

1) Vuoden 2022 luvut on oikaistu eivätkä ne sisällä Venäjää.

Fortumin kasvihuonekaasupäästöt on määritelty ja raportoitu Greenhouse Gas (GHG) -protokollan mukaisesti. Vuonna 2023 Fortumin suorat Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt olivat 1,6 (2,2) miljoonaa CO_2-ekv. tonnia, epäsuorat markkinaperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt olivat 0,04 (0,03) miljoonaa CO_2-ekv. tonnia ja epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt 0,06 (0,03) miljoonaa CO_2-ekv. tonnia.

Vuonna 2023 Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt olivat noin 12,7 (9,5) miljoonaa CO_2-ekv. tonnia. Fortumin Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt aiheutuvat hankintaketjujen alku- ja loppupään toiminnoista: tuotteiden ja palveluiden hankinnasta; tuotantohyödykkeistä eli investoinneista; polttoaineiden hankinnasta; sähkön ja lämmön myynnistä asiakkaille; kuljettamisesta ja jakelusta; sekä myytyjen tuotteiden käsittelystä ja käytöstä (maakaasu). Fortum raportoi Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting -standardin mukaisesti. Scope 3 -arviointiimme perustuen kaikki muut Scope 3 -kategoriat on luokiteltu merkityksettömiksi.

Fortumin Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen osuus kokonaiskasvihuonekaasupäästöistä oli noin 11 %, Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöjen osuus oli vähemmän kuin 1 %, ja Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöjen osuus oli noin 88 %. Vuonna 2023 Fortumin koko energiantuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 32 (45) gCO_2/kWh ja sähköntuotannon hiilidioksidin ominaispäästöt olivat 16 (25) gCO_2/kWh.

Fortum on jo pitkään keskittynyt hillitsemään ilmastonmuutosta ja raportoinut Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) -suositusten mukaisesti vuodesta 2019.

Merkittävät ympäristöpoikkeamat

Merkittävien ympäristöpoikkeamien määritelmä sisältää ympäristöpoikkeamat, jotka ovat aiheuttaneet merkittävää haittaa ympäristölle (maa, vesi, ilma) ja ympäristölainsäädännön tai -lupaehtojen rikkomuksen. Vuonna 2023 Fortumin toiminnoissa tapahtui 2 (2) merkittävää ympäristöpoikkeamaa: heikko veden virtaus johtuen matalasta veden korkeudesta kalasäiliöissä aiheutti lohien ja emokalojen kuolemia Ljusneforsin ja Forshagan vesivoimalaitoksilla Ruotsissa. Molemmat onnettomuudet on tutkittu Fortumin tutkimusmenettelyyn perustuen ja korjaavat toimenpiteet on määritetty.

Vesi

Fortum käyttää runsaasti vettä voimalaitoksilla, kaukolämpöverkoissa ja muissa toiminnoissa. Useimmissa tapauksissa voimalaitokset eivät kuluta vettä, vaan vesi palautetaan samaan vesistöön, josta se otetaan. Vuonna 2023 Fortumin vedenotto tuotantotoiminnassa oli yhteensä 1 460 (1 440) miljoonaa m^3 , josta 98 % käytettiin jäähdytysvetenä.

Luonnon monimuotoisuus

Fortum on arvioinut vaikutuksensa ja riippuvuutensa luonnon monimuotoisuuteen kansainvälisesti tunnetulla GBS®-työkalulla. Luontojalanjäljen arvioinnin tulokset osoittivat Fortumin suurimpien vaikutusten luonnon monimuotoisuuteen (poissulkien vesivoiman vesiympäristöön kohdistuvat vaikutukset) liittyvän kasvihuonekaasupäästöihin, maankäyttöön ja polttoaineiden hankintaan.

Fortumin luonnon monimuotoisuustavoitteet julkistettiin maaliskuussa 2023. Samassa

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

yhteydessä yhtiö sitoutui myös kehittämään tieteeseen perustuvaa menetelmää niiden vesistövaikutusten arvioimiseksi, jotka eivät toistaiseksi sisälly luontojalanjäljen arviointiin. Vuoden 2023 aikana Fortum on osallistunut GBS®:n vesistövaikutusten arviointityökalun kehittämiseen sekä arvioinut muita mahdollisia työkaluja vesivoiman veteen kohdistuvien monimuotoisuusvaikutusten arvioimiseksi. Työ jatkuu vuonna 2024.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen on oleellinen tekijä yhtiön luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvien vaikutusten vähentämisessä ja luonnon monimuotoisuustavoitteiden saavuttamisessa. Luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvat vaikutukset arvioidaan myös investoinneista tehtävien arviointien yhteydessä, ja uusia yhtiötason ohjeistuksia, kuten ekologisesti kestävän metsänhoidon suosituksia, kehitetään.

Vuoden 2023 aikana Fortum jatkoi vapaaehtoisia ja lupaehtojen mukaisia luonnon monimuotoisuustoimia vähentääkseen luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvia haitallisia vaikutuksia sekä, siellä missä mahdollista, toteuttaakseen luonnon monimuotoisuutta parantavia toimia, kuten on esitetty Fortumin verkkosivuilla Biodiversity Manual- ja Biodiversity Action Plan -julkaisuissa.

Henkilöstö ja yhteiskunta

Fortumin tunnusluvut henkilöstön ja yhteiskunnan osalta liittyvät laitos- ja työturvallisuuteen sekä henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Lisäksi Fortum seuraa vuosittain mainettaan ja asiakastyytyväisyyttään One Fortum -tutkimuksella.

Henkilöstö

Fortum painottaa avointa ja luottavaa yrityskulttuuria ja korostaa järjestelmällistä kaksisuuntaista palautetta työntekijöiden suorituksesta ja sitoutumisesta. Monimuotoisuuden ja yhtäläisten mahdollisuuksien nähdään edistävän kilpailukykyä ja innovaatioita.

Fortumin arvot ja Toimintaohjeet muodostavat perustan päivittäiselle työlle. Fortumin henkilöstöpolitiikka ja johtamisen periaatteet ohjaavat henkilöstöasioita.

Fortumin toiminnot keskittyvät pääasiassa Pohjoismaihin ja Puolaan.

Konsernin jatkuvien toimintojen henkilöstötilastoja	2023	2022	2021
Henkilöstö 31.12.	5 225	7 712	19 140
Henkilöstö 31.12., ilman lopetettuja toimintoja	N/A	4 988	7 646
Henkilöstö keskimäärin	5 205	5 120	8 045
Henkilöstökulujen kokonaissumma, milj. euroa	436	432	496
Lähtövaihtuvuus, % (vakituisista työntekijöistä)	11,9	21,7	18,9
Vakituiset työntekijät, %	97,1	97,8	97,6
Kokoaikaiset työntekijät, %	97,8	98,0	98,8
Naisia henkilöstöstä, %	36,2	35,2	31,2
Naisia johtotehtävissä [1], %	40,8	34,5	29,0

1) Määritelmä muuttunut vuodesta 2022. 2023 johtotehtäviin sisältyvät toimitusjohtaja, Fortumin johtoryhmä sekä esihenkilöt yksi taso alaspäin. Vuonna 2022 ja 2021 määritelmään sisältyivät toimitusjohtaja ja esihenkilöt kolme tasoa alaspäin.

Työturvallisuus

Fortumille sekä hyvä turvallisuus että työntekijöistä ja urakoitsijoista huolehtiminen on liiketoiminnan perusta sekä tehokkaan ja häiriöttömän toiminnan ehdoton edellytys.

Fortumin kestävän kehityksen politiikka, EHS-johtamisen minimivaatimukset ja yksityiskohtaisemmat EHS-ohjeet ohjaavat turvallisuustyötä. ISO 45001 -sertifioitu turvallisuusjohtamisjärjestelmä kattaa 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta maailmanlaajuisesti.

Vuoden 2023 turvallisuustavoitteet sisälsivät osallistumisen Johdon turvallisuusjohtamisohjelmaan sekä keskeisten turvallisuustoimenpiteiden tunnistamisen ja toteuttamisen turvallisuuskulttuurin parantamiseksi. Vuonna 2023 suunnitellun Johdon turvallisuusjohtamisohjelman ja Turvallisuuden kehittämissuunnitelmien toteumatasot olivat 100 % ja 78 %. Johdon turvallisuusjohtamisohjelma jatkuu vuonna 2024.

Vuonna 2023 Fortumin oman henkilöstön ja urakoitsijoiden tilastoitavien tapaturmien taajuus (Total Recordable Injury Frequency, TRIF) oli 5,0 (4,0). Fortumin poissaoloon johtaneiden työtapaturmien taajuus (Lost Time Injury Frequency, LTIF) oli 3,9 (2,3).

Fortumin tavoitteena on nolla vakavaa työtapaturmaa. Vuonna 2023 toiminnoissa tapahtui 0 (2) vakavaa työtapaturmaa.

Henkilöstön hyvinvointi

Fortumin työhyvinvointitoiminnan tarkoituksena on edistää työntekijöidemme terveyttä, työturvallisuutta ja työyhteisön toimivuutta. Fortumilla on ollut globaali työntekijöiden hyvinvointiohjelma seitsemän vuoden ajan. Työntekijöillä on pääsy monenlaisiin palveluihin, lääkärintarkastuksista liikunta- ja valmennusohjelmiin.

Vuonna 2023 hyvinvointipalvelut painottuivat henkiseen hyvinvointiin, resilienssiin, stressin hallintaan ja työyhteisön merkitykseen työntekijöiden hyvinvoinnissa. Esihenkilöitä tuettiin työntekijöiden hyvinvoinnin johtamisessa ja hyvinvointikeskustelujen käymisessä. Muita esimerkkejä toimista, joilla henkistä hyvinvointia tuettiin, oli henkilöstölle tarjottu mahdollisuus henkilökohtaisiin verkkotapaamisiin henkisen hyvinvoinnin ammattilaisen kanssa, sekä yksilöille ja tiimeille tarjotut hyvinvointivalmennukset. Tuoreimmassa henkilöstökyselyssä marraskuulta 2023 työntekijöiden hyvinvointia mittaava tulos oli 7,7, mikä on linjassa energia-alan vertailutuloksen kanssa. Henkisen hyvinvoinnin tulos oli 7,4, mikä on hieman alan vertailutuloksen alapuolella (7,5).

Myös osallistava kulttuuri, jossa kaikki tuntevat olonsa turvalliseksi ja tasavertaisesti kohdelluiksi edistää henkilöstön hyvinvointia. Vuonna 2023 Fortum jatkoi monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta ja osallisuutta koskevia koulutuksia sekä tiedon lisäämistä johtajille ja koko henkilöstölle. Fortum myös mittasi henkilökunnan näkemyksiä DEI-kulttuurista (diversity, equity, and inclusion). Fortumin organisaatiomuutoksen yhteydessä vuonna 2023 kiinnitettiin erityistä huomiota johtoryhmien kokoonpanoon sukupuolten ja kansalaisuuksien monimuotoisuuden osalta, mikä johti naisten osuuden merkittävään kasvuun ylimmässä johdossa.

Vuonna 2023, Fortum jatkoi työskentelyä hybridityömallilla, jossa osa työpäivistä tehtiin etätyössä ja osa toimistolla. Useita hybridi- ja etätyötä tukevia toimia jatkettiin ja kehitettiin henkilöstöltä saadun palautteen pohjalta.

Vuonna 2023 sairauspoissaoloprosentti oli 3,1 (3,4).

Yhteiskunta

Maine ja asiakastyytyväisyys

Fortumin mainetta ja asiakastyytyväisyyttä seurataan vuosittain One Fortum -tutkimuksella. Vuonna 2023 kaikkien sidosryhmien yhdistetty maineindeksi One Fortum -tutkimuksen mukaan nousi 65 yksikköön (63), asteikolla 0–100. Myönteinen kehitys oli pääosin seurausta suomalaisten

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

sidosryhmien näkemyksistä. Asiakastyytyväisyysindeksi (CSI) liiketoiminta-alueittain oli 52–83 (60–83) yksikön välillä, asteikolla 0–100.

Toimitusketju

Fortum edellyttää liiketoimintakumppaneidensa toimivan vastuullisesti ja noudattavan vaatimuksia, jotka on asetettu Toimintaohjeessa ja Toimintaohjeessa palvelun- ja tavarantoimittajille. Fortum arvioi liiketoimintakumppaneidensa toiminnan tasoa toimittajien kvalifioinnin, toimittaja-auditointien ja vastapuoliriskien arvioinnin avulla. Vuonna 2023 Fortum teki seitsemän toimittaja-auditointia Kiinassa. Fortum on Bettercoal-hankkeen jäsen ja käyttää Bettercoalin työkaluja hiilen hankintaketjun vastuullisuuden parantamiseen. Vuonna 2023 Fortum oli edelleen mukana Solar Stewardship Initiativen (SSI) kehittämisessä yhdessä muiden aurinkoenergia-alan toimijoiden ja organisaatioiden kanssa. SSI:n avulla ala pyrkii parantamaan aurinkopaneelien, komponenttien ja raaka-aineiden jäljitettävyyttä ja kestävyyttä.

Ihmisoikeudet

Fortum ottaa toiminnassaan huomioon ja kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, jotka sisältyvät keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sisältyy Fortumin Toimintaohjeeseen ja Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille. YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet otetaan huomioon omassa toiminnassa ja toimitusketjun hallinnassa. Fortumin lähestymistapa ihmisoikeuksia koskevaan huolellisuusvelvoitteeseen perustuu YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin ja noudattaa huolellisuuden kuutta vaihetta OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevien ohjeiden mukaisesti. Fortumin lähestymistapa ihmisoikeuksia koskevaan huolellisuusvelvoitteeseen on kuvattu Fortumin verkkosivuilla.

Fortumin investointihankkeille tehdään ihmisoikeusarviointi erityisesti uusilla toiminta-alueilla. Arviointi tehdään myös uusille maille, joihin Fortum suunnittelee laajentavansa tuotteiden tai palveluiden myyntiä. Vuonna 2023 tehtiin riskiarvio viidelle uudelle maalle.

Yrityskansalaisuus

Fortum jatkoi tuen ohjaamista yhteiskunnalle ja yhteistyötä paikallisten yhteisöjen kanssa Yritysvastuuohjelmansa kautta. Ohjelman edellisen strategian mukaiset painopistealueet ovat ilmasto, ihmiset ja kiertotalous. Fortum päivittää ohjelman painopisteitä uuden strategian ja toimintaympäristön muutosten mukaiseksi. Ohjelman toimenpiteitä hallinnoi Fortumin-laajuinen ohjausryhmä.

Vuonna 2023 Fortum tuki hyväntekeväisyysjärjestöjen humanitaarista työtä. Tuki suunnattiin tukemaan lapsia konfliktien ja luonnonkatastrofien keskellä. Fortum jatkoi myös yhtiölle keskeisten paikallisyhteisöjen tukemista. Lisäksi Fortum toimii yhteistyössä yliopistojen kanssa eri tutkimus- ja kehityshankkeissa. Fortumin tuki yleishyödylliseen toimintaan vuonna 2023 oli 3,5 (1,5) miljoonaa euroa. Tämän lisäksi Fortumin ja Nesteen Säätiö (entinen Fortumin Säätiö), joka ei ole osa Fortumia, teki lahjoituksia 704 720 (783 136) eurolla.

EU:n kestävän rahoituksen luokitusjärjestelmä

Johdanto

EU-taksonomia on luokitusjärjestelmä, joka määrittelee ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot. Asetus sisältää tunnuslukuja, jotka yhtiöiden tulee raportoida ympäristön kannalta kestävien taloudellisten toimintojensa osalta. Asetuksessa määritellään kuusi ympäristötavoitetta, joista ilmastonmuutoksen hillintään (CCM) ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen (CCA) liittyvät kriteeristöt julkaistiin delegoidulla ilmastosäädöksellä 4.6.2021. Ydinvoimaan ja maakaasuun liittyvä täydentävä delegoitu ilmastosäädös hyväksyttiin 5.7.2022. Delegoitu ympäristösäädös neljän uuden tavoitteen osalta julkistettiin kesäkuussa 2023. Neljä uutta ympäristötavoitetta ovat vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu (WTR), siirtyminen kiertotalouteen (CE), ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen (PPC) sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen (BIO). Delegoidun ympäristösäädöksen vaatima taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuus arvioitiin vuonna 2023. Arviointi luokitusjärjestelmän mukaisuudesta suoritetaan vuonna 2024.

Fortumin raportointi on laadittu EU-taksonomia-asetuksen ja delegoitujen säädösten mukaisesti. Raportointi suoritetaan 31.12.2023 päättyvältä tilikaudelta ja sisältää luokitusjärjestelmän mukaisen, luokitusjärjestelmäkelpoisen ja ei-luokitusjärjestelmäkelpoisen osuuden Fortumin toiminnoista kolmen tunnusluvun osalta (Liikevaihto, Toimintamenot ja Pääomamenot). Lisäksi raportointi kattaa Pääomamenot-suunnitelman, jonka tavoitteena on laajentaa Fortumin luokitusjärjestelmän mukaisia taloudellisia toimintoja tai parantaa luokitusjärjestelmäkelpoisia taloudellisia toimintoja siten, että niistä tulee luokitusjärjestelmän mukaisia viiden vuoden kuluessa. Raportointi sisältää Fortumin jatkuvat toiminnot ja kattaa Fortumiin 31.12.2023 yhdistellyt tytäryhtiöt.

Taloudellisten toimintojen arviointi

Luokitusjärjestelmäkelpoisten taloudellisten toimintojen arviointi

Vuonna 2023 Fortum luokitteli taloudelliset toimintonsa luokitusjärjestelmän mukaisiin, luokitusjärjestelmäkelpoisiin ja ei-luokitusjärjestelmäkelpoisiin toimintoihin delegoidun ilmastosäädöksen ja täydentävän delegoidun ilmastonsäädöksen mukaisesti. Vuonna 2023 taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuutta arvioitiin lisäksi delegoidun ympäristösäädöksen mukaisesti. Fortumin liiketoimintojen luokitusjärjestelmäkelpoisuutta arvioitiin delegoidussa ilmastosäädöksessä (Liite 1 CCM ja Liite 2 CCA) ja delegoidussa ympäristösäädöksessä (Liite 1 WTR, Liite 2 CE, Liite 3 PPC, Liite 4 BIO) listattujen taloudellisten toimintojen kuvausten mukaisesti sekä kuvauksissa esitettyjen EU:n toimialaluokituksen mukaisten koodien (NACE) mukaan. Arviointi suoritettiin voimalaitos- tai liiketoimintayksikkötasolla riippuen toiminnon luonteesta.

Luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen arviointi

Taloudellinen toiminto luokitellaan luokitusjärjestelmän mukaiseksi, jos se täyttää toiminnolle määritellyt tekniset arviointikriteerit vähintään yhden kriteeristön osalta, ei aiheuta merkittävää haittaa muiden kriteeristöjen osalta (do no significant harm, DNSHs) ja noudattaa vähimmäistason suojatoimia (minimum safeguards, MS) liittyen ihmisoikeuksiin ja työelämän perusoikeuksiin.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum on tunnistanut taloudellisia toimintoja liittyen CCM, CE ja PPC kriteeristöihin. Vuonna 2023 Fortum on arvioinut liiketoimintojensa luokitusjärjestelmän mukaisuutta suhteessa ilmastonmuutoksen hillintään (CCM). Fortumin merkittävimpien, luokitusjärjestelmäkelpoisten taloudellisten toimintojen luokitusjärjestelmän mukaisuus perustuu alla esitettyihin tulkintoihin ja oletuksiin.

Teknisten arviointikriteereiden, ”ei merkittävää haittaa” -kriteereiden ja vähimmäistason suojatoimien soveltamismenetelmät

Kestävän kehityksen johtaminen on Fortumissa strategialähtöistä ja perustuu yhtiön arvoihin, Toimintaohjeeseen (Code of Conduct), Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct), kestävään kehitykseen liittyviin politiikkoihin sekä muihin konsernitasolla määriteltyihin politiikkoihin ja niitä tarkentaviin ohjeistuksiin. Tärkeimmät politiikat ja sitoumukset arvioitaessa Fortumin toimintoja teknisten arviointikriteereiden ja ”ei merkittävää haittaa” -kriteereiden suhteen ovat kestävän kehityksen politiikka, EHS-johtamisen minimivaatimukset, biodiversiteettimanuaali ja konsernin riskipolitiikka. Fortum on sitoutunut korkeatasoiseen ympäristö- ja turvallisuusasioiden hallintaan kaikissa liiketoiminnoissa, noudattaa lakeja ja asetuksia ja yhtiöllä on voimassa olevat luvat kaikkien toimipaikkojen osalta. Vuoden 2023 lopussa liikevaihdosta laskettuna 100 % Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta oli ISO 14001 -ympäristösertifioitu.

Arvioidakseen toimintojensa luokitusjärjestelmän mukaisuutta, Fortumin liiketoimintayksiköt varmistivat, että niiden taloudelliset toiminnot täyttävät Liitteessä 1 listatut ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävää edistämistä vastaavat tekniset arviointikriteerit sekä ”ei merkittävää haittaa” -kriteerit. Tekniset arviointikriteerit ovat toimintokohtaisia ja niitä arvioitiin toiminnon luonteesta riippuen joko toiminto-, laitos- tai järjestelmäkohtaisesti. ”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit voivat olla joko yleisiä tai taloudelliseen toimintaan liittyviä. ”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit arvioitiin toiminnon luonteen perusteella olennaisimmalla tasolla.

Fortumilla on sekä sen oma että osaomisteisia (Mankala-periaate) ydinvoimatuotantolaitoksia Suomessa ja Ruotsissa. Näiden laitosten toiminta liittyy EU-taksonomian taloudellisiin toimintoihin Uusien ydinvoimalaitosten rakentaminen ja turvallinen käyttö (CCM 4.27) sekä Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa (CCM 4.28). Ydinvoimaloiden tärkein tehtävä on tuottaa sähköä turvallisesti, luotettavasti ja kilpailukykyisesti lyhyellä ja pitkällä aikavälillä noudattaen ydin- ja säteilyturvallisuuden, jätehuollon turvallisuuden ja ydinmateriaalivalvonnan periaatteita. Suomen ja Ruotsin viranomaiset valvovat edellä mainittujen vaatimusten noudattamista. Nämä viranomaiset ovat myös vastuussa EU:n direktiivien ja asetusten saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä. Fortum noudattaa ydinvoimaan liittyvää kansallista lainsäädäntöä, jonka katsotaan olevan EU-taksonomian luokitusjärjestelmän mukaisuuden kriteereiden perusta. Fortumin oma sekä osaomisteiset ydinvoimatuotantolaitokset ovat tehneet tai suunnittelevat aloittavansa tarvittavat muutokset olemassa olevissa ydinlaitoksissa niiden käyttöiän pidentämiseksi. Käyttöiän pidentämiseen tähtäävät projektit edellyttävät aina jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten hyväksyntää sekä kattavaa ympäristö- ja turvallisuusarviointia.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Ilmastoon liittyvien riskien hallinta on integroitu Fortumin riskienhallinnan viitekehyksiin ja noudattaa samoja toimintamalleja ja prosesseja kuin muut merkittävät riskit ja epävarmuudet. Riskit tunnistetaan ja arvioidaan vuosittain osana konsernin riskienhallintaprosessia. Fortumin taksonomian kannalta olennaisten yksiköiden on otettava huomioon toimintoihinsa liittyvät fyysiset ilmastoriskit. Yksiköiden tulee myös ymmärtää toimintojensa haavoittuvuus akuutteja ja kroonisia uhkia vastaan käyttäen apunaan hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) tulevaisuuden skenaarioita ja niiden tulee luoda sopeutumissuunnitelmia kaikkein olennaisimpia riskejä varten. Fortumin ilmastoriskit on kuvattu osiossa **Riskienhallinta**.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu

Fortum hallinnoi ja käyttää merkittäviä määriä vesivaroja useimmissa toimintamaissaan ja on sitoutunut vastuulliseen vesihuoltoon. Fortumin vastuu veden käytöstä liittyy paitsi veden määrään ja saatavuuteen, myös sen laatuun ja vesiluontoon. Vedenkäyttöä ja käyttöön liittyviä riskejä, etenkin vesistressialueilla, seurataan omien laitosten osalta kestävän kehityksen vuosiraportoinnin yhteydessä. Fortumin veteen liittyvä ympäristöjohtamisjärjestelmä varmistaa, että toiminta on kansallisten lakien ja lupaehtojen mukaista. Fortum tekee veteen liittyviä paikallisia toimenpiteitä tarpeen mukaan ottaakseen huomioon muiden vedenkäyttäjien tarpeet. Yhteistyö paikallisyhteisöjen, kuntien, viranomaisten ja tutkimuslaitosten kanssa on tärkeää näiden toimenpiteiden toteutuksessa. Fortumin vesivoimaan perustuva sähkötuotanto Suomessa ja Ruotsissa on viranomaiskontrollissa vesipuitedirektiivin (WFD) mukaisesti ja ”ei merkittävää haittaa” -arvioinnissa on huomioitu kansalliset siirtymäaikataulut.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Siirtyminen kiertotalouteen

Fortum ottaa huomioon tuotteidensa ja projektiensa elinkaari- ja resurssitehokkuuden. Laitteiden ja komponenttien vaatimukset liittyen käytettävyyteen ja kierrätettävyyteen ovat osa hankintaprosessia. Fortum pyrkii hyöty- ja uudelleenkäyttämään omassa tuotannossaan syntyneitä sivutuotteita ja jätteitä. Fortumin toiminnoilta odotetaan jätteiden hyötykäyttöä sekä tehokasta käytöstäpoistettujen laitteiden ja komponenttien hallintaa.

Suomen ja Ruotsin omalla ja osaomisteisilla ydinvoimalaitoksilla syntyy tavanomaisten teollisuusjätteiden lisäksi radioaktiivisia jätteitä. Jokaisella voimalaitosyhtiöllä on täysimääräinen taloudellinen ja turvallisuuteen liittyvä vastuu toiminnastaan ja käytöstäpoistosta syntyvän ydinjätteen ydinjätehuollosta. Laitoksilla on käytössä jätehuoltosuunnitelma, jonka avulla minimoidaan radioaktiivisen jätteen määrä. Kaikki matala-, keski- ja korkea-aktiivinen jäte käsitellään, varastoidaan ja loppusijoitetaan joko ydinvoimalaitosalueelle tai sen valtion rajojen sisälle, jossa jäte on syntynyt.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen

Fortumin kemikaalien hallinta- ja ohjausjärjestelmä varmistaa, että yhtiön toiminta täyttää lupaehdot ja viranomaisten vaatimukset, sekä sen, että toiminnassa käytetyt kemikaalit eivät aiheuta merkittävää haittaa ilmastonmuutoksen hillintään liittyvän kriteeristön mukaisesti (Liite 1, Lisäys C). Yhtiö hallitsee kemikaalien käyttöön liittyvät asiat Fortumin vaatimusten ja lainsäädännön mukaisesti sekä riskit hankinnasta hävittämiseen. Yhtiö pyrkii jatkuvasti vähentämään vaarallisten kemikaalien käyttöä, ja kun mahdollista, korvaamaan ne ympäristölle ja terveydelle vähemmän haitallisilla kemikaaleilla.

Fortum pyrkii hallitsemaan ja vähentämään toimintojensa ympäristövaikutuksia parhaiden käytäntöjen ja teknisten ratkaisujen avulla, huomioiden parhaan käyttökelpoisen teknologian (Best

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

available technology, BAT) vaatimukset sekä energiamerkinnät. EHS-johtamisen minimivaatimukset varmistavat, että Fortumin liiketoiminnot noudattavat lupaehtoja, tarkkailevat ja raportoivat säännöllisesti päästöjään ilmaan, vesistöön ja maaperään, sekä vähentävät riskejä merkittävien kokonaisympäristövaikutusten esiintymiselle.

Fortumin oman ja osaomisteisten ydinvoimaloiden radioaktiiviset päästöt ilmaan, vesistöihin ja maaperään ovat asianomaista toimintaa koskevien yksilöllisten lupaehtojen tai kansallisten kynnysarvojen mukaisia. Päästöjä ja vaikutuksia ympäristöön seurataan tarkasti Suomen ja Ruotsin säteilyturvallisuusviranomaisten toimesta. Käytettyä polttoainetta ja radioaktiivista jätettä hoidetaan turvallisesti ja vastuullisesti, mukaan lukien riittävä varastointikapasiteetti.

Ei merkittävää haittaa (DNSH): Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen

Luonnon monimuotoisuus on olennainen osa Fortumin ympäristöjohtamisen prosesseja ja toimintoja. Luonnon monimuotoisuuteen liittyvien aiheiden johtaminen ja periaatteet määritellään Biodiversiteettimanuaalissa. Manuaalin täsmentävät ohjeet varmistavat, että Fortumin toiminnot täyttävät paikalliset viranomaisvaatimukset. Manuaalin avulla yhtiö pyrkii varmistamaan, että toteutettavissa olevat toimenpiteet, joilla on mahdollista ehkäistä tai lieventää yhtiön toiminnasta aiheutuvia biodiversiteettivaikutuksia, on huomioitu nykyisissä ja uusissa toiminnoissa. Manuaali edellyttää kiinnittämään erityistä huomiota toimintoihin, jotka sijaitsevat lähellä suojelualueita tai uhanalaisia elinympäristöjä, tai joilla on vaikutusta jonkin uhanalaisen tai suojellun lajin populaatioon.

Vähimmäistason suojatoimet

Fortum ottaa toiminnassaan huomioon ja kunnioittaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, jotka sisältyvät keskeisiin ihmisoikeussopimuksiin. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen sisältyy Fortumin Toimintaohjeeseen ja Toimintaohjeeseen palvelun- ja tavarantoimittajille. YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet otetaan huomioon omassa toiminnassa ja toimitusketjun hallinnassa. Fortumin lähestymistapa ihmisoikeuksia koskevaan huolellisuusvelvoitteeseen perustuu YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskeviin ohjaaviin periaatteisiin ja noudattaa huolellisuuden kuutta vaihetta OECD:n monikansallisia yrityksiä koskevien ohjeiden mukaisesti.

Fortumin Toimintaohje ja Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille korostavat nollatoleranssia korruption ja lahjonnan suhteen. Lisäksi muun muassa lahjonnanvastaisuuteen, määräystenmukaisuuden hallintaan, omaisuuden suojaamiseen, eturistiriitoihin, rahanpesun vastaisuuteen, taloudellisiin pakotteisiin ja kilpailuoikeudellisiin asioihin on luotu erilliset ohjeet.

Fortumilla on käytössään asianmukaisen huolellisuuden prosessit ympäristöä, verotusta, korruption ja lahjonnan vastaista toimintaa sekä reilua kilpailua koskien. Ihmisoikeuksia, työelämäoikeuksia, korruptiota ja reilua kilpailua koskevat vaatimukset on huomioitu myös yhtiön ostoprosesseissa. Konsernitason sitoumus, politiikat ja ohjeet koskevat kaikkia Fortumin toimintoja kaikissa toimintamaissa.

EU-taksonomiaan liittyvät tunnusluvut

Alla on esitetty EU-taksonomia-asetukseen liittyvät luokitusjärjestelmän mukaiset, luokitusjärjestelmäkelpoiset ja ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset osuudet liikevaihdon, toimintamenojen ja pääomamenojen osalta Fortumin toiminnoista.

Liikevaihtotunnusluku

milj. euroa	2023		2022	
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	2 915	43%	2 561	33%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	457	7%	244	3%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**3 372**	**50%**	**2 805**	**36%**
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	**3 339**	**50%**	**4 969**	**64%**
Yhteensä (A+B)	**6 711**	**100%**	**7 774**	**100%**

Toimintamenot-tunnusluku

milj. euroa	2023		2022	
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	-124	56%	-125	58%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	-47	21%	-11	5%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**-171**	**77%**	**-136**	**63%**
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	**-51**	**23%**	**-80**	**37%**
Yhteensä (A+B)	**-222**	**100%**	**-215**	**100%**

Pääomamenot-tunnusluku

milj. euroa	2023		2022	
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	424	64%	280	51%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	82	12%	98	18%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**506**	**76%**	**378**	**68%**
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	**160**	**24%**	**175**	**32%**
Yhteensä (A+B)	**667**	**100%**	**553**	**100%**

Muutokset raportoinnissa vuodesta 2022

Vertailuvuoden 2022 tietoja on oikaistu johtuen Russia-segmentin uudelleenluokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2023 (▸ **liitetieto 1**). Liikevaihto- ja Toimintamenot-tunnusluvut on oikaistu vuoden 2022 osalta eivätkä ne sisällä Venäjän toimintoja. Venäjän toiminnot sisältyvät edelleen Pääomamenot-tunnuslukuun vuoden 2022 osalta. Russia-segmentti käsitti vuonna 2022 luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja, lähinnä sähkön tuotantoa fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (CCM 4.29) ja tehokasta lämmön/jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotantoa fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (CCM 4.30).

Vuoden 2022 liikevaihtoa on lisäksi oikaistu Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa (CCM 4.28), Sähköntuotanto vesivoimalla (CCM 4.5) ja Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja käyttö (CCM 4.27) toimintojen osalta sisältämään sähkön tuotantoon liittyvät suojaukset, joissa Generation-segmentti ei ole suojauksen ulkoinen vastapuoli. Aiemmin nämä suojaukset esitettiin ei-luokitusjärjestelmäkelpoisissa toiminnoissa. Oikaisu tehtiin edellä mainittujen taloudellisten toimintojen osalta, jotta toimintojen liikevaihto vastaisi paremmin sähkön tukkumyynnin liikevaihtoa Pohjoismaissa.

Kuten edellä kerrotaan, on EU-taksonomiaa laajennettu vuonna 2023 käsittämään neljä uutta ympäristötavoitetta. Tämän seurauksena Fortum esittää uusia luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja

tunnuslukutaulukoissa vuonna 2023: Vaarallisen jätteen käsittely (PPC 2.2), Tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto (CE 2.7), Rakennusten ja muiden rakennelmien purku ja raivaus (CE 3.3), Pilaantuneiden paikkojen ja alueiden kunnostaminen (PPC 2.4), Datavetoisten IT/OT-ratkaisujen tarjoaminen (CE 4.1), ja Käytöstä poistettujen tuotteiden puhdistaminen ja purkaminen (CE 2.6). Materiaalin talteenotto tavanomaisesta jätteestä (CCM 5.9), joka esitettiin luokitusjärjestelmän mukaisena toimintona vuoden 2022 taulukoissa on nyt sisällytetty laajempaan toimintoon Tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto (CE 2.7), koska taloudellinen toiminta sopii paremmin uuden kategorian alle.

Muutosten täsmäytys on esitetty seuraavissa taulukoissa:

Liikevaihtotunnusluvun 2022 täsmäytys

milj. euroa	2022 julkaistu	Russia-segmentin konsoli-doinnin päättyminen	Myynnin uudelleen-luokittelu	Uudet ympäristö-tavoitteet	2022 oikaistu
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	3 905	-	-1 262	-83	2 561
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	1 185	-983	-40	83	244
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**5 089**	**-983**	**-1 303**	**-**	**2 805**
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	**3 715**	**-48**	**1 303**	**-**	**4 969**
Yhteensä (A+B)	**8 804**	**-1 031**	**-**	**-**	**7 774**

Toimintamenot-tunnusluvun 2022 täsmäytys

milj. euroa	2022 julkaistu	Russia-segmentin konsoli-doinnin päättyminen	Uudet ympäristö-tavoitteet	2022 oikaistu
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	-129	-	4	-125
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	-37	30	-4	-11
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**-166**	**30**	**-**	**-136**
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	**-86**	**6**	-	**-80**
Yhteensä (A+B)	**-252**	**36**	**-**	**-215**

Pääomamenot-tunnusluvun 2022 täsmäytys

milj. euroa	2022 julkaistu	Uudet ympäristö-tavoitteet	2022 oikaistu
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	285	-5	280
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	93	5	98
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**378**	**-**	**378**
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot	175	-	**175**
Yhteensä (A+B)	**553**	**-**	**553**

Liikevaihto-, Toimintamenot- ja Pääomamenot-tunnuslukujen liitetietotaulukot on päivitetty EU:n viimeisimpien taulukkopohjien mukaisiksi. Lisäksi EU:n vaatimat täydentävät taulukot antavat jokaisesta tunnusluvusta lisätietoja niistä taloudellisista toiminnoista, jotka vaikuttavat merkittävästi useampaan ympäristötavoitteeseen. Päätaulukossa esitetty Tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto (CE 2.7) sisältää Materiaalin talteenoton tavanomaisesta jätteestä (CCM 5.9).

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (A.1)

Fortumin luokitusjärjestelmän mukainen liikevaihto on 43 % (2022: 33 %), toimintamenot 56 % (2022: 58 %) ja pääomamenot 64 % (2022: 51 %) (A.1).

Merkittävimmät luokitusjärjestelmän mukaiset toiminnot ovat sähköntuotanto vesivoimalla, jonka asennettu kapasiteetti on 4,7 GW (50 % kokonaiskapasiteetista) (2022: 4,6 GW, 54 % kokonaiskapasiteetista ilman Venäjää) ja sähköntuotanto ydinvoimalla, jonka asennettu kapasiteetti on 3,2 GW (35 % kokonaiskapasiteetista) (2022: 2,8 GW, 33 % kokonaiskapasiteetista ilman Venäjää). Luokitusjärjestelmän mukaisissa toiminnossa ei ole ollut merkittäviä muutoksia vuodesta 2022. Sähköntuotanto ydinvoimalla on kasvanut vuoteen 2022 verrattuna TVO:n Olkiluoto 3:n käyttöönoton johdosta.

Luokitusjärjestelmäkelpoiset (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) taloudelliset toiminnot (A.2)

Fortumin luokitusjärjestelmäkelpoinen (muu kuin luokitusjärjestelmän mukainen) liikevaihto on 7 % (2022: 3 %), toimintamenot 21 % (2022: 5 %) ja pääomamenot 12 % (2022: 18 %) (A.2).

Merkittävimmät luokitusjärjestelmäkelpoiset (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot ovat vaarallisen jätteen käsittely ja tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto. Kuten yllä kerrotaan on nämä toiminnot vuonna 2023 mukana luokitusjärjestelmäkelpoisissa (muissa kuin luokitusjärjestelmän mukaisissa) toiminnoissa EU-taksonomia-asetuksen neljän uuden ympäristötavoitteen julkaisun myötä. Arviointi näiden uusien ympäristötavoitteiden luokitusjärjestelmän mukaisuudesta suoritetaan vuonna 2024.

Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset taloudelliset toiminnot (B)

Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen taloudellinen toiminto on toiminto, jota ei ole kuvattu EU-taksonomia-asetuksessa taloudellisena toimintona. Fortumin ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot sisältävät sähkön vähittäismyynnin (Consumer Solutions -segmentti), kaupankäynnin sähkö- ja hyödykemarkkinoilla, hiileen perustuvan sähkön- ja lämmöntuotannon, uusiutumattomiin hyödykkeisiin liittyvät tekniset palvelut ja hallinnon yleiskulut.

Liikevaihtotunnusluku

		2023		Merkittävän edistämisen kriteerit						”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)								
Taloudelliset toiminnot	Koodi	Liikevaihto milj. euroa	Osuus liikevaihdosta 2023	Ilmaston-muutoksen hillintä	Ilmaston-muutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen moni-muotoisuus	Ilmaston-muutoksen hillintä	Ilmaston-muutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen moni-muotoisuus	Vähimmäis-tason suojatoimet	Luokitus-järjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitus-järjestelmäkel-poisten (A.2.) osuus liike-vaihdosta 2022	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymä-toiminta
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																			
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Sähköntuotanto tuulivoimalla	CCM4.3	6	0%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	0%		
Sähköntuotanto vesivoimalla	CCM4.5	1 349	20%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	14%		
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	CCM4.15	116	2%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	1%		
Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö	CCM4.27	143	2%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	0%		T
Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa	CCM4.28	1 240	18%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	17%		T
Muut [1]		62	1%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	1%		
A.1 Yhteensä		**2 915**	**43%**	**43%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**								**33%**		
Josta mahdollistavat toiminnat																			
Josta siirtymätoiminnat		1 383	21%	21%						K	K	K	K	K	K	K	17%		T
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Akkujen valmistus (M)	CCM3.4	4	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%	M	
Sähköntuotanto tuulivoimalla	CCM4.3	2	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		
Sähköntuotanto vesivoimalla	CCM4.5	69	1%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								1%		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (S)	CCM4.30	13	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		T
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä (S)	CCM4.31	12	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		T
Vaarallisen jätteen käsittely	PPC2.2	201	3%	E/KEL	E/KEL	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL								0%		
Tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto	CE2.7, CCM5.9	98	1%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	**KEL**	E/KEL								1%		
Muut [2]		58	1%														1%		
A.2 Yhteensä		**457**	**7%**	**2%**	**0%**	**0%**	**3%**	**1%**	**0%**								**3%**		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä		**3 372**	**50%**	**46%**	**0%**	**0%**	**3%**	**1%**	**0%**										
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		**3 339**	**50%**																
Yhteensä (A+B)		**6 711**	**100%**																

K – Luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen toiminta tavoitteen osalta, KEL – Luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta tavoitteen osalta, E/KEL – Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta tavoitteen osalta
1) Sisältää toiminnot CCM4.24, CCM4.25.
2) Sisältää toiminnot CCM3.10, CCM4.1, CCM4.20, CCM4.25, CCM5.10, CCM6.15, PPC2.4, PPC2.6, CE3.3, CE4.1.

Seuraavassa taulukossa on esitetty osuus liikevaihdosta niiden taloudellisten toimintojen osalta, jotka edistävät useampaa tavoitetta:

	Osuus liikevaihdosta / Kokonaisliikevaihto	
	Luokitusjärjestelmän mukaista tavoitteen mukaan	Luokitusjärjestelmäkelpoista tavoitteen mukaan
CCM	1%	0%
CCA		
WTR		
CE		
PPC		
BIO		

Toimintamenot-tunnusluku

		2023		Merkittävän edistämisen kriteerit						”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)									
Taloudelliset toiminnot	Koodi	Toimintamenot milj. euroa	Osuus toimintamenois ta 2023	Ilmaston-muutoksen hillintä	Ilmaston-muutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen moni-muotoisuus	Ilmaston-muutoksen hillintä	Ilmaston-muutokseen sopeutuminen	Vesi	Ympäristön pilaantuminen	Kiertotalous	Biologinen moni-muotoisuus	Vähimmäis-tason suojatoimet	Vähimmäis-tason suojatoimet 2022	Luokitus-järjestelmän mukaisten (A.1) toiminta	Luokka mahdollistava toiminta	Luokka siirtymä-toiminta
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Sähköntuotanto tuulivoimalla	CCM4.3	-1	0%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	0%		
Sähköntuotanto vesivoimalla	CCM4.5	-66	30%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	32%		
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	CCM4.15	-17	8%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	6%		
Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö	CCM4.27	-	0%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	0%		T
Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa	CCM4.28	-38	17%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	19%		T
Muut [1]		-2	1%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K	1%		
A.1 Yhteensä		**-124**	**56%**	**56%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**								**58%**		
Josta mahdollistavat toiminnat																			
Josta siirtymätoiminnat		-38	17%	17%						K	K	K	K	K	K	K	19%		T
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																			
Akkujen valmistus (M)	CCM3.4	-2	1%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%	M	
Sähköntuotanto tuulivoimalla	CCM4.3	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		
Sähköntuotanto vesivoimalla	CCM4.5	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (S)	CCM4.30	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		T
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä (S)	CCM4.31	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL								0%		T
Vaarallisen jätteen käsittely	PPC2.2	-36	16%	E/KEL	E/KEL	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL								0%		
Tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto	CE2.7, CCM5.9	-6	3%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	**KEL**	E/KEL								3%		
Muut [2]		-1	1%														1%		
A.2 Yhteensä		**-47**	**21%**	**2%**	**0%**	**0%**	**16%**	**3%**	**0%**								**5%**		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä		**-171**	**77%**	**58%**	**0%**	**0%**	**16%**	**3%**	**0%**										
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		**-51**	**23%**																
Yhteensä (A+B)		**-222**	**100%**																

K – Luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen toiminta tavoitteen osalta, KEL – Luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta tavoitteen osalta, E/KEL – Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta tavoitteen osalta
1) Sisältää toiminnot CCM4.24, CCM4.25.
2) Sisältää toiminnot CCM3.10, CCM4.1, CCM4.20, CCM4.25, CCM5.10, CCM6.15, PPC2.4, PPC2.6, CE3.3, CE4.1.

Seuraavassa taulukossa on esitetty osuus toimintamenoista niiden taloudellisten toimintojen osalta, jotka edistävät useampaa tavoitetta:

	Osuus toimintamenoista / Toimintamenot yhteensä	
	Luokitusjärjestelmän mukaista tavoitteen mukaan	Luokitusjärjestelmäkelpoista tavoitteen mukaan
CCM	1%	1%
CCA		
WTR		
CE		
PPC		
BIO		

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus
- Tuloskehitys ja taloudellinen asema
- Kestävä kehitys
- Riskienhallinta
- Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Pääomamenot-tunnusluku

		2023		Merkittävän edistämisen kriteerit						”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)									
Taloudelliset toiminnot	**Koodi**	**Pääomamenot milj. euroa**	**Osuus pääomamenois ta 2022**	**Ilmaston-muutoksen hillintä**	**Ilmaston-muutokseen sopeutuminen**	**Vesi**	**Ympäristön pilaantuminen**	**Kiertotalous**	**Biologinen moni-muotoisuus**	**Ilmaston-muutoksen hillintä**	**Ilmaston-muutokseen sopeutuminen**	**Vesi**	**Ympäristön pilaantuminen**	**Kiertotalous**	**Biologinen moni-muotoisuus**	**Vähimmäis-tason suojatoimet**	**Osuus pääomamenois ta 2022**	**Luokitus-järjestelmän mukaisten (A.1) tai luokitus-järjestelmäkel-poisten (A.2.) toiminta**	**Luokka mahdollistava toiminta**	**Luokka siirtymä-toiminta**
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot																				
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Sähköntuotanto tuulivoimalla	CCM4.3	224	34%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K		18%		
Sähköntuotanto vesivoimalla	CCM4.5	107	16%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K		18%		
Kaukolämmön tai -jäähdytyksen jakelu	CCM4.15	40	6%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K		5%		
Uusien ydinvoimaloiden rakentaminen ja turvallinen käyttö	CCM4.27	-	0%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K		0%		T
Sähköntuotanto ydinenergian avulla olemassa olevissa laitoksissa	CCM4.28	22	3%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K		6%		T
Muut [1]		31	5%	K	E/S	E/S	E/S	E/S	E/S	K	K	K	K	K	K	K		4%		
A.1 Yhteensä		**424**	**64%**	**64%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**									**51%**		
Josta mahdollistavat toiminnat																				
Josta siirtymätoiminnat		22	3%	3%						K	K	K	K	K	K	K		6%		T
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot																				
Akkujen valmistus (M)	CCM3.4	8	1%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									5%	M	
Sähköntuotanto tuulivoimalla	CCM4.3	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									1%		
Sähköntuotanto vesivoimalla	CCM4.5	1	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									0%		
Lämmön tai jäähdytyksen ja sähkön yhteistuotanto fossiilisista kaasumaisista polttoaineista (S)	CCM4.30	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									6%		T
Lämmön tai jäähdytyksen tuotanto fossiilisilla kaasumaisilla polttoaineilla tehokkaassa kaukolämmitys- ja -jäähdytysjärjestelmässä (S)	CCM4.31	0	0%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL									0%		T
Vaarallisen jätteen käsittely	PPC2.2	41	6%	E/KEL	E/KEL	E/KEL	KEL	E/KEL	E/KEL									0%		
Tavanomaisen jätteen lajittelu ja materiaalin talteenotto	CE2.7. CCM5.9	25	4%	KEL	E/KEL	E/KEL	E/KEL	**KEL**	E/KEL									1%		
Muut [2]		6	1%															5%		
A.2 Yhteensä		**82**	**12%**	**2%**	**0%**	**0%**	**6%**	**4%**	**0%**									**18%**		
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä		**506**	**76%**	**66%**	**0%**	**0%**	**6%**	**4%**	**0%**											
B. Ei-luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot		**160**	**24%**																	
Yhteensä (A+B)		**667**	**100%**																	

K – Luokitusjärjestelmäkelpoinen ja luokitusjärjestelmän mukainen toiminta tavoitteen osalta, KEL – Luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta tavoitteen osalta, E/KEL – Ei-luokitusjärjestelmäkelpoinen toiminta tavoitteen osalta
1) Sisältää toiminnot CCM4.24, CCM4.25.
2) Sisältää toiminnot CCM3.10, CCM4.1, CCM4.20, CCM4.25, CCM5.10, CCM6.15, PPC2.4, PPC2.6, CE3.3, CE4.1.

Seuraavassa taulukossa on esitetty osuus pääomamenoista niiden taloudellisten toimintojen osalta, jotka edistävät useampaa tavoitetta:

	Osuus pääomamenoista / Kokonaispääomamenot	
	Luokitusjärjestelmän mukaista tavoitteen mukaan	**Luokitusjärjestelmäkelpoista tavoitteen mukaan**
CCM	1%	0%
CCA		
WTR		
CE		
PPC		
BIO		

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Siirtymätoiminnot (ydinvoima ja maakaasu)

Siirtymätoiminto on taloudellinen toiminto, joka tukee siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen ja jolle ei ole olemassa teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoista vähähiilistä vaihtoehtoa. Fortumin merkittävimpiä siirtymätoimintoja ovat sähköntuotanto ydinenergian avulla uusissa tai olemassa olevissa laitoksissa. Fortumilla ei ole luokitusjärjestelmään kelpaamattomia taloudellisia toimintoja liittyen sähköntuotantoon ydinvoimalla ja maakaasulla. Näin ollen Lomake 5: Luokitusjärjestelmään kelpaamattomat taloudelliset toiminnot (täydentävä delegoitu ilmastosäädös, Liite III) on jätetty esittämättä alla.

Kuten edeltävässä Muutokset raportoinnissa vuodesta 2022 -osiossa kuvataan, on vertailuvuoden 2022 tiedot oikaistu johtuen Russia-segmentin uudelleenluokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2023.

Ydinvoimaan ja fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot

Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä
Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä

Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot	
Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä
Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Kyllä

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (A.1)

Liikevaihtotunnusluku

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus liikevaihdon tulosindikaattorin nimittäjässä	143	2%	143	2%	-	-	29	0%	29	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus liikevaihdon tulosindikaattorin nimittäjässä	1 240	18%	1 240	18%	-	-	1 285	17%	1 285	17%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus liikevaihdon tulosindikaattorin nimittäjässä	1 532	23%	1 532	23%	-	-	1 247	16%	1 247	16%	-	-
Yhteensä	**2 915**	**43%**	**2 915**	**43%**	**-**	**-**	**2 561**	**33%**	**2 561**	**33%**	**-**	**-**

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus liikevaihto tulosindikaattorin osoittajassa	143	5%	143	5%	-	-	29	1%	29	1%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus liikevaihto tulosindikaattorin osoittajassa	1 240	43%	1 240	43%	-	-	1 285	50%	1 285	50%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus liikevaihto tulosindikaattorin osoittajassa	1 532	53%	1 532	53%	-	-	1 247	49%	1 247	49%	-	-
Yhteensä	**2 915**	**100%**	**2 915**	**100%**	**-**	**-**	**2 561**	**100%**	**2 561**	**100%**	**-**	**-**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Toimintamenot-tunnusluku

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	-	0%	-	0%	-	-	-	0%	-	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	-38	17%	-38	17%	-	-	-40	19%	-40	19%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	-86	39%	-86	39%	-	-	-85	40%	-85	40%	-	-
Yhteensä	**-124**	**56%**	**-124**	**56%**	**-**	**-**	**-125**	**58%**	**-125**	**58%**	**-**	**-**

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin osoittajassa	-	0%	-	0%	-	-	-	0%	-	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin osoittajassa	-38	30%	-38	30%	-	-	-40	32%	-40	32%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin osoittajassa	-86	70%	-86	70%	-	-	-85	68%	-85	68%	-	-
Yhteensä	**-124**	**100%**	**-124**	**100%**	**-**	**-**	**-125**	**100%**	**-125**	**100%**	**-**	**-**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Pääomamenot-tunnusluku

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (nimittäjä)	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	-	0%	-	0%	-	-	-	0%	-	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	22	3%	22	3%	-	-	34	6%	34	6%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	402	60%	402	60%	-	-	246	45%	246	45%	-	-
Yhteensä	**424**	**64%**	**424**	**64%**	**-**	**-**	**280**	**51%**	**280**	**51%**	**-**	**-**

Luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot (osoittaja)	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.27 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin osoittajassa	-	0%	-	0%	-	-	-	0%	-	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.28 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin osoittajassa	22	5%	22	5%	-	-	34	12%	34	12%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin osoittajassa	402	95%	402	95%	-	-	246	88%	246	88%	-	-
Yhteensä	**424**	**100%**	**424**	**100%**	**-**	**-**	**280**	**100%**	**280**	**100%**	**-**	**-**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Luokitusjärjestelmäkelpoiset taloudelliset toiminnot (A.2)

Liikevaihtotunnusluku

Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus liikevaihto tulosindikaattorin nimittäjässä	13	0%	13	0%	-	-	13	0%	13	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus liikevaihto tulosindikaattorin nimittäjässä	12	0%	12	0%	-	-	1	0%	1	0%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus liikevaihto tulosindikaattorin nimittäjässä	432	6%	432	6%	-	-	229	3%	229	3%	-	-
Yhteensä	**457**	**7%**	**457**	**7%**	**-**	**-**	**244**	**3%**	**244**	**3%**	**-**	**-**

Toimintamenot-tunnusluku

Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	0	0%	0	0%	-	-	0	0%	0	0%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	0	0%	0	0%	-	-	0	0%	0	0%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus toimintamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	-46	21%	-46	21%	-	-	-10	5%	-10	5%	-	-
Yhteensä	**-47**	**21%**	**-47**	**21%**	**-**	**-**	**-11**	**5%**	**-11**	**5%**	**-**	**-**

Pääomamenot-tunnusluku

Luokitusjärjestelmäkelpoiset, mutta ei luokitusjärjestelmän mukaiset taloudelliset toiminnot	Määrä ja osuus 2023						Määrä ja osuus 2022					
	Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä + ilmastonmuutokseen sopeutuminen		Ilmastonmuutoksen hillintä		Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	
Taloudelliset toiminnot	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**	**milj. euroa**	**%**
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.30 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	0	0%	0	0%	-	-	33	6%	33	6%	-	-
Delegoidun asetuksen 2021/2139 liitteissä I ja II olevassa 4.31 jaksossa tarkoitetun, luokitusjärjestelmäkelpoisen mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisen taloudellisen toiminnan määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	0	0%	0	0%	-	-	-	0%	-	0%	-	-
Muiden kuin yllä mainittujen luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen määrä ja osuus pääomamenot tulosindikaattorin nimittäjässä	82	12%	82	12%	-	-	65	12%	65	12%	-	-
Yhteensä	**82**	**12%**	**82**	**12%**	**-**	**-**	**98**	**18%**	**98**	**18%**	**-**	**-**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Pääomamenot-suunnitelma

Pääomamenot-suunnitelma käsittää yhtiön johdon hyväksymät merkittävät tulevaisuuden investoinnit seuraavan viiden vuoden aikana, joiden odotetaan laajentavan yhtiön luokitusjärjestelmän mukaista taloudellista toimintaa tai muuttavan luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

Fortumin suunnitellut pääomamenot, jotka täyttävät yllä mainitut ehdot, ovat 1,0 miljardia euroa vuoden 2023 lopussa (2022: 0,7). Suunnitelman tarkastelujakso on viisi vuotta. Poikkeuksena tähän on Loviisan ydinvoimalan käyttöiän pidennysinvestointi. Tämän investoinnin tarkastelujakso on kymmenen vuotta investoinnin luonne huomioiden. Suunnitelma sisältää Loviisan ydinvoimalaitoksen käyttöiän pidentämisen, dekarbonisaatiota edistävän ja kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla lisäävän Espoo Clean Heat -ohjelman, vesivoimalaitoksiin kohdistuvia tuotannonlisäysmuutoksia ja Pjelaxin tuulivoimapuiston rakentamisen. Merkittävä osa investoinneista tulee valmistumaan seuraavan neljän vuoden aikana. Tästä poikkeuksena on Loviisan voimalaitoksen käyttöiän pidennysprojekti, joka kestää vuoteen 2050 asti. Suunniteltujen pääomamenojen lisäys johtuu pääasiassa Loviisan käyttöiän jatkamiseen tähtäävien investointien kasvusta, Espoo Clean Heat -ohjelmasta ja vesivoimainvestoinneista, joita osittain kompensoi Pjelaxin tuulipuistohankkeen kustannusten toteutuminen vuoden 2023 aikana. Pjelaxin projektin odotetaan valmistuvan vuoden 2024 toisen vuosineljänneksen aikana.

Fortumilla ei ole merkittäviä toimintamenoja liittyen 2023 Pääomamenot-suunnitelman projekteihin (2022: summa ei merkittävä).

Määritelmät, täsmäytykset ja laskentamenetelmät

Liikevaihto

Tässä EU-taksonomiaraportoinnissa käytetyllä termillä ‘liikevaihto’ on sama merkitys kuin muualla tilinpäätöksessä käytetyllä termillä ’liikevaihto’. Liikevaihto perustuu Fortumin konsernituloslaskelmalla raportoituun liikevaihtoon (**liitetieto 6**). Fortumin liikevaihto ei sisällä lopetettuja toimintoja. Liikevaihdon erittely:

	2023		2022	
milj. euroa	A.1 Luokitus-järjestelmän mukainen	Yhteensä	A.1 Luokitus-järjestelmän mukainen	Yhteensä
Sähkö	2 729	5 193	2 393	6 090
Lämpö	173	512	148	527
Muut	13	1 006	20	1 156
Yhteensä	**2 915**	**6 711**	**2 561**	**7 774**

Luokitusjärjestelmän mukaisen liikevaihdon kasvu vuodesta 2022 johtuu pääasiassa vesi- ja ydinvoiman sähköntuotannon kasvusta sekä korkeammasta saavutetusta sähkönhinnasta. Vesivoiman tuotanto kasvoi pääasiassa siksi, että tulovirtaama oli suurempi toisella puoliskolla; ja ydinvoiman tuotantomäärät kasvoivat TVO:n Olkiluoto 3 ydinvoimalaitosyksikön käyttöönoton ja sähköntuotannon seurauksena. Korkeampi saavutettu sähkönhinta johtui pääasiassa korkeammasta suojaushinnasta, jonka vaikutusta tasoitti fyysisen optimoinnin tuottojen lasku.

Fortumin Liikevaihtotunnusluku liittyen sähköntuotantoon vesi- ja ydinvoimalla sisältää myös osaomisteiset Mankala-yhtiöt. Mankala-periaatteessa yhteisomisteinen voimalaitosyhtiö myy tuottamansa sähkön omistajille tuotantokustannushintaan omistusosuuksien suhteessa.

Toimintamenot

Toimintamenot koostuvat aktivoimattomista välittömistä kustannuksista, jotka ovat välttämättömiä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jatkuvan ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Kulut sisältävät korjauksen ja ylläpidon, rakennusten huollon, lyhytaikaiset vuokrat ja vastaavat kulut, sekä muut näiden omaisuuserien huoltoon liittyvät suorat kulut. Toimintamenot eivät sisällä lopetettuja toimintoja. Toimintamenojen erittely:

	2023		2022	
milj. euroa	A.1 Luokitus-järjestelmän mukainen	Yhteensä	A.1 Luokitus-järjestelmän mukainen	Yhteensä
Korjaus ja ylläpito	-66	-127	-71	-126
Lyhytaikaiset vuokrat ja muut kiinteistökulut	-40	-61	-37	-58
Muut	-17	-34	-17	-32
Yhteensä	**-124**	**-222**	**-125**	**-215**

Luokitusjärjestelmän mukaisissa toimintamenoissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuodesta 2022.

Pääomamenot

Pääomamenot koostuvat lisäyksistä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, aineettomiin hyödykkeisiin ja käyttöoikeusomaisuuseriin, sisältäen yrityshankintojen yhteydessä tulleet lisäykset. Pääomamenot vuonna 2023 eivät sisällä lopetettuja toimintoja, koska luotettavaa tietoa ei ole saatavilla. Vuoden 2022 pääomamenot sisältävät Russia-segmentin. Erittely pääomamenoista:

		2023		2022	
milj. euroa	Liitetieto	A.1 Luokitus-järjestelmän mukainen	Yhteensä	A.1 Luokitus-järjestelmän mukainen	Yhteensä
Lisäykset aineettomiin hyödykkeisiin	16	4	92	2	88
Lisäykset aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	17	417	523	274	437
Lisäykset käyttöoikeusomaisuuseriin	33	3	27	3	28
Lisäykset johtuen liiketoimintojen yhdistämisestä	3	-	25	-	-
Yhteensä		**424**	**667**	**280**	**553**

Kasvu luokitusjärjestelmän mukaisissa pääomamenoissa johtuu pääasiassa suunnitelluista investoinneista Pjelaxin tuulipuistohankkeeseen. Pjelaxin tuulipuiston odotetaan valmistuvan vuoden 2024 toisen vuosineljänneksen aikana.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tunnuslukujen laskentamenetelmät

Tunnuslukujen laskentaan käytetyt taloudelliset tiedot on saatu Fortumin taloudellisista järjestelmistä, ja ne perustuvat samaan tietoon ja konsernin laadintaperiaatteisiin kuin tilikauden 1.1.–31.12.2023 konsernitilinpäätös (katso konsernitilinpäätöksen liitetiedot). Raportointiprosessiin on asetettu tarvittavat kontrollit kaksinkertaisen laskennan riskin eliminoimiseksi. Taloudellinen tieto on kohdistettu luokitusjärjestelmän mukaisiin ja luokitusjärjestelmäkelpoisiin toimintoihin seuraavasti:

- Suurin osa sähkönmyynnistä on kohdistettu luokitusjärjestelmän mukaisiin ja luokitusjärjestelmäkelpoisiin toimintoihin tuotannon perusteella. Sähköntuotanto vesi- ja ydinvoimalla toimintojen liikevaihto tunnusluku sisältää myös osaomisteiset Mankala-yhtiöt. Yhtiömuodossa Mankala-yhtiöt myyvät tuottamansa sähkön omistajille tuotantokustannushintaan omistusosuuksien suhteessa.
- Tiedot muun myynnin ja toimintamenojen osalta ovat saatavilla järjestelmistä yksittäisten laitosten kustannuspaikkatasolla. Nämä kustannuspaikat on kohdistettu luokitusjärjestelmän mukaisiin ja luokitusjärjestelmäkelpoisiin toimintoihin.
- Jokainen olennainen pääomamenoihin sisältyvä projekti on kohdistettu soveltuvaan luokitusjärjestelmän mukaiseen ja luokitusjärjestelmäkelpoiseen toimintoon.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Riskienhallinta

Riskienhallinnan viitekehys ja tavoitteet

Konsernin riskipolitiikka toimii Fortumin riskienhallinnan viitekehyksenä ja sen tarkoitus on auttaa liiketoimintaa hallitsemaan riskejä tehokkaasti ja varmistaa asiaankuuluvien säännösten noudattaminen. Konsernin riskipolitiikka antaa yleiskuvan Fortumin riskienhallintajärjestelmistä, jotka koostuvat riskienhallinnan yleisistä periaatteista, prosesseista ja vastuista sellaisten riskien hallitsemiseksi, joilla toteutuessaan voi olla olennainen negatiivinen vaikutus Fortumin nykyiseen tai tulevaan liiketoimintaan, maineeseen, työntekijöihin, ympäristöön tai kolmansiin osapuoliin.

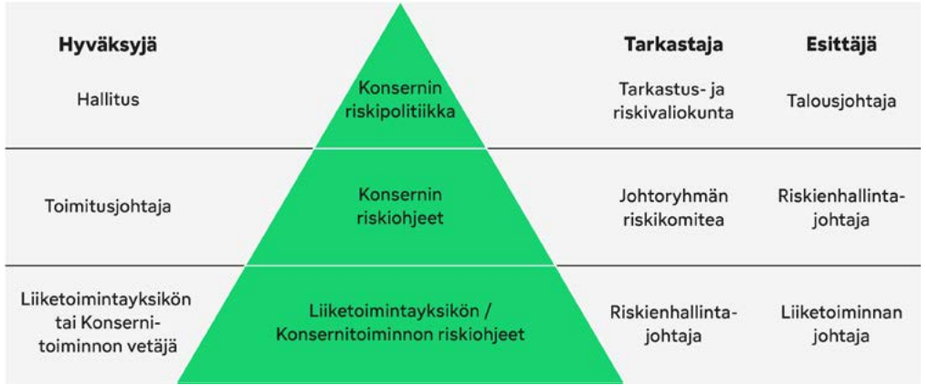
Riskienhallintajärjestelmät on suunniteltu tukemaan Fortumin hallitusta, tarkastus- ja riskivaliokuntaa, Fortumin toimivaa johtoa sekä operatiivista liiketoimintaa riskienhallintaan liittyvien tehtävien hoitamisessa. Riskinhallintajärjestelmien tavoitteena on:

- Tukea Fortumin hallitusta ja toimivaa johtoa konsernin strategian kehittämisessä
- Tukea liiketoimintaa strategian toteuttamisessa
- Tukea liiketoimintaa sovittujen tavoitteiden saavuttamisessa pitäytyen riskinottohalukkuuden puitteissa siten, että konsernin kyky täyttää sen taloudelliset sitoumukset sekä luottoluokituksen ylläpito vähintään tasolla BBB eivät vaarannu
- Varmistaa, että konserniin kohdistuvat merkittävät riskit ja epävarmuudet ymmärretään, ja
- Tukea sellaisten onnettomuuksien ennaltaehkäisyä, joilla voi olla vakava vaikutus työntekijöiden tai kolmansien osapuolten terveyteen ja turvallisuuteen, sekä sellaisten tapahtumien ennaltaehkäisyä, joilla voi olla merkittävä vaikutus Fortumin omaisuuteen, maineeseen tai ympäristöön.

Riskienhallintaorganisaatio

Fortumin hallitus hyväksyy konsernin riskipolitiikan ja toimitusjohtaja hyväksyy Fortumin riskienhallintaohjeet, mukaan lukien ohjeet, jotka asettavat vähimmäisvaatimukset riskien hallinnalle eri riskikategorioissa. Lisäksi on olemassa erilliset kaikissa Fortumin liiketoiminnoissa sovellettavat ohjeet liittyen hyödykemarkkinoihin, vastapuoli- ja luottoriskeihin sekä likviditeettiriskeihin. Fortumin liiketoimintayksiköt ja konsernitoiminnot julkaisevat tarvittaessa yksityiskohtaisia ohjeita, joissa kerrotaan, miten konsernin riskipolitiikkaa ja siihen liittyviä riskienhallintaohjeita toteutetaan eri organisaatioissa.

Konsernin riskipolitiikkarakenne

Riskienhallinnan toimintamallit

Pääperiaate on, että riskienhallinta tapahtuu siellä missä riskit ovat. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen liiketoimintayksikön ja konsernitoiminnon vetäjä on vastuussa omaan vastuualueeseen kohdistuvien riskien hallinnasta. Jokaiselle riskille nimetään riskin omistaja varmistamaan, että riskiä hallitaan asianmukaisesti.

Fortumin tarkastus- ja riskivaliokunnan vastuulla on valvoa yhtiön riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä, tarkistaa vuosittain konsernin riskipolitiikka sekä arvioida säännöllisesti merkittävimmät riskit ja epävarmuudet. Konsernin riskienhallintayksikköä johtaa riskienhallintajohtaja, joka raportoi talousjohtajalle. Riskienhallintayksikkö tuottaa ohjeita, menetelmiä ja työkaluja, jotka tukevat konsernia tehokkaiden riskienhallintaprosessien toteuttamisessa. Konsernin riskienhallintayksikkö vastaa liiketoimintayksiköiden ja konsernitoimintojen riskienhallintatoimenpiteiden valmiuden arvioinnista ja raportoinnista. Riskienhallintayksikkö vastaa myös merkittävien riskien riippumattomasta valvonnasta ja raportoinnista Fortumin johtoryhmän riskikomitealle, Fortumin johtoryhmälle, hallituksen tarkastus- ja riskivaliokunnalle sekä yhtiön hallitukselle.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

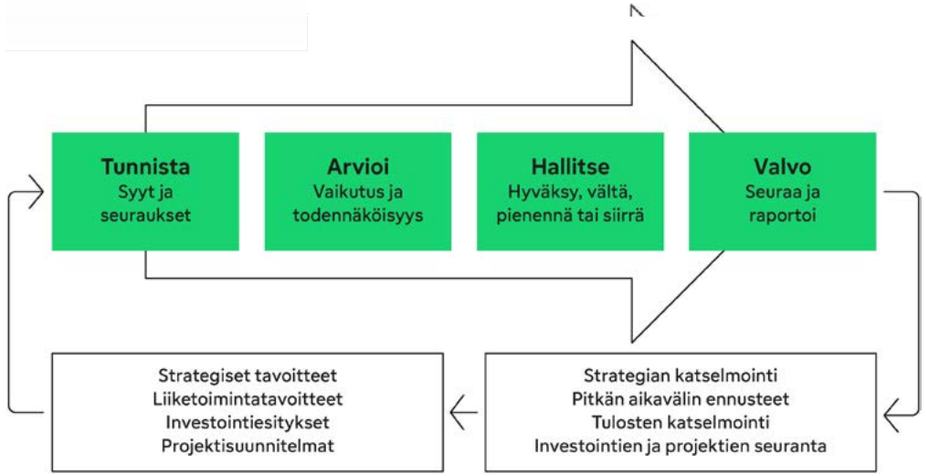
Tietoa sijoittajille

Jatkuvan parantamisen periaate

Fortum-konsernissa riskienhallintaa kehitetään jatkuvan parantamisen periaatteen mukaisesti. Tavoitteena on optimoitu ja jatkuvasti kehittyvä riskienhallintaprosessi. Riskienhallintaprosessin kypsyyttä arvioidaan vuosittain itsearviointimenettelyjen avulla. Tulosten perusteella konsernin riskienhallintayksikkö määrittää riskienhallinnan kehitystavoitteet.

Fortumin arvojen mukaisesti riskienhallinnan merkitystä korostetaan lisäämällä henkilöstön riskitietoisuutta ja korostamalla riskitietoisen päätöksenteon myönteisiä piirteitä. Fortumin riskienhallinta tukee ja parantaa jatkuvasti Fortumin arvojen soveltamista päätöksenteossa.

Riskienhallintaprosessi

Riskienhallintaprosessi koostuu riskin tunnistamisesta, arvioinnista, hallintatoimenpiteistä ja valvonnasta. Riskienhallintaprosessi kytkeytyy strategian muodostamiseen ja pääoman kohdentamiseen, tavoitteiden asettamiseen sekä pitkän aikavälin ennustamiseen. Prosessi on osa operatiivista ja liiketoiminnan johtamista, sisältäen Fortumin investointiprosessit ja projektien hallinnan.

Fortumin riskienhallintaprosessi on suunniteltu tukemaan tehokasta riskienhallintaa ja varmistamaan, että riskejä valvotaan ja seurataan säännöllisesti. Riskien tunnistaminen perustuu säännöllisesti toteutettavaan järjestelmälliseen prosessiin, joka sisältää riskien syntymissyiden analysoinnin sekä arvioinnin seurauksista, jos riski realisoituisi. Riskit arvioidaan sekä vaikutukseltaan että toteutumistodennäköisyydeltään. Riskejä arvioidaan pääosin rahallisen vaikutuksen perusteella suhteessa ennustettuun tulokseen ja/tai kassavirtoihin, mutta myös terveyden ja turvallisuuden sekä ympäristön ja maineen näkökulmista, jos merkityksellistä. Riskienhallintatoimenpiteitä voivat olla riskin hyväksyminen, välttäminen, pienentäminen tai siirtäminen. Riskienvalvontaprosessit, jotka pitävät sisällään riskien valvonnan ja raportoinnin, on suunniteltu tukemaan hyväksyttyjen ohjeiden noudattamista ja sitä, että riskit pysyvät määritetyn riskinottohalukkuuden ja mandaattien puitteissa, esimerkiksi vastapuoli- ja markkinariskeihin liittyen.

Riskit

Vuosi 2023 on ollut poikkeuksellinen lukuisten tunnistettujen riskien toteutuessa Venäjän ja Ukrainan välisen sodan seurauksena joko kokonaan tai osittain. Merkittävimpänä näistä riskeistä on Venäjän toiminta energian käyttämisessä aseena, josta on seurannut vallitseva energiakriisi korkeine hyödykehintoineen ja mahdollinen riski huoltovarmuudelle Euroopassa. Tilanteen vaikutukset ovat olleet Fortumille dramaattiset. Ukrainan konflikti on vaikuttanut Fortumin toimintaan ja omistuksiin Venäjällä. Venäjän presidentin 25.4.2023 antaman asetuksen (”Decree No. 302”) nojalla Fortumin omaisuus Venäjällä takavarikoitiin johtaen Venäjän toimintojen määräysvallan menettämiseen. Venäjä-segmentin konsolidointi on päättynyt ja Venäjän toiminnat raportoidaan lopetettuna toimintona Huhtikuusta 2023 alkaen. Suojellakseen oikeudellista asemaansa ja osakkeenomistajan oikeuksiaan Fortum on lähettänyt Venäjän valtiolle tiedoksiannon, jonka mukaan Fortum katsoo, että Venäjä on rikkonut asiaan soveltuvia Alankomaiden ja Venäjän sekä Ruotsin ja Venäjän välisten investointisuojasopimusten velvoitteita. Fortum tulee menettelyissä vaatimaan vahingonkorvauksia, jotka vastaavat arvoltaan PAO Fortumin osakkeiden ja Fortumin Venäjälle tekemien investointien arvoa. Tiedoksiannot ovat osa ensimmäistä vaihetta välimiesmenettelyissä, joiden käsittelyn arvioidaan alkavan vuoden 2024 alussa. Fortum altistuu edelleen useille taloudellisille, operatiivisille, strategisille ja vastuullisuuteen liittyville riskeille. Fortum altistuu näille riskeille sekä suoraan että epäsuorasti tytäryhtiöiden sekä osakkuus- ja yhteisyritystensä kautta. Osakkuus- ja yhteisyrityksillä on omat riskienhallintajärjestelmänsä. Fortumin pääasialliset osakkuus- ja yhteisyritykset ovat Teollisuuden Voima Oyj, Forsmarks Kraftgrupp AB, OKG AB ja Kemijoki Oy. Lisätietoja riskeille altistumisesta on esitetty kunkin yhtiön vuosikertomuksessa. Fortum altistuu myös fyysisille ilmasto- ja siirtymäriskeille. Tunnistetut fyysiset riskit on yleisesti määritetty osana operatiivisten riskien kategoriaa. Vastaavasti siirtymäriskit ovat yleisesti osa strategisten riskien kategoriaa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

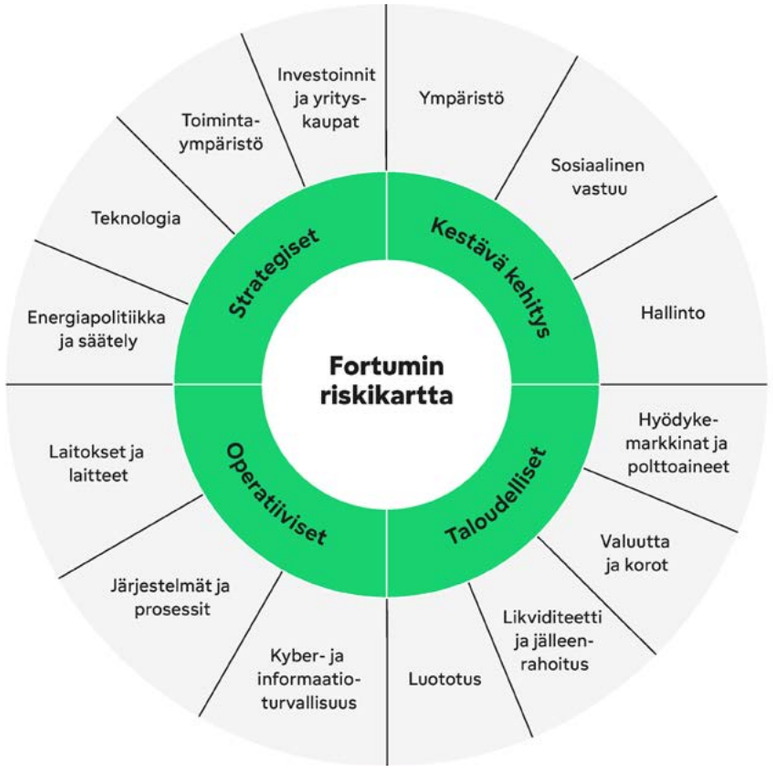
Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Strategiset riskit

Fortumin hallitus hyväksyi uuden strategian maaliskuun 2023 alussa ja julkisti samalla uuden liiketoimintarakenteen sekä toimintamallin. Merkittävimmät strategiset riskit liittyvät energiapolitiikan, sääntelyyn, teknologian tai liiketoimintaympäristön kehittymiseen tavoilla, joita ei ole onnistuttu ennakoimaan ja joihin ei olla varauduttu. Tulevaisuuden energiamarkkinoiden ja sääntelyn kehityksen skenaarioita, ilmastoskenaarioita, kuten myös skenaarioita nykyisen geopoliittisen tilanteen kehittymiselle, mukaan lukien niiden vaikutusta Fortumin nykyisiin ja mahdollisiin uusiin liiketoimintoihin, päivitetään säännöllisesti.

Riskejä, jotka voisivat haitata Fortumin strategian toteuttamista, arvioidaan ja raportoidaan jatkuvasti osana säännöllistä strategian arviointityötä.

Liiketoimintaympäristö

Fortum toimii globaalissa liiketoimintaympäristössä, toiminnan pääpainon ollessa Pohjoismaissa, ja on siten alttiina poliittisille ja muille riskeille, jotka vaikuttavat makrotaloudelliseen kehitykseen ja kuluttajien käyttäytymiseen markkinoilla, joilla Fortum toimii.

Nykyinen geopoliittinen epävarmuus on lisännyt riskiä eskalaatioon Ukrainan ulkopuolelle. Vaikka se on epätodennäköistä, konkreettinen riski sodan kärjistymisestä keskeisillä markkinoillamme, mukaan lukien Suomi ja Ruotsi, on olemassa, minkä seurauksia on vaikea nähdä ennakolta. Se voisi lisätä esimerkiksi sabotaasiriskiä tai jopa riskiä suorista hyökkäyksistä Fortumin tai kansallisesti kriittisiin energialaitoksiin tai infrastruktuuriin. Äärimmäisessä skenaariossa tämä voisi johtaa tilanteeseen, jossa Suomen tai Ruotsin valtio vaatisi hätätoimena energia-alan haltuunottoa, jolloin Fortum menettäisi operatiivisen hallinnan liiketoimintaansa tuntemattomaksi ajaksi.

Nykyinen geopoliittinen epävarmuus on lisännyt suuntausta kohti yhä kansallismielisempää politiikkaa ja protektionismia voi johtaa lisääntyneisiin kaupan rajoituksiin tai sanktioihin, jotka puolestaan voivat vaikuttaa Fortumin tuotteiden ja palveluiden kysyntään, tuotantomahdollisuuksiin kuin myös omaisuuden arvoon ja rahoituksen saatavuuteen. Voidakseen reagoida nopeasti muutoksiin markkinoilla ja kuluttajien käyttäytymisessä, Fortum seuraa jatkuvasti liiketoimintaympäristön kehittymistä maissa, joissa sillä on toimintoja.

Investointi- ja yrityshankintariskit

Fortum tarkastelee jatkuvasti liiketoimintaportfoliotaan ja arvioi mahdollisuuksia tehdä yritysostoja, investointeja tai yritysmyyntejä. Yritysostojen, myyntien ja investointien loppuunsaattaminen voi olla haastavaa, vaikka Fortum onnistuisikin löytämään sopivan kohteen. Kilpailun puute, mahdolliset rajoitukset tiettyjen ulkomaisessa omistuksessa olevien liiketoiminta-alueiden myyntiin tai muut mahdolliset rajoitukset voivat tehdä myynnin vaikeaksi, tai myynnistä ei saada odotettua tuottoa. Taloudelliset rajoitteet, kilpailu yritysostoista tai uutta toimintaa luovista investoinneista saattaa rajoittaa Fortumin kasvumahdollisuuksia tai nostaa hintoja epäedulliseksi Fortumin näkökulmasta.

Riskit liittyen yrityshankintoihin, -myynteihin ja investointeihin hallitaan osana investointiprosessia. Investointiohjeistus sisältää vaatimukset riskien tunnistamisesta, arvioimisesta ja toimintasuunnitelman tekemisestä tunnistettujen riskien hallitsemiseksi ennen investointipäätöksen tekoa. Investointiprosessin vaatimuksiin kuuluu myös, että riskejä seurataan projekteissa. Suurten projektien riskejä hallitaan sopimusrakenteilla ja vakuutusturvalla. Liiketoimintakumppaniin liittyvien riskien arviointi tehdään ennen yhteisyrityksiin tai muihin merkittäviin kumppanuussopimuksiin sitoutumista.

Energia- ja ilmastopoliittiset sekä sääntelyriskit

Energialiiketoimintaan kohdistuu voimakkaasti sekä kansallisia että EU-tason energia- ja ilmastopoliittisia päätöksiä ja sääntelyä. Fortumin strategia pohjautuu erilaisiin skenaarioihin tulevaisuuden sääntely-ympäristön kehityksestä sekä olemassa olevissa että mahdollisissa uusissa liiketoiminnoissa ja markkina-alueissa. Toimintaympäristön monimutkaisuus ja mahdolliset sääntelymuutokset eri maissa aiheuttavat riskejä Fortumille, jos niitä ei osata ennakoida, tunnistaa ja hallita tehokkaasti.

Fortum ylläpitää aktiivista vuoropuhelua lakeja ja sääntelyä kehittävien tahojen kanssa hallitakseen näitä riskejä ja vaikuttaakseen ennakoivasti sekä energiapolitiikan että sääntelyn kehitykseen Fortumin strategisten tavoitteiden mukaisesti.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

EU ja Pohjoismaat

Fortumin tulee toimintamaissaan hallita riskit, jotka liittyvät sekä EU-tason että kansalliseen sääntelyyn. Alla on listattu tärkeimmät riskit, jotka liittyvät energia- ja ilmastopolitiikoiden sekä sääntelykehyksen kehittämiseen tulevaisuudessa:

- Venäjän hyökkäys Ukrainaan nosti hyödykkeiden hinnat ennätyksellisen korkealle ja lisäsi hintojen epävakautta entisestään. Tämän seurauksena EU ja sen jäsenmaat ovat ryhtyneet toimiin väliaikaisen markkinasääntelyn avulla (esimerkiksi hintakatot ja windfall-verotus) ja löyhentäneet julkisia tukia koskevaa sääntelyä. Fortum näkee riskinä koordinoimattomat kansalliset toimet korkeiden energiahintojen torjumiseksi ja toimitusvarmuuden turvaamiseksi. Tavoitteena tulisi olla kriisin aikana käyttöönotettujen tukitoimenpiteiden asteittainen päättäminen.
- Fortum uskoo, että EU:n ja kansallisten päästöjen vähentämistavoitteiden saavuttaminen edellyttää tasapuolista sääntelyä ja poliittista hyväksyntää kaikille CO_2-vapaille energian tuotantoteknologioille. Huolimatta kasvaneesta hyväksynnästä ydinvoimalle, erityisesti pohjoismaissa, on olemassa riski, että joitain teknologioita suositaan muista syistä kuin niiden CO_2-jalanjälkeen perustuen, esimerkiksi rahoituksen osalta, johtaen epäreiluun kilpailuasetelmaan eri tuotantomuotojen välillä.
- Kasvavat hyväksyttävyyteen liittyvät tekijät eri energiamuodoissa ja –teknologioissa lisäävät epävarmuutta ja riskejä suunniteltuihin investointeihin liittyen. Lisääntyvillä ja laajenevilla kestävän kehityksen vaatimuksilla, liittyen esimerkiksi EU:n ennallistamisasetukseen, voi olla ennustamattomia negatiivisia seurauksia energiajärjestelmälle, erityisesti vesi- ja tuulivoimalle sekä sähköverkoille. Fortumin keskeisten teknologioiden, kuten vesi- ja ydinvoiman sisällyttäminen EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmään on kannustava signaali rahoitusmarkkinoille pääsyn varmistamisessa ja tulevaisuuden investointien kannalta. Fortumin keskeisten teknologioiden osalta luokittelukriteerit ovat kuitenkin selkiintymättömämmät ja tiukemmat kuin muilla puhtailla tai uusiutuvilla teknologioilla. Vuonna 2024 Euroopan komissio arvioi tarvetta päivittää kestävän rahoituksen sääntelyä, mahdollisesti johtaen muutoksiin luokittelussa tulevien vuosien kuluessa. Tästä arviointiprosessista seuraa sekä mahdollisuuksia että riskejä. Toisaalta luokittelu saattaa kehittyä Fortumin keskeisten teknologioiden suuntaan tai avata uusia taloudellisia mahdollisuuksia, mutta voi johtaa myös politisoituneeseen keskusteluun esimerkiksi ydinvoiman asemasta siirtymäkauden toimintona sekä kansalaisjärjestötoiminnan lisääntymiseen.
- Uuden uusiutuvan energian tuotannon kansalliset investointiohjelmat ja valikoivat tukijärjestelmät voivat alentaa vakiintuneen sähköntuotannon kannattavuutta ja johtaa markkinoiden vääristymiin kohonneiden verkkokustannusten vuoksi, koska tuottajat maksavat suuren osan verkon kokonaiskustannuksista. Fortum voi kärsiä myös alhaisemmista sähkön hinnoista, sillä verkkoon tulee tuotantoa, joka ei muuten olisi kannattavaa. On myös olemassa riski, että pohjoismaisen sähköverkkokapasiteetin rakentamisen vaje edelleen ylläpitää tai jopa kasvattaa hinta-alue-eroja. Tämä voi puolestaan alentaa Fortumin tulosta ja omaisuusarvojamme matalilla hinta-alueilla.
- Tiukentuvat päästöstandardit ja -rajoitukset, jätteenpolttoverot tai kasvava lämmityspolttoaineiden verotus saattavat myös vaikuttaa negatiivisesti Fortumin tulostavoitteisiin.

Näiden asioiden kytkeytyminen toisiinsa luo epävarmuutta, sillä politiikan muutokset yhdellä alueella voivat heikentää politiikan muutosten vaikutuksia muilla alueilla.

Teknologiariskit

Fortumin strategiaan sisältyy investointeja uusiin teknologioihin tai sellaisiin teknologioihin, jotka ovat vielä kaupallisesti kehitysvaiheessa. Näihin teknologioihin kuuluu muun muassa vetytuotanto, joka tukee siirtymää kohti tulevaisuuden vähähiilistä taloutta. Fortum kehittää myös muita uusiutuvan energian ratkaisuja ja innovaatioita asiakkailleen. Uusiin teknologioihin investoiminen altistaa Fortumin riskeille liittyen immateriaalioikeuksiin ja teknologioiden taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen sekä -aikatauluun. Teknologiariskejä hallitaan arvioimalla ja seuraamalla uusien teknologioiden elinkelpoisuutta läpi niiden kehitysvaiheen sekä kehittämällä että investoimalla valikoituihin hankkeisiin yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Kestävän kehityksen riskit

Yhteiskuntavastuu ja kestävä kehitys ovat olennaisia osia Fortumin strategiassa. Fortum ottaa toiminnassaan tasapuolisesti huomioon taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuunsa. Muutokset lainsäädännössä, sääntelyssä ja liiketoimintaympäristössä sekä enemmistöomistajan näkemyksissä voivat luoda riskitekijöitä, mikäli näitä ei ole tunnistettu ja hallittu tehokkaasti. Voidakseen tunnistaa ja hallita näitä riskejä Fortum tukee useita kansainvälisiä vapaaehtoisia peruskirjoja, standardeja ja suosituksia, jotka liittyvät kestävään kehitykseen. Fortum tekee vuosittain sidosryhmätutkimuksia voidakseen tunnistaa sidosryhmiemme kaikkein keskeisimmät haasteet. Lisäksi Fortum tekee yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa, ja on määritellyt liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvät sisäiset politiikat ja ohjeet.

Liiketoimintaetiikka ja compliance-riskit

Fortumin toimintaan sovelletaan laajaa joukkoa lakeja, määräyksiä ja säännöksiä, joita asettavat viranomaiset, pörssit ja muut toimielimet kaikilla niillä markkinoilla, joilla Fortum toimii. Fortum pyrkii noudattamaan kaikkia lakeja, määräyksiä ja säännöksiä, mutta Fortumin mahdollisuudet toimia joissakin maissa saattavat muuttua, jos paikallisissa laeissa ja säännöksissä tapahtuu muutoksia.

Koska Fortum käy kauppaa rahoitusinstrumenteilla, siihen kohdistuu riskejä, jotka aiheutuvat rahoitusmarkkinasääntelyn ja -direktiivien käyttöönotosta ja muutoksista, kuten esimerkiksi EMIR-asetuksesta (johdannaismarkkinoihin liittyvä sääntely), REMIT-asetuksesta (energian tukkumarkkinoihin liittyvä sääntely).

Fortumilla on toimintaa useilla eri oikeudenkäyttöalueilla, minkä vuoksi siihen kohdistuu useita erilaisia juridisia riskejä. Nämä riskit muodostuvat pääasiassa uhkaavista tai käynnissä olevista oikeusprosesseista koskien pitkien toimitus- ja myyntisopimusten ehtoja ja hintamuutoksia, lisenssejä, hankittuihin yhtiöihin liittyviä vastuita, toimitusriitoja tai investointisopimuksiin liittyviä riitoja.

Fortum tunnistaa, arvioi, pienentää ja raportoi compliance-riskejä, mukaan lukien liiketoimintaetiikkaan liittyviä riskejä, systemaattisesti osana sekä compliance- että riskienhallintaprosessiaan. Keskeisimpiä riskejä pienentäviä toimia ovat tehokkaat sisäiset kontrollit, joilla estetään luvatonta sekä konsernipolitiikkojen ja -ohjeiden vastaista toimintaa. Lisäksi jatkuva kouluttaminen ja tiedottaminen ovat keskeisessä asemassa organisaation compliance-tietoisuuden lisäämisessä sekä painotettaessa liiketoiminnan eettisyyden että lakien ja säännösten noudattamisen ja ymmärryksen tärkeyttä. Säännölliset harjoitukset pitävät sisällään pakolliset verkkoympäristössä tapahtuvat koulutukset, joiden avulla varmistetaan, että harjoitus tavoittaa koko henkilöstön.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin Toimintaohje (Code of Conduct) sekä Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille (Supplier Code of Conduct) painottavat liiketoiminnan eettisyyden tärkeyttä kaikille työntekijöille, alihankkijoille ja yhteistyökumppaneille. Sekä Fortumin Toimintaohje että Toimintaohje palvelun- ja tavarantoimittajille korostavat nollatoleranssia korruption ja lahjonnan suhteen. Lisäksi on luotu erilliset ohjeet tietyistä osa-alueista, kuten lahjonnanvastaisuudesta, määräystenmukaisuuden hallinnasta, omaisuuden suojaamisesta, eturistiriidoista, rahanpesun vastaisuudesta sekä kilpailuoikeudellisista asioista. Fortum on kehittänyt sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden kanssa valvontaprosessit, koskien taloudellisten sanktioiden noudattamista (EU, US, UK ja UN) ja oleelliset sisäiset kontrollit on sisällytetty liiketoimintaprosesseihin, varmistaakseen määräystenmukaisuuden noudattamisen. Fortumilla on kansainvälisten lainsäädäntöjen vaatimusten mukaiset menetelmät korruptionvastaiseen toimintaan, mukaan lukien estäminen, valvonta, raportointi ja voimaan saattaminen. Fortumin Toimintaohjeet palvelun- ja tavarantoimittajille, jotka molemmat perustuvat Yhdistyneiden Kansakuntien Global Compactin kymmenelle periaatteelle, määrittelevät kestävän kehityksen, eettisyyden, ihmisoikeuksien ja ympäristövelvoitteiden täyttämisen vaatimukset tavaroiden ja palveluiden toimittajille.

Ympäristö-, terveys- ja turvallisuusriskit sekä sosiaaliset riskit

Sähkön- ja lämmöntuotantolaitosten käyttämiseen ja kiertotalouspalveluihin liittyy sellaisten polttoaineiden, materiaalien ja ongelmajätteiden varastointia, kuljettamista ja käyttöä, jolla voi olla haittavaikutuksia ympäristölle ja joka voi altistaa henkilöstön, alihankkijat tai kolmannet osapuolet turvallisuusriskeille. Ympäristöriskien arviointi ja valmius laitosten käyttämiseen poikkeus- tai hätätilanteissa noudattavat sekä lainsäädännön että ISO 14001 -standardin määrittelemiä vaatimuksia. Samanlaisen periaatteen mukaan ISO 45001 -standardia puolestaan sovelletaan työterveyteen ja -turvallisuuteen liittyvissä riskeissä sekä hätätilanteissa toimimiseen.

Ympäristö-, terveys- ja turvallisuusriskejä (EHS-riskit), sekä Fortumin toimitusketjuun liittyviä sosiaalisia ja ihmisoikeusriskejä arvioidaan käyttämällä vastapuoliriskiarviointia, maariskiarviointeja, toimittajien kvalifiointia sekä sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia ja riskiarviointeja. EHS-riskejä sekä sosiaalisia riskejä arvioidaan kaikkien investointien osalta. Aikaisempiin toimiin liittyvät ympäristöriskit ja -vastuut on arvioitu, ja tarvittavat varaukset tulevaisuuden kunnostuskustannuksiin on tehty. Ilmastonmuutoksen hillitseminen, siihen sopeutuminen ja siirtyminen vähähiilisempään talouteen ovat olennainen osa Fortumin strategiaa. Ilmastonmuutosten ja fyysisten riskien hallintaa käsitellään tarkemmin kohdassa ”Ilmastoriskit”.

Veroriskit

Veroriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka aiheutuvat verolainsäädännön soveltamiseen ja veroviranomaisten ohjeisiin liittyvistä epäselvyyksistä, virheistä, kontrollien pettämisestä tai erimielisyyksistä. Ne myös liittyvät haasteisiin ja riskeihin, jotka johtuvat muutoksista liiketoiminnassa ja pitkän aikavälin kannattavuudessa tai verolainsäädännön tai -politiikan muutoksista yhdessä tai useammassa maassa ja jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa lisämaksuja tai taloudellisia tappioita. Fortum toimii useassa maassa, joten siihen kohdistuu näistä tapahtumista aiheutuvia riskejä. Veroriskit voivat realisoitua veroviranomaisen aloittaman prosessin kautta, jota seuraa oikeusprosessi yhdellä tai useammalla hallintoalueella, jossa tuomioistuin vahvistaa paikallisen lainsäädännön, EU-lainsäädännön tai verosopimuksen voimassa olevan tulkinnan. Jos tapaukseen liittyy useampia maita, oikeusprosessi saattaa johtaa myös keskinäiseen sopimusmenettelyyn, jossa osapuolet yhdessä määrittävät asian lopullisen ratkaisun. Oikeusprosessi saattaa johtaa veron vähennyskelpoisuuden, tuoton tuloutuksen tai sovellettavan lähdeverokannan määrittämiseen liiketoimintatransaktiossa. Riskin realisoituminen voi johtaa myös verotuksellisten saamisten, eli laskennallisten verojen ja velkojen uudelleenarvostukseen liiketoiminnan tai verolakien muuttuessa. Riskit voivat yhtä hyvin toteutua sekä kansallisen että EU tason veropoliittisten päätösten, jotka ovat tehty ajattelematta niiden vaikutusta, seurauksena. Verorasite voi ollakin odottamaton, eikä se ole asetetun mukainen.

Fortum hallitsee veroihin liittyviä epävarmuuksia systemaattisella suunnittelulla ja riskienhallinnalla, jonka tavoitteena on verotuksen ennustettavuus kaikissa Fortumin liiketoimintamaissa. Tätä varten Fortumilla on, kuten yhtiön sitoutuessa vastuullisiin verosuunnittelun perusteisiin kuuluu, erilliset hallituksen hyväksymät verotusperiaatteet ja verohallinnon ohjeet, jotka määrittelevät verojen hallinnoinnin viitekehyksen. Konkreettisiksi riskienhallintatoimiksi on tunnistettu juridisten rakenteiden yksinkertaistaminen, tietojen hallinnan ja compliancen parantaminen käyttämällä enemmän digitaalisia ratkaisuja, strategisten selvitysten pyytäminen verottajalta, läpinäkyvyyden parantaminen sidosryhmille, osallistuminen vastuullisen regulaation kehittämiseen, osallistumalla julkisiin kuulemisiin sekä resurssien parantaminen ja vastuiden selkeyttäminen.

Taloudelliset riskit

Hyödykemarkkina- ja polttoaineriskit

Fortumin liiketoiminta altistuu energiatuotteiden tuotannossa, siirrossa ja myynnissä käytettävien hyödykkeiden hintojen ja saatavuuden vaihteluille. Pääasiallisesti riskit liittyvät sähkön hintaan ja volyymiin, päästöoikeuksien hintaan ja volyymiin sekä polttoaineiden hintaan ja saatavuuteen. Fortum suojaa hyödykemarkkinariskejä parantaakseen tuloksen ennustettavuutta ja vähentääkseen kassavirran vaihtelua, varmistaen samalla, että kassavirtariski on hyväksyttävällä tasolla. Lisätietoja suojausasteista, positioista, herkkyyksistä ja avoimista johdannaissopimuksista on **liitetiedossa 4**.

Sähkön hinta- ja volyymiriski

Fortum altistuu sähkön markkinahinnan muutoksille ja volyymiriskille pääasiassa sähkön- ja lämmöntuotannon kautta.

Pohjoismaissa ja Puolassa markkinahinnat, ja tämän takia myös kannattavan tuotannon määrä vaihtelee suuresti useiden tekijöiden seurauksena. Näitä tekijöitä ovat muun muassa sääolosuhteet, tuotanto- ja siirtokatkokset, CO_2-päästöoikeuksien hinnat, polttoaineiden hinnat ja sähkön kysyntä. Sähkön hintariskiä Pohjoismaissa ja Puolassa suojataan pääasiassa sähköjohdannaissopimuksilla, jotka toteutetaan hyödykepörsseissä kuten Nasdaq Commodities, European Energy Exchange, Intercontinental exchange (ICE) tai TGE (Towarowa Giełda Energii S.A, Polish commodity exchange) sekä käymällä kauppaa suoraan energiamarkkinoilla aktiivisesti toimivien vastapuolien kanssa. Suojausstrategian tehokas toteuttaminen on riippuvainen toimivista ja likvideistä johdannaismarkkinoista.

Vuonna 2023 likviditeetti Nasdaqin hyödykemarkkinoilla parani vuoteen 2022 verrattuna. Johdannaismarkkinan likviditeettiriskiä pyritään pienentämään käyttämällä vaihtoehtoisesti

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

kahdenvälisiä johdannaissopimuksia ja samankaltaisia tuotteita, joilla käydään kauppaa muissa pörsseissä. Suojausstrategioita arvioidaan jatkuvasti sähkön ja muiden hyödykkeiden markkinahintojen, vesitilanteen ja muiden oleellisten tekijöiden muuttuessa. Sähkön myynnin suojaus tehdään euroissa Pohjoismaisella tasolla käsittäen Suomen ja Ruotsin. Näiden suojausten valuuttakomponenttia ei tällä hetkellä suojata Ruotsin yhtiössä.

Päästöihin ja muihin ympäristöhyödykkeisiin liittyvät riskit

Euroopan Unionissa on päästökauppajärjestelmä CO_2-päästöjen vähentämiseksi. Tämän päästökauppajärjestelmän lisäksi Ruotsissa, Norjassa ja Puolassa on muita järjestelmiä ympäristöhyödykkeille. Osa Fortumin sähkön- ja lämmöntuotannosta sekä myynnistä on näiden järjestelmien vaatimusten piirissä.

CO_2-päästöoikeuksien ja muiden ympäristöhyödykkeiden hintaan suurimpia vaikuttavia tekijöitä ovat poliittiset päätökset sekä kysynnän ja tarjonnan tasapaino. Fortum suojaa päästöjen hinta- ja volyymiriskiä käyttäen CO_2- johdannaisia ja ympäristösertifikaatteja.

Polttoaineen ja kaasun hinta- ja volyymiriskit

Sähkön- ja lämmöntuotannossa käytetään polttoaineita, jotka ostetaan kansainvälisiltä tai paikallisilta markkinoilta. Fortumin merkittävimmät polttoaineet ovat uraani, hiili, jäte, erilaiset biomassapohjaiset polttoaineet ja maakaasu. Kansainvälisillä markkinoilla kaupattavien polttoaineiden, kuten hiilen ja maakaasun, suurin riskitekijä on hintojen epävakaus. Hintoihin vaikuttaa merkittävästi kysynnän ja tarjonnan epätasapaino, jonka voi aiheuttaa esimerkiksi kysynnän kasvu kehittyvissä maissa, luonnonkatastrofit tai toimitusrajoitteet maissa, joissa on poliittista, sosiaalista tai työvoiman levottomuutta. Paikallisilta markkinoilta ostettavien, laatuvaatimukset täyttävien polttoaineiden, kuten esimerkiksi biopolttoaineiden osalta, saatavuus on merkittävämpi riski, sillä toimittajia voi olla rajallinen määrä. Polttoaineiden hintariskiä vähennetään kiinteähintaisilla fyysisillä toimitussopimuksilla sekä johdannaissopimuksilla. Geopoliittisesta tilanteesta johtuen erityisesti Venäjältä tuotavan ydinpolttoaineen tuontiin liittyvät riskit ovat kasvaneet. Fortum jatkaa tilanteen aktiivista seurantaa ja valmistelee riskin pienentämistä hajauttamalla ydinpolttoaineiden hankintaa.

Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskit

Fortumin liiketoiminta altistuu likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskille johtuen ensisijaisesti tarpeesta rahoittaa konsernin liiketoimintaa ja kattaa suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita. Johdannaiskaupankäynti altistaa konsernin likviditeettiriskille rahavakuuksien tai pankkitakausten myötä. Myös OTC (over-the-counter) -kaupankäyntiin liittyy likviditeettiriski, mikäli vastapuolesta tulee maksukyvytön, ja sen seurauksena sopimus päätetään ennenaikaisesti. Tämä voi johtaa Fortumin velvollisuuteen maksaa vastapuolelle sopimuksen markkina-arvon mukainen summa, mikäli arvo on vastapuolelle positiivinen. Hyödykemarkkinoiden korkeammat hinnat ja volatiliteetti johtaa korkeampiin kaupankäynnin vakuusvaateisiin, jotka toimitetaan pääasiallisesti rahavakuutena selvitysyhteisöille ja selvityspankeille. Fortum pienentää tätä riskiä käymällä kauppaa OTC-markkinoilla tehden kahdenvälisiä sopimuksia, jotka eivät vaadi vakuusmaksuja. Fortum arvioi ja seuraa jatkuvasti suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita, jotta konsernilla on saatavilla riittävät rahavarat kattamaan johdannaisten kaupankäyntiin vaadittavia käteisvakuuksia. Olemassa olevilla limiiteillä turvataan käteisvarojen ja valmiusluottojen riittävyys kattamaan vakuusvaatimukset, sopimusten päättämisestä aiheutuvat maksut ja käyttöpääoman muutokset äärimmäisissä markkinatilanteissa.

Fortumilla on hajautettu lainasalkku, joka sisältää eripituisia ja erilaisia velkainstrumentteja eri maantieteellisiltä markkinoilta. Likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskejä hallitaan käteisvarojen ja valmiusluottosopimusten yhdistelmällä. Luottoriskiä hallitaan hajauttamalla talletuksia korkean luottoluokituksen omaaviin rahoituslaitoksiin ja yritysten liikkeelle laskemiin sijoitustodistuksiin.

Fortumin tavoitteena on ylläpitää luottoluokitustaan vähintään tasolla BBB. Luottoluokituksen lasku etenkin hyvän luottokelpoisuustason (investment grade) alle (BB+ tai alle), voisi oikeuttaa vastapuolen vaatimaan lisävakuutta, joka tulisi toimittaa raha- tai muuna vakuutena. Tämä voi vaikeuttaa pääomamarkkinoille pääsyä ja lisätä uuden rahoituksen kustannuksia.

Valuutta- ja korkoriskit

Fortumin velkasalkku koostuu eripituisista kiinteä- ja vaihtuvakorkoisista veloista ja johdannaisista. Fortum altistuu kassavirtariskille korkojen muuttuessa pääosin sen korollisten velkojen ja johdannaisten kautta kiinteiden ja vaihtuvien korkojen perusteella. Fortum hallinnoi korkoriskiä seuraamalla velkasalkun duraatiota (pois lukien vuokrasopimusvelat ja varaukset) ja korkojen muutoksien vaikutusta kassavirtariskilimiittiin tekemällä erityyppisiä rahoitussopimuksia sekä korkojohdannaissopimuksia. Fortum arvioi ja kehittää koronhallintastrategiaansa löytääkseen optimaalisen suhteen riskien ja rahoituskustannusten välillä.

Fortumilla on rahavirtoja, omaisuutta ja velkoja muissa valuutoissa kuin euroissa, ja siksi yhtiö altistuu valuuttakurssien vaihteluille. Valuuttariskit jaetaan transaktioriskeihin (valuuttariskit, jotka liittyvät sellaisiin kassavirtoihin ja tase-eriin, joiden tuottoon tai kassavirtaan valuuttakurssin muutos vaikuttaa) sekä translaatioriskeihin (valuuttariski, joka syntyy, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tulos- ja tase- eriä konsolidoidaan konsernitasolla).

Translaatioriski syntyy pääosin valuuttaparista EUR/Ruotsin kruunu (SEK,) joka muodostuu Fortumin laajasta liiketoiminnasta Ruotsissa.

Ruotsin kruunun kurssivaihtelut suhteessa euroon voivat vaikuttaa kielteisesti tulevaisuuden tulokseen ja omaan pääomaan yhdistellessä Ruotsin yhtiöiden tulosta ja nettovaroja konsernin euromääräiseen tilinpäätökseen. Translaatiopositiot Fortumissa eivät ole tyypillisesti suojattuja, koska pääosan omaisuudesta katsotaan olevan pitkäaikaista strategista omistusta.

Transaktioriski syntyy pääasiassa fyysisten hyödykkeiden kaupankäynnistä ja niihin liittyvistä hyödykejohdannaisista, olemassa olevista ja uusista investoinneista, ulkoisesta ja sisäisestä rahoituksesta sekä konsernin sisäisistä osakaslainoista. Fortum suojaa merkittävimmät transaktioriskit paikallisella tasolla jokaisen yhtiön raportointivaluutassa, jotta vältyttäisiin tuloslaskelman kurssieroilta. Poikkeuksen muodostaa sähkön myynnin suojaus Ruotsissa, jossa valuuttakomponenttia ei suojata.

Fortumin rahoitustoiminto hallinnoi omia riskejään keskitetysti sekä sisäisillä että ulkoisilla valuuttakaupoilla, joiden tarkoitus on pienentää valuuttariskiä. Johdannaisia käytetään suojaamaan olemassa olevaa valuuttariskiä, ei kaupankäyntitarkoitukseen.

Vastapuoli- ja luottoriskit

Fortumin vastapuoliriskit muodostuvat ulkoisten asiakkaiden, toimittajien, yhteistyökumppanien,

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

rahoituslaitoksien ja selvitysyhtiöiden sekä kaupankäynnin vastapuolten välisistä sopimuksista.

Suojaukseen liittyvät vastapuoliriskit koostuvat sekä johdannaissopimuksista että fyysisistä toimituksista. Johdannaissopimuksiin liittyvät luottoriskit vaihtelevat ja sisältävät sekä korvaamis- että selvitysriskin.

Johdannaiset, joilla käydään kauppaa pörsseissä, selvitetään keskusselvitysosapuolten (central clearing parties, CCPs) tai selvityspankkien kanssa. Kahdenväliset johdannaissopimukset tehdään suoraan sellaisten vastapuolien kanssa, jotka ovat aktiivisia osapuolia rahoitus- ja energiamarkkinoilla, kuten energian tukku- ja vähittäismyyjät, yleishyödylliset palveluyhtiöt, energian tuotantoyhtiöt, kaupankäyntiyhtiöt, teolliset loppukäyttäjät ja rahoituslaitokset. Koska Fortumin suojaukset ovat enimmäkseen myyntisopimuksia, vastapuoliriski tyypillisesti kasvaa hintojen laskiessa.

Fortumilla on vastapuoliriskiä useissa pankeissa ja rahoituslaitoksissa, rahoitustarpeiden ja likviditeetin hallinnan vuoksi. Suurin osa luottoriskeistä kohdistuu luottokelpoisiin pankkeihin, joiden asiakas Fortum on.

Fortumin asiakkaisiin ja toimittajiin liittyvä vastapuoliriski on jakautunut laajasti eri maantieteellisille alueille, erilaisiin teollisiin vastapuoliin, energiayhtiöihin, pienyrityksiin ja kuluttaja-asiakkaisiin.

Fortum hallinnoi vastapuoliriskejä tunnistamalla, arvioimalla ja valvomalla niitä vakiintuneiden prosessien avulla. Vastapuolen luottokelpoisuus tarkistetaan ennen sopimussuhteen alkamista tai uudistamista ja riskirajat määritetään kaikille isoille vastapuolille. Luottokelpoisuutta valvotaan sisäisesti ja ulkoisesti saatavan luottokelpoisuustiedon avulla ja vastapuoliriskiä pienentäviä toimenpiteitä käytetään tarvittaessa. Luottoriskiä pienennetään vakuuksien, takausten, sopimusehtojen ja sopimuksen keston hallinnalla sekä netotussopimuksilla.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat odottamattomia tapahtumia, jotka voivat johtaa kielteisiin tulos-, turvallisuus-, ympäristö- tai mainevaikutuksiin riittämättömien tai toimimattomien sisäisten prosessien, järjestelmien ja laitteiden tai ulkoisten tapahtumien seurauksena.

Henkilöstö- ja prosessiriskit

Henkilöstöriskeihin kuuluu kyvyttömyys houkutella ja ylläpitää oikeaa osaamista, riski erityisosaamisen menettämisestä, riski työkulttuurin uudistamisen epäonnistumisesta ja riski virheisiin johtuen siitä, että työntekijöitä ei ole asianmukaisesti koulutettu tai ettei heillä ole riittävää pätevyyttä työhönsä.

Pienentääkseen henkilöstöriskiä Fortum investoi henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja laajentamiseen sekä seuraajasuunnitteluun. Lisäksi Fortum tarkastelee säännöllisesti henkilöstön palkitsemisperiaatteitaan, ja kehittää niitä tarvittaessa.

Prosessiriskit johtuvat pääasiassa prosessin suunnittelupuutteista tai inhimillisistä virheistä. Riskejä pienennetään digitalisaation, prosessien automatisoinnin, testauksen ja koulutuksen avulla. Prosesseihin liittyvät riskit arvioidaan ja merkittävimmille riskeille määritetään ja toteutetaan kontrollit osana sisäisten kontrollien viitekehystä. IT-järjestelmien riskienhallinta perustuu tietotekniikkapalveluiden elinkaarimalliin ja siihen liittyviin prosesseihin ja käytäntöihin. ITIL ja COBIT ovat tärkeimmät viitekehykset, joita on käytetty referensseinä toimintamallille. Liiketoiminnalle kriittisimmille prosesseille on laadittu liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmat.

Omaisuus-, laitos- ja laiteriskit

Operatiiviset riskit sähkön ja lämmön tuotannossa, polttoaineiden käsittelyssä sekä kierrätys- ja jätteenkäsittelypalveluissa voivat aiheuttaa ympäristövahinkoja, aineellisia vahinkoja, liiketoiminnan keskeytyksiä, puhdistuskustannuksia sekä vastuita kolmansia osapuolia kohtaan. Omaisuus, laitos- ja laiteriskejä hallitaan ensisijaisesti seurannan ja kunnossapidon suunnittelun avulla. Lisäksi Fortumin tuotannollinen omaisuus on katettu konsernin omaisuusvakuutuksella, joka kattaa omaisuusvahingot ja liiketoiminnan keskeytysriskit, ja pienentää siten mahdollisten sisäisten ja ulkoisten tapahtumien vaikutuksia.

Vesivoima

Fortumilla on merkittävä määrä vesivoimalaitoksia ja patoja Pohjoismaissa. Patovahinko on vakava onnettomuus, joka voi aiheuttaa vakavia vahinkoja joen alajuoksulla. Fortumilla on käynnissä pitkän aikavälin ohjelma, jolla kehitetään patojen kunnon valvontaa sekä varmistetaan turvallinen juoksutuskapasiteetti myös äärimmäisissä tulvatilanteissa. Patovahingoista johtuvat kolmansia osapuolia koskevat vastuuvelvollisuudet ovat yksin laitoksen omistajan vastuulla. Fortumilla on yhdessä muiden vesivoimantuottajien kanssa yhteinen patovahinkovakuutusohjelma, joka kattaa patovahinkovastuut Suomessa ja Ruotsissa 10 miljardiin Ruotsin kruunuun (noin yhteen miljardiin euroon) asti.

Ydinvoima

Fortum omistaa Loviisan ydinvoimalaitoksen ja operoi sitä. Fortumilla on lisäksi myös vähemmistöosuuksia yhdessä suomalaisessa ja kahdessa ruotsalaisessa ydinvoimayhtiössä. Fortumilla on myös vähemmistöosuus Voimaosakeyhtiö SF:ssä, joka on päätetyn Fennovoima-projektin osaomistaja. Mikä tahansa vakava onnettomuus tai radioaktiivinen vuoto ydinvoimalaitoksella voi johtaa korkeisiin kustannuksiin, ympäristövahinkoihin ja vastuisiin kolmansia osapuolia kohtaan. Sekä Suomessa että Ruotsissa ydinvoimalaitoksen ydinturvallisuuden arviointi ja kehittäminen on jatkuva prosessi, jota Suomen Säteilyturvakeskus (STUK) ja Ruotsin Säteilyturvallisuusviranomainen (SSM) valvovat.

Ydinvoimalaitosten omistajilla on omistamiensa laitosten osalta Suomessa ja Ruotsissa lakisääteinen vastuu ydinonnettomuuksien aiheuttamista vahingoista ja onnettomuuksista, jotka liittyvät näillä laitoksilla käytettäviin radioaktiivisiin materiaaleihin. Kolmansia osapuolia koskevat ydinonnettomuuksien vastuuvelvollisuudet ovat yksin laitoksen omistajan vastuulla, ja vastuu on katettava vakuutuksella tai muulla taloudellisella suojalla. Suomen ja Ruotsin lainsäädäntö vaatii, että ydinvoiman luvanhaltijoilla on vastuuvakuutus tai muu taloudellinen suoja, määrältään 1,2 miljardia euroa laitosta kohden.

Sekä Suomessa että Ruotsissa käytetyn polttoaineen loppusijoituksen kustannukset, matala- ja keskiaktiivisesta jätteestä huolehtiminen sekä ydinvoimalaitoksen radioaktiivisten osien käytöstä poisto katetaan valtion ydinjätehuoltorahastolla, jonka ydinvoimalaitosten käyttäjät rahoittavat. Rahastoon suoritettavien maksujen pitäisi riittää kattamaan ydinjätteen käsittelyn kustannukset tulevaisuudessa, mutta on mahdollista, että tulevat kustannukset ylittävät nyt arvioidut rahasto-osuuden mukaiset velvoitteet. Jos näin käy, Fortumilla on velvollisuus kattaa ylimääräiset kustannukset oman toimintansa ja laitostensa osalta.

Nykyinen geopoliittinen tilanne on synnyttänyt uuden ydinpolttoaineen saatavuusriskin Loviisan

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

voimalaitoksella. Hallitakseen tätä riskiä Fortum on allekirjoittanut Westinghouse Electric Companyn kanssa venäläiselle sopimukselle rinnakkaisen ydinpolttoaineen toimitussopimuksen, mutta kunnes uusi polttoaine on saanut viranomaisen hyväksynnän ja toimitettu laitospaikalle, on olemassa mahdollisuus rajallisen ajan polttoaineen saatavuusriskiin.

Omaisuuseriin liittyvät projektiriskit

Fortumin liiketoimintaan kuuluu voimalaitosten ja muiden energiantuotantoon liittyvien laitosten rakentamista, modernisointia, ylläpitoa ja käytöstä poistoa. Arvioidut rakentamiskustannukset voivat ylittyä tai projekti myöhästyä johtuen sääntely- ja lupa-asioista, avaintoimittajien vaikeuksista tai lupien saamatta jäämisistä. Projekteihin voi liittyä myös ympäristö- ja turvallisuusriskejä. Omaisuuseriin liittyvät projektiriskit voivat realisoitua sekä Fortumin omissa projekteissa että yhteisyritysten tai osakkuusyhtiöiden projekteissa.

Omaisuuseriin liittyvä riskienhallinta on keskeinen osa jokaista projektia. Projektipäällikköjen vastuulla on varmistaa, että projektiriskit, jotka voivat aiheuttaa myöhästymisiä, lisäkustannuksia, negatiivisia ympäristövaikutuksia tai vaarantaa henkilöstön ja urakoitsijoiden terveyden ja turvallisuuden, tunnistetaan ja arvioidaan ja toimenpiteet riskien minimoimiseksi suoritetaan.

Kyber- ja informaatioturvallisuusriskit

Fortumin yritystoiminta ja asiakkaisiin liittyvät palvelut ovat riippuvaisia hyvin toimivista IT-, kommunikaatio- ja tietojenhallintajärjestelmistä ja -prosesseista. Liiketoiminnan luonteen vuoksi suuria tietomääriä käsitellään ja hyödynnetään usein reaaliaikaisesti kriittisten infrastruktuurien käytössä (mukaan lukien energian tuotanto), suojauspäätöksenteossa, asiakaspalvelussa sekä sisäisessä että ulkoisessa kommunikoinnissa ja raportoinnissa.

Kuten kaikki kriittisiä infrastruktuureja operoivat, altistuu Fortum yhä enenevissä määrin kyberturvallisuusriskeille, mukaan lukien riskit, jotka liittyvät tietoturvaan, operatiivisiin järjestelmiin (OT), digitalisaatioon ja yksityisyydensuojaan. Myös Fortumin omaisuuteen kohdistuvat fyysiset hyökkäykset kuten sabotaasi ovat mahdollisia, ja niillä voi olla merkittäviä seurauksia. Nykyinen sota Ukrainassa on yleisesti nostanut kyberturvallisuusriskien ja muiden riskien todennäköisyyttä.

Vuonna 2023 painopisteenä on ollut parantaa kyberturvallisuuden, fyysisen turvallisuuden ja organisatorista (johtamisen) valmiutta ja kestävyyttä. Muuttuvaa turvallisuusympäristöä valvotaan jatkuvasti yhdessä asiaan liittyvien viranomaistahojen kanssa. Fortum valmistautuu EU tason turvallisuuslainsäädäntöön, jota aletaan soveltaa 2024/2025.

Ilmastoriskit

Ilmastonmuutoksen hillitseminen, siihen sopeutuminen ja siirtyminen vähähiilisempään talouteen ovat olennainen osa Fortumin strategiaa. Tästä syystä Fortum on sitoutunut kunnianhimoisiin ilmastotavoitteisiin.

Ilmastoon liittyvien riskien hallinta on integroitu osaksi Fortumin riskienhallinnan viitekehystä ja noudattaa samoja toimintamalleja ja prosesseja kuin muut merkittävät riskit ja epävarmuustekijät. Riskejä tunnistetaan ja seurataan säännöllisesti ennalta määritetyn prosessin mukaisesti. Riskeille nimetään omistajat, jotka vastaavat riskien hallinnasta, ja riskejä raportoidaan ja seurataan säännöllisesti erilaisissa johtoryhmissä ja asiantuntijafoorumeilla. Keskeisimpiä ilmastoon liittyviä riskejä tarkastellaan erityisen eri toiminnoista kootun asiantuntijaryhmän toimesta. Nämä riskit raportoidaan Fortumin johtoryhmälle sekä Tarkastus- ja riskivaliokunnalle osana konsernin vuosittaista merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden arviointia.

Ilmastoon liittyvät riskit jaetaan kahteen luokkaan TCFD:n (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) suositusten mukaisesti; siirtymä- ja fyysisiin riskeihin. Tunnistetut fyysiset riskit ovat yleensä operatiivisten riskien luokassa, kun taas siirtymäriskit kuuluvat strategisten riskien luokkaan.

Katso **liite 2** siitä, miten ilmastoon liittyvät asiat näkyvät Fortumin konsernitilinpäätöksessä.

Siirtymäriskit

Fortumin strategia pohjautuu suurelta osin vähähiiliseen talouteen siirtymisen tuomien mahdollisuuksien hyödyntämiseen ja siihen liittyvien riskien onnistuneeseen välttämiseen. Siirtyminen vähähiiliseen talouteen synnyttää useita strategisia ja operatiivisia riskejä, jotka liittyvät energia- ja ilmastopolitiikan ja -sääntelyn muutoksiin, teknologioiden kehittymiseen ja liiketoimintaympäristöön, jossa Fortum toimii. Ilmastonmuutos voi vaikuttaa ulkoisiin markkinaolosuhteisiin, mikä voi edelleen vaikuttaa Fortumin taloudelliseen ja operatiiviseen tulokseen. Fortumin tuotteiden kysyntään, tarjontaan ja hintoihin voivat vaikuttaa monet tekijät, kuten poliittinen kehitys ja kuluttajien mieltymykset vähähiiliseen energiaan. Lisäksi muutokset sidosryhmien näkemyksissä Fortumin kyvystä toteuttaa strategiaansa voivat vaikuttaa negatiivisesti Fortumin brändiin ja maineeseen.

Ilmastopolitiikan ja -sääntelyn keskeisimmät riskit liittyvät kansallisiin ilmastopolitiikkoihin ja ohjausmalleihin, jotka ylittävät EU:n kasvihuonekaasuille, uusiutuvalle energiantuotannolle ja energiatehokkuudelle asettamat tavoitteet. Tämä voi johtaa päällekkäisiin tai tehottomiin mekanismeihin, kuten EU:n päästökauppajärjestelmän (ETS) merkityksen vähenemiseen, eri polttoaineiden käytön tiukempiin rajoituksiin ja tiukemmin säänneltyihin sähkömarkkinoihin.

Fortum suosii selkeitä periaatteita kapasiteetin ylläpidosta maksettavalle korvaukselle, jos sellaisia mekanismeja toteutetaan. Lisäksi tarvitaan kulutukseen lisää joustoa, jotta voidaan vastata epäsäännöllisen uusiutuvan tuotannon odotettavissa olevaan kasvuun.

Siirtymisestä vähähiiliseen talouteen aiheutuu myös riskejä, jos syntyy uusia, mullistavia teknologioita, jotka mahdollistavat edullisen joustavuuden tai varastoinnin energiamarkkinoilla. Lisäksi, jos uusiutuvan energian kustannukset laskevat nopeasti, voi olemassa olevien tavanomaisten sähkön ja lämmön tuotantolaitosten arvo laskea. Fortum seuraa jatkuvasti teknologioiden kehitystä ja investoi kohdistetusti innovatiivisiin teknologioihin.

Lisäksi on olemassa riski, että kansalaisjärjestöjen kasvava aktiivisuus voi vaikuttaa keskeisten sidosryhmien mielipiteisiin. Kyseisen riskin pienentämiseksi Fortum keskittyy strategia- ja liiketoimintapäätösten kestävyysvaikutuksiin, viestii avoimesti strategian toteuttamisesta keskeisille sidosryhmille, varmistaa laajan sijoittajapohjan ja rahoituksen joustavuuden.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fyysiset riskit

Fortumin yksiköiden on tunnistettava ja arvioitava omaisuuseriensä sietokyky erilaisia akuutteja ja kroonisia fyysisiä ilmastoon liittyviä riskejä vastaan hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) ilmastoskenaarioissa sekä laadittava sopeutumissuunnitelmat merkittävimmille riskeille. Esimerkiksi ilmastonmuutosskenaariot huomioidaan pitkäaikaisissa patoturvallisuusinvestoinneissa, jotta äärimmäiset tulvatilanteet voidaan hallita. Fortum tukee ilmastoon liittyvien taloudellisten tietojen työryhmää (TCFD), ja fyysiset ilmastoon liittyvät riskit raportoidaan vastaavasti Fortumin TCFD-raportissa Sustainability 2022 -raportissa.

Fortumin toiminta ja omaisuus altistuu ulkoisille tapahtumille, joiden esiintymistiheys ja laajuus voivat kasvaa ilmastomuutoksen seurauksena. Sateiden, tulovirtaamien ja lämpötilojen muutokset voivat vaikuttaa sekä vesivoiman tuotantoon että bioenergian tarjontaan ja saatavuuteen. Voimakkaat myrskyt ja äkilliset tulvat voivat lisätä patovahinkojen riskiä sekä aiheuttaa paikallisia vahinkoja ja tuotantokatkoksia. Lämpimämpi sää voi johtaa myös uusien jäähdytys- tai prosessivesilähteiden tarpeeseen. Äärimmäiset lämpimät ja kuivat kesäkaudet voivat johtaa metsäpaloihin, jotka voivat vahingoittaa omaisuutta tai johtaa verkkokatkoksiin, jotka rajoittavat sähkön saantia. Fortum mukauttaa toimintansa muuttuvaan ilmastoon ja ottaa sen huomioon tuotannon ja kunnossapidon suunnittelussa sekä kasvu- ja investointiprojektien arvioinnissa.

Ilmastonmuutos voi vaikuttaa energiatuotteiden kysyntään ja tarjontaan muuttuvien sääolosuhteiden kautta. Tämä voi johtaa esimerkiksi alhaisempaan ja vaihtelevampaan sähkön hintaan, vaikuttaen negatiivisesti voimantuotannosta saataviin tuloihin. Lämpimämpi sää voi myös vaikuttaa lämmitystarpeeseen nykyisin oletettua suuremmassa määrin.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Fortum Oyj:n osake on ollut listattuna Nasdaq Helsinki -pörssissä 18.12.1998 lähtien. Kaupankäyntitunnus on FORTUM. Fortum Oyj:n osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. Euroclear Finland Oy myös ylläpitää Fortum Oyj:n virallista osakerekisteriä.

Osakekohtaiset tunnusluvut

Euroa	2023	2022	2021
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	-2,31	-2,72	0,83
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos	1,68	2,34	4,49
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	1,32	-1,11	2,00
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	1,28	1,21	1,23
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää	N/A	N/A	0,96
Rahavirta/osake, Fortum yhteensä	2,03	-9,86	5,60
Jatkuvien toimintojen rahavirta/osake	1,91	1,93	1,26
Oma pääoma/osake	9,40	8,55	13,66
Osinko/osake	1,15[1)]	0,91	1,14
Osinko/osakekohtainen tulos, % [2)]	90[1)]	75	137
Efektiivinen osinkotuotto, %	8,8[1)]	5,9	4,2

1) Hallituksen esitys suunnitellulle yhtiökokoukselle 25.3.2024.
2) Osinko/osakekohtainen tulos lasketaan vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta vuodesta 2022 alkaen. Vuoden 2023 ja 2022 osinko/osakekohtainen tulos on laskettu jatkuvien toimintojen vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta.

Kaikki osakekohtaiset tunnusluvut löytyvät tilinpäätöksen osiosta ▸ **Tunnusluvut.**

Osakekurssin kehitys ja kaupankäyntivolyymit

Fortumin osakkeen arvo on laskenut noin 32 % viimeisen viiden vuoden aikana. Samaan aikaan eurooppalaisten sähköyhtiöiden indeksi (Dow Jones European Utilities) on noussut 38 %. Samalla ajanjaksolla Nasdaq Helsinki Cap -yleisindeksi on noussut 22 %. Vuoden 2023 aikana Fortumin osakekurssi laski noin 16 %, kun samaan aikaan eurooppalaisten sähköyhtiöiden indeksi nousi noin 9 % ja Nasdaq Helsinki Cap -yleisindeksi laski noin 5 %.

Vuonna 2023 Fortumin osakkeen kaupankäynti Nasdaq Helsingissä oli yhteensä 412,3 miljoonaa osaketta (2022: 560,8) arvoltaan 5 337 miljoonaa euroa. Fortumin osakkeen korkein hinta Nasdaq Helsingissä vuonna 2023 oli 16,18 euroa, alin 10,25 euroa ja osakkeen vaihdolla painotettu keskihinta oli 12,94 euroa. Vuoden viimeisen kaupankäyntipäivän päätöskurssi oli 13,06 euroa (2022: 15,54). Fortumin markkina-arvo vuoden viimeisen kaupankäyntipäivän päätöskurssin mukaan laskettuna oli 11 718 miljoonaa euroa (2022: 13 943).

Nasdaq Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla; esimerkiksi Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2023 noin 78 % (2022: 74 %) Fortum Oyj:n osakkeiden vaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingissä.

Osakepääoma

Fortum Oyj:llä on yksi osakesarja. Vuoden 2023 lopussa osakkeita oli laskettu liikkeeseen kaikkiaan 897 264 465 kappaletta (2022: 897 264 465). Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Vuoden 2023 lopussa Fortum Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli 3 046 185 953,00 euroa.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465 osaketta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus on noussut 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

Osakkeenomistajat

Vuoden 2023 lopussa Suomen valtion omistusosuus Fortumista oli 51,26 %. Suomen Eduskunta on valtuuttanut hallituksen vähentämään Suomen Valtion omistusta Fortumissa siten, että omistus ei laske alle 50,1 % osakepääomasta ja äänivallasta.

Hallintarekisteröityjen ja suorien ulkomaisten osakkeenomistajien osuus oli 22,9 % (2022: 26,8 %).

Osakkeenomistajat 31.12.2023

Osakkeenomistaja	Osakkeiden lukumäärä	Osuus %
Suomen valtio	459 902 988	51,26
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	20 048 221	2,23
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	15 677 853	1,75
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo	11 785 000	1,31
Kansaneläkelaitos	6 430 896	0,72
Kurikan kaupunki	6 203 500	0,69
Valtion Eläkerahasto	5 700 000	0,64
Nordea Fennia rahasto	2 441 987	0,27
OP-Henkivakuutus Oy	2 381 629	0,27
Evli Suomi rahasto	1 842 000	0,21
Nordea Pro Suomi rahasto	1 725 933	0,19
Seligson & Co OMX Helsinki 25 rahasto (ETF)	1 369 000	0,15
Säästöpankki kotimaa rahasto	1 337 017	0,15
Nordea Bank Abp	1 270 274	0,14
Hallintarekisteröidyt ja suora ulkomainen omistus	205 782 619	22,93
Muut	153 365 548	17,09
Yhteensä	**897 264 465**	**100,00**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakasryhmän mukaan	% osakkeiden lukumäärästä
Suomalaiset osakkeenomistajat	
Liikeyritykset	2,01
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	2,44
Julkisyhteisöt	58,87
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,00
Kotitaloudet	12,75
Ulkomaiset osakkeenomistajat	22,93
Yhteensä	**100,00**

Osakkeenomistuksen jakautuminen 31.12.2023

Osakkeita	Osakkeenomistajien lukumäärä	% osakkeenomistajista	Osakkeiden lukumäärä	% osakkeiden lukumäärästä
1-100	92 300	42,31	4 033 155	0,45
101-500	75 951	34,82	19 563 062	2,18
501-1 000	24 370	11,17	18 037 040	2,01
1 001-10 000	24 230	11,11	62 486 714	6,96
10 001-100 000	1 211	0,56	26 068 326	2,91
100 001-1 000 000	70	0,03	20 943 297	2,33
1 000 001-10 000 000	13	0,01	34 144 428	3,81
yli 10 000 000	4	0,00	507 414 062	56,55
	218 149	**100,00**	**692 690 084**	**77,20**
Yhteistilillä ja erityistileillä 31.12.			596	0,00
Hallintarekisteröidyt osakkeet			204 573 785	22,80
Yhteensä			**897 264 465**	**100,00**

Johdon osakeomistus 31.12.2023

Vuoden 2023 lopussa toimitusjohtaja ja muut Fortumin johtoryhmän jäsenet omistivat 223 463 osaketta (2022: 197 210) edustaen noin 0,02 % (2022: 0,02 %) yhtiön osakkeista.

Lisätietoa toimitusjohtajan ja Fortumin johtoryhmän muiden jäsenten osakeomistuksista ja kannustinohjelmista on esitetty konsernitilinpäätöksen **liitetiedossa 10**.

Yhtiökokouksen 2023 antamat valtuudet

Fortumin vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Hankittavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä vastasi noin 2,23 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutuksia ei ollut käytetty 6.2.2024 mennessä.

Osinkopolitiikka

Osinkopolitiikka varmistaa, että osakkeenomistajat saavat asianmukaisen korvauksen sijoittamalleen pääomalleen, jota yhtiön pitkän aikavälin strategia tukee. Maaliskuun 2023 alussa Fortumin hallitus päätti uudesta yhtiön strategiasta, mukaan lukien uusi osinkopolitiikka, jonka mukaisesti osingonjakosuhde on 60-90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Helmikuun 2024 alussa Fortumin hallitus täsmensi yhtiön strategiaa; osingonjakosuhteen vaihteluvälin yläpäätä sovelletaan silloin, kun tase on vahva ja investointeja vähän, kun taas vaihteluvälin alapäätä sovelletaan velkaisuusasteen ollessa korkea ja/tai käynnissä on suuria investointeja.

Osingonjakoehdotus

Fortum Oyj:n voitonjakokelpoiset varat 31.12.2023 olivat 7 397 637 631 euroa sisältäen tilikauden 2023 voiton 1 922 872 686 euroa. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, ja hallituksen osingonjakoehdotus ei vaaranna yhtiön maksukykyä. Hallitus ehdottaa, että Fortum jakaa tilikaudelta 2023 osinkona 1,15 euroa osaketta kohti. Osinko maksetaan kahdessa erässä.

6.2.2024 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella kokonaisosingon määrä olisi yhteensä 1 031 854 135 euroa. Hallitus ehdottaa, että jäljellä oleva osuus voitonjakokelpoisista varoista jätetään omaan pääomaan.

Osingon ensimmäinen erä, 0,58 euroa osaketta kohti, maksetaan osakkeenomistajille, jotka osingon ensimmäisen erän täsmäytyspäivänä 27.3.2024 ovat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osingon ensimmäinen erä maksetaan 5.4.2024.

Osingon toinen erä, 0,57 euroa osaketta kohti, maksetaan osakkeenomistajille, jotka osingon toisen erän täsmäytyspäivänä 2.10.2024 ovat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osingon toinen erä maksetaan 9.10.2024.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yhtiökokous valtuuttaisi hallituksen tarvittaessa päättämään uudesta täsmäytyspäivästä ja maksupäivästä osingon toiselle maksuerälle, mikäli Euroclear Finland Oy:n säännöt tai Suomen arvo-osuusjärjestelmää koskevat säännökset muuttuvat tai yhtiötä sitovat muut säännöt sitä edellyttävät.

Yhtiökokous on suunniteltu pidettäväksi 25.3.2024.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Tuloskehitys ja taloudellinen asema

Kestävä kehitys

Riskienhallinta

Fortumin osake ja osakkeenomistajat

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

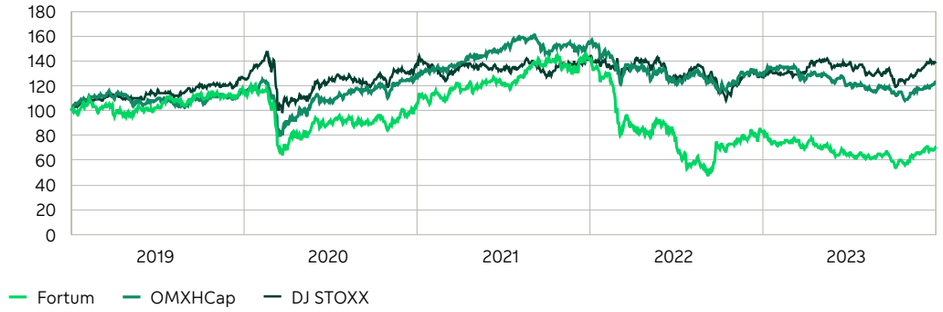
Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

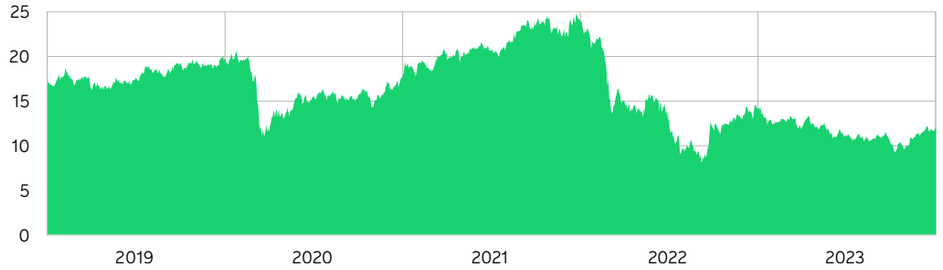
Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

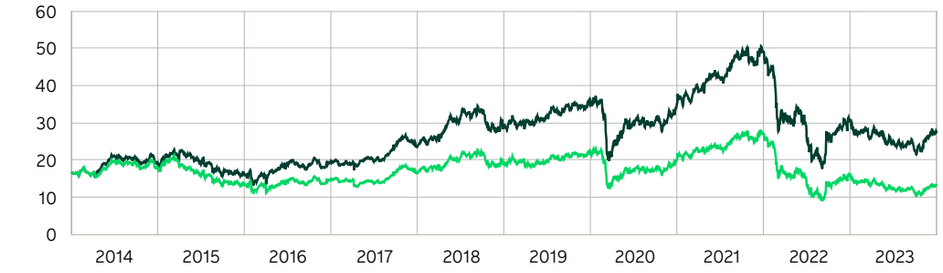
Osakekurssin kehitys, indeksi 100 = 2.1.2019

Markkina-arvo, mrd. euroa

Osakkeen kokonaistuotto, euroa

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

TILINPÄÄTÖS

Konsernitilinpäätös

Fortum-konsernin tuloslaskelma ja rahavirtalaskelma sisältävät Russia-segmentin lopetettuina toimintoina vuosina 2023 ja 2022, sekä Uniper-segmentin lopetettuina toimintoina vuonna 2022. Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n vaatimusten mukaisesti vuonna 2023, kun Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi. Lisätietoa ▸ **liitetiedossa 1** Olennaiset laadintaperiaatteet, ▸ **liitetiedossa 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat ja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Konsernin tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2023	2022
Liikevaihto	6	6 711	7 774
Muut tuotot		32	74
Materiaalit ja palvelut	9	-3 808	-4 853
Henkilöstökulut	10	-436	-432
Poistot	6, 16, 17	-359	-415
Muut kulut	8	-595	-538
Vertailukelpoinen liikevoitto	6	**1 544**	**1 611**
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7	118	356
Liikevoitto	6	**1 662**	**1 967**
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	6, 18	59	-185
Korkokulut		-269	-200
Korkotuotot		165	75
Muut rahoituserät - netto		-34	-93
Rahoituskulut - netto	11	-138	-218
Voitto ennen tuloveroja		**1 583**	**1 564**
Tuloverot	12	-69	520
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto		**1 515**	**2 084**
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		1 514	2 080
Määräysvallattomille omistajille		1	4
Lopetettujen toimintojen tilikauden voitto	3	**-3 582**	**-12 374**
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-3 583	-4 496
Määräysvallattomille omistajille		1	-7 878
Tilikauden voitto, Fortum yhteensä		**-2 067**	**-10 290**
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-2 069	-2 416
Määräysvallattomille omistajille		2	-7 874
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta konsernin voitosta laskettu osakekohtainen tulos (euroa per osake)	13		
Laimentamaton, jatkuvat toiminnot		1,68	2,34
Laimentamaton, lopetetut toiminnot		-3,99	-5,07
Laimentamaton, Fortum yhteensä		-2,31	-2,72

Laimennetut osakekohtaiset tulokset ovat samat kuin laimentamattomat osakekohtaiset tulokset yllä, koska Fortumilla ei tällä hetkellä ole ulkona olevia laimentavia instrumentteja.

milj. euroa	Liite	2023	2022
Vertailukelpoinen liikevoitto		**1 544**	**1 611**
Arvonalentumiset ja peruutukset		-	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		4	785
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		111	-376
Muut		3	-52
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7	118	356
Liikevoitto		**1 662**	**1 967**

Katso ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernin laaja tuloslaskelma

milj. euroa	Liite	2023	2022
Tilikauden voitto, Fortum yhteensä		**-2 067**	**-10 290**
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, jotka siirretään tai saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Kassavirran suojaukset			
Käyvän arvon muutokset		2 185	-2 601
Siirrot tuloslaskelmaan		150	1 102
Siirrot vaihto-omaisuuteen/aineellisiin hyödykkeisiin		-3	0
Laskennalliset verot		-473	294
Nettosijoitusten suojaus			
Käyvän arvon muutokset		-16	21
Laskennalliset verot		3	-4
Muuntoerot	4.3	-43	-312
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	18	-17	41
		1 788	**-1 461**
Erät, joita ei myöhemmin tulla siirtämään tulosvaikutteisiksi:			
Sijoitusten uudelleenarvostus		1	-15
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	30	-9	49
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot osakkuus- ja yhteisyrityksissä		-3	7
		-11	**41**
Jatkuvien toimintojen muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen		**1 777**	**-1 419**
Venäjään liittyvien muuntoerojen uudelleenluokittelu (sisältäen nettosijoituksen suojaustulokset) [1)]		1 940	-
Lopetettujen toimintojen muut laajan tuloksen erät, laskennallisten verojen jälkeen		-69	953
Laaja tulos yhteensä		**1 581**	**-10 757**
Laajan tuloksen jakautuminen, Fortum yhteensä:			
Emoyhtiön omistajille		1 580	-3 337
Määräysvallattomille omistajille		1	-7 420
		1 581	**-10 757**

1) Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta 1,9 miljardin euron negatiivinen kumulatiivinen muuntoero siirrettiin tuloslaskelmaan vuonna 2023. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Muut laajan tuloksen erät ovat tuotto- ja kulueriä, joita ei kirjata tulosvaikutteisesti, vaan ne kirjataan omaan pääomaan. Tällaisia ovat realisoitumattomat erät, kuten voitot ja tappiot kassavirtasuojauksissa käytettävien rahoitusinstrumenttien arvostamisesta käypään arvoon. Tulosvaikutus näistä eristä kirjataan, kun suojattu erä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Laajan tuloksen eriin sisältyy myös muiden sijoitusten arvostamisesta johtuvat voitot ja tappiot, vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, osakkuusyhtiöiden laajan tuloksen erät sekä muuntoerot.

Kassavirtasuojausten käyvän arvon muutokset liittyvät lähinnä johdannaisten, kuten futuurien ja termiinien, käypään arvoon arvostamiseen. Johdannaisilla suojataan tulevien hyödyketransaktioiden myyntihintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun hyödykkeen markkinahinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryritysten muuntoerot, pääasiassa Ruotsin kruunu, Norjan kruunu ja Puolan zloty.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernin tase

milj. euroa	Liite	31.12.2023	31.12.2022
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	16	643	657
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	17	6 612	7 266
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	18	1 059	1 249
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	28	1 058	966
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	20	201	628
Laskennalliset verosaamiset	27	958	933
Johdannaisinstrumentit	14, 15	216	343
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	21	644	624
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**11 392**	**12 668**
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	22	452	465
Johdannaisinstrumentit	14, 15	389	1 486
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	389	660
Tuloverosaamiset	27	59	71
Vakuussaaminen	26	590	2 607
Myyntisaamiset ja muut saamiset	23	1 286	1 767
Likvidit varat	24	4 183	3 919
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**7 347**	**10 975**
Varat yhteensä		**18 739**	**23 642**

milj. euroa	Liite	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	25	3 046	3 046
Ylikurssirahasto		73	73
Kertyneet voittovarat		5 592	6 467
Muut oman pääoman erät		-273	-1 916
Yhteensä		**8 438**	**7 670**
Määräysvallattomat omistajat		60	67
Oma pääoma yhteensä		**8 499**	**7 737**
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	26	4 573	3 658
Johdannaisinstrumentit	14, 15	216	756
Laskennalliset verovelat	27	428	152
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	28	1 058	966
Muut varaukset	29	125	118
Eläkevelvoitteet, netto	30	10	13
Muu pitkäaikainen vieras pääoma	31	122	121
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		**6 532**	**5 784**
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Korollinen lyhytaikainen vieras pääoma	26	1 337	4 127
Johdannaisinstrumentit	14, 15	1 057	3 973
Muut varaukset	29	2	13
Vakuusvelka	26	131	352
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	32	1 181	1 657
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		**3 708**	**10 122**
Vieras pääoma yhteensä		**10 240**	**15 905**
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		**18 739**	**23 642**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

		Osakepääoma	Ylikurssi-rahasto	Kertyneet voittovarat		Muut oman pääoman erät			Emoyhtiön omistajat	Määräys-vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
milj. euroa	Liite			Kertyneet voittovarat	Muuntoerot	Kassavirta-suojaukset	Muut laajan tuloksen erät	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteisyrityksissä			
Oma pääoma 1.1.2023		**3 046**	**73**	**9 499**	**-3 031**	**-2 182**	**172**	**93**	**7 670**	**67**	**7 737**
IS Tilikauden voitto, Fortum yhteensä [1)]				-2 069					-2 069	2	-2 067
Muuntoerot					-36	-6	0	0	-43	0	-43
Muuntoerojen siirto tulosvaikutteisiksi					2 106		-166		1 940	-	1 940
Muut laajan tuloksen erät						1 860	-21	-19	1 820	0	1 820
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät					-63	-9	0	5	-68	-2	-69
Laaja tulos yhteensä				-2 069	2 006	1 844	-186	-14	1 580	1	1 581
Osingonjako	13			-817					-817	0	-817
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen									-	-22	-22
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa									-	15	15
Muut				5					5	0	5
BS Oma pääoma 31.12.2023		**3 046**	**73**	**6 618**	**-1 026**	**-337**	**-14**	**79**	**8 438**	**60**	**8 499**
Oma pääoma 1.1.2022		**3 046**	**73**	**12 830**	**-2 768**	**-1 138**	**34**	**54**	**12 131**	**1 534**	**13 665**
IS Tilikauden voitto, Fortum yhteensä				-2 416					-2 416	-7 874	-10 290
Muuntoerot					-340	40	1	-4	-304	-9	-312
Muut laajan tuloksen erät				209		-1 196	-160	44	-1 102	-4	-1 107
Lopetettujen toimintojen laajan tuloksen erät					76	112	298	-1	485	468	953
Laaja tulos yhteensä				-2 208	-264	-1 044	139	39	-3 337	-7 420	-10 757
Osingonjako	13			-1 013					-1 013	-23	-1 036
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen				16					16	6 104	6 119
Liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa				-127					-127	-122	-249
Muut				1					1	-6	-5
BS Oma pääoma 31.12.2022		**3 046**	**73**	**9 499**	**-3 031**	**-2 182**	**172**	**93**	**7 670**	**67**	**7 737**

1) Josta -1 940 miljoonaa euroa johtuu Venäjän toimintojen negatiivisten kumulatiivisten muuntoerojen ja niihin liittyvien nettosijoitusten suojauksien siirtämisestä tuloslaskelmaan.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Muuntoerot

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätöstiedot muunnetaan euroiksi käyttäen tuloslaskelman osalta keskikurssia ja taseen osalta tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssiero, joka syntyy muunnosta euroiksi, kirjataan omaan pääomaan. Kurssieroa syntyy pääosin Ruotsin kruunun, Norjan kruunun ja Puolan zlotyn vaikutuksesta.

Käytetyt valuuttakurssit on esitetty ▸ **liitetiedossa 1** Olennaiset laadintaperiaatteet ja lisätietoa valuuttariskeistä on esitetty ▸ **liitetiedossa 4.3** Korkoriski ja valuuttariski.

Oman pääoman vaikutus Venäjään liittyvien muunto-erojen ja niihin liittyvien suojauksien uudelleen-luokittelusta

Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta 1,9 miljardin euron negatiivinen kumulatiivinen muuntoerä siirrettiin tuloslaskelmaan vuonna 2023. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan. Kumulatiiviset muuntoerot johtuvat Venäjän ruplan merkittävästä heikentymisestä vuoden 2008 jälkeen, jolloin Venäjän toiminnot hankittiin.

milj. euroa	Kertyneet voittovarat	Muuntoerot	Muut laajan tuloksen erät	Emoyhtiön omistajat
Vaikutus tilikauden voittoon	-1 940			-1 940
Vaikutus muihin oman pääoman eriin		2 106	-166	1 940
Oman pääoman vaikutus yhteensä	**-1 940**	**2 106**	**-166**	**-**

Kassavirtasuojaukset

Emoyhtiön omistajille kuuluva osuus kassavirtasuojausten käyvän arvon muutoksista liittyy lähinnä hyödykejohdannaisten, kuten futuurien ja termiinien, käypään arvoon arvostamiseen. Hyödykejohdannaisilla suojataan tulevien hyödyketransaktioiden myyntihintaa ja niihin sovelletaan suojauslaskentaa. Kun hyödykkeen markkinahinta on korkeampi (alhaisempi) kuin suojaushinta, vaikutus omaan pääomaan on negatiivinen (positiivinen).

Osingonjako

Vuoden 2022 osingonjaosta, 0,91 euroa osaketta kohti ja yhteensä 817 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 13.4.2023. Osinko maksettiin kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä, 0,46 euroa osaketta kohti ja yhteensä 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023. Osingon toinen erä, 0,45 euroa osaketta kohti ja yhteensä 404 miljoonaa euroa, maksettiin 10.10.2023. Lisätietoja ▸ **liitetiedossa 13** Osakekohtainen tulos ja osinko.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernin rahavirtalaskelma

milj. euroa	Liite	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta			
IS **Jatkuvien toimintojen tilikauden voitto**		**1 515**	**2 084**
Oikaisuerät:			
Tuloverot		69	-520
Rahoituskulut - netto		138	218
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		-59	185
Poistot		359	415
Liikevoitto ennen poistoja (Käyttökate)		**2 021**	**2 381**
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-118	-356
Vertailukelpoinen käyttökate		**1 903**	**2 025**
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		129	157
Saadut korot		153	99
Maksetut korot		-228	-213
Saadut osingot		16	14
Maksetut tuloverot		-454	-164
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		**1 519**	**1 918**
Käyttöpääoman muutos		191	-200
Jatkuvien toimintojen liiketoiminnan rahavirta		**1 710**	**1 717**
Jatkuvien toimintojen investointien rahavirta			
Investoinnit käyttöomaisuuteen	16, 17	-576	-479
Hankitut osakkeet	3	-53	-29
Käyttöomaisuuden myynnit		12	3
Myydyt osakkeet ja pääoman palautukset		5	1 156
Osakaslainat osakkuusyrityksille ja yhteisyrityksille		-30	49
Vakuussaamisten muutos		2 024	-1 311
Muutos muissa korollisissa saamisissa ja muissa [1]		52	2 429
Jatkuvien toimintojen investointien rahavirta		**1 433**	**1 818**

milj. euroa	Liite	2023	2022
Jatkuvien toimintojen rahavirta ennen rahoitusta		**3 143**	**3 536**
Jatkuvien toimintojen rahoituksen rahavirta			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		1 755	2 421
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset		-1 620	-5 885
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-1 757	-170
Osingonjako emoyhtiön omistajille	13	-817	-1 013
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-19
Vakuusvelan muutos		-221	150
Muut rahoituserät		19	-168
Jatkuvien toimintojen rahoituksen rahavirta		**-2 640**	**-4 684**
Jatkuvien toimintojen laskelman mukainen likvidien varojen muutos		**503**	**-1 148**
Lopetettujen toimintojen rahavirta			
Lopetettujen toimintojen liiketoiminnan rahavirta		109	-10 484
Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta [2]		-333	-2 789
Lopetettujen toimintojen rahoituksen rahavirta		21	10 739
Lopetettujen toimintojen laskelman mukainen likvidien varojen muutos		**-202**	**-2 534**
Rahavirta, Fortum yhteensä			
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		1 819	-8 767
Investointien rahavirta yhteensä		1 095	-970
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-2 614	6 055
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, Fortum yhteensä		**301**	**-3 682**
Likvidit varat 1.1.		**3 919**	**7 592**
Muuntoerot ja odotettavissa olevat luottotappiot likvideissä varoissa		-36	7
Likvidit varat 31.12.	23	**4 183**	**3 919**

1) Vuonna 2021 Fortum myönsi Uniperille 4 000 miljoonan euron osakaslainan, josta 2 500 miljoonaa euroa nostettiin vuonna 2021 ja 1 500 miljoonaa euroa vuonna 2022. Joulukuussa 2022, kun Fortum myi Uniper-omistuksensa ja kauppa saatiin päätökseen, 4 000 miljoonan euron osakaslaina maksettiin takaisin Fortumille.

2) Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta vuonna 2023 sisältää Venäjään liittyvät rahavirrat vähennettynä 284 miljoonan euron likvideillä varoilla, jotka menetettiin Venäjän omaisuuden haltuunoton myötä. Uniperin osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään vuoden 2022 lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Nettovelan muutokset

milj. euroa	Liite	2023	2022
Rahoitusnettovelka 1.1.		**1 084**	**789**
Uniperin rahoitusnettovelka perustuen Uniperin vuosikertomukseen		-	1 969
Sisäiset osakaslainat Uniperille ja OKG:lle		-	2 764
Hankintamenolaskelman vaikutusten peruuttaminen		-	-187
Uniperin kokonaisvaikutus rahoitusnettovelkaan 1.1.		-	4 546
Rahoitusnettovelka ilman Uniperia 1.1.		**1 084**	**5 335**
Venäjän vaikutus rahoitusnettovelkaan 1.1.		43	296
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää ja Uniperia 1.1.		**1 127**	**5 631**
Nettorahavirta:			
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		1 903	2 025
Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät		129	157
Maksetut nettorahoituskulut ja saadut osingot		-59	-100
Maksetut tuloverot		-454	-164
Käyttöpääoman muutos		191	-200
Käyttöomaisuusinvestoinnit		-576	-479
Yrityshankinnat		-53	-29
Yritys- ja käyttöomaisuusmyynnit		17	1 159
Muutos korollisissa saamisissa		22	2 478
Osingonjako emoyhtiön omistajille		-817	-1 013
Osingonjako määräysvallattomille omistajille		0	-19
Muut rahoitustoiminnot		19	-168
Nettorahavirta ('-' rahoitusnettovelan kasvu)		322	3 647
Uniperin osakkeista saatu vastike		-	498
Muuntoerot ja muut muutokset [1]		137	-359
Rahoitusnettovelka 31.12.	26	**942**	**1 127**

1) Vertailukauden lukuun sisältyy 210 miljoonan euron osakaslaina, jota Fortum Oslo Varmen myynnistä vuoden 2022 aikana johtuen ei enää yhdistelty Fortum-konserniin.

Rahavirtalaskelman lisätietoja

Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät

Ei-kassavaikutteiset sekä muut erät 129 miljoonaa euroa (2022: 157) liittyvät pääasiassa realisoituneisiin valuuttakurssivoittoihin ja -tappioihin 186 miljoonaa euroa (2022: 208), päästöoikeuksiin liittyvien velkojen muutokseen -32 miljoonaa euroa (2022: 57) ja Solidiumin siltarahoituksesta maksettuun luotonvarausprovisioon -39 miljoonaa euroa (2022: 0).

Käyttöpääoman muutos

milj. euroa	2023	2022
Korottomien saamisten muutos, vähennys(+)/lisäys(–)	348	-352
Vaihto-omaisuuden muutos, vähennys(+)/lisäys(–)	-14	-182
Korottomien velkojen muutos, vähennys(–)/lisäys(+)	-143	334
CF **Yhteensä**	**191**	**-200**

Maksetut käyttöomaisuusinvestoinnit rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	Liite	2023	2022
Käyttöomaisuusinvestoinnit	16, 17	611	467
Muutokset maksamattomissa investoinneissa, vähennys(+)/lisäys(–)		-16	16
Aktivoidut vieraan pääoman menot		-20	-4
CF **Yhteensä**		**576**	**479**

Hankitut osakkeet rahavirtalaskelmassa

Osakehankintojen nettovaikutus oli vuoden 2023 aikana 53 miljoonaa euroa (2022: 29). Vuoden 2023 aikana Fortum hankki ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Myydyt osakkeet rahavirtalaskelmassa

milj. euroa	Liite	2023	2022
Myydyt tytäryhtiöosakkeet pl. myytyjen yritysten rahavarat	3	1	1 070
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet ja pääoman palautukset	3, 18	0	86
Myydyt muut sijoitukset	3	3	0
CF **Yhteensä**		**5**	**1 156**

Vuoden 2023 aikana ei ollut merkittäviä yritysmyyntejä. Vuoden 2022 aikana Fortum sai päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta, sähköautojen latauspalvelu Plugsurfingin myynnin ja 30 prosentin omistusosuutensa myynnin julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Fortum sai 21.12.2022 Uniperin myynnin päätökseen. Osakkeista saatu vastike 498 miljoonaa euroa esitetään lopetettujen toimintojen rahavirrassa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Olennaiset laadintaperiaatteet

1.1 Liiketoiminnan kuvaus

Fortum Oyj (jäljempänä ”Yhtiö”) on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo, Suomi. Fortum Oyj:n osake noteerataan Nasdaq Helsinki -pörssissä. Fortum on pohjoismainen energiayhtiö. Fortumin energia rakentaa maailmaa, jossa ihmiset, yritykset ja luonto menestyvät yhdessä. Olemme yksi Euroopan puhtaimmista energiantuottajista ja toimintaamme ohjaavat kunnianhimoiset ympäristötavoitteet. Tuotamme ja toimitamme luotettavasti puhdasta energiaa ja autamme teollisuusasiakkaitamme vähentämään toimintansa hiilidioksidipäästöjä ja kasvamaan. Ydinliiketoimintamme Pohjoismaissa koostuu päästöttömästä ja tehokkaasta sähköntuotannosta sekä sähkön ja kaukolämmön myynnistä kuluttaja- ja yritysasiakkaille.

Fortum Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän tilinpäätöksen 6.2.2024. Tämä tilinpäätös on myös julkaistu European Single Electronic Format (ESEF) -raportointivaatimusten mukaisesti. Tilintarkastaja, Deloitte Oy, on antanut ISAE 3000 -standardin (uudistettu) mukaisen riippumattoman tilintarkastajan kohtuullisen varmuuden antavan raportin Fortumin ESEF-tilinpäätöksestä. ESEF-tilinpäätös on saatavilla Fortumin sivuilla
▸ **https://www.fortum.fi/tietoa-meista/sijoittajille/raportit-ja-esitykset**.

1.2 Laadintaperusta

Fortum-konsernin konsernitilinpäätös tilikaudelle 1.1.–31.12.2023 on laadittu Euroopan unionissa hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös täydentävien Suomen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti tai muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja (mukaan lukien johdannaisinstrumentit).

Konsernitilinpäätöksessä esitetyt luvut on pyöristetty, joten yksittäisten esitettyjen lukujen yhteenlaskettu summa voi poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja. Kaikki luvut esitetään miljoonina euroina (milj. euroa), ellei toisin ilmoiteta.

Alla olevat symbolit kertovat, mitkä liitetiedon luvut täsmäävät tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtalaskelmaan:

IS = Tuloslaskelma
BS = Tase
CF = Rahavirta

1.3 Yhdistely konsernitilinpäätökseen

Konsernitilinpäätös sisältää emoyrityksen, tytäryritykset, osakkuusyritykset ja osuudet yhteisyrityksistä.

Fortum muodostettiin vuonna 1998 käyttämällä yhdistelmä- eli pooling-menetelmää Fortum Power and Heat Oy:n sekä Fortum Oil and Gas Oy:n yhdistelemiseksi konsernitilinpäätökseen (näistä jälkimmäinen jakautui Fortum Oil Oy:ksi ja Fortum Heat and Gas Oy:ksi 1.5.2004). Vuonna 2005 Fortum Oil Oy (nykyinen Neste Oyj) eriytettiin Fortumista jakamalla 85 prosenttia yhtiön osakkeista Fortumin osakkeenomistajille ja myymällä loput 15 prosenttia osakkeista. Pooling-menetelmän käyttö tarkoittaa sitä, että Fortum Power and Heat Oy:n ja Fortum Heat and Gas Oy:n hankintamenot on eliminoitu näiden yhtiöiden osakepääomia vastaan. Tästä syntyvä eliminointiero on kirjattu oman pääoman vähennykseksi.

1.3.1 Tytäryritykset

Tytäryrityksiä ovat ne yhtiöt, joissa Fortum Oyj:llä on määräysvalta. Fortum tulkitsee omaavansa määräysvallan, jos se altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy lisäksi käyttämään sijoituskohdetta koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamansa tuoton määrään. Katso ▸ **liitetieto 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä konsernin sisäisistä liiketapahtumista syntyneet realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma osoita, että siirretyn omaisuuserän arvo on alentunut.

Tytäryritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu konsernin laadintaperiaatteiden mukaisiksi, jotta voidaan varmistua niiden yhdenmukaisuudesta konsernin noudattamien laadintaperiaatteiden kanssa.

Fortum Oyj:n tytäryritykset on esitetty ▸ **liitetiedossa 39** Konserniyhtiöt segmenteittäin. Konsernin omistusosuus (%) tytäryritysten kautta omistetuille yrityksille perustuu konsernin suoraan omistusosuuteen tytäryrityksessä kerrottuna tytäryrityksen epäsuoralla omistuksella tytäryrityksessä / osakkuusyhtiössä / yhteisyrityksessä.

1.3.2 Osakkuusyritykset

Osakkuusyrityksiä ovat yhteisöt, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta liittyy yleensä 20–50 prosentin omistusosuuteen äänivallasta. Konsernin sijoitukset osakkuusyrityksiin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Katso ▸ **liitetieto 18** Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

1.3.3 Yhteisyritykset

Yhteisyritykset ovat järjestelyjä, joissa määräysvalta on jaettu. Konsernin sijoitukset yhteysyrityksiin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Katso ▸ **liitetieto 18** Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

1.4 Tuloksellisuuden esittäminen

ESMAn vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden (ESMA Guidelines on Alternative Performance Measures) mukaan vaihtoehtoisena tunnuslukuna (APM) pidetään taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin sovellettavassa tilinpäätösnormistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM), kuten Vertailukelpoinen liikevoitto ja Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA), taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, segmenttien ja konsernin tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon eivätkä vertailukelpoiseen käyttökatteeseen (EBITDA) ja ne esitetään erikseen Fortumin konsernin tuloslaskelmalla, jotta liiketoiminnan tuloksen vertailu esitettävän kauden ja aiempien kausien välillä helpottuisi.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät kirjanpitovaikutuksia IFRS:n mukaisista arvostuksista, jotka eivät johdu liiketoiminnan tuloksesta. Tällaisiin eriin kuuluvat käyvän arvon muutokset johtuen suojauslaskennan ulkopuolelle jäävistä, tulevia kassavirtoja suojaavista rahoitusinstrumenteista sekä käyvän arvon muutokset fyysisistä sopimuksista, joita käsitellään johdannaisina IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti.

Lisäksi liiketoimintojen tulosta ei voi vertailla eri raportointikausien välillä huomioimatta kertaluonteisia eriä koskien myyntivoittoja ja muita samankaltaisia eriä. Tällaisia kertaluonteisia eriä ovat esimerkiksi yrityshankintojen transaktiokulut, yrityshankinnan kirjapidolliset vaikutukset, merkittävät arvonalentumiset ja niiden peruutukset sekä muut ei-operatiiviset erät kuten uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakulut. Tämän vuoksi edellä kuvatut erät on käsitelty vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisesti tytäryhtiöosakkeiden hankintojen transaktiokulut sisällytetään konsernin tuloslaskelmaan. Nämä kulut esitetään Myyntivoitot ja muut -erässä Vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä.

Fortum otti käyttöön vuonna 2022 lisäksi seuraavia vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM), joiden avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen tuloksia: ’Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää’, ’Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto ilman Venäjää’, ’Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto ilman Venäjää’, ’Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake ilman Venäjää’ ja ’Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää’. Venäjän konsolidoinnin päättymisen vuoksi vuonna 2023 näitä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, lukuun ottamatta ’Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää’, ei enää esitetä.

Katso **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto. Tunnuslukujen määritelmät on esitetty **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** -osiossa.

Fortumin pitkän aikavälin taloudellinen tavoite pääomarakenteelle oli rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde 2,0–2,5. Katso **liitetieto 5** Pääomariskien hallinta.

1.5 Ulkomaanrahan määräiset erät ja niiden muuntaminen

1.5.1 Toimintavaluutta ja esittämisvaluutta

Jokaisen konserniyrityksen tilinpäätöksiin sisältyvät erät arvostetaan käyttäen sen taloudellisen ympäristön valuuttaa, jossa yritys pääasiallisesti toimii (”toimintavaluutta”). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta.

1.5.2 Liiketapahtumat ja tase-erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Rahoituseriin liittyvät kurssierot kirjataan nettomääräisinä konsernin tuloslaskelmaan, paitsi jos suojauslaskennan soveltamisedellytykset täyttyvät, jolloin kassavirran suojausten kurssivoitot ja -tappiot kirjataan omaan pääomaan. Kurssierot, jotka aiheutuvat rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon muutokset kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta, kirjataan muihin oman pääoman eriin.

1.5.3 Konserniyritykset

Niiden tytäryhtiöiden, joiden toiminta- ja esittämisvaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat ja kassavirrat muunnetaan euromääräisiksi käyttämällä vuoden keskimääräistä valuuttakurssia. Tytäryhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi käyttämällä tilikauden päätöspäivän kurssia. Konsernitilinpäätöksessä kurssierot, jotka syntyvät ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettosijoitusten sekä lainojen ja muiden tällaisten sijoitusten suojauksiksi määritettyjen valuuttainstrumenttien muuntamisesta, kirjataan omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryritys myydään, nämä kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti osana myyntivoittoa tai -tappiota. Ulkomaisen yrityksen hankinnasta johtuvaa liikearvoa ja hankinnan yhteydessä tehtäviä käypien arvojen oikaisuja käsitellään ulkomaisen yrityksen varoina ja velkoina ja ne muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin.

Tilinpäätöspäivän kurssi on Euroopan keskuspankin kyseisen päivän päätöskurssi. Keskimääräinen valuuttakurssi lasketaan Euroopan keskuspankin päivittäisten loppukurssien keskiarvona. Euroopan keskuspankki lopetti 2.3.2022 ruplan kurssin julkaisemisen. 2.3.2022 alkaen on käytetty markkinoiden klo 17.15 Itä-Euroopan aikaa julkaisemaa päivän spot-kurssia. Russia-segmentin konsolidoinnin päättymisen vuoksi ruplan kurssia ei enää esitetä vuonna 2023.

Konsernitilipäätöksessä käytetyt keskeisimmät valuuttakurssit

	Tilikauden keskikurssi		Tilinpäätöspäivän kurssi	
	2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
Norja (NOK)	11,4248	10,1026	11,2405	10,5138
Puola (PLN)	4,5420	4,6861	4,3395	4,6808
Venäjä (RUB)	N/A	73,6173	N/A	77,8998
Ruotsi (SEK)	11,4788	10,6296	11,0960	11,1218

1.5.4 Osakkuusyritykset ja osuudet yhteisyrityksissä

Niiden osakkuus- ja yhteisyritysten, joiden toiminta- ja esittämisvaluutta ei ole euro, tilinpäätökset muunnetaan konsernin esittämisvaluutan määräisiksi käyttäen samoja periaatteita kuin tytäryhtiöissä.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

1.6 Tilinpäätöksen muut olennaiset laadintaperiaatteet

Fortum esittää tilinpäätöksen muut olennaiset laadintaperiaatteet liitetietojen yhteydessä. Alla olevassa taulukossa on listattu konsernin olennaiset laadintaperiaatteet, tieto missä tilinpäätöksen liitteessä ne on esitetty sekä viittaus asianomaiseen IFRS-standardiin.

Laadintaperiaate	Liite	IFRS-standardi
Tytäryhtiöt	3. Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot	IFRS 3, IFRS 10
Lopetetut toiminnot	3. Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot	IFRS 5
Rahoitusvarat	4. Rahoitusriskien hallinta 14. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain 15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon	IAS 32, IFRS 7, IFRS 9, IFRS 13
Segmenttiraportointi	6. Segmenttiraportointi	IFRS 8, IFRS 15
Myyntituottojen määrittäminen	6. Segmenttiraportointi 23. Myyntisaamiset ja muut saamiset	IFRS 15
Osakeperusteinen palkitseminen	10. Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot	IFRS 2
Osakekohtainen tulos	13. Osakekohtainen tulos ja osinko	IAS 33
Muut osakkeet ja osuudet	14. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain 20. Muut pitkäaikaiset sijoitukset	IAS 32, IAS 36, IFRS 9
Arvojen määrittämishierarkia	15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon	IFRS 13
Aineettomat hyödykkeet	16. Aineettomat hyödykkeet	IAS 38
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	IAS 16
Yhteisjärjestelyt	18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	IFRS 11, IAS 28, IFRS 12
Osakkuusyritykset	18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	IAS 28, IFRS 12
Arvonalentumistestaus	19. Arvonalentumistestaus	IAS 36
Vaihto-omaisuus	22. Vaihto-omaisuus	IAS 2
Myyntisaamiset	23. Myyntisaamiset ja muut saamiset	IFRS 9
Likvidit varat	24. Likvidit varat	IAS 7
Lainat	26. Korolliset velat	IFRS 9
Tuloverot	27. Tuloverosaamiset ja -velat	IAS 12
Ydinvoimalaitosten käytöstä poistamiseen ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitukseen liittyvät varat ja velat	28. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat	IFRIC 5
Varaukset	29. Muut varaukset	IAS 37
Eläkevelvoitteet	30. Eläkevelvoitteet	IAS 19
Vuokrasopimukset	33. Vuokrasopimukset	IFRS 16
Ehdolliset velat	35. Pantatut varat ja vastuut	IAS 37
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	38. Tilikauden jälkeiset tapahtumat	IAS 1

1.7 Muutokset raportoinnissa vuodesta 2022

1.7.1 Raportoitavat segmentit

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2023 uudistavansa liiketoimintarakenteensa. Vuodesta 2023 lähtien liiketoimintayksiköt on luokiteltu IFRS:n mukaisesti seuraaviin raportoitaviin segmentteihin: Generation, Consumer Solutions ja Muut toiminnot. Vuoden 2022 segmenttikohtaiset vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 17.4.2023. Katso myös **liitetieto 6** Segmenttiraportointi.

1.7.2 Lopetetut toiminnot

Venäjä vuonna 2023

Määräysvalta Fortumin Venäjän toimintoihin menetettiin 25.4.2023 Venäjän presidentin asetuksen nro 302 vuoksi, jonka nojalla viranomaiset voivat väliaikaisesti hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta Venäjällä, ja jota seurasi uuden ulkopuolisen toimitusjohtajan nimitys PAO Fortumille. Tämän vuoksi Fortumin Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuoden 2023 toisella neljänneksellä ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. Tiedot konsolidoinnin päättymisestä perustuvat 31.3.2023 taseeseen, koska Fortum ei ole saanut Russia-segmentin taloudellista tai ei-taloudellista tietoa vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen raportoinnin jälkeen.

Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 11.5.2023. Katso myös **liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat ja **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot. Konsolidoinnin päättyminen vuonna 2023 johti 3,6 miljardin euron kertaluonteiseen kassavirtavaikutuksettomaan negatiiviseen erään. Kyseinen erä sisältää Russia-segmentin varojen 1,7 miljardin euron alaskirjauksen ja 1,9 miljardia euroa negatiivisia kumulatiivisia muuntoeroja, jotka oli aiemmin kirjattu omaan pääomaan. Nämä kumulatiiviset muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan IFRS-vaatimusten mukaisesti konsolidoinnin päättyessä. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Uniper vuonna 2022

Lopetetut toiminnot sisältävät myös Fortumin entisen tytäryhtiön Uniper SE:n ja sen konserniyhtiöt vuoden 2022 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä. Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022. Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen, kassavirtavaikutuksettoman positiivisen erän. Summa koostuu Uniperin varojen, velkojen ja määräysvallattomien omistajien osuuden konsolidoinnin päättymisen nettovaikutuksesta sekä Uniperiin liittyvän liikearvon ja muiden hankinnan yhteydessä tehtyjen käyvän arvon oikaisujen kirjanpitoarvoista. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät, lähinnä muuntoerot, jotka siirretään tuloslaskelmalle konsolidoinnin päättyessä. Katso **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

1.8 Uudet standardit, muutokset ja tulkinnat

1.1.2023 käyttöön otetuilla uusilla standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei ollut merkittävää vaikutusta Fortumin tilinpäätökseen.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2023 Fortum-konserni on soveltanut IAS 12 Tuloverot -standardiin tehtyjä International Tax Reform – Pillar Two Model Rules -muutoksia. Muutokset esittelevät väliaikaisen poikkeuksen IAS 12 laskennallisten verojen käsittelyyn, jota sovellettaessa yhtiö ei kirjaa pilari 2:n tuloveroihin liittyviä laskennallisia verosaamisia ja -velkoja eikä esitä tilinpäätöksessään tietoja niistä. Katso **liitetieto 12** Tuloverot.

1.1.2024 tai myöhemmin käyttöön otettavilla tilinpäätöshetkeen mennessä julkaistuilla uusilla standardeilla, standardimuutoksilla tai tulkinnoilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Fortumin tilinpäätökseen.

2 Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat

Konsernitilinpäätöksen laatiminen IFRS-tilinpäätöskäytännön mukaisesti edellyttää, että yhtiön johto tekee tiettyjä arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat raportoitavien varojen ja velkojen määriin, ehdollisten varojen ja velkojen esittämiseen konsernitilinpäätöksen laatimishetkellä sekä tuottojen ja kulujen määriin raportoitavalla kaudella.

Arvioita ja harkintoja arvioidaan jatkuvasti ja ne perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin tekijöihin, mukaan lukien odotuksiin tulevaisuuden tapahtumista, joiden uskotaan olevan perusteltuja. Ne voivat perustua esimerkiksi energiapolitiikan ja sääntely-ympäristön analyyseihin. Nämä tekijät voivat vaikuttaa varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin, tuottojen määrään ja kirjaamisajankohtaan sekä kassavirtoihin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ne osa-alueet, jotka ovat tavanomaista monimutkaisempia tai joiden osalta on käytetty tavanomaista suuremmassa määrin harkintaa, tai joihin liittyvät oletukset ja arviot ovat konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä. Taulukosta käy selville, mistä liitetiedosta löytyy enemmän tietoa edellä mainituista oletuksista ja arvioista.

Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat	Liite
Tiettyjen rahoitusinstrumenttien arvon määrittämisessä käytetty harkinta	14. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain 15. Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon
Määräysvallan menettämisen arviontiin käytetyt oletukset tytäryrityksistä luopumisen yhteydessä	2. Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat 3. Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot
Tytäryrityksen hankintojen kautta saatujen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden käyvät arvot ja poistoajat	16. Aineettomat hyödykkeet 17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät
Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä osakkuusyritysten ja yhteisyritysten arvonalentumistestauksessa käytetyt arviot ja oletukset	16. Aineettomat hyödykkeet 17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät 18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin 19. Arvonalentumistestaus
Harkinta, jota on käytetty arvioitaessa Fortumin omistuksien luonnetta, yhteisjärjestelyjen luokittelua sekä yhteisjärjestelyistä aiheutuvia sitoumuksia	18. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin
Laskennallisten verosaamisten kirjaamisessa ja arvostamisessa käytetyt arviot	27. Tuloverosaamiset ja -velat
Ydinvoimatuotantoon liittyvien varausten määrittämisessä tehtävät oletukset pitkän aikavälin kassavirtaennusteista	28. Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat
Varausten arvioinnissa käytetyt oletukset	29. Muut varaukset
Tulevien eläkevelvoitteiden määrittämisessä käytetyt oletukset	30. Eläkevelvoitteet

2.1 Venäjän hyökkäys Ukrainaan

Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan helmikuussa 2022 on ollut vakavia vaikutuksia Fortumin nykyisiin ja tuleviin liiketoimintoihin. Fortumin 2023 tilinpäätöksen kannalta merkittävimmät vaikutukset liittyvät tapahtumiin, jotka johtivat Russia-segmentin konsolidoinnin päättymiseen vuonna 2023, sekä Uniperin myyntiin Saksan valtiolle vuonna 2022.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

2.1.1 Russia-segmentin konsolidoinnin päättyminen vuonna 2023

Fortumin tytäryhtiön PAO Fortumin (Fortum JSC) omaisuus otettiin hallintaan presidentin asetuksen nro 302 mukaisesti Venäjällä 25.4.2023. Asetuksen nojalla voidaan ”väliaikaisesti” hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta. Hallintaanoton seurauksena yhtiö pakotettiin vaihtamaan toimitusjohtaja 26.4.2023 ja Venäjän viranomaiset ottivat haltuun Fortumin omistukset Venäjällä. Asetus ja sitä seurannut uuden ulkopuolisen toimitusjohtajan pakkonimitys PAO Fortumille johti määräysvallan arviointiin IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardin vaatimusten mukaisesti. Arvioinnin perusteella Fortumin oikeudet eivät ole enää tosiasialliset, koska yhtiöllä ei enää käytännössä ole mahdollisuutta ohjata Venäjän toimintoja. Venäjän valtio pystyy käytännössä hyväksymään tai hylkäämään näihin toimintoihin liittyvät tärkeimmät päätökset. Näin ollen määräysvalta menetettiin 25.4.2023 ja Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuonna 2023. Katso myös ▸ **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot.

2.1.2 Uniperin myynti Saksan valtiolle vuonna 2022

Ukrainan sodan seurauksena erityisesti Uniper-segmentin liiketoiminta- ja rahoitusriskit kasvoivat merkittävästi vuoden 2022 aikana johtuen pääasiassa venäläisen kaasun toimitusrajoituksista ja hyödykehintojen heilunnasta, mikä kasvatti merkittävästi vakuusvaatimuksia ja likviditeettitarpeita. Fortum ja Uniper aloittivat keskustelut Saksan hallituksen kanssa heinäkuussa 2022 sopiakseen pitkän aikavälin ratkaisusta liittyen Uniperiin.

Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat 21.9.2022 periaatesopimuksen, joka mahdollisti Saksan valtiolle Uniperin haltuunoton. Tämä lopullinen Uniperin periaatesopimus korvasi samojen osapuolten heinäkuussa 2022 allekirjoittaman alkuperäisen vakautuspaketin. Heinäkuusta lähtien Euroopan energiakriisi oli syventynyt ja aiemmin sovitut vakautustoimenpiteet osoittautuivat riittämättömiksi vakavassa tilanteessa ja vaikeiksi toteuttaa. Uniperille oli 21.9.2022 mennessä kertynyt miljardeja euroja kaasuliiketoimintaan liittyviä tappioita, eikä Uniper olisi enää pystynyt yksityisessä omistuksessa olevana yhtiönä jatkamaan tehtäväänsä kriittisenä toimitusvarmuuden tarjoajana Saksassa.

Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022. Sopimuksen mukaisesti Uniper laski liikkeelle uusia osakkeita, jotka Saksan valtio merkitsi 1,70 euron nimellisarvolla osakkeelta. Osakepääoman korotuksen yhteydessä Saksan valtio osti kaikki Fortumin omistuksessa olevat Uniperin osakkeet (yhteensä noin 293 miljoonaa osaketta) 0,5 miljardilla eurolla eli 1,70 eurolla osakkeelta ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuivat kesäkuun 2023 lopussa ja Saksan valtio on antanut summalle täysimääräisen vastatakauksen (indemnityn).

Periaatesopimuksen allekirjoittaminen Saksan hallituksen kanssa 21.9.2022 johti määräysvallan uudelleenarviontiin IFRS 10 Konsernitilinpäätös -standardin mukaisesti. Yhtiön johto totesi, että Fortumin oikeudet eivät ole enää tosiasialliset, koska yhtiöllä ei enää käytännössä ole mahdollisuutta ohjata Uniperin toimintaa. Määräysvallan menettämiseen vaikuttivat sopimuksen allekirjoittaminen ja merkittävä siltarahoitus KfW-pankin kautta Uniperille. Johdon harkinnan mukaan siltarahoituksen kokonaisvaikutus yhdessä periaatesopimuksen kanssa oli sellainen, että Saksan hallitus pystyisi käytännössä hyväksymään tai hylkäämään Uniperin liiketoimintaa koskevat merkittävät päätökset. Näin ollen, määräysvalta todettiin menetetyksi ja Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Tämän lisäksi Uniper on esitetty lopetettuina toimintoina IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, koska johto oli sitoutunut myymään Uniper SE:n osakkeet kokonaisuudessaan ja Uniper oli ollut erillinen raportoitava segmentti ja merkittävä osa Fortum-konsernia. Katso myös ▸ **liitetieto 1** Olennaiset laadintaperiaatteet.

2.1.3 Laskennallinen verosaaminen

Laskennalliset verosaamiset vuoden 2023 lopussa sisältää 829 miljoonaa euroa (2022: 706) vuonna 2023 ja vuonna 2022 Irlannissa realisoituneita kertaluonteisia verovaikutuksia, jotka johtivat vahvistetuista tappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten kasvuun. Kirjattu laskennallinen verosaaminen liittyy pääosin Uniperin myynnin ja Venäjän konsolidoinnin päättymisen vaikutuksiin, ja sen hyödyntäminen riippuu tulevaisuuden verotettavista tuloista Irlannissa. Katso ▸ **liitetieto 27** Tuloverosaamiset ja -velat.

2.2 Makrotaloudellinen ympäristö

Hyödykemarkkinoiden volatiliteetti jatkui vuonna 2023. Lyhyellä aikavälillä energiasektorin murroksen odotetaan jatkuvan geopoliittisten jännitteiden, talouden negatiivisten yleisnäkymien, korkean inflaation, korkeiden korkojen, tiukentuvan sääntelyn ja voimakkaasti heiluvien hyödykemarkkinoiden seurauksena. Markkinoiden volatiliteetti lisää tarvittavaa harkintaa ja arvioita erityisesti arvonalentumistestauksen kassavirtaennusteiden ja diskonttokoron, varausten ja velvoitteiden diskonttokoron, laskennallisten verosaamisten ja odotettujen luottotappioiden osalta.

Fortumin likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskit aiheutuvat ensisijaisesti tarpeesta rahoittaa konsernin liiketoimintaa ja kattaa suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita. Hyödykemarkkinoiden korkeammat hinnat ja volatiliteetti johtavat korkeampiin kaupankäynnin vakuusvaateisiin, jotka toimitetaan pääasiallisesti rahavakuutena selvitysyhteisöille ja selvityspankeille. Fortum pienentää tätä riskiä käymällä kauppaa OTC-markkinoilla tehden kahdenvälisiä sopimuksia, jotka eivät vaadi vakuusmaksuja. Tämän seurauksena vastapuoliriski OTC-vastapuolien kanssa tehdyistä johdannaissopimuksista on kasvanut.

2.3 Ilmastoasiat

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa perustuu pääosin hiilidioksidipäästöttömään vesi- ja ydinvoimatuotantoon. Tällä hetkellä pieni osuus Fortumin sähköntuotannosta perustuu aurinko- ja tuulivoimaan. Fortumilla on myös kaukolämmön ja -kylmän tuotantoa Suomessa ja Puolassa. Lämpöä tuotetaan pääosin energiatehokkaissa lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksissa (CHP). Lisäksi Fortum tarjoaa teollisuus- ja infrastruktuuriratkaisuja, kuten energiantuotantoa jätteenpoltolla sekä energian myyntiä.

Fortumille olennaisimmat ilmastoriskit ovat sekä siirtymäriskit kuten lainsäädännön muutokset, teknologian muutokset, vaikutukset kysyntään ja tarjontaan ja vaikutus maineeseen, että fyysiset riskit kuten riskit, jotka johtuvat äärimmäisistä sääolosuhteista tai pitkäaikaisen sään muutoksista. Esimerkiksi tulvat vaikuttavat vesivoimalaitoksien optimaaliseen toimintaan. Fortum pyrkii pitkäaikaisilla investoinneilla järjestelmällisesti pienentämään patoturvallisuuteen liittyviä riskejä. Pitkän aikavälin ohjelmalla kehitetään patojen kunnonseurantaa ja varmistetaan turvallinen

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

juoksutus myös äärimmäisissä tulvatilanteissa. Lainsäädännön muutos riski liittyy sekä EU-tason että kansalliseen ilmastopolitiikkaan ja -sääntelyyn, kuten ydinvoiman kohteluun. Riskinä on, että joitain teknologioita suositaan muista kuin hiilijalanjälkeen liittyvistä syistä. Myös lisääntyvillä kestävyys vaatimuksilla, kuten EU:n ennallistamisasetuksella, voi olla odottamattomia kielteisiä vaikutuksia energiajärjestelmään, erityisesti vesi- ja tuulivoimaan, sekä sähköverkkoon.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioidaan konsernitilinpäätöksessä, yleensä kun näihin liittyvät yksityiskohtaiset toimenpiteet on hyväksytty. Toimenpiteinä voi olla uudet investoinnit, joilla siirrytään hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon tai joilla ennakkoon torjutaan ilmastonmuutoksen vaikutuksia, tai investoinnit toteutuneiden ilmastoriskien vaikutusten korjaamiseen.

Merkittävin vaikutus ilmastoasioilla on seuraaviin tilinpäätöksen eriin:

- Arvonalentumistestaus: hyväksytyt toimenpiteet Fortumin ilmastoriskien vaikutusten korjaamiseksi ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi otetaan huomioon arvonalentumistestauksessa käytetyissä oletuksissa. Katso ▸ **liitetieto 19** Arvonalentumistestaus.
- Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet: Fortumin ilmastoriskeihin ja -tavoitteisiin liittyvät hyväksytyt toimenpiteet huomioidaan hyödykkeiden taloudellisissa käyttöajoissa ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvoissa. Katso ▸ **liitetieto 17** Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.
- Ydinvoimaan liittyvät varaukset sisältävät laitosten käytöstä poistamiseen liittyvät ja käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen liittyvät tulevat kustannukset. Katso ▸ **liitetieto 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Päästöoikeuksien kirjanpitokäsittelystä löytyy tietoa ▸ **liitetiedossa 22** Vaihto-omaisuus.

3 Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot

LAADINTAPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Tytäryritysten hankinta käsitellään hankintamenetelmällä. Luovutetuksi vastikkeeksi muodostuu hankintahetken käypiin arvoihin arvostettujen vastikkeeksi annettujen varojen ja syntyneiden tai vastuulle otettujen velkojen yhteissumma. Hankitut, yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan alun perin hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin, riippumatta mahdollisen vähemmistöosuuden suuruudesta. Se määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Tytäryritykset yhdistellään täysimääräisesti konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lähtien, jolloin määräysvalta siirtyy konsernille ja yhdistely päättyy sinä päivänä, kun määräysvalta lakkaa. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedosta 1.3** Yhdistely konsernitilinpäätökseen.

LOPETETUT TOIMINNOT

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai luokitellaan myytävänä olevaksi, ja joka edustaa erillistä keskeistä liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta tai on osa yhtä koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista tällaisesta liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin tuloslaskelmassa.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: MÄÄRÄYSVALLAN MENETTÄMISEN ARVIOINTIIN KÄYTETYT OLETUKSET

Fortum uudelleenarvioi onko sillä määräysvalta tytäryhtiöissään, jos tosiseikat ja olosuhteet antavat viitteitä siitä, että yhdessä tai useammassa kolmesta määräysvallan osatekijöistä on muutoksia: sijoituskohdetta koskeva valta, altistuminen tai oikeus sijoituskohteen muuttuvaan tuottoon, tai mahdollisuus käyttää valtaa ja näin vaikuttaa tuoton määrään. Siksi päivämäärä, jolloin määräysvalta tytäryhtiössä arvioidaan menetetyksi voi vaatia johdon harkintaa. Russia-segmentin konsolidoinnin päättymisen osalta johto on käyttänyt harkintaa päätyessään siihen, että Venäjän presidentin 25.4.2023 antama asetus johti määräysvallan menettämiseen. Uniperin konsolidoinnin päättymiseen liittyen johto on käyttänyt harkintaa päätyessään siihen, että sopimuksen allekirjoittaminen Saksan hallituksen kanssa 21.9.2022 johti määräysvallan menettämiseen. Katso myös ▸ **Liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

3.1 Yrityshankinnat

milj. euroa	2023	2022
Hankitut tytäryhtiöosakkeet (brutto)	22	0
Hankitut osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	12	10
Hankitut muut osakkeet (brutto)	19	19
Yhteensä	**53**	**29**

Yrityshankinnat vuoden 2023 aikana

Fortum hankki 31.8.2023 ruotsalaisen sähköntoimittajan Telge Energi AB:n koko osakekannan Telge AB:lta. Velaton kokonaiskauppahinta oli noin 450 miljoonaa Ruotsin kruunua (39 milj. euroa). Alustava kauppahinta, josta on vähennetty hankitut käteisvarat ja muut oikaisut, oli 22 miljoonaa euroa. Telge Energi AB on osa Consumer Solutions -segmenttiä.

3.2 Yritysmyynnit

milj. euroa	2023	2022
Myydyt tytäryhtiöosakkeet (brutto)	1	1 279
Myydyt osakkuus- ja yhteisyritysosakkeet (brutto)	0	86
Myydyt muut sijoitukset (brutto)	3	0
Yhteensä	**4**	**1 365**

3.2.1 Myydyt tytäryhtiöosakkeet

Myynnit vuoden 2023 aikana

Vuoden 2023 aikana ei ollut merkittäviä yritysmyyntejä.

Määräysvalta Fortumin Venäjän toimintoihin menetettiin 25.4.2023 Venäjän presidentin asetuksen nro 302 vuoksi. Tämän vuoksi Fortumin Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuonna 2023 ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi. Tiedot konsolidoinnin päättymisestä perustuvat 31.3.2023 taseeseen, koska Fortum ei ole saanut Russia-segmentin taloudellista tai ei-taloudellista tietoa vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen raportoinnin jälkeen. Katso lisätietoja ▸ **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot.

Myynnit vuoden 2022 aikana

Fortum, Saksan hallitus ja Uniper allekirjoittivat periaatesopimuksen 21.9.2022, joka mahdollisti Saksan valtiolle Uniperin haltuunoton, ja Uniperin konsolidointi päättyi. Myynti saatiin päätökseen 21.12.2022 ja Fortum sai osakkeista 498 miljoonan euron vastikkeen ja Uniper maksoi takaisin Fortumin myöntämän 4 miljardin euron osakaslainan. Osakkeista saatu vastike esitetään vuoden 2022 lopetettujen toimintojen rahavirrassa. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedosta 1** Olennaiset laadintaperiaatteet, ▸ **liitetiedosta 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat ja ▸ **liitetiedosta 3.3** Lopetetut toiminnot.

Fortum ilmoitti 1.9.2022 saaneensa päätökseen sähköautojen latauspalvelu Plugsurfingin myynnin Fleetcor Technologiesille, joka on maailman johtavia yritysten maksutapahtumiin erikoistuneita yrityksiä. Velaton kauppahinta oli noin 75 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi kaupasta 61 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 tulokseen.

Fortum ilmoitti 19.5.2022 saaneensa päätökseen 50 prosentin omistusosuutensa myynnin norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta sijoittajaryhmälle, johon kuuluvat Hafslund Eco, Infranode ja HitecVision. Kaupan velaton kokonaisarvo on noin 1 miljardi euroa. Kaupan myötä Oslon kaupungin myöntämää 210 miljoonan euron osakaslainaa ei enää yhdistelty Fortum-konserniin. Fortum kirjasi kaupasta Generation -segmentin vuoden 2022 tulokseen 638 miljoonan euron verottoman myyntivoiton. Fortum Oslo Varme AS oli osa City Solutions -segmenttiä vuonna 2022 (katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 6** Segmenttiraportointi).

Rajasthanin myynnin toinen vaihe saatiin päätökseen toukokuussa 2022 ja Generation (aiemmin City Solutions) -segmentin vuoden 2022 vertailukelpoiseen liikevoittoon kirjattiin 5 miljoonan euron veroton myyntivoitto.

Myydyt tytäryhtiöosakkeet – vaikutus rahoitusasemaan

Alla olevassa taulukossa ei ole mukana Venäjän ja Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutusta, joka esitetään erikseen ▸ **liitetiedossa 3.3.2**-Venäjän ja Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutus.

milj. euroa	2023	2022
Myydyt tytäryhtiöosakkeet (brutto)	1	1 279
Aineettomat hyödykkeet sekä aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0	797
Muut pitkä- ja lyhytaikaiset varat	0	592
Likvidit varat	0	44
Korolliset lainat	0	-206
Muut velat ja varaukset	0	-816
Myydyt nettovarat	**0**	**411**
Uudelleenluokiteltu osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-	-
Myynnistä syntynyt tulosvaikutus	**1**	**702**

3.2.2 Muut yritysmyynnit

Fortum sai 18.8.2022 päätökseen 30 %:n omistuksensa myynnin sähköajoneuvojen julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta Infracapitalille. Infracapital on osa sijoitusyhtiö M&G:tä ja vastaa sen pääomasijoituksista infrastruktuuriin. Kauppahinta oli noin 85 miljoonaa euroa, ja Fortum kirjasi Muut toiminnot -segmentin vuoden 2022 tulokseen 77 miljoonan euron verottoman myyntivoiton.

3.3 Lopetetut toiminnot

Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2023 ja Uniper-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2022. Lisätietoa ▸ **liitetiedossa 1** Olennaiset laadintaperiaatteet ja ▸ **liitetiedossa 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat. Lopetettujen toimintojen tulos- ja rahavirtatiedot esitetään 31.3.2023 asti Russia-segmentille ja 30.9.2022 asti Uniper-segmentille.

3.3.1 Taloudellinen tulos

Lopetettujen toimintojen tulos esitetään yhdellä rivillä konsernin tuloslaskelmassa. Seuraavassa taulukossa on esitetty tuloslaskelmatietojen erittely lopetettujen toimintojen osalta. Lopetetut

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

toiminnot sisältävät Russia-segmentin vuonna 2023 ja vuonna 2022 sekä Uniper-segmentin vuonna 2022. Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättyminen vuonna 2023 johti 3,6 miljardin euron kertaluonteiseen kassavirtavaikutuksettomaan negatiiviseen erään. Uniperin konsolidoinnin päättyminen vuonna 2022 johti 28,0 miljardin euron kertaluonteiseen, pääasiassa kassavirtavaikutuksettomaan positiiviseen erään. Sisäisten myyntien ja ostojen eliminointien vaikutukset on sisällytetty lopetettuihin toimintoihin. Nettorahoituskulut perustuvat yksittäisten yhtiöiden historiallisiin rahoituskustannuksiin.

milj. euroa	2023	2022
Liikevaihto	287	129 126
Muut tuotot	6	22 535
Materiaalit ja palvelut	-148	-132 778
Henkilöstökulut	-20	-781
Poistot	-23	-724
Muut kulut	-15	-21 865
Vertailukelpoinen liikevoitto	**86**	**-4 487**
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus	-3 608	27 966
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0	-40 570
Liikevoitto	**-3 521**	**-17 091**
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	26	-372
Rahoituskulut - netto	-88	-1 028
Voitto ennen tuloveroja	**-3 584**	**-18 491**
Tuloverot	2	6 117
Kauden voitto lopetetuista toiminnoista	**-3 582**	**-12 374**
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-3 583	-4 496
Määräysvallattomille omistajille [1)]	1	-7 878
Lopetettujen toimintojen tulos/osake, euroa	-3,99	-5,07
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	34	-2 064
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	0,04	-2,32

1) Konsolidoinnin päättymisen vaikutus -erästä ei lasketa määräysvallattomien omistajien osuutta, koska konsolidoinnin päättymisen vaikutus lasketaan Fortumin osuudesta Venäjän ja Uniperin nettovarallisuuteen.

3.3.2 Venäjän ja Uniperin konsolidoinnin päättymisen vaikutus

Venäjä

Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättyminen vuonna 2023 johti 3,6 miljardin euron kertaluonteiseen kassavirtavaikutuksettomaan negatiiviseen erään. Kyseinen erä sisältää Russia-segmentin varojen 1,7 miljardin euron alaskirjauksen ja 1,9 miljardia euroa negatiivisia kumulatiivisia muuntoeroja, jotka oli aiemmin kirjattu omaan pääomaan. Nämä kumulatiiviset muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan IFRS-vaatimusten mukaisesti konsolidoinnin päättyessä. Siirrolla ei ollut vaikutusta omaan pääomaan.

Tiedot konsolidoinnin päättymisestä perustuvat 31.3.2023 taseeseen, koska Fortum ei ole saanut Russia-segmentin taloudellista tai ei-taloudellista tietoa vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen raportoinnin jälkeen.

milj. euroa	31.3.2023
Aineettomat hyödykkeet	18
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät	896
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	221
Korolliset saamiset	33
Muut pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset	594
Likvidit varat	284
Määräysvallattomat omistajat	-22
Korollinen vieras pääoma	-178
Muu vieras pääoma	-161
Nettovarat	**1 685**
Tuloslaskelmaan siirretyt erät	-1 922
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus (negatiivinen)	**-3 608**

Uniper

Uniperin konsolidoinnin päättymisen yhteydessä 30.9.2022 Fortum kirjasi 28,0 miljardin euron kertaluonteisen, pääasiassa kassavirtavaikutuksettoman positiivisen erän, joka sisältyy konsernin tuloslaskelmassa vuoden 2022 kauden voittoon lopetetuista toiminnoista. Summa koostuu pääosin osakkeista saadun 498 miljoonan euron vastikkeen nettovaikutuksesta ja Uniperin negatiivisista nettovaroista luopumisen aiheuttamasta positiivisesta 26 658 miljoonan euron konsolidoinnin päättymisen vaikutuksesta. Lisäksi summaan sisältyy tietyt aiemmin muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät, 810 miljoonaa euroa, koostuen lähinnä muuntoeroista, jotka siirretään tuloslaskelmalle konsolidoinnin päättyessä.

milj. euroa	30.9.2022
Myydyt nettovarat	**-26 658**
Osakkeista saatu vastike	498
Tuloslaskelmaan siirretyt erät	810
Konsolidoinnin päättymisen vaikutus	**27 966**

Fortumin kokonaistappio Uniper-investoinnista ennen veroja on hieman alle 6 miljardia euroa, joka muodostuu nettona Uniperin osakkeisiin vuosina 2018-2022 sijoitetusta 7,2 miljardista eurosta, 0,5 miljardin euron saadusta vastikkeesta ja Uniper-omistuksen aikana saaduista noin 0,9 miljardin euron osingoista.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

3.3.3 Rahavirtalaskelman tietoja

Lopetettujen toimintojen liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen nettorahavirrat on esitetty erikseen rahavirtalaskelmassa. Alla olevassa taulukossa lopetetut toiminnat sisältävät Russia-segmentin vuonna 2023 ja vuonna 2022 sekä Uniper-segmentin vuonna 2022.

Venäjän toimintojen konsolidointi päättyi määräysvallan menettämisen vuoksi myynnin sijaan (katso ▸ **liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat) eli Venäjän toiminnoista ei ole saatu vastiketta. Lopetettujen toimintojen investointien rahavirta vuonna 2023 sisältää Venäjään liittyvät rahavirrat vähennettynä 284 miljoonan euron likvideillä varoilla, jotka menetettiin Venäjän omaisuuden haltuunoton myötä.

Uniperin osakkeista saatu vastike, 498 miljoonaa euroa, esitetään lopetettujen toimintojen investointien rahavirrassa. Vuoden 2022 investointien rahavirta sisältää Uniperin 30.9.2022 konsolidoinnin päättymisen vaikutuksen likvideihin varoihin. Uniperin likvidit varat 30.9.2022 olivat 2 248 miljoonaa euroa.

milj. euroa	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta	109	-10 484
Investointien rahavirta	-333	-2 789
Rahoituksen rahavirta	21	10 739
Likvidien varojen vähennys/lisäys yhteensä	**-202**	**-2 534**

4 Rahoitusriskien hallinta

Fortumin Riskienhallinnan viitekehys ja tavoitteet, organisaation ja prosessien sekä strategisten, kestävän kehityksen, operatiivisten ja rahoitusriskien kuvaukset löytyvät toimintakertomuksen Riskienhallinta-osiosta.

4.1 Hyödykemarkkina- ja polttoaineriskit

Fortumin liiketoiminta on alttiina hintojen vaihtelulle sekä energian tuotannossa, siirrossa että myynnissä käytettävien hyödykkeiden saatavuudelle. Pääasiallisesti riskit liittyvät sähkön hintaan ja volyymiin, päästöjen hintaan sekä polttoaineiden hintaan että saatavuuteen. Fortum suojaa hyödykemarkkinariskejä parantaakseen tuloksen ennustettavuutta ja vähentääkseen kassavirran vaihtelua, varmistaen samalla, että kassavirtariski on hyväksyttävällä tasolla.

Hyödykemarkkinariskien suojauksen ja hyödykemarkkinakaupankäynnin riskienhallinta perustuu alan yleisiin standardeihin, ja siinä huomioidaan tehtävien eriyttäminen sekä päivittäisen tuloksen, positioiden ja riskin laskenta, valvonta ja raportointi. Fortum on määrittänyt kontrollit, joilla varmistetaan, että kaupankäynti on hyväksyttyjen rajojen ja mandaattien puitteissa. Suojaustoiminnassa käytetään sekä rahoitusjohdannaisia että kiinteähintaisia fyysisiä toimitussopimuksia.

4.1.1 Sähkön hinta- ja volyymiriskit

Normaalit sähkön Pohjoismaiset hinta- ja volyymivaihtelut (esimerkiksi säätilan vaihteluiden aiheuttamat vaikutukset kysyntään ja tarjontaan) muodostavat suurimman tuottoihin kohdistuvan markkinariskin Fortum-konsernissa. Riski aiheutuu sähkön tuotannosta (vesivoima- ja ydinvoima), jota suojataan sähköjohdannaisilla pääasiassa hyödykepörsseissä kuten Nasdaq Commodities tai European Energy Exchange sekä käymällä kauppaa suoraan energia- ja rahoitusmarkkinoilla aktiivisesti toimivien osapuolten kanssa. Suojaustoiminnan päätavoite on vähentää sähkön hintavolatiliteetin vaikutusta tulokseen varmistaen samalla, että kassavirtariski on hyväksyttävällä tasolla, ja parantaa tuloksen ennustettavuutta. Generation-segmentin suojausstrategiat kattavat useita vuosia lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Näitä suojausstrategioita toimeenpannaan hyväksyttyjen mandaattien puitteissa ja niitä arvioidaan jatkuvasti niin sähkön, kuin muiden hyödykehintojen, vesitilanteen ja muiden oleellisten parametrien muuttuessa.

Generation-segmentin sähkön myynnin suojaus tehdään euroissa Pohjoismaisella tasolla käsittäen sekä Suomen että Ruotsin. Näiden suojausten valuuttakomponenttia ei tällä hetkellä suojata Ruotsissa. Generation-segmentin herkkyys Pohjoismaissa sähkön markkinahinnalle määräytyy tietyn ajanjakson suojausasteen mukaan. Suojaustaso 31.12.2023 oli noin 70 % Generation-segmentin ennustetusta pohjoismaisesta sähkön myyntivolyymistä kalenterivuodelle 2024 hinnalla 47 EUR/MWh ja noin 41 % kalenterivuodelle 2025 hinnalla 43 EUR/MWh.

4.1.2 Hyödykejohdannaiset

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin hyödykejohdannaiset, joihin sovelletaan IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa. Käyvät arvot edustavat taseeseen kirjattuja arvoja. Katso myös ▸ **liitetieto 14** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain, johdannaisten laskentaperiaatteet, sekä ▸ **liitetieto 1**5 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon, käyvän arvon määrittäminen.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Suojauslaskennan alaiset hyödykejohdannaiset 2023

	Määrä, TWh				Käypä arvo, milj. euroa		
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sähköjohdannaiset	23	18	1	42	439	869	-430
Kaasujohdannaiset	3	1	-	4	24	117	-94
Netotukset hyödykepörssejä vastaan [1]					-153	-153	-
Yhteensä					**309**	**833**	**-524**

1) Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörssien kanssa tehdyillä standardijohdannaissopimuksilla on samanaikainen toimitus.

Suojauslaskennan alaiset hyödykejohdannaiset 2022

	Määrä, TWh				Käypä arvo, milj. euroa		
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sähköjohdannaiset	18	27	1	47	1 376	4 302	-2 926
Netotukset hyödykepörssejä vastaan [1]					-546	-546	-
Yhteensä	**18**	**27**	**1**	**47**	**830**	**3 756**	**-2 926**

1) Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörssien kanssa tehdyillä standardijohdannaissopimuksilla on samanaikainen toimitus.

4.1.3 Herkkyysanalyysi sähköjohdannaisista

Alla oleva taulukko esittää johdannaisten arvonmuutoksen vaikutuksen tulokseen ennen veroja sekä omaan pääomaan, jos sähkötermiinien ja futuurien noteeraus muuttuisi yhden euron megawattitunnilta ajanjaksolla, jolla Fortumilla on johdannaisia. Suojauslaskentaa sovelletaan suurimpaan osaan suojausstrategioita, joissa käytetään johdannaisia, minkä seurauksena johdannaisten markkinahintojen muutoksen vaikutukset kirjataan pääosin omaan pääomaan.

Herkkyys alla olevassa taulukossa on laskettu perustuen sähköpositioon 31.12. Positioita hallinnoidaan aktiivisesti päivittäisessä liiketoiminnassa, ja siksi herkkyydet vaihtelevat hetkestä toiseen. Herkkyysanalyysi sisältää ainoastaan johdannaisista syntyvän markkinariskin eli suojattavan fyysisen sähkön myynnin ja oston hintariskiä ei ole analyysissa mukana.

Herkkyys on laskettu sillä oletuksella, että sähkötermiinien ja futuurien noteeraus muuttuisi yhden euron megawattitunnilta ajanjaksolla, jolla Fortumilla on johdannaisia. Eri suuruisten hinnanmuutosoletusten vaikutusta herkkyysanalyysiin voidaan arvioida verrannollisesti suhteessa taulukossa esitettyyn yhden euron muutokseen megawattitunnilta.

Herkkyysanalyysi

+/- 1 EUR/MWh muutos sähkötermiinien ja futuurien noteerauksissa, milj. euroa	Vaikutus	2023	2022
Vaikutus tulokseen ennen veroja	-/+	1	2
Vaikutus omaan pääomaan	-/+	42	47

4.2 Rahoitus ja likviditeetin hallinta

Fortumin liiketoiminta on altista likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskille johtuen ensisijaisesti tarpeesta rahoittaa konsernin liiketoimintaa ja kattaa suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita. Kaupankäynti johdannaisilla altistaa konsernin likviditeettiriskille, kun kaupankäyntiä varten on toimitettava vakuuksia kuten rahaa tai pankkitakauksia. Fortumin luottoluokituksen alentaminen erityisesti alle hyvän luottoluokituksen (investment grade) voi oikeuttaa vastapuolen vaatimaan lisävakuutta, joka tulisi toimittaa rahana tai pankkitakauksena.

Konserni käy kauppaa johdannaisilla pörsseissä ja OTC (over-the-counter) -markkinoilla valikoitujen vastapuolten kanssa perustuen kahdenvälisiin sopimuksiin. Kaupankäynti johdannaispörsseissä vaatii rahavakuuksia (vakuusmaksuja) selvitysyhteisöjen ja selvityspankkien markkinariskin kattamiseksi. Nämä johdannaispörssin edellyttämät rahavakuudet kattavat tilanteen, jossa vastapuoli ajautuisi maksukyvyttömäksi ja vastapuolen kaupankäyntisalkku suljettaisiin. Myös kaupankäynti OTC (over-the-counter) -markkinoilla altistaa konsernin likviditeettiriskille, jos kahdenvälisen sopimuksen vastapuoli ajautuu maksukyvyttömäksi. Maksukyvyttömyystilanteessa kahdenvälisien sopimuksien positiivinen nettomarkkina-arvo tulee suorittaa käteisellä (sopimusten päättymisestä aiheutuvat maksut, termination payments) vastapuolelle. Hyödykejohdannaisten vakuussaamiset sekä Credit Support Annex -sopimuksien alaisten valuutta- ja korkojohdannaisten vakuussaamiset tilinpäätöspäivänä olivat 590 miljoonaa euroa (2022: 2 607) ja vakuusvelat olivat 131 miljoonaa euroa (2022: 352).

Fortum arvioi ja seuraa jatkuvasti suojaustoimintaan liittyviä vakuusvaateita, kahdenvälisten sopimusten päättymisestä aiheutuvia maksuja (termination payments), käyttöpääomatarpeita ja lisävakuusvirtoja, jotta konsernilla on saatavilla riittävät rahavarat kattamaan johdannaisten kaupankäyntiin vaadittavia käteisvakuuksia. Olemassa olevilla limiiteillä turvataan käteisvarojen ja luottolimiittien riittävyys kattamaan vakuusvaatimukset ja sopimusten päättymisestä aiheutuvat maksut (termination payments) myös äärimmäisissä markkinatilanteissa.

Fortum hallitsee likviditeetti- ja jälleenrahoitusriskejä kassavaroilla ja yhteistyöpankkien kanssa tehtyjen valmiusluottosopimusten ja muiden luottosopimusten avulla. Lainojen maturiteettia seurataan jatkuvasti, jotta varmistutaan konsernin riittävistä rahavaroista investointeihin, lainojen takaisinmaksuihin ja hyödykemarkkinakaupankäynnin vakuuksiin. Lainojen vakaa maturiteettiprofiili ja korkoriskiprofiili pienentävät jälleenrahoitusriskiä sekä uudelleenrahoituksen saatavuuden että lainasalkun keskihinnan osalta.

Fortumin liiketoiminta on pääomavaltaista, ja konsernilla on hajautettu lainasalkku. Pitkäaikainen rahoitus koostuu suurimmaksi osaksi joukkovelkakirjalainoista, joita on laskettu liikkeelle Fortum Oyj:n EMTN-ohjelman (Euro Medium Term Note programme) puitteissa sekä erilaisista kahdenkeskisistä ja syndikoiduista rahoitusjärjestelyistä usean eri rahoituslaitoksen kanssa.

Fortumissa rahoitusta on pääasiassa nostettu emoyhtiötasolla ja sitä on jaettu erilaisten sisäisten rahoitusjärjestelyjen kautta konserniyhtiöille.

Ulkoisesta lainasta 31.12.2023 oli 90 % (2022: 89 %) emoyhtiö Fortum Oyj:n nostamaa ja loput 10 % muiden tytäryhtiöiden nostamaa (2022: 11 %).

Vuoden 2023 lopussa rahoitusnettovelka oli 942 miljoonaa euroa (2022: 1 084).

Vuoden 2023 lopussa 12 seuraavan kuukauden aikana erääntyviä lainoja oli yhteensä 1 316 miljoonaa euroa (2022: 4 108) sisältäen 717 miljoonaa euroa lainoja rahoituslaitoksilta ja 174

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa. Vuoden 2023 lainojen erääntymiset sisältävät myös 418 miljoonaa euroa lainoja, joiden eräpäivää ei ole määritetty.

Raportointikauden lopussa konsernin likvidit varat olivat 4 183 miljoonaa euroa (2022: 3 919).

Lainojen erääntyminen

milj. euroa	2023
2024	1 316
2025	509
2026	747
2027	17
2028	520
2029 ja myöhemmin	2 682
Yhteensä	**5 791**

Katso lisätietoa ▸ **liitetieto 26** Korolliset velat.

Likvidit varat sekä tärkeimmät luottolimiitit ja luotto-ohjelmat 2023

milj. euroa			
Likvidit varat			4 183
Sitovat luottolimiitit	**Kokonaismäärä**	**Käytettävissä**	**Nostettu määrä**
Fortum Oyj, 2 400 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti	2 400	2 400	-
Fortum Oyj, 800 miljoonan euron kahdenvälinen luottolimiitti	800	800	-
Fortum Oyj, luotolliset tilit	100	100	-
Yhteensä [1]	**3 300**	**3 300**	**-**

1) Lisäksi Fortumilla on yritystodistusohjelmia Suomessa ja Ruotsissa, vakuuslimiitti hyödykejohdannaisten kaupankäyntiä varten ja EMTN-ohjelma. Nämä ohjelmat ja limiitti eivät ole vastapuolta sitovia. Yritystodistusohjelmasta oli nostettu 174 miljoonaa euroa, vakuuslimiitistä 376 miljoonaa euroa ja EMTN ohjelmasta 2 750 miljoonaa euroa raportointikauden lopussa.

Likvidit varat sekä tärkeimmät luottolimiitit ja luotto-ohjelmat 2022

milj. euroa			
Likvidit varat [1]			3 919
Sitovat luottolimiitit	**Kokonaismäärä**	**Käytettävissä**	**Nostettu määrä**
Fortum Oyj, 5 550 miljoonan euron syndikoitu luottolimiitti	5 500	4 400	1 100
Fortum Oyj, 800 miljoonan euron kahdenvälinen luottolimiitti	800	800	-
Fortum Oyj, 2 350 miljoonan euron Suomen valtion siltarahoitus	2 350	2 000	350
Fortum Oyj, luotolliset tilit	100	100	-
Yhteensä [2]	**8 750**	**7 300**	**1 450**

1) Likvideistä varoista 247 miljoonaa euroa liittyi Fortumin Venäjän toimintoihin.
2) Lisäksi Fortumilla on yritystodistusohjelmia Suomessa ja Ruotsissa, vakuuslimiitti hyödykejohdannaisten kaupankäyntiä varten ja EMTN-ohjelma. Nämä ohjelmat ja limiitti eivät ole vastapuolta sitovia. Yritystodistusohjelmasta oli nostettu 475 miljoonaa euroa, vakuuslimiitistä 527 miljoonaa euroa ja EMTN ohjelmasta 2 690 miljoonaa euroa raportointikauden lopussa.

Rahoitusvelkojen ja johdannaissopimusten erääntyminen

Korolliset lainat ja vuokrasopimusvelat ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia kassavirtoja sisältäen pääoman takaisinmaksut ja tulevat korkomaksut. Ostovelat vastaavat tasearvoa sillä ne erääntyvät seuraavien 12 kuukauden aikana. Alla olevassa taulukossa esitetään bruttomääräisesti toteutettavien johdannaissopimusten sopimukseen perustuvat nimellisarvot ja nettosuoritettavien koronvaihtosopimusten nettomääräiset rahavirrat.

	2023				2022			
milj. euroa	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Muut kuin johdannaiset								
Korolliset lainat, pääoma- ja korkomaksut	1 149	2 676	3 149	6 974	4 290	1 831	2 254	8 374
Vuokrasopimusvelat	21	55	56	131	18	53	57	128
Ostovelat	488	-	-	488	720	-	-	720
Muut kuin johdannaiset yhteensä	**1 657**	**2 731**	**3 205**	**7 593**	**5 028**	**1 884**	**2 311**	**9 222**
Johdannaiset								
Valuuttajohdannaiset ja koron- ja valuutanvaihtosopimukset								
Sisääntulevat rahavirrat (-)	-5 910	-376	-	-6 286	-10 541	-247	-	-10 788
Ulospäin maksettavat rahavirrat	6 142	387	-	6 529	10 503	245	-	10 748
Koronvaihtosopimusvelat (nettosuoritettavat)	36	51	0	87	20	98	15	133
Hyödykejohdannaiset								
Sisääntulevat rahavirrat (-)	-1 819	-395	-12	-2 226	-2 720	-2 279	-31	-5 029
Ulospäin maksettavat rahavirrat	3 392	606	15	4 013	5 499	4 557	35	10 090
Johdannaiset yhteensä	**1 842**	**273**	**2**	**2 117**	**2 761**	**2 373**	**19**	**5 153**

Kaupankäynti johdannaispörsseissä vaatii finanssivakuuksia (kuten käteistä tai arvopapereita). Fortumilla on vakuusjärjestely pohjoismaisessa sähköpörssissä kattamaan hyödykejohdannaisten vakuusmaksuja (initial margin payments). Vakuussaamiset ovat kaupankäyntiä varten toimitettuja käteis-/arvopaperimuotoisia vakuuksia selvitysyhteisöille kattamaan markkinariskiä (initial margin) tilanteessa, jossa pörssin jäsen ajautuisi maksukyvyttömäksi ja vastapuolien välillä suoritettuja käteisvakuuksia kattaakseen futuurien negatiiviset markkina-arvot (variation margin) sähköpörssissä, mikä vähentää vastapuoliriskiä kahdenvälisiin sopimuksiin verrattuna. Nämä hyödykejohdannaisten käteisvakuudet vaihtelevat jatkuvasti hyödykemarkkinoiden muutosten mukaan, eli jos hinnat nousevat/laskevat, johdannaispörssien kautta kaupankäynnin kohteena olevien hyödykejohdannaisten negatiivinen/positiivinen käypä arvo tulee kattaa välittömästi maksamalla/vastaanottamalla käteisvakuus. Suojaavien johdannaisten vakuussaamiset (maksetut rahat) olivat tilinpäätöspäivänä 590 miljoonaa euroa (2022: 2 607) ja vakuusvelat (saadut rahat) olivat 131 miljoonaa euroa (2022: 352).

4.3 Korkoriski ja valuuttariski

4.3.1 Korkoriskit

Fortum altistuu kassavirtariskille korkojen muuttuessa pääosin sen korollisten velkojen, likvidien varojen ja johdannaisten kautta kiinteiden ja vaihtuvien korkojen suhteessa.

Fortum hallinnoi korkoriskiä seuraamalla bruttomääräisen lainasalkun duraatiota (pois lukien vuokrasopimusvelat ja varaukset) ja nettolainaposition korkojen muutoksien vaikutusta kassavirtariskilimiittiin tekemällä erityyppisiä rahoitussopimuksia sekä korkojohdannaissopimuksia. Fortum arvioi ja kehittää koronhallintastrategiaansa löytääkseen optimaalisen suhteen riskien ja

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

rahoituskustannusten välillä.

Vuoden 2023 lopussa Fortumin velkasalkun (johdannaiset mukaan lukien) keskimääräinen duraatio oli 1,8 vuotta (2022: 1,2). Noin 66 % (2022: 77 %) velkasalkusta oli vaihtuvakorkoisia tai seuraavien 12 kuukauden aikana jälleenrahoitettavia kiinteäkorkoisia lainoja. Virtariski, joka lasketaan korkokäyrän 1 % nousuna Fortumin nettolainapositiolle kaikissa valuutoissa ja maturiteeteissa seuraavalle 12 kuukaudelle, oli 15 miljoonaa euroa positiivinen (2022: 10 negatiivinen).

Fortum soveltaa suojauslaskentaa suurimalle osalle sen korkojohdannaisista, joita käytetään lainasalkun hallinnoimiseen. Pääasiassa käytetään käyvän arvon suojauslaskentaa, jolloin koronmuutoksilla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan tai oman pääoman suojausrahastoon, kun suojattavan joukkovelkakirjalainan vastakkaismerkkinen käyvän arvon muutos kirjataan myös konsernin tuloslaskelmaan. Korkojohdannaisten osalta +1 %/-1 % muutos koroissa vaikuttaisi omaan pääomaan +9/-10 miljoonaa euroa (2022: +11/-12), kun taas konsernin tuloslaskelmaan muutoksella ei olisi merkittävää vaikutusta.

Lainasalkun keskimääräinen korkokulu johdannaisineen oli tilinpäätöspäivänä 4,3 % (2022: 3,7 % pois lukien Venäjä). Euromääräisten lainojen keskikorko oli 4,0 % (2022: 3,1 %). Likvidien varojen keskimääräinen korkotuotto tilinpäätöspäivänä oli 3,9 % (2022: 1,7 %).

Meneillä olevan IBOR (Interbank Offered Rates) -viitekorkouudistuksen myötä tietyt vaihtuvakorkoiset viitekorot muutetaan vaihtoehtoisiin riskittömiin korkoihin (ARR, alternative risk free rate). Konsernilla on korkojohdannaisia euroissa sekä Ruotsin kruunuissa, ja IBOR-viitekorkouudistuksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta näiden korkojohdannaisten arvoon ja tehokkuuteen.

4.3.2 Valuuttariskit

Fortumin politiikkana on suojata huomattavat transaktioriskit paikallisella tasolla jokaisen yhtiön raportointivaluutassa, jotta vältyttäisiin tuloslaskelman kurssieroilta. Poikkeuksen muodostaa Generation-segmentin sähkön myynnin suojaus Ruotsissa, jossa valuuttakomponenttia ei suojata. Johdannaisia käytetään suojaamaan olemassa olevaa valuuttariskiä, ei kaupankäyntitarkoitukseen.

Rahoituksen transaktiopositio

	2023			2022		
milj. euroa	Netto-positio	Suojaus	Avoin	Netto-positio	Suojaus	Avoin
RUB	-	-	-	869	-	869
SEK	4 877	-4 879	-2	-669	679	10
PLN	543	-541	1	531	-529	2
NOK	522	-521	1	751	-745	5
USD	-83	83	0	-993	993	0
Muut	1	6	6	4	-	4
Yhteensä	**5 859**	**-5 853**	**6**	**492**	**398**	**890**

Fortumilla on rahavirtoja, saamisia ja velkoja muissa valuutoissa kuin euroissa, ja siksi yhtiö altistuu valuuttakurssien vaihteluille. Valuuttariskit jaetaan transaktioriskeihin (valuuttariskit, jotka liittyvät sellaisiin kassavirtoihin ja tase-eriin, joiden tuottoon tai kassavirtaan valuuttakurssin muutos vaikuttaa) sekä translaatioriskeihin (valuuttariski, joka syntyy, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tulos- ja tase-erät yhdistellään konsernitasolla).

Transaktioriski syntyy pääasiassa fyysisten hyödykkeiden kaupankäynnistä ja niihin liittyvistä hyödykejohdannaisista, olemassa olevista ja uusista investoinneista, ulkoisesta ja sisäisestä rahoituksesta sekä konsernin sisäisistä osakaslainoista. Sovitut kassavirtaerät suojataan, jotta vältytään tulevien kassavirtojen vaihteluilta. Suojaukseen käytetään yleensä valuuttajohdannaisia, jotka kohdistetaan alla olevan kassavirran eräpäivän mukaan. Fortumilla on sekä valuuttariskin kassavirtasuojauksia, joihin sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa, että valuuttariskin suojauksia, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Ne valuuttariskiin liittyvät kassavirran suojaukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, suojaavat pääasiassa hyödykejohdannaisia ja aiheuttavat liikevoiton volatiliteettia. Kassavirran suojauksissa ei ole ollut olennaista tehottomuutta tilikauden aikana.

Euron 5 % heikkenemisellä/vahvistumisella laskettuna lainoista, saatavista ja johdannaisista olisi ollut raportointipäivänä 31.12.2023 -17/+17 miljoonan euron (2022: -26/+26) vaikutus konsernin tuloslaskelmaan ja -3/+3 miljoonan euron (2022: +3/-3) vaikutus omaan pääomaan. Tuloslaskelmaherkkyys johtuu Ruotsin kruunun ja Norjan kruunun valuuttamääräisistä eristä ja oman pääoman herkkyyteen vaikuttaa Ruotsin kruunu, Yhdysvaltain dollari ja Puolan zloty.

Translaatioriski syntyy pääosin nettoinvestoinneista ulkomaisiin tytär- ja osakkuusyrityksiin. Translaatiopositiot Fortumissa eivät ole tyypillisesti suojattuja, koska pääosan omaisuudesta katsotaan olevan pitkäaikaista strategista omistusta. Fortumissa tämä muodostuu suurimmaksi osaksi yhtiöistä Ruotsissa ja Norjassa, joiden kotivaluutta ei ole euro.

Konsernitilinpäätöksessä kurssierot, jotka syntyvät ulkomaisiin yrityksiin tehtyjen nettosijoitusten muuntamisesta, kirjataan omaan pääomaan. Pääasiassa Ruotsin kruunusta, Norjan kruunusta ja Puolan zlotysta johtuva muuntoeron nettomuutos vaikutti konsernin emoyhtiön omistajille kuuluvaan omaan pääomaan -43 miljoonaa euroa (2022: -304). Osa tästä translaatiopositiosta on suojattu ja suojausten nimellisarvo oli 137 miljoonaa euro (2022: 2 813). Valuuttasuojausten tulos oli -16 miljoonaa euroa (2022: 41). Ulkomaisten nettoinvestointien suojauksissa ei ole ollut olennaista tehottomuutta tilikauden aikana. Katso konsernin muuntoerot kokonaisuudessaan: **Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista**.

fortum
Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2023

	Nimellismäärä Erääntymisprofiili				Käypä arvo		
milj. euroa	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	168	124	-	292	3	15	-12
Koronvaihtosopimukset	100	1 300	1 575	2 975	114	83	31
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	47	73	-	120	3	0	2
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	5 689	151	-	5 840	8	234	-226
Koronvaihtosopimukset	-	14	-	14	1	-	1
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	24	-	24	1	-	1
Yhteensä	**6 004**	**1 686**	**1 575**	**9 265**	**129**	**333**	**-204**
Pitkäaikaisia					115	95	21
Lyhytaikaisia					14	238	-224

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2022

	Nimellismäärä Erääntymisprofiili				Käypä arvo		
milj. euroa	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	3 056	108	-	3 163	25	3	22
Koronvaihtosopimukset	740	825	1 350	2 915	112	120	-9
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	76	-	76	3	-	3
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	8 445	36	-	8 481	93	51	42
Koronvaihtosopimukset	18	13	-	31	2	-	2
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	24	-	24	1	-	1
Yhteensä	**12 259**	**1 081**	**1 350**	**14 690**	**235**	**175**	**61**
Pitkäaikaisia					119	121	-1
Lyhytaikaisia					116	54	62

4.4 Luottoriskit

Kaikkien vastapuolien kanssa tehdyt sopimukset altistavat Fortumin vastapuoliriskille.

Johdannaissopimuksiin liittyvät luottoriskit ovat usein volatiileja, ja sisältävät niin korvaamis- kuin selvitysriskin. Johdannaiset, joilla käydään kauppaa pörsseissä, selvitetään keskusselvitysosapuolten (central clearing parties, CCPs) tai selvityspankkien kanssa. Kahdenväliset johdannaiset tehdään suoraan erilaisten vastapuolien kanssa, jotka ovat aktiivisia osapuolia rahoitus- ja energiamarkkinoilla. Tällaisia ovat energian tukku- ja vähittäismyyjät, yleishyödylliset palveluyhtiöt, energian tuotantoyhtiöt, kaupankäyntiyhtiöt, teolliset energian loppukäyttäjät ja rahoituslaitokset. Koska Fortumin suojaukset ovat enimmäkseen myyntisopimuksia, vastapuoliriski tyypillisesti kasvaa hintojen laskiessa. Valuutta- ja korkojohdannaisten vastapuolet on rajattu hyvän luottoluokituksen (investment grade) saaneisiin pankkeihin ja rahoituslaitoksiin. Vastapuolista valtaosan kanssa on voimassa International Swaps and Derivatives Association (ISDA) -puitesopimukset, johon sisältyy netotuslausekkeet ja joissain tapauksissa Credit Support Annex -sopimus. Hyödykejohdannaisten osalta kauppaa käydään pääosin sellaisten vastapuolien kanssa, joilla on hyvä luottoluokitus (investment grade) tai vastaava luottokelpoisuus. Vastapuolista valtaosan kanssa on voimassa puitesopimukset, kuten ISDA:n tai European Federation of Energy Tradersin (EFET) julkaisema puitesopimus, joissa on netotuslausekkeet.

Rahoituksen ja maksuvalmiuden hallinnan tarpeista johtuen, Fortumilla on useaan pankkiin tai rahoituslaitokseen kohdistuva luotto- ja vastapuoliriski pankkitalletusten ja yritystodistusten muodossa erityisesti pohjoismaisilla markkinoilla. Suurin osa luottoriskeistä kohdistuu Fortumin yhteistyöpankkeihin, jotka ovat erittäin luottokelpoisia instituutioita. Kaikki sijoitukset yritystodistuksiin on solmittu hyvän luottoluokituksen saaneiden vastapuolten kanssa 31.12.2023.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on jakautunut laajasti teollisiin vastapuoliin, energiayhtiöihin, valtiollisiin ja kunnallisiin toimijoihin, yleishyödyllisiin palveluyhtiöihin, pienyrityksiin, taloyhtiöihin ja yksityishenkilöihin eri maantieteellisillä alueilla. Pääosa vastapuoliriskipositiosta tulee johdannaisten käyvistä arvoista sekä myyntisaamisista sähkön, kaasun ja lämmön myynnistä Pohjoismaissa ja Puolassa.

4.4.1 Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi

Fortum kirjaa odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoon luokitelluista rahoitusvaroista jokaisena raportointipäivänä. Luottotappiomallia sovelletaan rahoitusvaroihin kuten myyntisaamisiin, pankkitalletuksiin, yritystodistuksiin, lainasaamisiin ja muihin korollisiin saamisiin. Lisätietoja myyntisaamisten odotettavissa olevista luottotappioista, katso **liitetieto 23** Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Odotettavissa oleva luottotappio kirjataan yksittäisen vastapuolten tasolla talletuksista, yritystodistuksista, lainasaamisista sekä muista korollisista saamisista. Odotettavissa olevaa luottotappiota ei kirjata pankkeihin talletettuihin käteisvaroihin, koska luottoriski on epäolennainen alhaisen maksukyvyttömyysriskin takia. Maksukyvyttömyysriski arvioidaan jokaisena raportointipäivänä luottoluokituksen perusteella sen määrittämiseksi, onko luottoriski merkittävästi kasvanut. Vakuudet ja muut luottoriskiä vähentävät seikat (esim. maksukyvyttömyysvakuutus) otetaan huomioon, kun määritetään odotettavissa olevien luottotappioiden tappio-osuus maksukyvyttömyystilanteessa.

Rahoitusvaroilla, joilla on hyvä luottoluokitus (investment grade) arvioidaan olevan alhainen luottoriski. Luottoluokituksen muutos hyvästä luottoluokituksesta (investment grade) alhaisempaan luottoluokituksen (non-investment grade) merkitsee luottoriskin merkittävää kasvua. Jos rahoitusvaroihin liittyvä luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisen kirjauksen jälkeen, luottotappiovarauksen osuus on 12 kuukauden odotettavissa olevien luottotappioiden määrä. Jos rahoitusvaroihin liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, luottotappiovaraus vastaa odotettavissa olevaa luottotappiota luoton koko elinkaaren osalta.

Korollisten saamisten luottotappiovaraus oli yhteensä 1 miljoonaa euroa 31.12.2023 (2022: 117), ja sen muutos edellisvuodesta johtui pääosin Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisestä huhtikuussa 2023. Korolliset saatavat mukaan lukien pankkitalletukset ja taseen saamisina esitetyt johdannaisinstrumentit on esitetty vastapuolittain alla olevassa taulukossa.

Vastapuolen luottoriski on otettu huomioon määritettäessä johdannaisinstrumenttien käypää arvoa. Luottoriskin vaikutus käypään arvoon on määritetty vastapuolikohtaisesti vastuun arvonoikaisumenetelmällä (credit value adjustment), jossa käytetään vastaavia syöttötietoja ja

oletuksia kuin odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä. Katso myös **liitetieto 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon, käyvän arvon määrittäminen.

Kaikilla valuutta- ja korkojohdannaisvastapuolilla ja pääosalla pankkitalletusvastapuolista on ulkopuolisten luottoluokittajien S&P Global Ratingsin, Fitchin ja/tai Moody'sin luokitus. Vastapuolille, joilla on luottoluokituksia useammalta luottoluokittajalta, luokitus tehdään heikomman luokituksen mukaan.

Hyödykejohdannais- ja yritystodistusmarkkinoilla on paljon vastapuolia, joilla ei ole S&P Global Ratingsin, Fitchin tai Moody'sin luokitusta. Näille vastapuolille Fortum antaa oman sisäisen luokituksen. Sisäinen luokitus, joka vastaa hyvää luottokelpoisuutta (investment grade) on määritelty samoin perustein kuin S&P Global Ratingsin, Fitchin ja/tai Moody'sin luokitus arvioimaan taloudellisia tunnuslukuja tai historiallista maksukyvyttömyysriskiä.

Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi

	2023		2022	
milj. euroa	Tase-arvo	josta erääntynyt	Tase-arvo	josta erääntynyt
Saamiset yhtiöiltä, joilla hyvä luottokelpoisuus (investment grade) tai vastaava luottokelpoisuus				
Pankkitalletukset ja yritystodistukset	4 122	-	3 602	-
Korko- ja valuuttajohdannaisten käyvät arvot	129	-	235	-
Johdannaisten käyvät arvot energiapörsseistä	135	-	394	-
Kahdenvälisten hyödykejohdannaisten käyvät arvot	301	-	879	-
Saamiset yhteensä yhtiöiltä, joilla hyvä luottokelpoisuus (investment grade) tai vastaava luottokelpoisuus	**4 688**	**-**	**5 110**	**-**
Saamiset yhtiöiltä, joilla alhainen luottoluokitus (non-investment grade) tai vastaava luottoluokitus				
Pankkitalletukset ja yritystodistukset	-	-	247	-
Kahdenvälisten hyödykejohdannaisten käyvät arvot	39	-	321	-
Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset	-	-	39	-
Saamiset yhteensä yhtiöiltä, joilla alhainen luottoluokitus (non-investment grade) tai vastaava luottoluokitus	**39**	**-**	**607**	**-**
Muut saamiset [1]				
Saamiset osakkuusyhtiöiltä ja yhteisyrityksiltä	644	-	592	-
Pantatut rahavarat	13	-	27	-
Rahavarat muilla tileillä	62	-	70	-
Muut saamiset	-	-	3	-
Muut saamiset yhteensä	**719**	**-**	**692**	**-**
Yhteensä	**5 446**	**-**	**6 409**	**-**

1) Muut saamiset sisältää rahoitusvaroja, joita ei ole jaettu hyvään luottoluokitukseen ja alhaiseen luottoluokitukseen tai vastaaviin

4.4.2 Netotussopimukset rahoitusvaroille ja -veloille

Alla oleva taulukko esittää sekä netotetut rahoitusinstrumentit että rahoitusinstrumentit ja vastaavat sopimukset, jotka ovat ehdollisten netotussopimusten piirissä, mutta joita ei ole netotettu. Sarakkeessa 'nettomäärä' esitetään vaikutus konsernin taseessa, jos kaikki netotusoikeudet käytettäisiin.

Netotussopimukset rahoitusvaroille ja -veloille 2023

milj. euroa	Bruttomäärä	Bruttomäärä, joka on netotettu taseessa [1]	Nettomäärä taseessa	Ehdollisesti netotettava määrä (netotus-sopimukset)	Saatu/ annettu rahoitus-vakuus	Nettomäärä
Rahoitusvarat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset	129	-	129	80	42	7
Hyödykejohdannaiset	990	514	476	343	4	129
Myyntisaamiset	1 120	-	1 120			1 120
Yhteensä	**2 238**	**514**	**1 725**	**423**	**46**	**1 255**
milj. euroa						
Rahoitusvelat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset	333	-	333	80	176	76
Hyödykejohdannaiset	1 454	514	940	343		597
Ostovelat	488	-	488			488
Yhteensä	**2 274**	**514**	**1 760**	**423**	**176**	**1 161**

1) Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörssien kanssa tehdyillä standardijohdannaissopimuksilla on samanaikainen toimitus.

Netotussopimukset rahoitusvaroille ja -veloille 2022

milj. euroa	Bruttomäärä	Bruttomäärä, joka on netotettu taseessa [1]	Nettomäärä taseessa	Ehdollisesti netotettava määrä (netotus-sopimukset)	Saatu/ annettu rahoitus-vakuus	Nettomäärä
Rahoitusvarat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset	235	-	235	124	64	48
Hyödykejohdannaiset	3 349	1 755	1 594	957	5	632
Myyntisaamiset	1 625	-	1 625	-	-	1 625
Yhteensä	**5 209**	**1 755**	**3 455**	**1 080**	**69**	**2 305**
milj. euroa						
Rahoitusvelat						
Korko- ja valuuttajohdannaiset	175	-	175	124	40	11
Hyödykejohdannaiset	6 309	1 755	4 554	957	-	3 598
Ostovelat	720	-	720	-	-	720
Yhteensä	**7 203**	**1 755**	**5 449**	**1 080**	**40**	**4 329**

1) Saamiset ja velat sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista netotetaan, kun hyödykepörssien kanssa tehdyillä standardijohdannaissopimuksilla on samanaikainen toimitus.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

5 Pääomariskien hallinta

Helmikuussa 2024 Fortumin hallitus täsmensi yhtiön strategiaa. Katso lisätietoa ▸ **liitetiedossa 38** Tilikauden jälkeiset tapahtumat.

Fortumin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ennen näitä täsmennyksiä olivat:

- Pitkän aikavälin rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde 2,0–2,5
- Vuosina 2023–2025 hallittu kasvu puhtaassa energiassa. Investoinnit tällä ajanjaksolla enintään 1 miljardia euroa (tavoitetta päivitetty 2.11.2023, aiempi tavoite enintään 1,5 miljardia euroa)
- Uusien investointien vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten projektikohtainen painotettu keskiarvo (WACC) + 150–400 korkopistettä
- Osingonjakosuhde 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta

Fortum ilmoitti 2.11.2023 käynnistäneensä toiminnan tehostamisohjelman, jonka tavoitteena on asteittain vähentää vuositason kiinteitä kustannuksia 100 miljoonalla eurolla vuoden 2025 loppuun mennessä.

Vertailukelpoinen käyttökate on vaihtoehtoinen tunnusluku, ja sitä käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 9.3.2023 säilyttävänsä Fortumin luottoluokituksen ennallaan tasolla BBB ja muuttavansa näkymät negatiivisesta vakaaksi. Muutoksen taustalla on S&P:n oletus, jonka mukaan sähkönhinnat pysyvät historiallisesti korkealla tasolla vuosina 2023 ja 2024, ja sen myötä Fortumin sähköntuotannon kassavirta säilyy vahvana, mutta on alttiina heilunnalle. S&P arvioi, että Fortumin vahva asema ja jo valmiiksi vähäpäästöinen tuotanto Pohjoismaissa tukevat yhtiön liiketoiminnan riskiprofiilia. S&P uskoo, että Fortumin tuloksen riippuvuus sähkönhinnasta pienenee pidemmällä tähtäimellä, kun yhtiö tukee teollisuusasiakkaita vähentämään hiilidioksidipäästöjään ja solmii erilaisia pitkäaikaisia sähköntoimitussopimuksia. Lisäksi S&P arvioi, että Fortumin taloudellinen tilanne on vahva ja joustava suhteessa riskeihin erittäin alhaisen velkaantumisasteen ja parantuneen likviditeetin ansiosta.

Fitch Ratings (Fitch) vahvisti 21.3.2023 säilyttävänsä Fortumin luottoluokituksen ennallaan tasolla BBB ja muuttavansa näkymät negatiivisesta vakaaksi. Fitchin mukaan Uniperista irtautumisella oli positiivinen vaikutus Fortumin luottoprofiiliin ja että yhtiö on sitoutunut ylläpitämään riittävää pääomarakennetta kohdentamalla investointeja valikoidusti ja asettamalla kannattavuuden kasvun edelle. Fitch arvioi, että Fortumin vahva perusta puhtaan energian tuotannossa tarjoaa yhtiölle hyvän aseman myös tulevaisuudessa.

Fortumin tavoitteena on ylläpitää luottoluokitustaan vähintään tasolla BBB, jotta yhtiö voi varmistaa taloudellisen joustavuuden ja rahoituksen hyvän saatavuuden.

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate -tunnusluku

milj. euroa	Liite	Jatkuvat toiminnot 2023	2022
+ Korollinen vieras pääoma		5 909	7 785
- BS Likvidit varat		4 183	3 919
- Vakuusjärjestely		**325**	**527**
- BS Vakuussaaminen		590	2 607
+ BS Vakuusvelka		131	352
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		**-459**	**-2 255**
Rahoitusnettovelka	26	**942**	**1 084**
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä		-	204
+ Likvidit varat, Venäjä		-	247
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää		**-**	**1 127**
IS Liikevoitto		1 662	1 967
+ IS Poistot		359	415
Käyttökate		**2 021**	**2 381**
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-118	-356
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate		**1 903**	**2 025**
Vertailukelpoinen käyttökate, Venäjä		-	411
Vertailukelpoinen käyttökate (kuten esitetty vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)		**-**	**2 436**
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää		**0,5**	**0,6**
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (kuten esitetty vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä)		**-**	**0,4**

Katso lisätietoa vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä ▸ **liitetiedossa 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto, ja lisätietoa rahoituksesta sekä likviditeettitilanteesta ▸ **liitetiedossa 26** Korolliset velat. Katso myös ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

6 Segmenttiraportointi

OLENNAISET LAADINTAPERIAATTEET

MYYNTITUOTTOJEN MÄÄRITTÄMINEN

Fortumin liiketoiminta koostuu sähkön, kaukolämmön ja -kylmän, kaasun sekä jätteiden käsittelyn myynnistä. Liikevaihto voidaan jakaa viiteen tulonmuodostusprosessiin: sähkön myyntiin tukkumarkkinoille, sähkön myyntiin vähittäisasiakkaille, lämmönmyyntiin, kaasun myyntiin ja jätteiden käsittelyn myyntiin.

Liikevaihto kirjataan, kun (tai sitä mukaa kun) tavarat luovutetaan tai palvelut suoritetaan, ts. kun suoritevelvoite täytetään ja asiakas saa määräysvallan kyseisen suoritevelvoitteen alla olevaan tavaraan tai palveluun. Liikevaihto tuloutetaan sillä hinnalla, johon Fortum odottaa olevansa oikeutettu ja esitetään vähennettynä nettohyvityksillä, alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla kuten arvonlisäveroilla ja valmisteveroilla, mukaan lukien sähkövero. Liikevaihto sisältää fyysisesti toteutettujen sopimusten vaikutukset, joihin IFRS 9 -standardin mukainen oman käytön poikkeus ei sovellu. Katso ▸ **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto. Eri tulonmuodostusprosesseja koskevat laadintaperiaatteet on esitetty alla.

SÄHKÖN MYYNTI TUKKUMARKKINOILLE JA TEOLLISUUSASIAKKAILLE

Fyysisen sähkön myynti tukkumarkkinoille tehdään spot-hinnalla eikä se siten sisällä muuttuvia elementtejä. Sähkön myynti tuloutetaan toimitushetkellä. Fortum myy sähköä myös teollisuusasiakkaille ja kunnille kahdenvälisillä sopimuksilla. Nämä sopimukset voivat sisältää kiinteähintaisia komponentteja, jotka tuloutetaan asiakkaan todellisen kulutuksen mukaisesti, kun suoritevelvoitteen luonteena on toimittaa sähköä sähköntoimitusvalmiuden sijaan. Fortumin toimiessa agenttina sähkönmyynnissä tarjoamalla pääsyn Nord Pool -kaupankäyntijärjestelmään, esitetään Fortumin ja asiakkaan väliset kaupat nettoperusteisesti ja ainoastaan palvelumaksu kirjataan liikevaihtoon.

Myyntituloja kertyy myös vihreiden sertifikaattien myynnistä. Ne koostuvat pääosin alkuperätakuista, jotka saadaan vastikkeetta ja perustuen uusiutuvaan energian tuotantoon. Toimittamattomat sertifikaatit esitetään varastossa. Kun ne toimitetaan asiakkaalle, ne esitetään myynnissä.

SÄHKÖN MYYNTI VÄHITTÄISASIAKKAILLE

Fortumin sähkön myyntisopimus kuluttaja- ja yritysasiakkaiden kanssa kattaa sähkön myynnin, kun taas sähkönsiirto tapahtuu paikallisen verkkoyhtiön toimesta. Fortumilla on yksi suoritevelvoite, eli valmius toimittaa sähköä asiakkaalle. Myyntihinta sisältää usein sekä kiinteän että muuttuvan osan, joka muodostuu toimitetun sähkömäärän perusteella. Koska Fortumin lupaus on valmius toimittaa sähköä asiakkaalle, kiinteä ja muuttuva maksu kohdistetaan ja tuloutetaan asiakkaalta veloitettavissa olevien maksujen perusteella. Jos etäluettavaa mittaria ei ole käytössä, viimeisimmän mittarinluennan ja kuun lopun välinen kulutus arvioidaan.

LÄMMÖNMYYNTI

Monilla alueilla kaukolämpösopimus kattaa sekä lämmön jakelun että myynnin. Vaikka lämpö joillakin alueilla ostetaankin kolmannelta osapuolelta, Fortum vastaa lämmön toimittamisesta kokonaisuudessaan ja toimii siten päämiehenä myös lämmön myynnin osalta. Fortumilla on yksi suoritevelvoite, eli valmius toimittaa lämpöä asiakkaalle. Lämmön hinta sisältää usein sekä kiinteän että muuttuvan maksun, joka määrittyy toimitetun lämpövolyymin perusteella. Koska Fortumin lupaus on valmius toimittaa lämpöä asiakkaalle, kiinteä ja muuttuva maksu kohdistetaan ja tuloutetaan asiakkaalta veloitettavissa olevien maksujen perusteella. Puolassa on lisäksi alueita, joissa Fortum vastaa ainoastaan lämmöntuotannosta ja lämmön jakelu on puolestaan jonkin kolmannen osapuolen vastuulla. Näissä tapauksissa Fortumin suoritevelvoite on lämmön tuotanto ja liikevaihto tuloutetaan asiakkaalta laskutettavissa olevien myyntivolyymien perusteella.

KAASUNMYYNTI

Liikevaihto muodostuu kaasunmyynnistä kauppamarkkinoilla sekä myynnistä kuluttaja-asiakkaille. Liikevaihto sisältää fyysiseen toimitukseen liittyviä suojauksia, jotka tuloutetaan luovutuksen yhteydessä, kun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Sopimukset sisältävät yleensä yhden suoritevelvoitteen, jolle koko kauppahinta kirjataan.

Fyysisesti toteutettujen liiketoimien, joihin sovelletaan IFRS 15 -standardia, liikevaihto tuloutetaan sopimushintojen perusteella. Sopimushinnat heijastavat liiketoimien taloudellista luonnetta ja sopimukseen perustuvan vastikkeen määrää. Mikäli IFRS 15 -standardi edellyttää toisenlaista menetelmää, esimerkiksi kun muuttuviin vastikkeisiin voidaan soveltaa rajoituksia, sopimushintoja tarkistetaan vastaavasti.

Kaasusopimukset sisältävät myös kiinteitä komponentteja, jotka tuloutetaan asiakkaan todellisen kulutuksen perusteella, kun suoritevelvoitteen luonteena on toimittaa kaasua kaasuntoimitusvalmiuden sijaan.

JÄTTEIDEN KÄSITTELYN MYYNTI

Jätteiden käsittelymyynnin merkittävin osa muodostuu jätteen vastaanottomaksuista. Maksu määrittyy yleensä vastaanotetun jätemäärän perusteella, eikä hintaan sisälly muuttuvia elementtejä. Fortumin velvollisuus on käsitellä jäte ja tämä suoritevelvoite täyttyy, kun jäte on käsitelty. Jätteiden kuljetus muodostaa toisen suoritevelvoitteen, jonka hinta määritetään erikseen asiakassopimuksessa ja se vastaa sitä hintaa, joka palveluista erikseen veloitettaisiin. Kuljetuspalveluiden myynti tuloutetaan, kun jäte on kuljetettu.

Jätteiden käsittelyn myynti sisältää lisäksi erilaisia kaatopaikka- ja maanrakennusprojekteja, jotka toteutetaan useimmiten asiakkaan omistamalla maa-alueella. Asiakkaalta veloitettava hinta laskutetaan asiakkaan kanssa sovitun maksuaikataulun mukaan. Asiakas saa ja kuluttaa rakennusprojektista saatavan hyödyn samanaikaisesti, kun rakennusprojekti etenee ja projektit tuloutetaan siten ajan kuluessa. Rakennusprojektin täyttämisaste voidaan mitata parhaiten syntyneiden kulujen tai rakennetun maa-alueen perusteella.

NETOTUS JA SEGMENTTIEN VÄLISET TAPAHTUMAT

Generation-segmentti myy tuotettua sähköä Nord Pool -sähköpörssiin ja Consumer Solutions -segmentti ostaa kaiken sähkönsä Nord Pool -sähköpörssistä. Näiden segmenttien myyntien eliminoinnit sisältävät ostot ja myynnit Nord Poolissa, jotka netotetaan konsernitasolla tuntiperusteisiin myynteihin ja ostoihin perustuen. Ne esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettynä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Konsernin sisäiset toimitukset vaikuttavat eri liiketoimintasegmenttien välisiin myynteihin, kuluihin ja tuloksiin, jotka eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Sisäiset tapahtumat ovat markkinaperusteisia.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

6.1 Liiketoimintarakenne

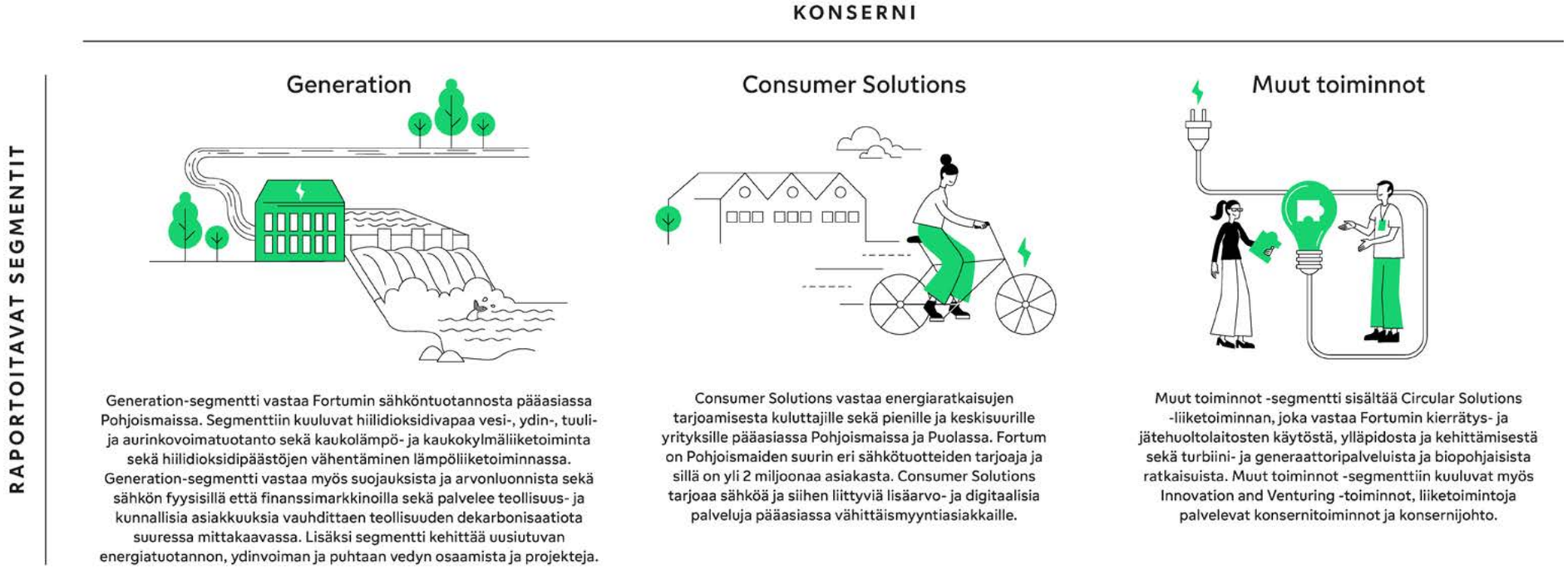
Fortum esittää segmenttitiedot tavalla, joka on yhtenevä Fortumin hallitukselle ja toimitusjohtajan vetämälle johtoryhmälle tapahtuvan sisäisen raportoinnin kanssa. Fortumin segmentit muodostuvat liiketoiminta-alueittain määritellyistä segmenteistä.

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2023 uudistavansa liiketoimintarakenteensa. Vuodesta 2023 lähtien uudet liiketoimintayksiköt ovat: Hydro Generation, Nuclear Generation, Renewables and Decarbonisation, Corporate Customers and Markets, Consumer Solutions ja Circular Solutions. Liiketoimintayksiköt on luokiteltu IFRS:n mukaisesti seuraaviin raportoitaviin segmentteihin:

- Generation -segmentissä ovat Hydro Generation-, Nuclear Generation-, Corporate Customers and Markets- sekä Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoimintayksikön.
- Muut toiminnot -segmentissä ovat Circular Solutions -liiketoimintayksikkö, Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoiminnot ja konsernijohto.

Kuvaus konsernin raportoitavista segmenteistä:

Kuvaus konsernin raportoitavista segmenteistä

Vuoden 2022 segmenttikohtaiset vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 17.4.2023.

Russia-segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuoden 2023 toisella neljänneksellä. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin ja erillinen pörssitiedote oikaistuista vertailutiedoista julkaistiin 11.5.2023. Lisätietoa ▸ **liitetiedossa 1** Olennaiset laadintaperiaatteet, ▸ **liitetiedossa 3.3** Lopetetut toiminnot.

6.2 Segmenttitietojen määritelmä

Fortumin segmenttitiedoissa esitetään taloudelliset tunnusluvut, joita käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa, ennustamisessa, johdon tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa konsernin suoritusjohtamisprosessissa. Lisätietoja ▸ **liitetiedossa 1.4** Tuloksellisuuden esittäminen.

Segmenttiraportoinnissa on käytetty samoja laadintaperiaatteita kuin Fortum-konsernissa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

6.3 Segmenttitiedot

Konsernin tuloslaskelma

		Generation [1]		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
milj. euroa	**Liite**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Sähkönmyynti [1]		3 889	3 802	3 219	4 026	9	24	7 117	7 852
Lämmönmyynti		481	499	-	-	31	28	512	527
Kaasunmyynti		-	-	422	392	-	-	422	392
Jätteiden käsittelyn myynti		7	19	-	-	226	219	234	238
Muut myynnit		43	144	125	161	281	318	450	623
Liikevaihto		**4 420**	**4 465**	**3 766**	**4 578**	**548**	**589**	**8 734**	**9 632**
Eliminoinnit		-394	585	-20	-30	-99	-101	-514	454
Nord Pool -netotus [2]								-1 510	-2 312
IS **Ulkoinen liikevaihto**		**4 026**	**5 049**	**3 745**	**4 549**	**449**	**488**	**6 711**	**7 774**
Vertailukelpoinen käyttökate		1 874	1 876	108	173	-80	-23	1 903	2 025
IS Poistot		-195	-247	-70	-75	-93	-92	-359	-415
IS **Vertailukelpoinen liikevoitto**		**1 679**	**1 629**	**38**	**97**	**-173**	**-116**	**1 544**	**1 611**
Arvonalentumiset ja peruutukset		-	-	-	-	-	0	-	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät		2	648	1	0	1	137	4	785
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		366	-130	-254	-246	-	-	111	-376
Muut		12	-19	-	-	-9	-33	3	-52
IS **Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät**	6, 7	**380**	**499**	**-253**	**-246**	**-8**	**103**	**118**	**356**
IS **Liikevoitto**		**2 058**	**2 128**	**-215**	**-149**	**-181**	**-13**	**1 662**	**1 967**
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		7	-34	-	-	0	-7	7	-40
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta	18	59	-178	-	-	0	-7	59	-185

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta. Fortumin sähkönmyynti sisältää hyödykejohdannaisten realisoituneen tuloksen sopimuksista, joilla ei ollut IFRS 9:n mukaista suojauslaskentaa, mutta ovat operatiivisesti luokiteltu suojaukseksi.
2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettynä hetkenä nettomyyjä vai -ostaja.

Bruttoinvestoinnit / -divestoinnit

		Generation		Consumer Solutions		Muut toiminnot		Jatkuvat toiminnot yhteensä	
milj. euroa	**Liite**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	3	5	2	22	0	26	26	53	29
Investoinnit käyttöomaisuuteen	16, 17	450	314	81	71	81	85	611	467
Osakkeiden bruttodivestoinnit	3	0	1 212	0	0	4	152	4	1 365

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Segmenttien varat ja velat

milj. euroa	Liite	Generation 2023	Generation 2022	Consumer Solutions 2023	Consumer Solutions 2022	Muut toiminnot 2023	Muut toiminnot 2022	Russia 2022	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Korottomat varat		6 864	6 599	1 311	1 801	1 094	1 073	1 614	9 269	11 087
BS Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	18	1 000	987	-	-	59	51	211	1 059	1 249
Eliminoinnit									-105	-332
Segmenttien varat yhteensä		**7 864**	**7 585**	**1 311**	**1 801**	**1 153**	**1 124**	**1 825**	**10 223**	**12 004**
Korolliset saamiset	21								1 033	1 284
BS Laskennalliset verosaamiset	27								958	933
Muut varat									2 342	5 502
BS Likvidit varat	24								4 183	3 919
BS Varat yhteensä									**18 739**	**23 642**
Segmenttien velat		**601**	**988**	**472**	**436**	**313**	**350**	**134**	**1 387**	**1 908**
Eliminoinnit									-105	-332
Segmenttien velat yhteensä									**1 282**	**1 576**
BS Laskennalliset verovelat	27								428	152
Muu vieras pääoma									2 621	6 392
Sijoitettuun pääomaan sisältyvä vieras pääoma									**4 331**	**8 120**
Korollinen vieras pääoma	26								5 909	7 785
BS Oma pääoma									8 499	7 737
BS Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä									**18 739**	**23 642**

Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen vertailukelpoisen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sekä vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto

milj. euroa	Liite	Generation 2023	Generation 2022	Consumer Solutions 2023	Consumer Solutions 2022
Vertailukelpoinen liikevoitto		1 679	1 629	38	97
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	718	7	-34	-	-
Vertailukelpoinen liikevoitto sisältäen vertailukelpoisen osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		**1 686**	**1 595**	**38**	**97**
Segmenttien varat tilikauden lopussa		7 864	7 585	1 311	1 801
Segmenttien velat tilikauden lopussa		601	988	472	436
Vertailukelpoinen sidottu pääoma		**7 263**	**6 597**	**838**	**1 365**
Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin [1]		**6 959**	**6 873**	**847**	**1 068**
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %		**24,2**	**23,2**	**4,5**	**9,1**

1) Keskimääräinen sidottu pääoma on laskettu käyttäen vuoden alun ja jokaisen vuosineljänneksen lopun arvoja.

Henkilöstö

	Generation 2023	Generation 2022	Consumer Solutions 2023	Consumer Solutions 2022	Muut toiminnot 2023	Muut toiminnot 2022	Jatkuvat toiminnot yhteensä 2023	Jatkuvat toiminnot yhteensä 2022	Lopetetut toiminnot 2023	Lopetetut toiminnot 2022	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	1 758	1 660	1 281	1 179	2 186	2 149	5 225	4 988	-	2 724	5 225	7 712
Henkilöstö keskimäärin	1 735	1 838	1 232	1 177	2 237	2 106	5 205	5 120	838	11 429	6 042	16 549

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

6.4 Konserninlaajuiset tiedot

Konsernin toimintasegmentit toimivat pääasiassa Pohjoismaissa ja Puolassa. Konsernin kotivaltio on Suomi.

Alla on esitetty myyntituotot kohdemaittain asiakkaiden sijainnin mukaan. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, varat ja henkilöstö on ilmoitettu niiden sijainnin mukaan. Osuuksia osakkuus- ja yhteisyrityksiin ei ole jaettu maittain, koska kyseessä olevilla yhtiöillä voi olla liiketoimintaa usealla maantieteellisellä alueella.

Koska konsernin asiakkaiden lukumäärä on suuri ja liiketoiminta-alueet erilaiset, konsernilla ei ole sellaisia yksittäisiä asiakkaita, joiden merkitys olisi olennainen Fortumin koko liiketoiminnan kannalta.

Liikevaihto asiakkaiden maantieteellisen sijainnin mukaan

milj. euroa	2023	2022
Pohjoismaat	4 957	6 426
Puola	1 437	1 101
Muut	316	247
IS **Yhteensä**	**6 711**	**7 774**

Pohjoismaista sähköntuotantoa ei ole jaettu esitettäväksi kohdemaittain, sillä pohjoismainen sähköntuotanto myydään pääsääntöisesti Nord Pool -sähköpörssiin.

Investoinnit käyttöomaisuuteen maittain

milj. euroa	2023	2022
Suomi	371	258
Ruotsi	137	116
Norja	19	38
Puola	67	44
Muut	17	12
Yhteensä	**611**	**467**

Pitkäaikaiset varat maittain

milj. euroa	2023	2022
Suomi	3 280	3 074
Ruotsi	3 918	3 815
Norja	370	407
Puola	591	518
Venäjä	-	1 211
Muut ja eliminoinnit	154	146
Yhteensä	**8 314**	**9 173**

Pitkäaikaiset varat sisältää aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, käyttöoikeusomaisuuserät ja osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

Henkilöstön lukumäärä maittain 31.12.

	2023	2022
Suomi	2 682	2 529
Ruotsi	1 038	914
Norja	350	395
Puola	717	635
Venäjä	-	2 724
Muut	438	515
Yhteensä	**5 225**	**7 712**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto

7.1 Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon

Fortum käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja (APM) taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, segmenttien ja konsernin tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia. Liiketoimintojen tulosta ei voi vertailla eri raportointikausien välillä huomioimatta vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja siksi nämä erät eivät sisälly vertailukelpoiseen liikevoittoon eivätkä vertailukelpoiseen käyttökatteeseen (EBITDA). Tunnuslukujen määritelmät on esitetty ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** -osiossa.

Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon, 2023

milj. euroa	Oikaisematon	Arvonalentumiset ja peruutukset	Myyntivoitot ja samankaltaiset erät	Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	Muut	Raportoitu
Liikevaihto	6 716	-	-	-5	-	6 711
Muut tuotot	397	-	-4	-361	0	32
Materiaalit ja palvelut	-3 606	-	-	-190	-12	-3 808
Henkilöstökulut	-436	-	-	-	-	-436
Poistot	-359	-	-	-	-	-359
Muut kulut	-1 049	-	0	444	9	-595
IS **Vertailukelpoinen liikevoitto**		**-**	**-4**	**-111**	**-3**	**1 544**
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-	4	111	3	118
IS **Liikevoitto**	**1 662**					**1 662**

Liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen liikevoittoon, 2022

milj. euroa	Oikaisematon	Arvonalentumiset ja peruutukset	Myyntivoitot ja samankaltaiset erät	Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	Muut	Raportoitu
Liikevaihto	7 797	-	-	-23	-	7 774
Muut tuotot	707	-	-785	153	-1	74
Materiaalit ja palvelut	-5 079	-	-	206	20	-4 853
Henkilöstökulut	-432	-	-	-	-	-432
Poistot	-415	0	-	-	-	-415
Muut kulut	-612	-	-	40	33	-538
IS **Vertailukelpoinen liikevoitto**		**0**	**-785**	**376**	**52**	**1 611**
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		0	785	-376	-52	356
IS **Liikevoitto**	**1 967**					**1 967**

Arvonalentumiset ja peruutukset

Arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset oikaistaan poistoista ja esitetään vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Vuoden 2022 vertailutiedot muutettiin johtuen Russia-segmentin huhtikuussa 2023 tehdystä uudelleenluokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi. Katso myös ▸ **liitetieto 19** Arvonalentumistestaus.

Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät

Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisältää myyntivoittoja ja hankintoihin liittyviä transaktiokuluja, jotka oikaistaan vastaavasti muista tuotoista ja kuluista vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin.

Vuoden 2022 myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät sisältävät 638 miljoonan euron myyntivoiton 50 prosentin omistusosuuden myynnistä norjalaisesta kaukolämpöyhtiöstä Fortum Oslo Varme AS:sta, 77 miljoonan euron myyntivoiton 30 prosentin omistusosuuden myynnistä julkisten latauspisteiden operaattori Recharge AS:sta ja 61 miljoonan euron myyntivoiton sähköautojen latauspalvelu Plugsurfingin myynnistä (katso ▸ **liitetieto 3.2** Yritysmyynnit).

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset

Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisinstrumenttien realisoitumattomat muutokset, jotka eivät täytä suojauslaskennan edellytyksiä, ja johdannaisiksi käsiteltävät fyysiset sopimukset kirjataan vertailukelpoisuuteen vaikuttaviin eriin. Katso ▸ **liitetieto 14** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain.

Johdannaisina käsiteltyjen fyysisten sopimusten selvittämisen vaikutukset oikaistaan myyntiin sekä materiaaleihin ja palveluihin, jotta erät kuvaisivat näiden sopimusten osalta niiden sopimusperusteista myynti- tai hankintahintaa, eikä vastaavaa markkinahintaa toimitushetkellä.

Oikaisuja tarvitaan taloudellisen tuloksen ymmärtämisen parantamiseksi, kun verrataan eri tilikausien tuloksia.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

7.2 Vertailukelpoisen liikevoiton täsmäytys vertailukelpoiseen kauden voittoon

milj. euroa	Liite	2023	2022
IS **Liikevoitto**		**1 662**	**1 967**
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	6, 7.1	-118	-356
IS **Vertailukelpoinen liikevoitto**		**1 544**	**1 611**
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		59	-185
Oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	18	-52	145
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta		7	-40
IS Rahoituskulut - netto		-138	-218
Rahoituskuluihin - netto liittyvät oikaisut	11	2	48
Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto		-137	-170
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja		**1 415**	**1 400**
IS Tuloverot		-69	520
Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-201	-836
Vertailukelpoiset tuloverot		-269	-316
IS Määräysvallattomat omistajat		-1	-4
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		5	-5
Vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat		4	-9
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto		**1 150**	**1 076**
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto	3.4	34	-2 064
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä		**1 184**	**-988**
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	13	**1,28**	**1,21**
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa	3.4	**0,04**	**-2,32**
Vertailukelpoinen tulos/osake, Fortum yhteensä, euroa	13	**1,32**	**-1,11**

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

Osuutta osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta oikaistaan merkittävillä erillä, jotka vastaavat vertailukelpoiseen kauden voittoon sisältyviä oikaisuja.

Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto

Rahoituskuluja – netto oikaistaan esimerkiksi muut rahoituserät – nettoon kirjatuilla ydinjätehuoltoon liittyvillä erillä, rahoituserien käypien arvojen muutoksilla, sekä rahoituserien arvonalentumisilla ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutuksilla.

Vertailukelpoiset tuloverot

Tuloveroja oikaistaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, rahoituskuluihin – netto liittyvien oikaisujen, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutuksilla. Tuloveroihin liittyvät oikaisut vuonna 2023 sisälsi 225 miljoonan euron kertaluontoisia verovaikutuksia, jotka kirjattiin pääasiassa Irlannissa ja Alankomaissa Venäjän toimintojen omistusten alaskirjausten vuoksi. Vuoden 2022 tulovero-oikaisu sisälsi Irlannissa kirjatun 746 miljoonan euron kertaluontoisen verovaikutuksen, joka oli pääosin seurausta Uniperin myynnistä.
Katso ▸ **liitetieto 27** Laskennalliset verot taseessa.

Katso myös ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset.**

8 Muut kulut

milj. euroa	2023	2022
Käyttö- ja kunnossapitokulut	111	110
Tietotekniikka- ja tietoliikennekulut	104	108
Muut	381	321
IS **Yhteensä**	**595**	**538**

Suurimmat Muut kulut -ryhmään kirjatut erät olivat voima- ja lämpölaitosten ulkoisia käyttö- ja kunnossapitokuluja. Muut-erä sisältää kiinteistöihin liittyviä kuluja ja muita operatiivisia kuluja.

Tilintarkastajan palkkiot

milj. euroa	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	2,3	2,7
Palkkiot muista tilintarkastukseen liittyvistä toimeksiannoista	0,4	0,3
Palkkiot veropalveluista	0,1	-
Muut palkkiot	0,1	-
Yhteensä	**2,8**	**3,0**

Deloitte Oy on nimitetty tilintarkastajaksi tilikaudella 2024 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka.

Tilintarkastuspalkkiot sisältävät palkkiot konsernitilinpäätöksen tarkastamisesta, osavuosikatsausten läpikäynneistä sekä emoyhtiön ja sen tytäryritysten tarkastamisesta. Tilintarkastukseen liittyvät toimeksiannot sisältävät kestävän kehityksen raportoinnin varmennuksen sekä muita varmennuspalveluita ja vastaavia tilintarkastukseen liittyviä palveluita. Muut palkkiot -ryhmä sisältää neuvonantopalkkioita.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

9 Materiaalit ja palvelut

milj. euroa	2023	2022
Ostot	3 083	4 251
Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	603	422
Muut	122	180
IS **Yhteensä**	**3 808**	**4 853**

Ostot koostuvat pääosin sähkön hankinnasta vähittäismyyntiä ja lämmön tuotantoa varten sekä polttoaineista, joita käytetään sähkön ja lämmön tuotannossa. Sähkön osto Nordpool-sähköpörssistä netotetaan konsernitasolla tuntipohjaisesti ja tuntikohtainen netto esitetään joko myynneissä tai ostoissa sen perusteella, onko Fortum nettomyyjä vai -ostaja kyseisellä tunnilla. Katso ▸ **liitetieto 6** Segmenttiraportointi.

Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä sisältävät ydin- ja vesivoimalla tuotetun sähkön hankinnan omakustannushintaan (sisältäen korkokulut ja tuotantoverot) sekä höyryn hankinnan. Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä ostetun ydinvoiman ja vesivoiman tuotantoverot esitetään rivillä Ostot osakkuus- ja yhteisyrityksiltä. Katso ▸ **liitetieto 37** Lähipiiritapahtumat.

10 Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot

milj. euroa	2023	2022
Palkat ja palkkiot	324	334
Eläkkeet		
Maksupohjaiset järjestelyt	47	14
Etuuspohjaiset järjestelyt	3	10
Sosiaalikulut	37	50
Osakeperusteiset kannustimet	6	7
Muut henkilöstökulut	19	17
IS **Yhteensä**	**436**	**432**

Fortumin työntekijöille tarjoamat kokonaispalkkiot muodostuvat palkoista, luontoiseduista, lyhyen aikavälin kannustimista, henkilöstörahastolle maksetusta voittopalkkiosta Suomessa sekä pitkän aikavälin kannustimista.

Tarkempia tietoja Fortumin eläkevastuista ▸ **liitetiedossa 30** Eläkevelvoitteet.

10.1 Lyhyen aikavälin kannustimet

Lyhyen aikavälin kannustinjärjestelmän tarkoituksena on tukea yhtiön taloudellisten ja muiden keskeisten vuositason tavoitteiden toteuttamista. Pääperiaatteena on, että kaikki työntekijät ovat mukana kannustinjärjestelmässä tai vaihtoehtoisesti liiketoimintokohtaisen palkkiojärjestelmän piirissä.

Hallitus määrittää vuosittain johtoryhmän tulostavoitteiden tason ja määräytymisperusteet. Mittarit voivat vaihdella vuosittain liiketoiminnan ensisijaisten tavoitteiden perusteella. Tulospalkkiotavoite on 20 % ja enimmäistaso 40 % vuosipalkasta. Yhtiön hallitus arvioi säännöllisesti toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten suoriutumista.

Muun henkilöstön palkitseminen muodostuu konsernin, yksikön ja henkilökohtaisten tai tiimin tavoitteiden yhdistelmästä. Tavoitteet sovitaan alkuvuodesta käytävissä kehityskeskusteluissa. Lyhyen aikavälin kannustinohjelmien palkkiot maksetaan rahana.

10.2 Pitkän aikavälin kannustimet

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmien tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamista kestävästi, yhdenmukaistaa johdon ja omistajien edut sekä auttaa sitouttamaan avainhenkilöt ja pitämään heidät yhtiön palveluksessa.

Pitkän aikavälin osakeperusteinen kannustinjärjestelmä tarjoaa osallistujilleen mahdollisuuden ansaita yhtiön osakkeita. Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmän mukaisesti hallitus päättää vuosittain uuden pitkän aikavälin kannustinohjelman aloittamisesta. Hallitus hyväksyy Fortumin johtoryhmän jäsenet, joilla on oikeus osallistua vuosittain alkavaan pitkän aikavälin kannustinohjelmaan. Fortumin hallitus on valtuuttanut toimitusjohtajan päättämään kannustinohjelman osallistujista ja mahdollisista enimmäispalkkioista muiden paitsi Fortumin johtoryhmän jäsenten osalta hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Osallistujat eivät voi samanaikaisesti olla Fortumin Henkilöstörahaston jäseniä.

Kukin kannustinohjelma alkaa kolmen kalenterivuoden ansaintajaksolla, jonka aikana osallistujat voivat ansaita osakeoikeuksia, jos hallituksen asettamat tavoitteet täyttyvät. Osakkeita ei jaeta, jos vähimmäistavoitteet eivät täyty. Muuttuvien palkkioiden yhteenlaskettu kokonaissumma ei saa ylittää

fortum
Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

120 %:a saajan vuosipalkasta kalenterivuoden aikana, vaikka suoritus olisi ollut erityisen hyvä ja hallituksen hyväksymät tavoitteet saavutettu. Kun ansaintajakso on päättynyt ja asiaan kuuluvat verot ja muut työsuhteeseen liittyvät kulut on vähennetty, osallistujat saavat nettomäärän osakkeina.

Pitkän aikavälin kannustinohjelmissa ei ole lainkaan rajoitusjaksoa. Fortumin johtoryhmän jäsenten yhteenlaskettu Fortumin osakkeiden omistus on kuitenkin oltava suurempi tai yhtä suuri kuin heidän vuosipalkkansa. Niiden johtoryhmän jäsenten, joiden yhteenlaskettu Fortumin osakkeiden omistus ei vielä ole osakkeenomistusvaatimuksen mukainen, on säilytettävä vähintään 50 % saamistaan osakkeista, kunnes vaadittu osakeomistuksen taso on saavutettu.

Rajoitettu osakeohjelma (Restricted Share -ohjelma, RS) täydentää pitkän aikavälin osakeperusteista kannustinjärjestelmää. RS-ohjelma noudattaa yleisen kannustinjärjestelmän pääehtoja sillä poikkeuksella, että allokoidut osakkeet toimitetaan kolmivuotisen RS-jakson jälkeen ilman erillisiä suorituskriteereitä edellyttäen, että henkilön työsuhde jatkuu. RS-ohjelma on suunnattu hallituksen määrittelemiin erityistarkoituksiin, kuten henkilöstön sitouttamiseen.

Fortumin hallituksella on oikeus muuttaa kannustinohjelman tavoitteet, päättää poiketa tavoitteiden mukaisesta maksusta tai keskeyttää menossa oleva kannustinohjelma.

Osakepalkkiojärjestelmän mukaiset osakeohjelmat luokitellaan osittain osakkeina ja rahana maksettaviin. Se osuus etuudesta, jonka osallistuja saa osakkeina, kirjataan osakkeina maksettavaksi. Niiden osallistujien kohdalla, jotka saavat vain rahamaksun, etuus kirjataan kokonaisuudessaan rahana maksettavana järjestelynä. Palkkio kirjataan kuluksi ansaintajakson aikana ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan sikäli, kun kyseessä on osakkeina maksettava etuus ja velkoihin, kun kyseessä on rahana maksettava osuus. Järjestelyyn liittyvistä henkilöstösivukuluista kirjataan varaus. Osakepalkkiovelka sosiaalikuluineen oli vuoden 2023 lopussa 9 miljoonaa euroa (2022: 12), sisältäen omaan pääomaan kirjatun 8 miljoonan euron erän (2022: 10).

Vuoden 2023 lopussa noin 120 avainhenkilöä on mukana ainakin yhdessä meneillään olevasta vuosittaisesta osakeohjelmasta.

Myönnetyt osakkeet

Alla olevassa taulukossa on esitetty muutokset pitkän aikavälin kannustinohjelmien osakemäärissä:

Osakkeiden lukumäärä	2023	2022
1.1.	**1 396 189**	**1 818 093**
Myönnetyt	781 214	594 400
Lunastetut	-86 287	-240 867
Toteutumattomat tai menetetyt	-632 305	-775 437
31.12.	**1 458 811**	**1 396 189**

Toteutumattomiin tai menetettyihin osakkeisiin sisältyy johtoryhmän palkkiorajoitusten vaikutus Suomen valtion kanssa tehdyn Solidium-siltarahoitusjärjestelyn ehtojen mukaisesti, sekä rajoitusten ulkopuolelle jääneet osakkeet, joista johtoryhmän jäsenet luopuivat vapaaehtoisesti.

10.3 Henkilöstön osakesäästöohjelma

Fortumin henkilöstön osakesäästöohjelman tarkoituksena on kannustaa työntekijöitä sijoittamaan yhtiön osakkeisiin ja säilyttämään omistusta yhtiössä.

Osakesäästöohjelma koostuu vuosittain alkavista säästökausista, joiden käynnistämisestä päättää yhtiön hallitus. Ohjelmaan osallistuvat työntekijät säästävät osan kuukausipalkoistaan, ja kertyneillä säästöillä heille ostetaan Fortumin osakkeita. Kannustimena Fortum tarjoaa jokaiseen alkaneeseen säästökauteen osallistuneille bruttona yhden lisäosakkeen kahta säästöillä hankittua osaketta kohti noin kolmen vuoden kuluttua säästökauden alkamisesta. Lisäosakkeiden saamisen edellytyksenä on, että osallistuja pitää osakkeet omistusjakson loppuun saakka ja että hänen työsuhteensa ei ole päättynyt ennen omistusjakson päättymistä.

Kukin ohjelma koostuu yhden vuoden säästökaudesta ja sen lisäksi kahden vuoden omistusjaksosta. Osakkeet ostetaan kvartaaleittain kertyneillä säästöillä markkinahintaan Fortumin osavuosikatsausten julkistamisen jälkeen. Ohjelma luokitellaan osakkeina maksettavaksi järjestelyksi ja lisäosakkeet kirjataan kuluksi ansaintajakson ajalle.

10.4 Fortumin henkilöstörahasto

Fortumin henkilöstörahasto, joka koskee vain Suomessa työskentelevää henkilöstöä, on toiminut vuodesta 2000 alkaen. Fortumin hallitus määrittelee vuosittain rahastoon maksettavan voittopalkkioerän määräytymisperusteet. Henkilöstörahaston jäseniä ovat sekä vakituisessa että määräaikaisessa työsuhteessa olevat konsernin työntekijät.

Konsernin rahastoon maksamat voittopalkkioerät jaetaan rahaston jäsenille tasasuuruisina. Kunkin työntekijän rahasto-osuudet on jaettu sidottuun osaan ja nostettavissa olevaan osaan. Sidotusta osasta voi vuosittain siirtää nostettavaksi enintään 15 % pääomasta vastaavan määrän.

Rahaston edellinen tilivuosi päättyi 30.4.2023, ja rahastossa oli tällöin 2 611 jäsentä (2022: 2 553). Vuonna 2023 Fortum ei maksanut vuoden 2022 tuloksen perusteella henkilöstörahastoon (2022: 4,3 miljoonaa euroa) vuotuista voittopalkkioerää. Rahaston jäsenten rahasto-osuuksien yhteenlaskettu määrä oli 16 miljoonaa euroa (2022: 20).

10.5 Toimitusjohtajan ja muun johtoryhmän palkitseminen

Vuoden 2023 lopussa konsernin johtoryhmään kuului yksitoista jäsentä, mukaan lukien toimitusjohtaja. Seuraava taulukko esittää toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän palkkiot kunkin toimikauden ajalta. Alla esitetyt palkkiot ovat suoriteperusteisia.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa Solidium-siltarahoitusjärjestelystä, jonka ehtojen mukaisesti johtoryhmän jäsenille ei makseta lyhyen- ja pitkän aikavälin kannustimia, jotka kertyvät vuosina 2022 ja 2023. He eivät myöskään voi osallistua vuoden 2023 henkilöstön osakesäästöohjelmaan. Johtoryhmä on lisäksi ilmoittanut luopuvansa vapaaehtoisesti osakepalkkioista, jotka eivät ole siltarahoitusjärjestelyn rajoitusten piirissä ja joiden toimitusaika olisi keväällä 2024. Kustannukset näihin ohjelmiin liittyen kuitenkin jaksotetaan ansaintajakson ajalle.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Johdon palkitseminen

Tuhatta euroa	2023 Markus Rauramo, toimitusjohtaja	2023 Muut johtoryhmän jäsenet	2022 Markus Rauramo, toimitusjohtaja [2]	2022 Muut johtoryhmän jäsenet [2]
Palkat ja luontoisedut	1 613	3 369	1 549	3 447
Lyhyen aikavälin kannustimet [1]	-	-	-	100
Pitkän aikavälin kannustimet	798	1 134	816	756
Eläke-etuudet (lakisääteiset)	280	619	271	591
Eläke-etuudet (vapaaehtoiset)	315	830	315	717
Sosiaalikulut	58	194	53	221
Yhteensä	**3 064**	**6 146**	**3 004**	**5 831**

1) Sisältää vuonna 2022 projektipalkkiot tietyille johtoryhmän jäsenille, jotka maksettiin elokuussa.
2) Vuonna 2022 taulukossa esitettyjen palkkioiden lisäksi palkkiot Uniperin hallintoneuvoston jäsenyydestä toimitusjohtaja Markus Rauramolle olivat 157 tuhatta euroa ja muille johtoryhmän jäsenille 157 tuhatta euroa.

Vuosimaksu toimitusjohtaja Markus Rauramon lisäeläkejärjestelystä on 20 % kiinteästä vuosipalkasta. Kiinteä vuosipalkka koostuu peruspalkasta ja luontoiseduista. Toimitusjohtajan eläkeikä perustuu Työntekijän eläkelakiin. Mikäli toimitusjohtaja irtisanotaan ennen eläkeikää, on hän oikeutettu siihen mennessä eläkejärjestelyyn maksettuihin varoihin.

Muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on tyypillisesti paikallisen lainsäädännön mukainen. Lisäksi kolmen jäsenen eläkeikä on 63 vuotta. Konsernipolitiikan mukaan kaikki uudet lisäeläkejärjestelyt ovat maksuperusteisia. Johtoryhmän jäsenten eläkejärjestelyt ovat pääsääntöisesti maksuperusteisia, lukuun ottamatta kahta jäsentä, jotka ovat Fortumin eläkesäätiössä (etuuspohjainen järjestely). Johtoryhmän jäsenille vuosimaksu on 20 % vuosipalkasta. Vuoden 2023 lopussa taseeseen oli kirjattu 270 tuhannen euron velka (2022: 0) etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen osalta.

Mikäli Fortum irtisanoo toimitusjohtajan, tämä on oikeutettu irtisanomisajan palkkaan (6 kuukautta) sekä irtisanomiskorvaukseen, joka vastaa 6 kuukauden palkkaa. Muilla johtoryhmän jäsenillä irtisanomisaika on 6 kuukautta riippumatta siitä, kumpi osapuoli irtisanoo sopimuksen. Fortumin irtisanoessa sopimuksen, jäsenet ovat pääsääntöisesti oikeutettuja irtisanomisajan palkkaan ja irtisanomiskorvaukseen, joka vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Johdolle toimitetut osakkeet (kpl)

Seuraavassa taulukossa esitetään osakepalkkiojärjestelmien myötä toimitusjohtajalle ja muille Fortumin johtoryhmän jäsenille toimitetut osakkeet. Johtoryhmän jäsenten, joiden yhteenlaskettu Fortumin osakkeiden omistus ei vielä ole osakkeenomistusvaatimuksen mukainen, on kuitenkin säilytettävä vähintään 50 % saamistaan osakkeista, kunnes vaadittu osakeomistuksen taso on saavutettu.

		2023 [1] [2]	2022
Johtoryhmän jäsenet 31.12.2023			
Markus Rauramo, toimitusjohtaja		-	12 661
Nebahat Albayrak		2 677	-
Eveliina Dahl		-	1 127
Bernhard Günther		-	-
Mikael Lemström	Johtoryhmän jäsen 31.3.2023 alkaen	-	N/A
Petra Lundström,	Johtoryhmän jäsen 31.3.2023 alkaen	-	N/A
Simon-Erik Ollus		-	1 847
Mikael Rönnblad		-	4 112
Nora Steiner-Forsberg		-	716
Peter Strannegård	Johtoryhmän jäsen 31.3.2023 alkaen		N/A
Tiina Tuomela	Johtoryhmän jäsen 1.4.2023 alkaen	-	N/A
Entiset johtoryhmän jäsenet			
Alexander Chuvaev	Johtoryhmän jäsen 1.9.2022 saakka	N/A	16 034
Per Langer	Johtoryhmän jäsen 30.3.2023 saakka	-	3 102
Yhteensä		**2 677**	**39 599**

1) Osakkeet (netto) toimitettiin rajoitetun osakeohjelman (RSP) 2020-2022 sekä johtajasopimuksen perusteella.
2) Yllä esitetyn lisäksi johtoryhmän jäsenille toimitettiin henkilöstön osakesäästöohjelman 2020 perusteella 628 lisäosaketta.

10.6 Johdon omistamat osakkeet

Fortum Oyj:n hallituksen jäsenet omistivat 31.12.2023 yhteensä 30 334 (2022: 15 370) osaketta, eli 0,00 % (2022: 0,00 %) yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Hallituksen jäsenten omistamat osakkeet (kpl)

	2023	2022
Hallituksen jäsenet 31.12.2023		
Mikael Silvennoinen, puheenjohtaja	9 497	N/A
Essimari Kairisto, varapuheenjohtaja	2 872	985
Ralf Christian	2 270	985
Luisa Delgado	2 270	985
Jonas Gustavsson	1 285	N/A
Marita Niemelä	1 285	N/A
Teppo Paavola	7 000	985
Maija Strandberg	1 285	N/A
Johan Söderström	1 285	N/A
Vesa-Pekka Takala	1 285	N/A
Entiset hallituksen jäsenet		
Anja McAlister	N/A	1 446
Veli-Matti Reinikkala	N/A	7 029
Philipp Rösler	N/A	985
Annette Stube	N/A	985
Kimmo Viertola	N/A	985
Yhteensä	**30 334**	**15 370**

Toimitusjohtaja ja muut Fortumin johtoryhmän jäsenet omistivat yhteensä 223 463 (2022: 197 210) osaketta, eli noin 0,02 % (2022: 0,02 %) yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin johtoryhmän omistamat osakkeet (kpl)

	2023	2022
Johtoryhmän jäsenet 31.12.2023		
Markus Rauramo	115 162	112 739
Nebahat Albayrak	3 438	555
Eveliina Dahl	2 859	2 554
Bernhard Günther	767	555
Mikael Lemström	15 021	N/A
Petra Lundström	13 617	N/A
Simon-Erik Ollus	6 838	6 462
Mikael Rönnblad	20 685	20 619
Nora Steiner-Forsberg	1 615	1 461
Peter Strannegård	3 292	N/A
Tiina Tuomela	40 169	N/A
Entiset johtoryhmän jäsenet		
Per Langer	N/A	52 265
Yhteensä	**223 463**	**197 210**

10.7 Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallitukseen kuuluu viidestä kymmeneen jäsentä. Yhtiökokous valitsee jäsenet yhden vuoden mittaiseksi toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavaan ensimmäiseen varsinaiseen yhtiökokoukseen. Vuoden 2023 lopussa hallitukseen kuului kymmenen jäsentä.

Varsinainen yhtiökokous vahvistaa hallituksen jäsenten vuosipalkkiot. Hallituksen jäsenille ei tarjota pitkän aikavälin kannustinohjelmia eikä mahdollisuutta osallistua muihin kannustinohjelmiin. Fortumilla ei myöskään ole heitä koskevaa eläkejärjestelmää. Vuonna 2023 lakisääteiset sivukulut olivat 39 tuhatta euroa (2022: 0).

Hallituksen palkkiot

Tuhatta euroa	2023	2022
Vuosipalkkio hallitustyöstä		
Puheenjohtaja	88,8	88,8
Varapuheenjohtaja	63,3	63,3
Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja [1)]	63,3	63,3
Jäsenet	43,1	43,1
Kiinteä palkkio valiokuntatyöstä		
Tarkastus- ja riskivaliokunnan jäsen	3,0	3,0
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja	5,0	5,0
Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan jäsen	2,0	2,0
Hallituksen päätöksen perusteella perustetun mahdollisen muun valiokunnan puheenjohtaja	5,0	5,0
Hallituksen päätöksen perusteella perustetun mahdollisen muun valiokunnan jäsen	2,0	2,0

1) Jos ei ole samanaikaisesti hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja.

Kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan kiinteä vuosipalkkio ja osallistumisperusteinen kokouspalkkio. Hallitustyöskentelystä maksettava vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että noin 40 %:lla vuosipalkkion määrästä hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun yhtiön osakkeita ja loppuosa maksetaan rahana. Yhtiö vastaa osakkeiden hankinnasta aiheutuvista kuluista ja varainsiirtoverosta.

Kokouspalkkio, 800 euroa, maksetaan niin hallituksen kuin valiokuntienkin kokouksista. Kokouspalkkio on 800 euroa kultakin kokoukselta tai 1600 euroa jäsenen matkustaessa kokoukseen asuinmaansa ulkopuolelle. Jäsenen osallistuessa kokoukseen etäyhteyden välityksellä tai päätöksistä, jotka vahvistetaan erillistä kokousta pitämättä, kokouspalkkio on 800 euroa. Palkkio valiokuntatyöstä ja kokouspalkkiot maksetaan kokonaisuudessaan rahana.

Jäsenen matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti.

Hallitus perusti vuonna 2023 pysyvän hallituksen valiokunnan käsittelemään teknologia- ja investointiasioita.

Hallituksen kokonaispalkkiot

Tuhatta euroa		2023	2022
Hallituksen jäsenet 31.12.2023			
Mikael Silvennoinen	Puheenjohtaja 13.4.2023 alkaen, Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan sekä väliaikaisen Venäjä valiokunnan puheenjohtaja	125	N/A
Essimari Kairisto	Varapuheenjohtaja 13.4.2023 alkaen. Tarkastus- ja riskivaliokunnan puheenjohtaja	107	135
Ralf Christian	Hallituksen jäsen 28.3.2022 alkaen, Teknologia- ja investointivaliokunnan puheenjohtaja	87	90
Luisa Delgado		73	102
Jonas Gustavsson	Hallituksen jäsen 13.4.2023 alkaen	69	N/A
Marita Niemelä	Hallituksen jäsen 13.4.2023 alkaen	59	N/A
Teppo Paavola		78	117
Maija Strandberg	Hallituksen jäsen 13.4.2023 alkaen	78	N/A
Johan Söderström	Hallituksen jäsen 13.4.2023 alkaen	57	N/A
Vesa-Pekka Takala	Hallituksen jäsen 13.4.2023 alkaen	67	N/A
Entiset hallituksen jäsenet			
Anja McAlister	Varapuheenjohtaja 13.4.2023 saakka	5	122
Veli-Matti Reinikkala	Puheenjohtaja 13.4.2023 saakka	10	181
Philipp Rösler	Hallituksen jäsen 13.4.2023 saakka	4	101
Annette Stube	Hallituksen jäsen 13.4.2023 saakka	11	105
Kimmo Viertola	Hallituksen jäsen 13.4.2023 saakka	6	86
Yhteensä		**836**	**1 039**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

11 Rahoituskulut – netto

milj. euroa	Liite	2023	2022
Korkokulut			
Lainat		-286	-202
Vuokrasopimusvelkojen korot ja muut korkokulut		-2	-2
Aktivoidut korkokulut	17	20	4
IS **Yhteensä**		**-269**	**-200**
Korkotuotot			
Lainasaamiset ja talletukset		153	46
Vuokrasopimussaamisten korot ja muut korkotuotot		12	30
IS **Yhteensä**		**165**	**75**
Muut rahoituserät - netto			
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	28	1	-71
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutos, arvonalentumiset ja peruutukset		-3	-3
Muiden varausten ja eläkevelvoitteiden diskonttauksen purkaminen	29, 30	0	10
Muut rahoituskulut ja -tuotot		-33	-29
IS **Yhteensä**		**-34**	**-93**
IS **Rahoituskulut - netto**		**-138**	**-218**

milj. euroa	2023	2022
IS **Rahoituskulut - netto**	**-138**	**-218**
Oikaisut rahoituskuluihin - netto		
Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen	-1	71
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutos, arvonalentumiset, peruutukset ja muut oikaisut	3	-23
Vertailukelpoiset rahoituskulut - netto	**-137**	**-170**

Katso ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Lainojen korkokulut olivat yhteensä 286 miljoonaa euroa (2022: 202) sisältäen lainojen korkoja 246 miljoonaa euroa (2022: 187) ja 40 miljoonaa euroa (2022: 15) korkokuluja lainasalkkua suojaavista johdannaisista. Lainojen korkokulut sisältävät 41 miljoonaa euroa (2022: 26) liittyen Suomen valtion siltarahoitusjärjestelyyn.

Lainasaamisten ja talletuksien korkotuotot olivat yhteensä 153 miljoonaa euroa (2022: 46) sisältäen 133 miljoonaa euroa (2022: 2) talletusten ja pankkisaamisten korkoja sekä 21 miljoonaa euroa (2022: 44) osakaslainasaamisten ja muiden lainasaamisten korkoja.

Ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen liittyvät Loviisan ydinvoimalaan. Ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen oli -63 miljoonaa euroa (2022: -39). Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Muut rahoituskulut ja -tuotot olivat yhteensä 33 miljoonaa euroa (2022: 29) sisältäen 26 miljoonaa euroa rahoitusjärjestelyihin liittyviä kuluja, joista 15 miljoonaa euroa (2022: 23) liittyvät Suomen valtion siltarahoitusjärjestelyyn.

Korko- ja valuuttajohdannaiset rahoituskuluissa (netto)

milj. euroa	2023	2022
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset		
Lainojen korkokulut	-7	13
Johdannaisten valuuttakurssierot	-1	-16
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutokset - korkoero [1)]	40	-65
Korkojohdannaisten käypien arvojen muutos yhteensä rahoituskuluissa (netto)	**31**	**-68**
Valuuttajohdannaiset		
Lainojen korkokulut	-33	-28
Johdannaisten valuuttakurssierot	-156	56
Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutokset - korkoero	5	-5
Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutos yhteensä rahoituskuluissa (netto)	**-184**	**23**
Yhteensä	**-153**	**-45**

1) Rahoitusinstrumenttien käypien arvojen muutoksiin sisältyy käyvän arvon suojauslaskennassa olevien suojausinstrumenttien arvostusmuutokset 41 miljoonaa euroa (2022: -66).

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

12 Tuloverot

12.1 Tulos ennen veroja maittain

milj. euroa	2023	2022
Suomi	934	272
Ruotsi	652	583
Puola	-66	-209
Irlanti	-51	754
Alankomaat	160	205
Muut	-45	-42
IS Yhteensä	**1 583**	**1 564**

Maakohtainen erittely tuloksesta ennen veroja esittää kunkin maan osuuden Fortum-konsernin tuloksesta ennen veroja, joka perustuu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisiin konsernin laadintaperiaatteisiin. Kunkin maan tulos sisältää siten esimerkiksi osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, johdannaisten IFRS-standardien mukaisen kirjaamisen vaikutukset ja muut konserniyhdistelyyn liittyvät oikaisut, jotka eivät sisälly paikallisten tytäryritysten verotettavaan tuloon.

12.2 Tuloverojen merkittävimmät osatekijät maittain

milj. euroa	2023	2022
Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero		
Suomi	-157	-206
Ruotsi	-122	-120
Puola	-6	-8
Irlanti	0	11
Alankomaat	-2	-5
Muut	-6	-22
Yhteensä	**-293**	**-351**
Laskennalliset verot		
Suomi	-13	168
Ruotsi	-3	-53
Puola	35	49
Irlanti	163	704
Alankomaat	36	-12
Muut [1)]	32	8
Yhteensä	**249**	**864**
Edellisten tilikausien verojen oikaisut		
Suomi	-8	0
Ruotsi	0	8
Puola	-18	1
Irlanti	-	0
Alankomaat	1	-
Muut	0	-2
Yhteensä	**-25**	**7**
IS Tuloverot	**-69**	**520**

1) Sisältää verokantaeron omaan pääomaan kirjatun konsernin sisäisen lainan korosta.

12.3 Efektiivisen tuloverokannan täsmäytyslaskelma

Konsernin tuloksesta ennen veroja laskettu vero eroaa Suomen nimellisen verokannan mukaan lasketusta verosta seuraavasti:

milj. euroa	2023	%	2022	%
Tulos ennen veroja	1 583		1 564	
Vero laskettuna Suomen nimellisellä verokannalla	-317	-20,0	-313	20,0
Suomen ja ulkomaisten verokantojen ja -säännösten erot	-16	-1,0	63	-4,0
Verovapaat myyntivoitot	1	0,0	117	-7,5
Muut vertailukelpoisiin tuloveroihin vaikuttavat erät	225	14,2	744	-47,6
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	10	0,6	-2	0,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	12	0,8	-38	2,4
Laskennallisten verosaamisten muutoksen ja kirjaamatta jättämisen vaikutukset	-5	-0,3	-41	2,6
Muut erät	20	1,2	-14	0,9
Edellisiin tilikausiin perustuva verojen korjaus	2	0,2	4	-0,3
IS Tuloverot	**-69**	**4,3**	**520**	**-33,3**

Tärkeimmät verotuksen tunnusluvut:

- Painotettu keskimääräinen tuloverokanta vuodelle 2023 on 21,0 % (2022: 19,9 %).
- Tuloslaskelman efektiivinen tuloverokanta vuodelle 2023 on 4,3 % (2022: -33,3 %).
- Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta vuodelle 2023 on 19,1 % (2022: 21,9 %).

Katso **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto ja **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Pääasialliset efektiiviseen tuloverokantaan vaikuttavat tekijät ovat:

- Muut erät yllä olevassa taulukossa sisältävät omaan pääomaan kirjatun konsernin sisäisen lainan koron verokantaeron 23 miljoonaa, joka syntyy Irlannin 12,5 prosentilla verotettavasta korkotulosta sekä Suomen 20 prosentilla verotettavasta korkokulusta. Erä laski efektiivistä tuloverokantaa 1,5 %:lla, (2022: 0,0 %), kun muut erät yhteensä laskivat sitä 1,2 %:lla.
- Muut vertailukelpoisiin tuloveroihin vaikuttavat erät yllä olevassa taulukossa toteutuvat pääasiassa Irlannissa ja Alankomaissa Venäjään liittyvien lainojen alaskirjausten seurauksena, mikä johtaa verotappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten kasvuun Irlannissa. Nämä erät laskivat efektiivistä tuloverokantaa 14,2 %:lla (2022: 47,6 %).

12.4 Pilari 2 -mallisäännöt

Konserni kuuluu OECD:n Pilari 2 -mallisääntöjen soveltamisalaan maailmanlaajuisen vähimmäisveron osalta. Pilari 2:ta koskeva lainsäädäntö hyväksyttiin Suomessa, joka on emoyhtiö Fortum Oyj:n kotipaikka, ja se astui voimaan 1.1.2024. Tämä lainsäädäntö hyväksyttiin tai se tuli oleellisilta osin voimaan vuodesta 2024 alkaen myös seuraavissa Fortumin toimintamaissa: Ruotsi, Alankomaat, Irlanti, Tanska, Belgia, Yhdistynyt kuningaskunta, Sveitsi, Ranska, Saksa ja Norja. Koska Pilari 2:ta koskeva lainsäädäntö ei ollut voimassa tilikauden päättymispäivänä, konsernilla ei ole Pilari 2:n myötä syntyviä raportoitavia veroja vuodelta 2023.

Lainsäädännön mukaan konserni on velvollinen maksamaan täydennysveroa Pilari 2 -

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

mallisääntöjen kautta määritettävän valtiokohtaisen efektiivisen verotason ja 15 prosentin minimiverokannan erotuksesta, mikäli Pilari 2:ssa määritetyt olettamasäännöt (Safe Harbours) eivät ole voimassa.

Konserni on arvioinut tulevaisuuden alttiuttaan Pilari 2 -mallisääntöjen määrittämälle minimiverolle. Arviointi osoittaa, että suurin osa toimintamaista on olettamasääntöjen (Safe Harbours) piirissä, lukuun ottamatta mahdollisesti Irlantia, Alankomaita ja Iso-Britanniaa, jotka voivat saada verovapaita myyntivoittoja tai käyttää kirjaamatta jätettyjä laskennallisia verosaamisia. Siitä huolimatta vuodelle 2024 tehdyn analyysin perusteella voidaan olettaa, että konserni ei altistu Pilari 2:n tuloverojen maksamiselle tiettyjen Pilari 2:n lainsäädännön mukaisten oikaisujen johdosta.

Pilari 2:ta koskevaa lainsäädäntöä voidaan edelleen muuttaa ja selventää vuoden 2024 aikana ja sen jälkeen. Tästä johtuen uuden sääntelyn vaikutuksia ei vielä voida arvioida riittävällä varmuudella. Veroperiaatteidensa mukaisesti konserni noudattaa lainsäädännön ohjeita ja määräyksiä sekä hakee toimintaansa mahdollisuuksien mukaan veroviranomaisten vahvistuksen.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

13 Osakekohtainen tulos ja osinko

LAADINTAPERIAATTEET

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön omistajille kuuluva voitto liikkeeseen laskettujen kantaosakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, josta on vähennetty konsernin hankkimat ja omistuksessaan pitämät omat osakkeet.

OSINKO

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa osingonjakoa ei kirjata velaksi tilinpäätökseen ennen kuin yhtiön osakkeenomistajat ovat hyväksyneet sen yhtiökokouksessa.

13.1 Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos

	2023	2022
IS Jatkuvien toimintojen emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (milj. euroa)	1 514	2 080
IS Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto, Fortum yhteensä (milj. euroa)	-2 069	-2 416
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	897 264	889 204
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos (euroa)	1.68	2,34
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä (euroa)	-2.31	-2,72

Laimennetut osakekohtaiset tulokset ovat samat kuin osakekohtaiset tulokset yllä, koska Fortumilla ei tällä hetkellä ole ulkona olevia laimentavia instrumentteja.

Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos

	2023	2022
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tilikauden voitto (milj. euroa)	1 150	1 076
Vertailukelpoinen tilikauden voitto, Fortum yhteensä (milj. euroa)	1 184	-988
Osakkeiden painotettu keskimääräinen lukumäärä, 1 000 kpl	897 264	889 204
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos (euroa)	1.28	1,21
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä (euroa)	1.32	-1,11

Katso **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

13.2 Osakekohtainen osinko

Hallitus ehdottaa, että Fortum jakaa tilikaudelta 2023 osinkona 1,15 euroa osaketta kohti. Osinko maksetaan kahdessa erässä. 6.2.2024 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella kokonaisosingon määrä olisi yhteensä 1 032 miljoonaa euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu osinkovelaksi tässä tilinpäätöksessä.

Vuoden 2022 osingonjaosta, 0,91 euroa osaketta kohti ja yhteensä 817 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 13.4.2023. Osinko maksettiin kahdessa erässä. Osingon ensimmäinen erä, 0,46 euroa osaketta kohti ja yhteensä 413 miljoonaa euroa, maksettiin 24.4.2023. Osingon toinen erä, 0,45 euroa osaketta kohti ja yhteensä 404 miljoonaa euroa, maksettiin 10.10.2023.

Vuoden 2021 osingonjaosta, 1,14 euroa osaketta kohti, yhteensä 1 013 miljoonaa euroa, päätettiin yhtiökokouksessa 28.3.2022. Osinko maksettiin 6.4.2022.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

14 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain

LAADINTAPERIAATTEET

RAHOITUSVARAT

Konserni luokittelee rahoitusvaransa seuraaviin IFRS 9:n mukaisiin luokkiin: rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoon, rahoitusvarat käypään arvoon tulosvaikutteisesti sekä rahoitusvarat käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Luokittelu tehdään rahoitusvarojen alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se riippuu sopimukseen perustuvien rahavirtojen luonteesta sekä konsernin rahoitusvarojen hallinnoinnissa sovellettavasta liiketoimintamallista.

Rahoitusvaroihin kuuluvan instrumentin arvostaminen jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta edellyttää sopimusperusteisten rahavirtojen koostumista pelkästään korosta ja pääoman takaisinmaksusta (ns. SPPI-kriteeri). SPPI-kriteerin täyttymistä arvioidaan rahoitusinstrumenttikohtaisesti. Jos SPPI-kriteeri ei täyty, rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarat esitetään lyhytaikaisina varoina, jos niiden maturiteetti on lyhempi kuin 12 kuukautta, sijoituksesta aiotaan luopua 12 kuukauden kuluessa tilinpäätöspäivästä tai niitä pidetään kaupankäyntitarkoituksessa. Muussa tapauksessa erä esitetään pitkäaikaisina varoina.

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Konserni arvostaa rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenoon, jos rahoitusomaisuutta pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimukseen perustuvien kiinteiden tai ennalta määritettyjen rahavirtojen kerääminen. Rahavirrat muodostuvat pääomasta ja jäljellä olevan pääoman korosta, ja ne syntyvät, kun konserni antaa lainaa tai toimittaa tuotteita ja palveluja suoraan velalliselle. Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat rahoitusvarat sisältävät johdannaisia lukuun ottamatta kaikki rahoitusvarat, joiden rahavirrat perustuvat kiinteisiin tai ennalta määritettyihin maksuihin, ja joilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa.

Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen arvosta vähennetään mahdolliset arvonalentumistappiot käyttäen odotettuun luottotappioon perustuvaa arvostusmallia. Taseesta pois kirjaamisesta aiheutuvat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältävät; lyhytaikaiset kaupankäyntitarkoituksessa olevat rahoitusvarat; rahoitusvarat, jotka ovat alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti; sekä rahoitusvarat, jotka ovat IFRS 9:n mukaan pakotetusti arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Johdannaiset luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa oleviksi, ellei niitä määritellä tehokkaiksi suojausinstrumenteiksi.

Voitot ja tappiot, jotka johtuvat käyvän arvon muutoksista, sisältyvät sen kauden tuloslaskelmaan, jonka aikana ne syntyvät.

KÄYPÄÄN ARVOON MUIDEN LAAJAN TULOKSEN ERIEN KAUTTA KIRJATTAVAT RAHOITUSVARAT

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatuista muista oman pääoman ehtoisista sijoituksista ei kirjata luottotappiovarauksia, ja kertyneitä käyvän arvon muutoksia ei kirjata tuloslaskelmaan, kun rahoitusvara kirjataan pois taseesta. Saadut osingot kirjataan tulosvaikutteisesti.

TASEESTA POIS KIRJAAMINEN

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun oikeudet niiden kassavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun konserni on siirtänyt olennaisilta osin omistamiseen liittyvät riskit ja edut.

ARVONALENTUMINEN

Konserni kirjaa jaksotettuun hankintamenoon arvostettavien rahoitusvarojen osalta luottotappiovarauksen perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9:n mukaan. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 4.4.1** Rahoitusvarojen luottoriskin arviointi ja ▸ **liitetiedossa 23** Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista ei kirjata odotettavissa oleviin luottotappioihin perustuvaa luottotappiovarausta, koska ne ovat jo arvostettu käypään arvoon. Rahoitusvarat kirjataan kokonaan alas, kun konserni ei voi kohtuudella odottaa saavansa sopimukseen perustuvia rahavirtoja.

RAHOITUSVELAT

Kaikki rahoitusvelat merkitään alun perin käypään arvoon. Lainojen sekä osto- ja muiden velkojen osalta vähennetään transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla kaikki rahoitusvelat lukuun ottamatta johdannaisia sekä rahoitusvelkoja, jotka konserni on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattomasti valinnut kirjata käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kirjataan jaksotettuun hankintamenoon; maksetun rahamäärän (josta transaktiomenot vähennetty) ja lunastusarvon välinen erotus kirjataan korkokuluksi kyseisen lainan laina-ajalle käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Konsernin johdannaiset, joita ei ole määritetty suojausinstrumenteiksi, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Efektiivisen koron menetelmällä laskettu korko sekä rahoitusveloista syntyvät voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernin rahoitusvelkoihin sisältyvät osto- ja muut velat, lainat ja johdannaissopimukset. Sellaiset lainat tai niiden osa, jotka ovat käyvän arvon suojauksen kohde-etuutena, arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun konserni on täyttänyt sopimusvelvoitteensa.

JOHDANNAISINSTRUMENTTEIHIN JA SUOJAUSTOIMENPITEISIIN LIITTYVÄT LASKENTAPERIAATTEET

Konsernin tavanomaiseen liiketoimintaan kuuluvat hyödykkeiden myynti- ja osto. Liiketoimet, jotka on solmittu ja jotka pidetään edelleen voimassa tarkoituksena vastaanottaa tai toimittaa kohteena oleva hyödyke konsernin osto-, myynti- ja käyttötarpeiden mukaisesti (oman käytön poikkeus), eivät kuulu IFRS 9:n soveltamisalaan. Fyysiset sopimukset muiden kuin rahoituserien ostamiseksi ja myymiseksi, jotka arvostetaan käypään arvoon käyvän arvon optiolla kumoamaan arvostuksesta johtuvaa tuloslaskelmaeroa, tai jotka eivät täytä oman käytön poikkeuksen kriteerejä, tai joille ei voida soveltaa suojauslaskentaa, arvostetaan käypään arvoon tuloslaskelman kautta.

Johdannaiset merkitään taseeseen alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jolloin johdannaissopimus tehdään, ja arvostetaan aina jatkossa tilinpäätöshetken käypään arvoon. Alkuperäisestä käypään arvoon arvoituksesta syntyvät voitot ja tappiot (”ensimmäisen päivän” voitot ja tappiot) eliminoidaan vastaavaa johdannaissaamista tai -velkaa vastaan, jos

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

johdannaisen alkuperäinen käypä arvo on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä, jotka sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa toimivilta markkinoilta. Johdannaisten, joiden alkuperäinen käypä arvo perustuu vastaavanlaisten sopimusten markkinanoteerauksiin toimivilla markkinoilla tai arvostusmenetelmiin, jotka sisältävät vain toimivilta markkinoilta havainnoitavissa olevia syöttötietoja, kirjataan samalla tavalla kuin myöhemmästä käypään arvoon arvostuksesta syntyvät voitot ja tappiot.

Myöhemmissä käypään arvoon arvostamisissa syntyvän voiton tai tappion kirjaamistapa riippuu siitä, onko johdannainen määritetty suojauslaskennassa hyväksyttäväksi suojausinstrumentiksi, ja jos on, suojatun kohteen luonteesta. Konserni määrittää tietyt johdannaiset joko: (1) erittäin todennäköisten ennakoitujen liiketoimien suojauksiksi (kassavirran suojaus); (2) taseeseen merkittyjen varojen tai velkojen tai taseeseen merkitsemättömien kiinteäehtoisten sitoumusten käypien arvojen suojauksiksi (käyvän arvon suojaus); tai (3) ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksiksi.

Konserni dokumentoi liiketoimen syntymisajankohtana suojausinstrumenttien ja suojattujen kohteiden välisen suhteen, sen muodostuvatko suojatut kohteet erillisistä riskikomponenteista tai riskikomponenttien yhdistelmästä, sekä riskienhallinnan tavoitteensa ja erilaisiin suojauksiin ryhtymisen strategiansa. Konserni dokumentoi myös arvionsa siitä, täyttävätkö suojausliiketoimissa käytettävät johdannaiset suojauksen tehokkuudelle asetetut vaatimukset: (1) suojaavan instrumentin ja suojatun kohteen välillä on taloudellinen suhde, (2) luottoriskin vaikutus ei dominoi tästä taloudellisesta suhteesta aiheutuvia arvonmuutoksia, (3) suojausaste on sama kuin mitä käytetään riskien hallinnassa. Konserni dokumentoi myös sekä suojausta aloitettaessa, että sen jälkeen arvionsa siitä, ovatko suojausliiketoimissa käytettävät johdannaiset prospektiivisesti erittäin tehokkaita kumoamaan suojattavien kohteiden käypien arvojen tai kassavirtojen muutokset. Suojauslaskenta lopetetaan siinä tapauksessa, kun suojaussuhde ei täytä suojauksen tehokkuuden vaatimuksia.

KASSAVIRRAN SUOJAUS

Johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutosten tehokas osuus merkitään omaan pääomaan, jos johdannaisinstrumentti on määritetty kassavirran suojaukseksi ja se täyttää kassavirran suojauksen ehdot. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet käypien arvojen muutokset merkitään tuloslaskelmaan niillä kausilla, jolloin suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon (esimerkiksi silloin, kun ennakoitu suojattu myyntitapahtuma toteutuu). Kuitenkin silloin, kun suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuulumattoman omaisuuserän tai velan kirjaamiseen (esimerkiksi vaihto-omaisuus), omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään omasta pääomasta ja sisällytetään kyseisen omaisuuserän tai velan alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Kun suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, kyseisellä hetkellä omassa pääomassa oleva kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti, kun myös ennakoitu liiketoimi toteutuu ja merkitään tuloslaskelmaan. Kun ennakoidun liiketoimen ei enää odoteta tapahtuvan, omassa pääomassa oleva kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Fortum suojaa altistumisensa hyödykkeiden markkinariskille ja soveltaa suojauslaskentaa riskikomponenteittain. Suojauslaskentaa sovelletaan Pohjoismaiseen sähkön hintariskiin, jonka fyysinen toimitus jaetaan yleisesti kolmeen riskikomponenttiin: (1) systeemihintariskiin, (2) aluehintaeroriskiin (EPAD) sekä (3) valuuttariskiin. Jokaiselle edellä mainitulle riskikomponentille on yleisesti saatavilla niille nimenomaisesti kohdennettuja johdannaissopimuksia, jotka ovat kyseisen riskikomponentin tehokkaita suojauksia.

Suojauslaskentaa sovelletaan myös tiettyihin kaasun hintariskiä suojaaviin johdannaissopimuksiin. Kyseiset sopimukset ovat fyysisesti toteutettavia kiinteähintaisia termiini- ja futuurisopimuksia, joihin ei sovellu oman käytön poikkeus, jotka efektiivisesti suojaavat toimitettavan kaasuvolyymin kassavirtaa (yhdistetty suojaus- ja toimitussopimus).

KÄYVÄN ARVON SUOJAUKSET

Käyvän arvon suojauksiksi määritettyjen ja nämä ehdot täyttävien johdannaisten käypien arvojen muutokset kirjataan tuloslaskelmaan, samoin ne suojatun omaisuuserän tai velan käyvän arvon muutokset, jotka ovat kohdistettavissa suojatulle riskille.

Jos suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisedellytyksiä, suojattavan kohteen kirjanpitoarvoa oikaistaan efektiivisen koron menetelmällä tulosvaikutteisesti suojauskohteen juoksuajalle.

ULKOMAISIIN YKSIKÖIHIN TEHTYJEN NETTOSIJOITUSTEN SUOJAUS

Ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten suojaukset käsitellään kirjanpidossa kassavirran suojausten tavoin. Se osa suojausinstrumentin voitosta tai tappiosta, joka liittyy suojauksen tehokkaaseen osuuteen, merkitään omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvä voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ulkomaisesta yksiköstä luovutaan.

JOHDANNAISET, JOTKA EIVÄT TÄYTÄ SUOJAUSLASKENNAN SOVELTAMISEDELLYTYKSIÄ

Tietyt johdannaisinstrumentit, jotka ovat osa taloudellista suojaussuhdetta, eivät täytä suojauslaskennan ehtoja. Realisoitumattomat käypien arvojen muutokset raportoidaan vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä suojauslaskennan ulkopuolella olevista tulevaisuuden kassavirtoja suojaavista hyödykejohdannaisista sekä IFRS 9:n mukaan johdannaisina käsiteltävistä fyysistä sopimuksista. Vastaavat käypien arvojen muutokset valuutta- ja korkojohdannaisista kirjataan suojauskohteen mukaisesti rahoituskulut – nettoon.

Rahoitusvarat ja -velat on seuraavassa taulukossa jaettu IFRS 9:n mukaisiin kategorioihin. Kategoriat on edelleen jaettu luokkiin, joiden perusteella rahoitusvarat ja -velat arvostetaan. Lisätietoja on liitetiedoissa, joihin taulukossa viitataan.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvarat luokittain 2023

milj. euroa	Liite	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat: Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Ei sovelleta suojauslaskentaa	Muut rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta: Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Vuokrasopimussaamiset	Rahoitusvarat yhteensä
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat								
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	20	78			123			201
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				42		59		101
Korko- ja valuuttajohdannaiset			92	2		21		115
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	21	644						644
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat yhteensä		**722**	**92**	**45**	**123**	**80**	**-**	**1 061**
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat								
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				124		251		375
Korko- ja valuuttajohdannaiset				7		7		14
Myyntisaamiset	23	1 120						1 120
Muut saamiset	23	167						167
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	64			325			389
Likvidit varat	24	4 183						4 183
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat yhteensä		**5 534**	**-**	**131**	**325**	**257**	**-**	**6 247**
Yhteensä		**6 256**	**92**	**176**	**448**	**337**	**-**	**7 309**

Rahoitusvarat luokittain 2022

milj. euroa	Liite	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat: Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Ei sovelleta suojauslaskentaa	Muut rahoitusvarat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta: Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Vuokrasopimussaamiset	Rahoitusvarat yhteensä
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat								
Muut pitkäaikaiset sijoitukset	20	85			543			628
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				170		54		224
Korko- ja valuuttajohdannaiset			84	3		33		119
Pitkäaikaiset korolliset saamiset	21	593			31		0	624
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset varat yhteensä		**677**	**84**	**174**	**574**	**86**	**0**	**1 595**
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat								
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				594		776		1 370
Korko- ja valuuttajohdannaiset			1	92		23		116
Myyntisaamiset	23	1 625						1 625
Muut saamiset	23	142						142
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	21	122			535		3	660
Likvidit rahat	24	3 919			-			3 919
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset varat yhteensä		**5 808**	**1**	**687**	**535**	**799**	**3**	**7 832**
Yhteensä		**6 486**	**84**	**860**	**1 109**	**885**	**3**	**9 427**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvelat luokittain 2023

milj. euroa	Liite	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat: Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat: Ei sovelleta suojauslaskentaa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat: Muut rahoitusvelat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta: Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Vuokrasopimusvelat	Rahoitusvelat yhteensä
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat								
Korolliset velat	26	3 502	973 [1)]				97	4 573
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				49		73		121
Korko- ja valuuttajohdannaiset			83	2		10		95
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat yhteensä		**3 502**	**1 056**	**50**		**83**	**97**	**4 789**
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat								
Korolliset velat	26	941			376		21	1 337
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				58		761		819
Korko- ja valuuttajohdannaiset				232		6		238
Ostovelat	32	488						488
Muut velat	32	213						213
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat yhteensä		**1 641**	**-**	**290**	**376**	**767**	**21**	**3 093**
Yhteensä		**5 143**	**1 056**	**340**	**376**	**849**	**118**	**7 882**

1) Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Rahoitusvelat luokittain 2022

milj. euroa	Liite	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat: Suojauslaskenta, käyvän arvon suojaus	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat: Ei sovelleta suojauslaskentaa	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat: Muut rahoitusvelat	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta: Nettosijoituksen ja rahavirran suojaus	Vuokrasopimusvelat	Rahoitusvelat yhteensä
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat								
Korolliset velat	26	2 978	580 [1)]				100	3 658
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				245		390		635
Korko- ja valuuttajohdannaiset			119	-		2		121
Rahoitusinstrumentit, pitkäaikaiset velat yhteensä		**2 978**	**699**	**245**		**392**	**100**	**4 413**
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat								
Korolliset velat	26	3 581			527		19	4 127
Johdannaisinstrumentit	4							
Hyödykejohdannaiset				553		3 366		3 919
Korko- ja valuuttajohdannaiset			2	51		1		54
Ostovelat	32	720						720
Muut velat	32	185						185
Rahoitusinstrumentit, lyhytaikaiset velat yhteensä		**4 486**	**2**	**604**	**527**	**3 367**	**19**	**9 005**
Yhteensä		**7 463**	**701**	**849**	**527**	**3 759**	**119**	**13 419**

1) Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

15 Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon

LAADINTAPERIAATTEET

Käypiin arvoihin arvostetut rahoitusvarat ja -velat esitetään käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti käyttäen Tasoja 1, 2 ja 3, jotka kuvaavat käytettyjen syöttötietojen merkittävyyttä käypien arvojen määrittämisessä.

TASON 1 MUKAINEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMISHIERARKIA

Tasoon 1 luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän oikaisemattomiin markkinanoteerauksiin toimivilla markkinoilla. Taso 1 sisältää esimerkiksi hyödykejohdannaisia, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla.

TASON 2 MUKAINEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMISHIERARKIA

Tasoon 2 luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän havainnoitavissa oleviin syöttötietoihin, jotka ovat muita kuin markkinanoteerauksia.

Tasoon 2 luokiteltujen rahoitusinstrumenttien, joilla käydään kauppaa toimivilla markkinoilla, käypien arvojen laskennassa on käytetty hintoja, jotka ovat johdettu tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksista. Olemassa olevia arvostusmenetelmiä, kuten arvioituja diskontattuja kassavirtoja, käytetään määritettäessä korko- ja valuuttainstrumenttien käypiä arvoja. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvioitujen vastaisten kassavirtojen nykyarvona. Valuuttatermiinisopimusten käypä arvo määritetään käyttämällä tilinpäätöspäivän termiinikurssia. Optioiden käyvät arvot määritetään optioiden arvostusmallien avulla. Rahoitusvelkojen käypä arvo arvioidaan diskonttaamalla vastaiset sopimusperusteiset kassavirrat vastaavalla markkinakorkokannalla, jolla konserni saisi samantyyppisen velkainstrumentin. Vastapuoliriski on otettu huomioon määriteltäessä käypää arvoa. Luottoriskin määritys pohjautuu kahdenvälisten transaktioiden salkkukohtaiseen arvostukseen.

Konsernin laskelmat perustuvat kunakin tilinpäätöspäivänä vallinneeseen markkinatilanteeseen. Fortumissa käytetyt rahoitusinstrumentit ovat standardoituja tuotteita, jotka joko selvitetään pörssien kautta tai joilla on vakiintuneet toimivat markkinat. Hyödykejohdannaisten luottoriskiä pienennetään selvittämällä kaupat pörsseissä tai käymällä kauppaa luottokelpoisten vastapuolten kanssa, tai vaatimalla luottokelpoisia takauksia. Rahoitusjohdannaiset tehdään luottokelpoisten rahoituslaitosten kanssa.

TASON 3 MUKAINEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITTÄMISHIERARKIA

Tasoon 3 luokiteltujen rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei havainnoitavissa olevat tiedot).

Taso 3 sisältää pääsääntöisesti investoinnit listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, jotka on luokiteltu muihin sijoituksiin ja joiden käypää arvoa ei pystytä määrittelemään luotettavasti ja johdannaisinstrumentit, joiden käypä arvo on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä, jotka sisältävät ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tason 3 syöttötiedot liittyen osakeinvestointeihin on määritelty ottaen huomioon talouden kehitysnäkymät sekä saatavissa olevat toimiala- sekä yhtiökohtaiset tiedot. Käyvät arvot on oikaistu vastapuoliriskillä.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoitusvarat

milj. euroa	Liite	Taso 1 2023	Taso 1 2022	Taso 2 2023	Taso 2 2022	Taso 3 2023	Taso 3 2022	Netotus [1] 2023	Netotus [1] 2022	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Pitkäaikaisissa varoissa											
Muut sijoitukset [2]	20					123	543			123	543
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				59	54					59	54
Ei sovelleta suojauslaskentaa		10	85	14	58	20	57	-1	-30	42	170
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				113	116					113	116
Ei sovelleta suojauslaskentaa				2	3					2	3
Korolliset saamiset							31				31
Pitkäaikaisissa varoissa yhteensä		**10**	**85**	**188**	**231**	**143**	**631**	**-1**	**-30**	**339**	**917**
Lyhytaikaisissa varoissa											
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa		200	781	160	542			-110	-546	251	777
Ei sovelleta suojauslaskentaa		408	1 129	33	252	4	9	-320	-796	124	594
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				7	23					7	23
Ei sovelleta suojauslaskentaa				7	92					7	92
Korolliset saamiset [3]		325	527				7			325	535
Lyhytaikaisissa varoissa yhteensä		**933**	**2 437**	**206**	**909**	**4**	**16**	**-430**	**-1 342**	**714**	**2 021**
Yhteensä		**943**	**2 522**	**394**	**1 140**	**147**	**648**	**-431**	**-1 372**	**1 053**	**2 938**

1) Saamiset ja velat netotetaan standardimuotoisista, hyödykepörsseissä tehdyistä ja samaan aikaan toimitettavista sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista.
2) Muut sijoitukset koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista. Vertailukauden 31.12.2022 luvussa on lisäksi mukana Venäjällä sijaitseva 1,3 GW:n tuulivoimaprojektiportfolio.
3) Korolliset saamiset, Taso 1, sisältää vakuusjärjestelyn, joka kattaa kaupankäynnin vakuusvaateita.

Rahoitusvelat

milj. euroa	Liite	Taso 1 2023	Taso 1 2022	Taso 2 2023	Taso 2 2022	Taso 3 2023	Taso 3 2022	Netotus [1] 2023	Netotus [1] 2022	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Pitkäaikaisissa veloissa											
Korolliset velat [2]	26			973	580					973	580
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa		14		58	390					73	390
Ei sovelleta suojauslaskentaa		11	38	30	234	9	4	-1	-30	49	246
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				93	121					93	121
Ei sovelleta suojauslaskentaa				2	0					2	0
Pitkäaikaisissa veloissa yhteensä		**26**	**38**	**1 156**	**1 324**	**9**	**4**	**-1**	**-30**	**1 189**	**1 336**
Lyhytaikaisissa veloissa											
Korolliset velat	26			376	527					376	527
Johdannaisinstrumentit											
Hyödykejohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa		606	2 672	264	1 240			-110	-546	761	3 366
Ei sovelleta suojauslaskentaa		238	883	138	465	2	1	-320	-796	58	553
Korko- ja valuuttajohdannaiset	4										
Sovelletaan suojauslaskentaa				6	3					6	3
Ei sovelleta suojauslaskentaa				232	51					232	51
Lyhytaikaisissa veloissa yhteensä		**844**	**3 555**	**1 016**	**2 286**	**2**	**1**	**-430**	**-1 342**	**1 432**	**4 500**
Yhteensä		**870**	**3 593**	**2 172**	**3 610**	**11**	**5**	**-431**	**-1 372**	**2 621**	**5 836**

1) Saamiset ja velat netotetaan standardimuotoisista, hyödykepörsseissä tehdyistä ja samaan aikaan toimitettavista sähkö- ja muista hyödykejohdannaisista.
2) Osuus joukkovelkakirjalainoista, joihin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Joulukuun 2023 lopussa hyödykejohdannaisten käypä arvo nettona on -464 miljoonaa euroa, josta varoja 476 miljoonaa euroa ja velkoja 940 miljoonaa euroa (-2 960 miljoonaa euroa 31.12.2022, josta varoja 1 594 miljoonaa euroa ja velkoja 4 554 miljoonaa euroa). Nettoarvon muutos joulukuusta 2022 johtui pääasiassa laskeneista hyödykehinnoista ja sopimusten erääntymisestä.

Korko- ja valuuttajohdannaisten käypä arvo on nettona -204 miljoonaa euroa, josta varoja 129 miljoonaa euroa ja velkoja 333 miljoonaa euroa. Fortumilla on käteisvakuuksia perustuen vakuussopimuksiin, joita Fortumilla on joidenkin vastapuolten kanssa. Vuoden 2023 lopussa Fortum oli saanut 42 miljoona euroa ja maksanut 176 miljoonaa euroa Credit Support Annex -sopimuksien alaisista valuutta- ja korkojohdannaisista.

Siirtoja tasosta 3 tai tasoon 3 ei ollut vuonna 2023. Vuonna 2022 Venäjän 1,3 GW:n tuuliprojektiportfolio ja Uniperin käypään arvoon arvostettavat pitkäaikaiset kaasun hankintasopimukset, joita käsiteltiin johdannaisina, siirrettiin tasoon 3. Voitot ja tappiot tason 3 eristä on konsernin tuloslaskelmassa esitetty pääosin vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä. Lisätietoja on **liitetiedossa 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Muutokset käypien arvojen hierarkiatasossa 3

	2023		2022	
milj. euroa	**Varat**	**Velat**	**Varat**	**Velat**
Kirjanpitoarvo 1.1.	**648**	**5**	**673**	**344**
Ostot ja lisäykset	17	-	21	-
Myynnit ja vähennykset	-4	-	118	-
Selvitykset ja realisoituneet voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	-13	-1	-112	-28
Realisoitumattomat voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	-67	7	-2 130	293
Siirrot tasoon 3	-	-	4 101	-
Voitot ja tappiot laajassa tuloslaskelmassa	-	-	-3	-
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [1)]	-433	-	-2 020	-604
Tasearvo 31.12.	**147**	**11**	**648**	**5**

1) Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättyminen vuoden 2023 huhtikuussa ja Uniperin vuoden 2022 syyskuussa.

fortum
Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus
Konsernitilinpäätös
Tuloslaskelma
Laaja tuloslaskelma
Tase
Laskelma oman pääoman muutoksista
Rahavirtalaskelma
Liitetiedot
Tunnusluvut
Emoyhtiön tilinpäätös
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset
Tilintarkastuskertomus
Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä
Tunnusluvut 2014–2023
Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin
Tietoa sijoittajille

16 Aineettomat hyödykkeet

LAADINTAPERIAATTEET

Aineettomat hyödykkeet, paitsi liikearvo, arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja kertyneillä arvonalentumistappioilla. Ne poistetaan tasapoistoina arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat arvioidaan ja oikaistaan tarvittaessa jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen arvioitua kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksesta ▸ **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

LIIKEARVO

Liikearvo on se määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryhtiön, osakkuusyrityksen tai yhteisyrityksen yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Tytäryhtiöiden hankinnoista syntynyt liikearvo sisältyy aineettomiin hyödykkeisiin ja testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Osakkuusyritysten ja yhteisyritysten hankinnoista syntynyt liikearvo sisältyy sijoituksen tasearvoon ja nämä liikearvot testataan arvonalentumisen varalta ao. kokonaisuuden osana. Liikearvo on merkitty taseeseen hankintamenoon kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Tytäryhtiön tai osakkuusyrityksen luovutuksen yhteydessä syntyneet voitot ja tappiot sisältävät myydyn yhtiön liikearvon kirjanpitoarvon.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan kuluksi, kun ne syntyvät, ja ne sisältyvät konsernin tuloslaskelman muihin kuluihin. Mikäli kehittämismenojen odotetaan kerryttävän tuloja tulevaisuudessa, kyseiset menot aktivoidaan aineettomiksi hyödykkeiksi ja kirjataan poistoina kuluksi tulovirtojen kertymisen aikana.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: HANKITUT AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET – KÄYVÄT ARVOT JA POISTOAJAT

Yrityshankintatilanteissa ostettu aineeton ja aineellinen omaisuus arvostetaan käypään arvoon ja sen taloudellinen vaikutusaika määritetään. Yhtiön johto uskoo, että arvioidut käyvät arvot ja taloudellinen vaikutusaika sekä taustalla olevat oletukset ovat asianmukaisia. Eriävät arviot ja vaikutusajat voisivat vaikuttaa merkittävästi raportoituihin lukuihin.

Konsernin aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja osakkuus- ja yhteisyritysten arvot ovat merkittäviä. Nämä kirjanpitoarvot testataan arvonalentumisten varalta laadintaperiaatteiden mukaisesti. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksesta ▸ **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

	Liikearvo		Sopimuksiin perustuvat		Muut		Yhteensä	
milj. euroa	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Hankintameno 1.1.	**417**	**1 021**	**-**	**1 334**	**929**	**1 586**	**1 346**	**3 941**
Kurssierot ja muut oikaisut	-11	10	-	-5	-28	-96	-39	-91
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	11	-	-	-	14	-	25	-
Investoinnit	-	1	-	-	92	125	92	126
Vähennykset	-	-	-	-	-16	-71	-16	-71
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [1]	-167	-615	-	-1 329	-43	-664	-210	-2 608
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-	-	14	48	14	48
Hankintameno 31.12.	**249**	**417**	**-**	**-**	**962**	**929**	**1 212**	**1 346**
Kertyneet poistot 1.1.	**167**	**-**	**-**	**820**	**521**	**955**	**689**	**1 775**
Kurssierot ja muut oikaisut	-	-	-	-6	-17	-85	-17	-91
Vähennykset	-	-	-	-	-15	-71	-15	-71
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [1]	-167	-	-	-830	-25	-447	-192	-1 277
Uudelleenryhmittelyt	-	-	-	-	-	34	-	34
Tilikauden poistot	-	-	-	14	105	130	105	144
Arvonalentumiset [2]	-	167	-	1	-	6	-	174
Kertyneet poistot 31.12.	**-**	**167**	**-**	**-**	**569**	**521**	**569**	**689**
BS Tasearvo 31.12.	**249**	**250**	**-**	**-**	**393**	**408**	**643**	**657**

1) Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.
2) Vuonna 2022 kirjatut arvonalentumiset liittyen Venäjään olivat yhteensä 169 miljoonaa euroa. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

Vuonna 2023 muutokset tilikauden aikana sisältävät Venäjän 31.3.2023 saakka ja vuonna 2022 Uniperin 30.9.2022 saakka.

Liikearvo rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmittäin

Liikearvo kohdistetaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, jotka hyötyvät synergiaeduista, joita liiketoimintojen yhdistämisessä saatiin. Fortum ilmoitti maaliskuussa 2023 uudistavansa liiketoimintarakenteensa ja päivitti raportoitavat segmenttinsä ja rahavirtaa tuottavat yksikkönsä vastaavasti. Lisätietoja on ▸ **liitetiedossa 6** Segmenttiraportointi.

milj. euroa	**2023**	**2022**
Consumer Solutions	214	214
Recycling & Waste	35	35
Yhteensä	**249**	**250**

Muut aineettomat hyödykkeet

Muut aineettomat hyödykkeet sisältävät asiakassopimuksia, ohjelmistoja ja ohjelmistolisenssejä.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

17 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät

LAADINTAPERIAATTEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet koostuvat pääasiassa sähkön- ja lämmöntuotantoon käytettävistä rakennuksista ja koneista, vesiputousoikeuksista sekä muista rakennuksista ja koneista.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on merkitty konsernitaseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa vähennettyinä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla kertyneillä arvonalentumistappioilla. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka johtuvat välittömästi kyseisen hyödykkeen hankinnasta, sekä aktivoidut vieraan pääoman menot. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut menot hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, kun on olemassa kolmanteen osapuoleen kohdistuva sopimukseen perustuva velvoite tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite.

Uuden tytäryrityksen hankinnan yhteydessä hankitut omaisuuserät merkitään taseeseen niiden hankinta-ajankohdan käypään arvoon.

Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 29** Muut varaukset hyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvistä velvoitteista. Katso lisätietoja ydinjätelaitosten käytöstäpoistamisvarauksista ▸ **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat. Katso lisätietoja käyttöoikeusomaisuuseristä ▸ **liitetiedossa 33** Vuokrasopimukset.

Maa- ja vesialueista sekä vesiputousoikeuksista ei tehdä poistoja, koska niiden taloudellista vaikutusaikaa ei voida määritellä.

Poistot muista omaisuuseristä lasketaan tasapoistoina kirjaamalla hankintamenot kuluksi arvioitujen taloudellisten vaikutusaikojen kuluessa seuraavasti:

Vesivoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	40–50 vuotta
Lämpövoimalaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	25 vuotta
Ydinvoimalaitoksen rakennukset, rakennelmat ja koneet	25 vuotta
Yhdistettyjen sähkön- ja lämmöntuotantolaitosten (CHP) rakennukset, rakennelmat ja koneet	15–25 vuotta
Kierrätys- ja jätteenkäsittelylaitosten rakennukset, rakennelmat ja koneet	15–40 vuotta
Aurinko- ja tuulivoimalaitosten rakennelmat ja koneet	25 vuotta
Kaukolämpöverkko	30–40 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	20–40 vuotta
Muut koneet ja muu kalusto	3–20 vuotta
Muut pitkäaikaiset omaisuuserät	5–10 vuotta

Myöhemmin syntyvät menot sisältyvät kyseisen hyödykkeen kirjanpitoarvoon tai ne on soveltuvin osin kirjattu taseeseen erillisenä omaisuuseränä vain silloin, kun on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja että hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Kaikki muut korjaus- ja ylläpitokulut kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jäännösarvot ja taloudelliset vaikutusajat arvioidaan ja oikaistaan tarvittaessa jokaisena tilinpäätöspäivänä. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on sen arvioitua kerrytettävissä olevaa rahamäärää suurempi, kyseisen omaisuuserän kirjanpitoarvoa alennetaan välittömästi siten, että se vastaa kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Katso lisätietoja arvonalentumistestauksesta ▸ **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot, jotka välittömästi johtuvat ehdot täyttävän omaisuuserän rakentamisesta, kirjataan taseeseen osaksi kyseisen omaisuuserän hankintamenoa, kunnes omaisuuserä on valmis sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten. Ehdot täyttää sellainen omaisuuserä, jonka saattaminen valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan.

ILMASTOASIAT

Fortumin ilmastotavoitteisiin liittyvät toimenpiteet huomioidaan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisissa käyttöajoissa ja kirjanpitoarvoissa. Lisäksi aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden lisäykset sisältävät investointeja, jotka liittyvät Fortumin ilmastotavoitteisiin. Tällaisia tavoitteita ovat muun muassa kaiken hiileen perustuvan energian tuotannon asteittainen lopettaminen vuoden 2027 loppuun mennessä. Kunnossapitoinvestointeja tehdään Fortumin omaisuuden suojelemiseksi ilmastoon liittyviltä riskeiltä. Esimerkkinä jälkimmäisestä ovat investoinnit vesivoimalaitosten patoturvallisuuteen.

Fortumilla on hiilivoimantuotantoa Meri-Porin voimalaitoksella ja lämmön ja sähkön yhteistuotantolaitoksilla (CHP) Suomenojalla, sekä Zabrzessa että Czestochowassa Puolassa. Hiilestä irtautumiseen liittyen Fortum investoi noin 300 miljoonaa euroa Espoo Clean Heat -ohjelman hankkeisiin vuosina 2023–2027. Hankkeet edistävät dekarbonisaatiota ja lisäävät kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla. Vuonna 2023 investointeja kirjattiin yhteensä 31 miljoonaa euroa. Fortumin kaukolämpö Suomessa tuotetaan hiilettömästi jo vuonna 2025 ja hiilineutraalisti ennen vuotta 2030. Meri-Porin voimalaitoksen taloudellinen pitoaika ja kirjanpitoarvo heijastavat Fortumin hiilestä irtautumiseen liittyviä suunnitelmia.

Vesivoimalaitosten patoturvallisuusinvestointeihin liittyen, Fortum esimerkiksi investoi merkittävästi patoturvallisuuteen Ruotsissa. Yhtiö investoi yli 650 miljoonaa kruunua (noin 59 miljoonaa euroa) satavuotiaan Forshuvudin vesivoimalaitoksen laajoihin parannustöihin vuosina 2021–2025 ja yli 700 miljoonaa Ruotsin kruunua (yli 60 miljoonaa euroa) Untran vesivoimalaitoksen peruskorjaukseen vuosina 2023–2030. Untra on Ruotsin vanhimpia vesivoimalaitoksia. Vuonna 2023 kirjattiin yhteensä 103 miljoonaa euroa (2022: 93) liittyen vesivoiman tuotantoon, pääasiassa kunnossapitoon, lainsäädäntöön ja tuottavuuteen liittyviin investointeihin.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa	Maa- ja vesialueet 2023	Maa- ja vesialueet 2022	Rakennukset ja rakennelmat 2023	Rakennukset ja rakennelmat 2022	Koneet, kalusto ja muut 2023	Koneet, kalusto ja muut 2022	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat 2023	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat 2022	Yhteensä 2023	Yhteensä 2022
Hankintameno 1.1.	**2 429**	**4 371**	**3 406**	**10 574**	**7 525**	**32 996**	**513**	**1 172**	**13 872**	**49 113**
Kurssierot ja muut oikaisut	7	-275	-37	422	-120	588	-	-166	-150	569
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	-	8	-	8	-	-	-	6	-	21
Investoinnit [1]	6	4	9	13	10	49	515	758	539	824
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset	3	6	13	29	10	12	-	-	27	47
Käyttöoikeusomaisuuserien vähennykset	-	-	-2	-18	-1	-12	-	-	-4	-30
Ydinvoiman käytöstäpoistamiskulut	-	-	-	-	10	-9	-	-	10	-9
Vähennykset	-7	-4	-19	-35	-42	-149	-3	-3	-69	-190
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [2]	-6	-1 680	-895	-7 645	-1 850	-26 086	-49	-1 033	-2 800	-36 444
Uudelleenryhmittelyt	-	-	151	58	326	135	-491	-222	-13	-28
Hankintameno 31.12.	**2 433**	**2 429**	**2 626**	**3 406**	**5 868**	**7 525**	**485**	**513**	**11 413**	**13 872**
Kertyneet poistot 1.1.	**5**	**279**	**1 989**	**6 164**	**4 612**	**23 460**	**-**	**162**	**6 606**	**30 064**
Kurssierot ja muut oikaisut	-	-7	-31	199	-91	63	-	-4	-122	252
Lisäykset tytäryritysten hankintojen kautta	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Vähennykset	-	-	-18	-33	-40	-100	-3	-1	-61	-134
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [2]	-	-275	-564	-5 089	-1 334	-20 589	-1	-164	-1 900	-26 116
Käyttöoikeusomaisuuserien vähennykset	-	-	-	-5	-	-10	-	-	-	-15
Tilikauden poistot	2	11	71	316	194	666	9	-	277	994
Arvonalentumiset [3]	-	1	-	518	-	1 050	-	5	-	1 574
Uudelleenryhmittelyt	-	-3	-	-83	-	72	-	-	-	-14
Kertyneet poistot 31.12.	**7**	**5**	**1 447**	**1 989**	**3 341**	**4 612**	**5**	**-**	**4 800**	**6 606**
BS Tasearvo 31.12.	**2 425**	**2 424**	**1 179**	**1 417**	**2 527**	**2 913**	**481**	**513**	**6 612**	**7 266**

1) Sisältää 3 miljoonaa euroa (2022: 51) muita käytöstäpoistamiskuluja.
2) Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.
3) Vuonna 2022 kirjatut arvonalentumiset liittyen Venäjään olivat yhteensä 735 miljoonaa euroa. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

Vuonna 2023 muutokset tilikauden aikana sisältävät Venäjän 31.3.2023 saakka ja vuonna 2022 Uniperin 30.9.2022 saakka.

Aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä on pantattu kiinteistökiinnityksin 163 miljoonan euron arvosta (2022: 167). Katso ▸ **liitetieto 35** Pantatut varat ja vastuut.

Vuonna 2023 taseeseen aktivoitiin jatkuvien toimintojen vieraan pääoman menoja 20 miljoonaa euroa (2022: 4). Käytetty korkokanta vaihteli välillä 2–8 % (2022: 2–10 %). Rahoitusvelkojen, mukaan lukien vuokrasopimusvelkojen, korkoihin perustuvaa yhdenmukaistettua korkokantaa saatetaan käyttää konsernin rahoittamien omaisuuserien rakentamiseen liittyvissä tapauksissa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät käyttöoikeusomaisuuserät vuokrasopimuksista, joissa Fortum on vuokralle ottaja. Katso ▸ **liitetieto 33** Vuokrasopimukset.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

18 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

LAADINTAPERIAATTEET

Konsernin sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin käsitellään pääomaosuusmenetelmällä. Osakkuus- tai yhteisyritykseen tehdyn sijoituksen yhteydessä hankitut varat ja vastuulle otetut velat arvostetaan alun perin niiden hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Se määrä, jolla sijoituksen hankintameno ylittää konsernin osuuden hankittujen yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta, kirjataan liikearvoksi.

Konsernin osuus sen osakkuus- tai yhteisyritysten hankinnan jälkeisistä voitoista tai tappioista verojen jälkeen kirjataan tuloslaskelmaan vähennettynä kuluilla, jotka syntyvät varojen ja velkojen käypien arvojen oikaisuista. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan hankinnan jälkeisillä oman pääoman muutoksilla. Konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyritysten hankinnan jälkeisistä oman pääoman oikaisuista, joita ei ole kirjattu osakkuus- tai yhteisyritysten tuloslaskelmaan, kirjataan suoraan konsernin omaan pääomaan ja sijoituksen kirjanpitoarvon oikaisuksi.

Kun konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen sijoitus osakkuus- tai yhteisyritykseen, muut vakuudettomat saamiset mukaan lukien, konserni ei kirjaa sijoitusta suurempaa tappiota, ellei konsernilla ole näihin liittyviä velvoitteita tai ellei se ole suorittanut maksuja osakkuus- tai yhteisyrityksen puolesta.

Konsernin ja sen osakkuus- tai yhteisyrityksen välisistä liiketoimista syntyneet olennaiset realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuuden mukaisesti. Myös olennaiset realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna näyttöä siitä, että siirretyn omaisuuserän arvo on alentunut. Osakkuus- tai yhteisyritysten tilinpäätösten laadintaperiaatteita on tarvittaessa muutettu, jotta voidaan varmistua niiden yhdenmukaisuudesta konsernin noudattamien laadintaperiaatteiden kanssa.

Jos tietoja ei ole saatavilla, osuus eräiden osakkuus- tai yhteisyritysten voitosta on sisällytetty konsernitilinpäätökseen perustuen viimeisimpiin saatavilla oleviin tietoihin.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT

Johto käyttää harkintaa arvioidessaan Fortumin omistuksien luonnetta ja yhteisjärjestelyjen luokittelua. Luokittelun määrittelemisessä tarkastellaan erityisesti sovittua päätöksentekomekanismia ja juridista rakennetta sekä järjestelyjen rahoitusta ja riskejä.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kirjanpitoarvojen arvonalennustestaus edellyttää johdon harkintaa. Lisätietoja ▸ **liitetiedossa 19** Arvonalentumistestaus.

18.1 Merkittävimmät osakkuus- ja yhteisyritykset

	Forsmarks Kraftgrupp AB	Kemijoki Oy	OKG AB	TVO Oyj
Sijoituksen luonne	Yhteisomistettu ydinvoimayhtiö	Yhteisomistettu vesivoimayhtiö	Yhteisomistettu ydinvoimayhtiö	Yhteisomistettu ydinvoimayhtiö
Luokittelu	Osakkuus-yritys	Osakkuus-yritys	Osakkuus-yritys	Yhteis-yritys
Segmentti	Generation	Generation	Generation	Generation
Kotipaikka	Ruotsi	Suomi	Ruotsi	Suomi
Osallistumisosuus, % [1]	26	58	46	26
Äänimäärä, %	26	28	46	26

1) Kemijoki Oy:ssä ja TVO:lla on erilaisia osakesarjoja. Osakesarjoille kohdistuva oman pääoman määrä vaikuttaa Fortumin omistusosuuteen yhtiöissä. Vuonna 2023 Kemijoen ja TVO:n omistusosuuksissa ei ollut muutoksia.

Osakeomistukset energiatuotantoyhtiöissä

Voimalaitoksia rakennetaan usein yhdessä muiden energiantuottajien kanssa. Yhteisissä järjestelyissä jokainen omistaja on oikeutettu osuuteen tuotetusta sähköstä joko omistamiensa osakkeiden tai muun sopimuksen mukaisesti ja toisaalta jokainen omistaja vastaa yhtäläisellä osuudellaan kustannuksista. Tuotantoyhtiöt eivät tee taloudellista tulosta, sillä omistajat ostavat sähkötuotannon hinnalla, joka vastaa tuotannon kustannuksia mukaan lukien korkokulut ja tuotantoverot. Koska yhtiöt eivät paikallisten kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti tuota taloudellista tulosta, konsernin kirjaama tulosvaikutus yhtiöistä koostuu pääasiassa IFRS-oikaisuista (esimerkiksi ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen kirjanpito) ja poistojen kirjaamisesta alkuperäisistä kauppahinnan kohdistuksista konsernin taseella.

Fortumilla on merkittäviä osakeomistuksia sellaisissa energiatuotantoyhtiöissä (pääasiassa ydinvoima ja vesivoima), jotka konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmää käyttäen konserniin joko osakkuusyrityksenä (Forsmarks Kraftgrupp AB, Kemijoki Oy ja OKG) tai yhteisyrityksenä (Teollisuuden Voima Oyj (TVO)).

Ruotsissa osuudet ydinvoimalaitoksissa ovat 25,5 % Forsmarks Kraftsgrupp AB:n osakkeista ja 45,5 % OKG AB:n osakkeista. Fortumin tytäryhtiöiden määräysvallattomien omistajien osuus huomioiden omistusosuudet ovat 22,2 % ja 43,4 %. Tämä osuus vastaa sitä osaa sähköntuotannosta, jonka Fortum voi myydä markkinoilla. Vähemmistön osuus ostetusta sähköstä laskutetaan vähemmistöosakkailta näiden omistusosuuksien suhteessa ja käsitellään läpikulkueränä.

Suomessa Fortumilla on omistusosuus ydinvoimaa tuottavassa TVO:ssa. Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, jotka oikeuttavat osakkeenomistajat TVO:n eri voimalaitoksilla tuotettuun sähköön. A-sarjan osakkeet oikeuttavat Olkiluoto 1 ja 2 -voimalaitosten ydinvoimalla tuottamaan sähköön. Fortum omistaa 26,6 % näistä osakkeista. B-sarjan osakkeet oikeuttavat Olkiluoto 3:n tuottamaan sähköön. B-sarjan osakkeista Fortum omistaa 25,0 %.

Katso myös ▸ **liitetieto 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Merkittävin vesivoimaomistus on 63,8 %:n vesivoimaosakkeiden ja 26,7 %:n rahaosakkeiden omistus Kemijoki Oy:ssä. Vesivoimaosakkeet oikeuttavat omistusosuuden mukaiseen tuottoon yhtiön vesivoimatuotannosta.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Yhteenveto merkittävimpien osakkuusyritysten taloudellisista tiedoista 2023

milj. euroa	Forsmarks Kraftgrupp AB	Kemijoki Oy	OKG AB
Tase	**31.12.2022**	**31.12.2022**	**31.12.2022**
Pitkäaikaiset varat	1 907	497	811
Lyhytaikaiset varat	1 345	12	165
Pitkäaikainen vieras pääoma	3 108	312	892
Lyhytaikainen vieras pääoma	113	145	71
Oma pääoma	31	52	13
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	31	52	13
Laaja tuloslaskelma	**1.1.- 31.12.2022**	**1.1.- 31.12.2022**	**1.1.- 31.12.2022**
Liikevaihto	596	69	298
Tulos	0	1	1
Emoyhtiön omistajille	0	1	1
Laaja tulos yhteensä	0	1	1
Emoyhtiön omistajille	0	1	1
Täsmäytys kirjanpitoarvoon Fortum-konsernissa			
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 1.1.	**8**	**30**	**6**
Uudelleenryhmittelyt			
Muutos osuuksissa osakkuusyhtiön tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä	0	0	0
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 31.12.	**8**	**30**	**6**
Hankintojen käypään arvoon arvostaminen ja erilaiset laadintaperiaatteet [1)]	91	147	-6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**99**	**176**	**0**

1) Erilaiset laadintaperiaatteet sisältävät pääosin IFRS-oikaisuja ydinvoimaan liittyviin varoihin ja velkoihin, aktivoituja vieraan pääoman eriä sekä hankintoihin liittyviä käyvän arvon oikaisuja. Fortum kirjaa osuutensa ydinvoimaliiketoimintaa harjoittavien osakkuusyhtiöiden ydinvoimaan liittyvistä varoista ja veloista pääomaosuusmenetelmällä. Laskentaperusteet ovat samat kuin Loviisan voimalaitokselle, lisätietoja ▸ **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Yhteenveto merkittävimpien osakkuusyritysten taloudellisista tiedoista 2022

milj. euroa	Forsmarks Kraftgrupp AB	Kemijoki Oy	OKG AB
Tase	**31.12.2021**	**31.12.2021**	**31.12.2021**
Pitkäaikaiset varat	2 393	489	825
Lyhytaikaiset varat	525	5	184
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 783	289	920
Lyhytaikainen vieras pääoma	105	154	76
Oma pääoma	31	52	13
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	31	52	13
Laaja tuloslaskelma	**1.1.-31.12.2021**	**1.1.-31.12.2021**	**1.1.-31.12.2021**
Liikevaihto	594	50	312
Tulos	0	1	2
Emoyhtiön omistajille	0	1	2
Laaja tulos yhteensä	0	1	2
Emoyhtiön omistajille	0	1	2
Täsmäytys kirjanpitoarvoon Fortum-konsernissa			
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 1.1.	**12**	**30**	**-**
Uudelleenryhmittelyt	-4	-	6
Muutos osuuksissa osakkuusyhtiön tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä	-	-1	0
Konsernin osuus osakkuusyrityksen omasta pääomasta 31.12.	**8**	**30**	**6**
Hankintojen käypään arvoon arvostaminen ja erilaiset laadintaperiaatteet [1)]	77	148	-6
Kirjanpitoarvo 31.12.	**85**	**178**	**0**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Yhteenveto merkittävimpien yhteisyritysten taloudellisista tiedoista

milj. euroa	2023 TVO Oyj	2022 TVO Oyj
Tase	**30.9.2023**	**31.12.2022**
Pitkäaikaiset varat	8 375	8 308
Lyhytaikaiset varat	916	863
josta rahat ja pankkisaamiset	313	353
Pitkäaikainen vieras pääoma	6 472	6 517
josta korollinen pitkäaikainen vieras pääoma	5 223	5 223
Lyhytaikainen vieras pääoma	579	437
josta lyhytaikaiset rahoitusvelat	300	259
Oma pääoma	2 241	2 218
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	2 241	2 218
Laaja tuloslaskelma	**1.1.-30.9.2023**	**1.1.-31.12.2022**
Liikevaihto	587	358
Poistot ja arvonalentumiset	-116	-47
Korkotuotot	26	6
Korkokulut	-104	-81
Tuloverot	0	0
Tulos	67	-48
Muut laajan tuloksen erät	-16	212
Laaja tulos yhteensä	51	164
Emoyhtiön omistajille	51	164
Täsmäytys kirjanpitoarvoon Fortum-konsernissa		
Konsernin osuus yhteisyrityksen omasta pääomasta 1.1.	**564**	**523**
Muutos osuuksissa osakkuusyhtiön tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä	8	41
Konsernin osuus yhteisyrityksen omasta pääomasta 31.12.	**572**	**564**
Hankintojen käypään arvoon arvostaminen ja erilaiset laadintaperiaatteet [1)]	-18	-9
Kirjanpitoarvo 31.12.	**554**	**556**

1) Erilaiset laadintaperiaatteet sisältävät pääosin IFRS-oikaisuja ydinvoimaan liittyviin varoihin ja velkoihin sekä aktivoituja vieraan pääoman eriä. Fortum kirjaa osuutensa ydinvoimaliiketoimintaa harjoittavien osakkuusyhtiöiden ydinvoimaan liittyvistä varoista ja veloista pääomaosuusmenetelmällä. Laskentaperusteet ovat samat kuin Loviisan voimalaitokselle, lisätietoja ▸ **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

18.2 Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä

Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä taseessa

milj. euroa	2023	2022
Merkittävimmät osakkuusyritykset	276	262
Merkittävimmät yhteisyritykset	554	556
Muut osakkuusyritykset	51	158
Muut yhteisyritykset	179	273
BS **Yhteensä**	**1 059**	**1 249**

Muutokset osuuksissa tilikauden aikana

	2023		2022	
milj. euroa	Osakkuus-yritykset	Yhteis-yritykset	Osakkuus-yritykset	Yhteis-yritykset
Kirjanpitoarvo 1.1.	**421**	**828**	**1 435**	**1 026**
Hankinnat	-	12	5	9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	24	61	-542	-16
Saadut osingot	-1	-15	-21	-16
Myynnit ja pääoman palautukset	-	-	-15	-13
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [1)]	-105	-116	-527	-109
Uudelleenryhmittelyt	-7	-	70	-137
Osakkuus- ja yhteisyritysten muut laajan tuloksen erät	-2	-17	1	40
Muuntoerot ja muut oikaisut	-4	-19	14	45
Tasearvo 31.12.	**326**	**733**	**421**	**828**

1) Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Vuonna 2023 muutokset tilikauden aikana sisältävät Venäjän 31.3.2023 saakka ja vuonna 2022 Uniperin 30.9.2022 saakka. Vuonna 2023 Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen sisältää -221 miljoonaa euroa Venäjän vaikutusta. Vuonna 2022 Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen ja Uudelleenryhmittelyt sisälsivät -671 miljoonaa euroa Uniperin vaikutusta.

Lisätietoa osakkuus- ja yhteisyritysten hankinnoista ja myynneistä ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	2023	2022
Merkittävimmät osakkuusyritykset		
Forsmarks Kraftgrupp AB	17	-78
Kemijoki Oy	-1	-1
OKG AB	7	-99
Merkittävimmät osakkuusyritykset yhteensä	**23**	**-178**
Merkittävimmät yhteisyritykset		
TVO Oyj	25	-13
Merkittävimmät yhteisyritykset yhteensä	**25**	**-13**
Muut osakkuusyritykset	1	-6
Muut yhteisyritykset	9	13
IS **Yhteensä**	**59**	**-185**

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta

milj. euroa	2023	2022
IS **Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta**	**59**	**-185**
Oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-52	145
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	**7**	**-40**

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta kasvoi pääasiassa ydinjätehuoltorahaston kasvaneiden tuottojen ja pääasiassa inflaatiosta johtuvien Ruotsin ydinvoiman käytöstäpoistamiskulujen päivitysten johdosta. Osuuksia osakkuusyritysten ja yhteisyritysten tappioista ei ole jätetty kirjaamatta.

19 Arvonalentumistestaus

LAADINTAPERIAATTEET

Liikearvon, muiden aineettomien hyödykkeiden, käyttöomaisuuden, käyttöoikeusomaisuuserien ja rahoitusvaroihin kuulumattomien sijoitusten kirjanpitoarvoa tarkastellaan säännöllisesti mahdollisen arvonalentumisen varalta.

Viitteitä mahdolliseen arvonalentumiseen tulee tarkastella erikseen segmenttikohtaisesti, koska ne vaihtelevat liiketoiminta-alueittain. Tarkasteltavia riskejä ovat mm. sähkön ja polttoaineiden hinnan muutokset, muutokset sääntelyssä tai poliittiset päätökset liittyen energiaveroihin ja hintasäännöksiin, rajoitukset omaisuuserien käyttöikiin sekä ilmastonmuutokseen liittyvät siirtymäriskit ja fyysiset riskit.

Mikäli viitteitä arvonalentumisesta on, omaisuuserän arvo on testattava. Arvonalentumistappio kirjataan tulosvaikutteisesti siltä osin kuin omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Lisäksi liikearvo ja aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ja joista ei tehdä poistoja, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Arvonalentumistestaus suoritetaan myös, mikäli arvonalentumisesta ei olisi viitteitä. Arvonalentumistestaus dokumentoidaan vuosittain konsernin pitkän aikavälin ennusteprosessin yhteydessä.

Vuosittainen arvonalentumistestaus suoritetaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Fortum määrittelee rahavirtaa tuottavan yksikön pienimmäksi omaisuuserien ryhmäksi, joka kerryttää muista omaisuuseristä riippumattomia rahavirtoja.

Liikearvo kohdistetaan arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottaville yksiköille, jotka hyötyvät synergiaeduista, joita liiketoimintojen yhdistämisessä saatiin.

Fortum määrittää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät yleensä määrittämällä rahavirtaa tuottavan yksikön käyttöarvon tai käyvän arvon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla kyseisen omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön arvioidut tulevat nettorahavirrat nykyarvoon. Käypä arvo myynnistä aiheutuvilla kuluilla vähennettynä vastaa markkinalähtöistä menetelmää, ja se määritetään diskontattujen rahavirtaennusteiden perusteella käyttäen markkinaperusteisia oletuksia. Testattavat nettovarat sisältävät paitsi liikearvon myös hankinnasta aiheutuvat käyvän arvon kohdistukset.

Rahoitusvaroihin kuulumattomia omaisuuseriä, lukuun ottamatta liikearvoa, josta on kirjattu arvonalentumistappio, tarkastellaan jokaisena tilinpäätöspäivänä mahdollisen arvonalentumisen peruutuksen varalta.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: ARVONALENTUMISTESTAUKSESSA KÄYTETYT OLETUKSET

Arvonalentumistestaus perustuu tulevaisuuden rahavirtoihin ja vaatii johdolta oletusten ja ennusteiden tekemistä. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat diskontattuihin ennakoituihin rahavirtoihin. Testauksessa käytettävät arvioidut tulevat kassavirrat perustuvat viimeisimpiin johdon hyväksymiin pitkän aikavälin ennusteisiin paikallisessa valuutassa ja / tai johdon hyväksymiin pitkän aikavälin oletuksiin. Nämä ennusteet kattavat kuuden vuoden ajanjakson. Viittä vuotta pidempi ajanjakso johtuu siitä, että konsernilla on käytössä merkittävä määrä pitkäaikaisia hyödykkeitä, kuten voimalaitoksia, joiden taloudellinen vaikutusaika ylittää 20 vuotta.

Kassavirtaennusteiden ajanjakso on suhteutettu testattavien omaisuuserien taloudelliseen vaikutusaikaan. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttäen tasaista tai alenevaa kasvuvauhtia. Kasvuennuste, jota käytetään ekstrapoloimaan budjetteihin perustuvat ennakoidut rahavirrat omaisuuserien taloudellisen pitoajan loppuun, on linjassa inflaatioennusteiden kanssa ja huomioi markkinanäkymät.

Tulevista investoinneista, kuten rakennettavista tuotantolaitoksista aiheutuvia rahavirtoja ei huomioida laskelmissa, jollei laitosten rakentamista ole jo aloitettu. Tällöin laskelmiin sisällytetään projektin rahavirrat mukaan lukien valmiiksi saattamiseen tarvittavat lähtevät rahavirrat.

Näiden ennusteiden laatiminen edellyttää johdolta arvioita tulevaisuuden rahavirroista, mukaan lukien ilmastonmuutoksen arvioidut vaikutukset. Arvioiden luonne vaihtelee riippuen siitä, mihin liiketoimintaan testattavat hyödykkeet kuuluvat. Hyväksytyt toimenpiteet Fortumin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi on huomioitu arvonalentumistestauksessa käytetyissä oletuksissa.

Diskonttauskorot kuvastavat tarkasteluhetken näkemystä rahan aika-arvosta ja erityisriskeistä, jotka liittyvät testauksen kohteena olevaan rahavirtaa tuottavaan yksikköön, ja joita ei ole jo otettu huomioon oikaisemalla rahavirtaennusteita.

Arvonalentumistestauksessa käytetyt keskeiset oletukset sekä perusteet kunkin oletuksen arvon määritykselle on listattu alla olevassa taulukossa. Oletukset perustuvat sisäisiin ja ulkoisiin tietoihin, ja ne ovat soveltuvin osin yhteneviä havainnoitavissa olevan markkinatiedon kanssa.

Keskeiset oletukset	Perusteet oletusten arvon määritykselle
Sähkömarkkinoiden kehitys	Markkinoiden analysointi ja tulevaisuuden ennustaminen
Markkinamekanismi ja -sääntely	Nykyinen mekanismi ja sääntely sekä viranomaisilta saatuihin tietoihin perustuvat ennusteet
Voimalaitosten ja jätteenkäsittelylaitosten käyttöaste	Toteutunut käyttöaste, tekninen arviointi ja ennustettu markkinakehitys
Arvioidut kunnossapito- ja korjausinvestoinnit	Toteutunut käyttöaste, tekninen arviointi ja suunnitellut kunnossapitotyöt
Diskonttauskorko	Pääosin markkinainformaatio

Vuosittainen arvonalentumistestaus

Vuosittainen arvonalentumistestaus suoritettiin 31.12.2023. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä oleva rahamäärä ylitti niiden kirjanpitoarvot, eikä arvonalentumisia kirjattu.

Fortum määrittää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät yleensä perustuen niiden käyttöarvoon. Käyttöarvomenetelmää käytettiin testattaessa Consumer Solutions, Heating and Cooling Finland sekä Recycling & Waste -yksiköitä, kun taas Heating and Cooling Poland -yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty laskemalla käypä arvo myynnistä aiheutuvilla kuluilla vähennettynä.

Heating and Cooling Finland -yksikön arvonalentumistestaus sisältää kassavirrat Espoo Clean Heat -ohjelmasta, josta investointipäätös tehtiin kesäkuussa 2023. Espoo Clean Heat -hankkeet edistävät dekarbonisaatiota ja lisäävät kestäviä hukkalämpöön perustuvia ratkaisuja pääkaupunkiseudulla. Tavoitteena on kivihiilestä luopuminen vuoden 2025 aikana ja hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Microsoftin kanssa yhteistyössä toteutettavassa hankkeessa Fortum

ottaa talteen datakeskusten hukkalämmön ja kierrättää sen kaukolämmöksi.

Fortumilla on Puolassa kaksi sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitosta (CHP-laitosta); Chestochowan laitos käyttää polttoaineena kivihiiltä ja biomassaa ja Zabrzen monipolttoainevoimalaitos, jonka polttoaineena käytetään hiiltä, jätettä ja biomassaa. Fortum tavoittelee hiilen käytön lopettamista energian tuotannossa vuoteen 2027 mennessä. Päätöstä hiilestä luopumisen tarkemmasta suunnitelmasta ja tavasta Puolassa ei ole tehty ja käyttöarvoa ei voida siten määrittää. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyvän arvon menetelmällä, joka kuvastaa markkinanäkemystä ja Puolan tämänhetkistä maatason hiilineutraaliustavoitetta energiantuotannossa.

Katso liikearvon kohdistus rahavirtaa tuottaville yksiköille liitetiedossa ▸ **liitetieto 16** Aineettomat hyödykkeet. Katso myös ▸ **liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat.

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden ennen veroja määritetyt diskonttauskorot arvonalentumistestauksessa olivat:

Diskonttauskorko %	2023	2022
Consumer Solutions	10.8	7.6-9.8
Heating and Cooling Finland	7.9	N/A
Heating and Cooling Poland	12.1	N/A
Recycling & Waste	9.3	N/A

Arvonalentumistestauksen yhteydessä konserni on analysoinut testausten tulosten herkkyyttä keskeisten oletusten muutoksille liikearvoa ja poistamattomia aineettomia hyödykkeitä sisältävien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta. Tässä tarkastelussa on huomioitu myös seurannaisvaikutukset yhden oletuksen muutoksen vaikutuksista muihin muuttujiin. Testaustulokset ovat herkimpiä muutoksille käyttökate-ennusteissa (EBITDA-ennuste) ja diskonttauskoroissa. Johdon arvion mukaan mikään jokseenkin mahdollinen muutos diskonttauskorossa tai tuottotasossa ei aiheuttaisi sitä, että testattavien omaisuuserien kirjanpitoarvot ylittäisivät kerrytettävissä olevat rahamäärät.

Venäjän toimintojen alaskirjaus lopetetuissa toiminnoissa

Fortumin omistusten arvo Venäjällä on kirjattu alas kahdessa erässä vuosina 2022 ja 2023 Ukrainan sodan, sen myötä kiristyneen geopoliittisen tilanteen ja Fortumin Venäjän omaisuuden haltuunoton seurauksena.

Määräysvalta Fortumin Venäjän toimintoihin menetettiin 25.4.2023 Venäjän presidentin asetuksen nro 302 vuoksi, jonka nojalla viranomaiset voivat väliaikaisesti hallita tiettyjen ulkomaisten yhtiöiden omaisuutta Venäjällä. Määräysvallan menetyksen seurauksena Venäjän toimintojen jäljellä olevat omistukset kirjattiin alas kokonaisuudessaan vuonna 2023, minkä seurauksena lopetettujen toimintojen tulokseen kirjattiin 1,7 miljardin euron tappio.

Vuonna 2022 kirjatut arvonalentumiset Russia- rahavirtaa tuottavassa yksikössä olivat yhteensä 1,7 miljardia euroa.

Katso myös ▸ **liitetieto 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat.

20 Muut pitkäaikaiset sijoitukset

milj. euroa	2023	2022
Muut sijoitukset	123	543
Korottomat saamiset	78	85
BS Yhteensä	**201**	**628**

Muut sijoitukset koostuvat pääosin listaamattomien yhtiöiden osakkeista. Vertailukauden 31.12.2022 luvussa on lisäksi mukana Venäjällä sijaitseva 1,3 GW:n tuulivoimaprojektiportfolio.

Korottomat saamiset sisältävät lähinnä siirtosaamisia.

21 Korolliset saamiset

milj. euroa	2023	2022
Korolliset saamiset	1 033	1 281
Vuokrasopimussaamiset	-	3
Yhteensä	**1 033**	**1 284**

	2023		2022	
milj. euroa	Tase-arvo	Käypä arvo [1]	Tase-arvo	Käypä arvo
Pitkäaikaiset lainasaamiset osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	644	670	593	612
Muut pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	0	-	31	31
Pitkäaikaiset korolliset saamiset yhteensä	**644**	**670**	**624**	**643**
Vakuusjärjestely	325	325	527	527
Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset	64	64	130	130
Lyhytaikaiset korolliset saamiset yhteensä	**389**	**389**	**657**	**657**
Yhteensä	**1 033**	**1 059**	**1 281**	**1 301**

1) Käyvät arvot eivät sisällä kertyneitä korkoja.

Muutokset korollisissa saamisissa 31.12.2022 jälkeen sisältävät 33 miljoonaa euroa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta huhtikuussa 2023.

Pitkäaikaisiin korollisiin saamisiin sisältyy saamisia osakkuus- ja yhteisyrityksiltä yhteensä 644 miljoonaa euroa (2022: 593). Näihin sisältyy 546 miljoonaa euroa saamisia ruotsalaisilta ydinvoimaosakkuusyrityksiltä Forsmarks Kraftgrupp AB:lta ja OKG AB:lta (2022:498), joita rahoitetaan pääsääntöisesti osakaslainoilla osakkaiden omistusosuuksien suhteessa.

Muut lyhytaikaiset korolliset saamiset sisältävät 51 miljoonan euron vakuusrahastoa varten annetun vakuuden. Vuoden 2023 aikana käteisvakuus Nasdaqin vakuusrahastoon korvattiin arvopapereilla, jotka sisällytetään Fortumin vakuusjärjestelyyn pohjoismaisessa sähköpörssissä. Katso ▸ **liitetieto 26** Korolliset velat.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

22 Vaihto-omaisuus

LAADINTAPERIAATTEET

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on lopputuotteen arvioitu myyntihinta vähennettynä muuttuvilla myyntikuluilla ja muilla tuotantokuluilla. Hankintameno määritetään pääasiallisesti käyttämällä painotetun keskihinnan menetelmää.

PÄÄSTÖOIKEUDET JA VIHREÄT SERTIFIKAATIT

Vaihto-omaisuudessa esitetään CO_2-päästöoikeudet, jotka käytetään sähkön- ja lämmöntuotannossa syntyneiden päästöjen kattamiseen ja vihreät sertifikaatit. Vihreitä sertifikaatteja on joko kansallisissa uusiutuvan energian tuotantoa tukevissa kiintiövelvoitejärjestelmissä tai sähköntuotannon alkuperän todistamisjärjestelmissä. Fortum saa vihreitä sertifikaatteja uusituvasta energian tuotannosta Generation-segmentissä, mutta Fortumilla on myös kiintiöön perustuvia sertifikaattien palautusvelvoitteita vähittäismyynnin osalta Consumer Solutions -segmentissä.

Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet ja vihreät sertifikaatit kirjataan nimellisarvoonsa. Ostetut päästöoikeudet ja vihreät sertifikaatit, jotka täyttävät IFRS 9:n ”oman käytön” -kriteeristön, kirjataan sopimukselliseen hankintahintaan. Ostetut päästöoikeudet ja vihreät sertifikaatit, jotka eivät täytä ”oman käytön” -kriteeristöä ja siten käsitellään johdannaisina, kirjataan toimitushetkellä vallinneeseen markkinahintaan.

CO_2-päästökustannus ja vihreiden sertifikaattien kiintiövelvoite katetaan palauttamalla päästöoikeuksia ja vihreitä sertifikaatteja. Tämä velvoite esitetään Muussa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa, katso **liitetieto 32** Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma. Jos konsernilla on riittävästi päästöoikeuksia ja vihreitä sertifikaatteja kattamaan palautusvelvoitteet, varaus kirjataan niiden vastaavalla kirjanpitoarvolla. Jos päästöoikeuksia ja vihreitä sertifikaatteja ei ole riittävästi kattamaan palautusvelvollisuutta, arvostetaan vajaus päästöoikeuksien ja vihreiden sertifikaattien markkina-arvoon.

Päästökustannus - ja kiintiövelvoitekulu kirjataan tuloslaskelmaan materiaalit ja palvelut -ryhmään.

milj. euroa	2023	2022
Aineet ja tarvikkeet	256	298
Päästöoikeudet ja vihreät sertifikaatit	83	112
Muut	114	55
BS **Yhteensä**	**452**	**465**

Aineet ja tarvikkeet sisältävät pääosin polttoaineita, joita käytetään valmistusprosessissa tai palvelujen tuottamisessa, ja sisältävät erityisesti uraania, ydinpolttoainesauvoja ja hiiltä. Muut sisältää pääasiassa keskeneräisiä ja valmiita tuotteita.

23 Myyntisaamiset ja muut saamiset

LAADINTAPERIAATTEET

Myyntisaamisiin sisältyvät arvioon perustuvat tuotot jo toimitetusta sähköstä, lämmöstä ja jäähdytyksestä, jota ei ole vielä mitattu ja jota ei ole vielä laskutettu.

Myyntisaamisten arvonalentumistappiot lasketaan odotettavissa olevan luottotappiomallin mukaisesti (ECL, Expected Credit Loss). Myyntisaamisten luottotappiovaraus arvostetaan määrään, joka vastaa voimassaoloajalta odotettavissa olevien luottotappioiden määrää.

Taseeseen tehdään varaus odotettavissa olevista luottotappioista. Varaus säilyy taseessa, kunnes se kirjataan luottotappioksi tai peruutetaan. Luottotappiovaraukset voivat olla taseessa useita vuosia, riippuen perintäprosessien ja oikeudellisten menettelyjen tuloksista. Alaskirjauskäytännöt ovat riippuvaisia eri maiden lainsäädännöstä ja sen hyödyntämismahdollisuuksista. Suurille myyntisaamisille odotettavissa oleva luottotappio lasketaan yksittäiselle asiakkaalle maksukyvyttömyyden arvioidun todennäköisyyden ja asiakkaan odotetun takaisinperintäasteen perusteella. Tämä arvio perustuu käytettävissä olevaan markkinadataan, jos mahdollista, tai asiakkaan luottoluokitukseen. Arviota oikaistaan, mikäli asiakkaan luottokelpoisuuden voidaan nähdä heikentyneen esim. asiakkaan maksukäyttäytymisen perusteella. Pienasiakkaiden myyntisaamisten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan asiakasportfolion perusteella maittain ja liiketoimintasegmenteittäin. Luottotappiovaraukset voivat perustua toteutuneiden luottotappioiden historialliseen analyysiin tai ulkopuolelta saatuun tietoon asiakkaiden keskimääräisistä maksukyvyttömyysasteista. Varausta voidaan oikaista, jos tulevaisuudessa ilmenee muutoksia, jotka vaikuttavat odotettavissa olevaan luottotappion määrään. Yli 180 päivää viivästyneitä myyntisaamisia pidetään yleensä arvoltaan alentuneina ja arvonalennukset tehdään saatavan kokonaismäärälle, jota oikaistaan odotettavissa olevan luottotappion takaisinperintäasteella.

milj. euroa	2023	2022
Myyntisaamiset	1 120	1 625
Siirtosaamiset	72	30
Muut	95	112
BS **Yhteensä**	**1 286**	**1 767**

Myyntisaamisten muutos 31.12.2022 jälkeen sisältää Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen vaikutuksen huhtikuulta 2023. Muut sisältää pääosin muita lyhytaikaisia korottomia saamisia.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Myyntisaamiset

Myyntisaamisten ikäjakauma

	2023			2022		
milj. euroa	Brutto	Odotettavissa oleva luotto-tappio	Luotto-tappio-suhde, %	Brutto	Odotettavissa oleva luotto-tappio	Luotto-tappio-suhde, %
Erääntymättömät	1 066	12	1	1 541	3	-
1-30 päivää erääntyneet	56	2	4	70	3	4
31-90 päivää erääntyneet	6	2	33	9	2	22
91-180 päivää erääntyneet	3	3	100	6	3	50
Yli 181 päivää erääntyneet	33	25	76	77	67	87
Yhteensä	**1 164**	**44**	**4**	**1 703**	**78**	**5**

Odotettavissa olevan luottotappion muutos

milj. euroa	2023	2022
1.1.	**78**	**198**
Tilikauden aikana kirjattu odotettavissa oleva luottotappio	14	78
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen	-38	-168
Alaskirjaukset	-2	-39
Muuntoerot ja muut muutokset	-7	9
31.12.	**44**	**78**

Myyntisaamisten valuuttajakauma (brutto)

milj. euroa	2023	2022
EUR	401	461
SEK	257	406
NOK	215	456
PLN	278	207
RUB	-	163
Muut	13	10
Yhteensä	**1 164**	**1 703**

Myyntisaamiset koostuvat suuresta joukosta asiakkaita pääasiassa euroissa, Puolan zlotyissa ja Ruotsin kruunuissa, mikä pienentää riskien keskittymistä.

Lisätietoja luottoriskien hallinnasta ja luottoriskeistä, katso ▸ **Vastapuoli- ja luottoriskit** Hallituksen toimintakertomuksessa sekä ▸ **liitetieto 4.4** Luottoriskit.

24 Likvidit varat

LAADINTAPERIAATTEET

Likvideihin varoihin sisältyvät rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisestä rahasta, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, joiden alkuperäinen maturiteetti on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Rahat ja pankkisaamiset sekä talletukset ja yritystodistukset arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon.

Nostettu määrä käytössä olevista luottolimiiteistä esitetään lainojen ryhmässä taseen lyhytaikaisissa veloissa. Kaupankäyntiin liittyvät käteisvakuudet sisällytetään vakuussaamisiin ja muut pantatut varat esitetään erässä Lyhytaikaiset korolliset saamiset.

milj. euroa	2023	2022
Käteinen raha ja pankkitilit	2 087	2 673
Talletukset ja arvopaperit, joiden maturiteetti alle 3kk	2 096	1 098
Rahat ja pankkisaamiset	**4 183**	**3 771**
Talletukset ja yritystodistukset, joiden maturiteetti yli 3kk mutta alle 12 kk	-	147
BS Yhteensä	**4 183**	**3 919**

Muutokset likvideissä varoissa 31.12.2022 jälkeen sisältävät 284 miljoonaa euroa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta huhtikuussa 2023.

Raportointikauden lopussa, konsernin likvidit varat olivat 4 183 miljoonaa euroa (2022: 3 919). Likvideistä varoista 4 122 miljoonaa euroa (2022: 3 600) on talletettu vastapuolille, joilla on hyvä (investment grade) luottoluokitus.

Likvidien varojen keskimääräinen korkotuotto tilinpäätöspäivänä oli 3,9 % (2022: 1,7 %).

Raportointikauden lopussa Fortumilla oli 3 200 miljoonaa euroa nostamattomia valmiusluottolimiittejä, jotka koostuvat 2 400 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä (erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajien enintään 2 vuoden jatko-option) ja 800 miljoonan euron kahdenvälisestä valmiusluottolimiitistä (erääntyy kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajan 1 vuoden jatko-option). Lisäksi Fortumilla on 100 miljoonaa euroa tililimiittejä, jotka ovat toistaiseksi voimassa.

Lisätietoja luottoriskien hallinnasta ja luottoriskeistä, katso ▸ **liitetieto 4.4** Luottoriskit.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

25 Osakepääoma

	2023		2022	
milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä	Osake-pääoma	Osakkeiden lukumäärä	Osake-pääoma
Rekisteröidyt osakkeet 1.1.	**897 264 465**	**3 046**	**888 294 465**	**3 046**
Osakeanti Solidium Oy:lle	-	-	8 970 000	-
Rekisteröidyt osakkeet 31.12.	**897 264 465**	**3 046**	**897 264 465**	**3 046**

Fortum Oyj:llä on yksi osakesarja. Vuoden 2023 lopussa osakkeita oli laskettu liikkeeseen kaikkiaan 897 264 465 kappaletta. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Kaikki osakkeet oikeuttavat samansuuruiseen osinkoon. Vuoden 2023 lopussa Fortum Oyj:n kokonaan maksettu ja kaupparekisteriin rekisteröity osakepääoma oli 3 046 185 953,00 euroa.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä uusien osakkeiden rekisteröinnin jälkeen on 897 264 465 osaketta. Näin ollen Suomen valtion määräysvallassa olevan omistuksen osuus on noussut 50,76 %:sta 51,26 %:iin.

Fortum Oyj:n osake on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä. Kaupankäyntitunnus on FORTUM. Fortum Oyj:n osakkeet kuuluvat Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään.

Liitetiedossa 10 Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot on esitetty toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset.

25.1 Yhtiökokouksen 2023 antamat valtuudet

Fortumin vuoden 2023 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja luovuttamisesta. Hankittavien ja luovutettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 20 000 000 osaketta, mikä vastasi noin 2,23 % yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, kuitenkin enintään 18 kuukautta. Valtuutuksia ei ollut käytetty 6.2.2024 mennessä.

25.2 Muut vaihtovelkakirjalainat ja optiolainat

Fortum-konserni ei ole laskenut liikkeeseen vaihtovelkakirjalainoja eikä optiolainoja, jotka oikeuttaisivat velkakirjojen haltijaa merkitsemään Fortumin osakkeita. Hallituksella ei ole tällä hetkellä yhtiökokouksen myöntämiä käyttämättömiä valtuuksia vaihtovelkakirjojen tai optiolainojen liikkeeseen laskemiseksi eikä yhtiön osakepääoman korottamiseksi.

26 Korolliset velat

Rahoitusnettovelka

milj. euroa	2023	2022
+ Korollinen vieras pääoma	**5 909**	**7 785**
- BS Likvidit varat	**4 183**	**3 919**
- Vakuusjärjestely	**325**	**527**
- BS Vakuussaaminen	590	2 607
+ BS Vakuusvelka	131	352
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen	**-459**	**-2 255**
Rahoitusnettovelka	**942**	**1 084**

Korollinen vieras pääoma, 5 909 miljoonaa euroa, sisältää Fortumin vakuusjärjestelyn pohjoismaisessa sähköpörssissä, 376 miljoonaa euroa (2022: 527). Vastaavasti samansuuruinen määrä sisältyy lyhytaikaisiin korollisiin saamisiin, josta vakuus kaupankäynnin vakuusvaateita varten, 325 miljoonaa euroa (2022: 527), netotetaan Rahoitusnettovelasta rivillä Vakuusjärjestely. Vakuusrahastoa varten annettua vakuutta, 51 miljoonaa euroa, ei ole kuitenkaan netotettu rahoitusnettovelasta. Katso **liitetieto 21** Korolliset saamiset.

Rahoitusnettovelka ilman Venäjää 31.12.2022 oli 1 127 miljoonaa euroa.

Korolliset velat

milj. euroa	2023	2022
Pitkäaikaiset lainat	4 475	3 558
Lyhytaikaiset lainat	1 316	4 108
Lainat yhteensä	**5 791**	**7 666**
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	97	100
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	21	19
Vuokrasopimusvelat yhteensä	**118**	**119**
Yhteensä	**5 909**	**7 785**

milj. euroa	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat	2 736	1 545
Lainat rahoituslaitoksilta	589	980
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	951	918
Vuokrasopimusvelat	97	100
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	200	115
BS Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	**4 573**	**3 658**
Lyhytaikainen osuus joukkovelkakirjalainoista	0	1 090
Lyhytaikainen osuus lainoista rahoituslaitoksilta	717	539
Yritystodistusvelka	174	475
Lyhytaikainen osuus vuokrasopimusveloista	21	19
Vakuusjärjestelysopimusvelka	376	527
Muut lyhytaikaiset korolliset velat	50	1 477
BS Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	**1 337**	**4 127**
Yhteensä	**5 909**	**7 785**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Lainat

milj. euroa	Efektiivinen korko, %	Tasearvo 2023	Uudelleenhinnoittelu: Alle 1 vuosi	Uudelleenhinnoittelu: 1-5 vuotta	Uudelleenhinnoittelu: Yli 5 vuotta	Käypä arvo 2023 [4]	Tasearvo 2022	Käypä arvo 2022
Joukkovelkakirjalainat	3,0	2 736	-	1 234	1 502	2 729	2 634	2 569
Lainat rahoituslaitoksilta	5,3	1 306	1 306	-	-	1 314	1 519	1 545
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta [1]	4,3	951	951	-	-	952	918	938
Muut pitkäaikaiset lainat	5,8	200	166	-	34	199	115	126
Pitkäaikaiset lainat yhteensä [2]	**3,9**	**5 192**	**2 423**	**1 234**	**1 536**	**5 194**	**5 187**	**5 178**
Vakuusjärjestelysopimusvelka	2,8	376	376	-	-	376	527	527
Yritystodistusvelka	4,4	174	174	-	-	174	475	475
Muut lyhytaikaiset lainat	3,9	50	50	-	-	50	1 477	1 477
Lyhytaikaiset lainat yhteensä	**3,4**	**599**	**599**	**-**	**-**	**599**	**2 479**	**2 479**
Yhteensä [3]	**3,9**	**5 791**	**3 022**	**1 234**	**1 536**	**5 793**	**7 666**	**7 657**

1) Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta sisältää Loviisan ydinvoimalaitokseen liittyvän osan sekä lainauksen TVO:n kautta.
2) Sisältää pitkäaikaisen lainan lyhytaikaisen osuuden 717 miljoonaa euroa (2022: 1 629).
3) Lainasalkun ja johdannaisten keskikorko oli 4,3 % (2022: 3,7 % pois lukien Venäjä).
4) Käyvät arvot eivät sisällä kertyneitä korkoja.

Muutokset korollisissa veloissa 31.12.2022 jälkeen sisältävät 178 miljoonaa euroa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisen johdosta huhtikuussa 2023.

Tammikuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostetun 600 miljoonan euron osuuden likviditeettivalmiusluottolimiitistä. Helmikuussa 2023 maksettiin 1 000 miljoonan euron erääntyvä joukkovelkakirjalaina. Maaliskuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostetun osan, 350 miljoonaa euroa, Suomen valtion siltarahoituslainasta ja peruutti kokonaisuudessaan 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn. Ydinjätehuoltorahastosta nostettiin 33 miljoonaa euroa, jonka jälkeen takaisinlainaus ydinjätehuoltorahastosta on 951 miljoonaa euroa.

Toukokuussa 2023, Fortum laski liikkeelle kaksiosaisen joukkovelkakirjalainan, sisältäen 500 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan viideksi vuodeksi ja 650 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan kymmeneksi vuodeksi. Fortum maksoi takaisin viimeisen nostetun erän, 500 miljoonaa euroa, likviditeettivalmiusluottolimiitistä toukokuussa 2023 ja 1 000 miljoonan Ruotsin kruunumääräisen joukkovelkakirjalainan kesäkuussa 2023.

Kesäkuussa 2023, Fortum perui 2 100 miljoonaa euroa 3 100 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitistä ja käytti kuuden kuukauden jatko-option jäljelle jäävään 1 000 miljoonan euron valmiusluottolimiittiin, jonka uusi eräpäivä oli joulukuussa 2023, sisältäen Fortumin 6 kuukauden jatko-option.

Kesäkuussa 2023, Fortum uusi erääntyvän 500 miljoonan euron pankkilainan, jonka uusi eräpäivä on helmikuussa 2025. Nostamaton kahdenvälinen 800 miljoonan euron valmiusluottolimiitti, jonka eräpäivä oli joulukuussa 2023, uusittiin erääntymään kesäkuussa 2025 sisältäen lainanantajan 1 vuoden jatko-option.

Joulukuussa 2023, 1 000 miljoonan euron likviditeettivalmiusluottolimiitti erääntyi, kun Fortum jätti käyttämättä kuuden kuukauden jatko-optionsa. Lisäksi 500 miljoonan euron lainaan sovittiin yhden vuoden lainanottajan jatko-optio.

Lyhytaikaiset lainat 1 316 miljoonaa euroa (2022: 4 108) sisältävät pitkäaikaisten lainojen lyhytaikaisia osuuksia 717 miljoonaa euroa (2022: 1 629) ja lyhytaikaisia lainoja 599 miljoonaa euroa (2022: 2 479).

Pitkäaikaisten lainojen lyhytaikaiset osuudet 717 miljoonaa euroa sisältävät erääntyviä rahoituslaitoslainoja.

Lyhytaikaiset lainat 599 miljoonaa euroa sisältävät vakuusjärjestelyvelkoja 418 miljoonaa euroa ja 174 miljoonaa euroa yritystodistusvelkaa.

Euromääräisistä lainoista koostuvan lainasalkun keskimääräinen korkokulu tilinpäätöspäivänä oli 4,0 % (2022: 3,1 %). Koko lainasalkun keskimääräinen korkokulu johdannaisineen tilinpäätöspäivänä oli 4,3 % (2022: 3,7 % pois lukien Venäjä).

Katso lisätietoa ▸ **liitetiedossa 4** Rahoitusriskien hallinta, ▸ **liitetiedossa 33** Vuokrasopimukset, ▸ **liitetiedossa 35** Pantatut varat ja vastuut ja ▸ **liitetiedossa 37** Lähipiiritapahtumat.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Korollisten velkojen täsmäytyslaskelma

				Muutokset, joilla ei ole vaikutusta rahavirtaan			
milj. euroa	1.1.2023	Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen	Rahoituksen rahavirta [1]	Vakuus-järjestelysopimus	Arvostuserot / muutokset konsolidoinnissa	Vuokrasopimusvelat	31.12.2023
Joukkovelkakirjalainat	2 634		58		43		2 736
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	918		33				951
Lainat rahoituslaitoksilta ja muut korolliset velat	4 113	-173	-1 705	-152	22		2 105
Vuokrasopimusvelat	119	-5	-20			23	118
Yhteensä	**7 785**	**-178**	**-1 634**	**-152**	**65**	**23**	**5 909**

				Muutokset, joilla ei ole vaikutusta rahavirtaan			
milj. euroa	1.1.2022	Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen	Rahoituksen rahavirta [1]	Vakuus-järjestelysopimus	Arvostuserot / muutokset konsolidoinnissa	Vuokrasopimusvelat	31.12.2022
Joukkovelkakirjalainat	3 705		-1 000		-71		2 634
Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 165		-247				918
Lainat rahoituslaitoksilta ja muut korolliset velat	11 274	-19 723	9 672	-21	2 910		4 113
Vuokrasopimusvelat	1 075	-874	-104			22	119
Yhteensä	**17 220**	**-20 597**	**8 320**	**-21**	**2 840**	**22**	**7 785**

1) Sisältää jatkuvien toimintojen ja lopetettujen toimintojen lyhennykset ja nostot.

Joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskut

Laskettu liikkeeseen/erääntyy	Koron peruste	Korko, %	Efektiivinen korko, %	Valuutta	Nimellis-arvo, milj.	Tasearvo, milj. euroa
Fortum Oyj 8 000 miljoonan euron EMTN ohjelma [1]						
2019/2026	Kiinteä	1,625	1,638	EUR	750	730
2023/2028	Kiinteä	4,000	4,078	EUR	500	504
2019/2029	Kiinteä	2,125	2,247	EUR	750	742
2023/2033	Kiinteä	4,500	4,537	EUR	650	663
2013/2043	Kiinteä	3,500	3,719	EUR	100	97
Tasearvo yhteensä 31.12.2023						**2 736**

1) EMTN = Euro Medium Term Note

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

27 Tuloverosaamiset ja -velat

LAADINTAPERIAATTEET

Tilikaudelta maksettavat tuloverot perustuvat tilikauden verotettavaan tulokseen. Verotettava tulos eroaa konsernitilinpäätöksessä raportoidusta tuloksesta johtuen tuottojen ja kulujen kirjanpitokäsittelyn ja verokäsittelyn eriaikaisuudesta tai siitä, että tietyt erät eivät ole lainkaan verotettavia tai verotuksessa vähennyskelpoisia. Tilikauden vero on laskettu käyttämällä niitä verokantoja, joista on säädetty tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verot on kirjattu konsernitilinpäätökseen taseperusteisesti varojen ja velkojen verotuksen arvojen sekä näiden kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Laskennallista veroa ei kuitenkaan kirjata, jos se syntyy, kun omaisuuserä tai velka alun perin merkitään kirjanpitoon ja kyseinen liiketoimi ei ole liiketoimintojen yhdistäminen, ja joka ei vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon (tai verotukselliseen tappioon) liiketapahtuman toteutumisajankohtana. Laskennallinen vero määritetään käyttämällä niitä verokantoja (ja soveltaen niitä verolakeja), joista on säädetty tai joiden hyväksytystä sisällöstä on ilmoitettu tilinpäätöspäivään mennessä ja joiden oletetaan olevan voimassa, kun kyseinen laskennallinen verosaaminen realisoituu tai verovelka suoritetaan.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Laskennalliset verosaamiset vähennetään laskennallisista veroveloista, jos ne liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Laskennallinen vero kirjataan väliaikaisista eroista, jotka johtuvat tytäryhtiöihin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin tehdyistä sijoituksista, paitsi silloin, kun konserni voi määrätä väliaikaisen eron purkautumisajankohdan ja väliaikainen ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Konserni kirjaa verovelan ennakoitavissa olevien verotarkastusvaateiden osalta, mikäli arviot lisäverojen ja -maksujen todennäköisyydestä antavat siihen aihetta. Varausta ei kirjata tilinpäätökseen, mikäli Fortum pitää vaatimuksia perusteettomina. Näin ollen, mikäli verot liittyen käynnissä oleviin verotarkastuksiin täytyy maksaa ennen lopullista oikeuden päätöstä, ne kirjataan saamisiksi. Jos lopputulos poikkeaa alun perin tehdyistä kirjauksista, tällaiset erot vaikuttavat tilikauden veroihin ja laskennallisten verovarausten määriin kaudella, jolloin ratkaisu tehdään. Konserni soveltaa pakollista tilapäistä poikkeusta laskennallisten verojen kirjaamisessa ja raportoinnissa, joka aiheutuu Pilari 2 -mallisääntöjen valtiokohtaisen implementoinnin seurauksena.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: TULEVIIN VEROSEURAAMUKSIIN LIITTYVÄT OLETUKSET JA ARVIOT

Fortumilla on laskennallisia verosaamisia ja -velkoja, joiden arvioidaan realisoituvan tuloslaskelmaan kirjattavaksi tiettyinä ajanjaksoina tulevaisuudessa. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen laskennassa Fortumin täytyy tehdä tiettyjä oletuksia ja arvioita liittyen tulevaisuuden veroseuraamuksiin, jotka johtuvat varojen ja velkojen tilinpäätökseen kirjattujen kirjanpitoarvojen sekä niiden verotuksellisten arvojen eroista.

Tulevaisuuden veroseuraamuksiin liittyviä oletuksia ovat, että tulevaisuudessa tytäryhtiöiden liiketoiminnalliset tulokset ovat yhdenmukaisia historiallisiin tasoihin verrattuna, vähennyskelpoisten vahvistettujen verotappioiden hyödyntämisaika pysyy muuttumattomana, ja että voimassa olevat verolait ja verokannat pysyvät muuttumattomina lähitulevaisuudessa. Fortum pitää laskennallisten verosaamisten ja -velkojen laskennassa käyttämiään oletuksia huolellisesti harkittuina.

Fortum arvioi jatkuvasti laskennallisten verosaamisten hyödyntämisen todennäköisyyttä. Arvioissa Fortum ottaa menneiden vuosien toteutuneiden ja suunniteltujen tuottojen lisäksi huomioon keskipitkän ja pitkän aikavälin suunnitelmat. Laskennallisten verosaamisten kirjaaminen perustuu johdon arvioon verotettavan tulon määrästä tulevaisuudessa, jota vastaan käyttämättömät verotukselliset tappiot, veron hyvitykset ja verotuksessa vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää.

Epävarmaan verotukselliseen tilanteeseen liittyvissä arvioissa ja oletuksissa tukeudutaan myös ulkopuolisiin asiantuntijalausuntoihin.

Mikäli verotarkastusten lopulliset ratkaisut poikkeaisivat negatiivisesti 10 prosentilla johdon tekemistä arvioista, konsernin verovelat kasvaisivat 4 miljoonalla eurolla tilanteessa 31.12.2023.

27.1 Laskennalliset verot taseessa

	2023			2022		
milj. euroa	**1.1.**	**Muutos**	**31.12.**	**1.1.**	**Muutos**	**31.12.**
BS Laskennalliset verosaamiset	933	24	958	2 149	-1 215	933
BS Laskennalliset verovelat	-152	-276	-428	-827	676	-152
Laskennalliset verot, netto	**782**	**-252**	**530**	**1 321**	**-539**	**782**

Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että käyttämättömät verotukselliset tappiot, veron hyvitykset ja verotuksessa vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan kyseisillä lainkäyttöalueilla. Fortum on 31.12.2023 kirjannut laskennallisia verosaamisia 958 miljoonaa euroa (2022: 933 miljoonaa euroa).

Laskennalliset verosaamiset ja verovelat on vähennetty toisistaan siinä tapauksessa, kun ne voidaan laillisesti toimeenpantavissa olevan oikeuden nojalla kuitata keskenään ja ne liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos 2023

milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeus-omaisuuserät	Eläkevelvoitteet	Varaukset	Johdannais-instrumentit	Vahvistetut tappiot ja käyttämättömät hyvitykset	Muut erät	Laskennalliset verot, netto
1.1.2023	**-54**	**-530**	**-3**	**-19**	**589**	**753**	**46**	**782**
Tuloslaskelmaan kirjatut erät	0	7	0	9	-15	202	64	266
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	-	-	2	-	-475	-	-	-474
Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	-6	10	0	-1	-9	-39	-6	-51
Tytäryritysten ostot ja myynnit [1)]	-2	61	-1	-2	0	0	-51	6
31.12.2023	**-61**	**-452**	**-2**	**-12**	**90**	**915**	**52**	**530**

1) Tytäryritysten myynnit vuonna 2023 sisälsi 10 miljoonaa liittyen Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymiseen huhtikuussa 2023. Katso ▸ **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot.

Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos 2022

milj. euroa	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeus-omaisuuserät	Eläkevelvoitteet	Varaukset	Johdannais-instrumentit	Vahvistetut tappiot ja käyttämättömät hyvitykset	Muut erät	Laskennalliset verot, netto
1.1.2022	**-200**	**-1 551**	**268**	**1 658**	**1 476**	**146**	**-476**	**1 321**
Tuloslaskelmaan kirjatut erät	-15	275	-16	5 869	29	704	213	7 061
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät	-	-	-33	-	248	-	-	215
Kurssierot, erien väliset siirrot ja muut muutokset	5	-85	-144	-38	-39	-9	40	-269
Tytäryritysten ostot ja myynnit [1)]	156	830	-77	-7 509	-1 126	-89	269	-7 546
31.12.2022	**-54**	**-530**	**-3**	**-19**	**589**	**753**	**46**	**782**

1) Tytäryritysten myynnit vuonna 2022 sisälsi 7 595 miljoonaa liittyen Uniperin konsolidoinnin päättymiseen 30.9.2022. Katso ▸ **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot.

Muutokset tilikauden aikana sisältävät Venäjän 31.3.2023 saakka ja vuonna 2022 Uniperin 30.9.2022 saakka. Venäjään liittyvät tuloslaskelmaan kirjatut erät esitetään lopetettujen toimintojen tuloksessa. Katso ▸ **liitetieto 3.3** Lopetetut toiminnot.

Laskennallisten verojen nettomuutos vuonna 2023 johtuu pääasiassa johdannaisiin liittyvien laskennallisten verosaamisten laskusta, mikä aiheutuu hyödykkeiden korkeista markkinahinnoista vuonna 2022 ja hintojen laskusta vuonna 2023. Vahvistetuista tappioista kirjattujen laskennallisten verosaamisten määrän kasvu liittyy pääosin Irlantiin ja johtuu Venäjään liittyvistä alaskirjauksista. Fortum on laatinut kattavan ennusteen kyseiset tappiot kantavan irlantilaisen konserniyhtiön tulevaisuuden tulontuottokyvyn arvioimiseksi. Fortum on käyttänyt tätä arviota kirjatun 829 miljoonan euron laskennallisen verosaamisen arvon tukena 31.12.2023.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vahvistetut tappiot sekä kuluvana ja aiempina tilikausina vähennyskelvottomat korkokulut sekä niihin liittyvät laskennalliset verosaamiset

	2023		2022	
milj. euroa	Vahvistetut tappiot	Laskennallinen verosaaminen	Vahvistetut tappiot	Laskennallinen verosaaminen
Vahvistetut tappiot, joilla ei ole vanhentumisaikaa [1]	6 724	852	5 836	749
Vahvistetut tappiot, joilla on vanhentumisaika	12	2	9	2
Yhteensä	**6 735**	**855**	**5 844**	**751**
Kuluvana ja aiempina tilikausina vähennyskelvottomat korkokulut, joilla ei ole vanhentumisaikaa	97	24	-	-
Kuluvana ja aiempina tilikausina vähennyskelvottomat korkokulut, joilla on vanhentumisaika	175	36	9	2
Yhteensä	**272**	**61**	**10**	**2**

1) Liittyy pääasiassa Irlantiin.

Laskennalliset verosaamiset kirjataan vahvistetuista tappioista ja vähennyskelvottomista korkokuluista siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että ne voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan. Vahvistetut tappiot ovat kasvaneet pääasiassa Irlannissa Venäjän alaskirjausten vaikutuksista johtuen. Vähennyskelvottomien korkokulujen kasvu johtuu pääasiassa lainojen korkojen noususta sekä Venäjän alaskirjauksista.

Kirjaamatta jätetyt laskennalliset verot

Alla olevassa taulukossa on esitetty väliaikaiset erot, käyttämättömät verotukselliset tappiot, vähennyskelvottomat korkokulut ja veronhyvitykset, joista laskennallista verosaamista ei ole kirjattu niiden hyödyntämiseen liittyvästä epävarmuudesta johtuen.

milj. euroa	2023	2022
Väliaikaiset erot	1 129	280
Verotukselliset tappiot	140	108
Kuluvana ja aiempina tilikausina vähennyskelvottomat korkokulut	97	-
Veronhyvitykset	5	5
Yhteensä	**1 371**	**393**

Väliaikaisista eroista kirjaamatta jätettyjen laskennallisten verosaamisten määrän kasvu johtuu pääasiassa seuraavista tapahtumista: Suomessa 475 miljoonaa euroa liittyy Venäjän osakkeiden alaskirjaukseen ja 650 miljoonaa euroa Alankomaissa liittyy Venäjän lainojen alaskirjauksiin. Kuluvana ja aiempina tilikausina vähennyskelvottomien korkokulujen osalta kasvu johtuu pääasiassa Venäjän lainojen alaskirjauksista Alankomaissa.

Laskennallisia verovelkoja ei ole kirjattu 23 miljoonan euron (2022: 476) määräisistä väliaikaisista eroista tytäryritysten nettovarojen ja verotuksellisen arvon välillä, koska näiden purkautuminen on Fortumin määräysvallassa ja on todennäköistä, että väliaikaiset erot eivät purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Väliaikaisten erojen lasku liittyy pääasiassa Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymiseen huhtikuussa 2023.

27.2 Tuloverosaamiset

milj. euroa	2023	2022
Belgia	36	36
Muut	23	35
BS **Yhteensä**	**59**	**71**

Belgian tuloverosaamiset liittyvät meneillään oleviin verokiistoihin vuoden 2008 verotuspäätöksen osalta. Katso **liitetieto 36** Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt.

Muut tuloverosaamiset liittyvät pääasiassa tilikauden tuloverojen maksuihin sekä aiempia vuosia koskevien veronoikaisupäätösten mukaisiin maksuihin.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

28 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat

LAADINTAPERIAATTEET

Fortum omistaa Suomessa Loviisan ydinvoimalaitoksen. Fortumin konsernitaseen erät Osuudet ydinjätehuoltorahastoista ja Ydinvoimaan liittyvät varaukset koskevat Loviisan ydinvoimalaitosta.

Fortumin rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastossa on käsitelty IFRIC 5 Oikeudet osuuksiin rahastoista, jotka on tarkoitettu käytöstä poistamiseen, alkuperäiseen tilaan palauttamiseen ja ympäristön kunnostamiseen -tulkinnan mukaisesti, jossa todetaan, että rahaston varat arvostetaan joko käypään arvoon tai sitä alempaan kyseisten velvoitteiden arvoon, koska Fortumilla ei ole määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa Valtion ydinjätehuoltorahastoissa. Viranomaiset hallinnoivat Valtion ydinjätehuoltorahastoa. Varaukset liittyvät laitoksen käytöstä poistamiseen ja käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen.

Varausten käypä arvo on laskettu IAS 37- standardin mukaan diskonttaamalla kassavirrat, jotka perustuvat arvioituihin tuleviin kustannuksiin ja jo tehtyihin toimenpiteisiin. Käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen alkuperäinen nettonykyarvo (ydinvoimalaitoksen käyttöönottohetkellä) on kirjattu kyseisen investoinnin hankintamenon osana taseeseen ja poistetaan voimalan käyttöajan kuluessa. Muutokset teknisissä suunnitelmissa, jotka vaikuttavat käytöstä poistamisesta aiheutuviin tulevaisuuden kassavirtoihin, diskontataan tähän hetkeen ja tällä oikaistaan ko. investoinnin hankintamenoa taseessa. Käytöstä poistamiseen liittyvästä investoinnista tehdään poistot ydinvoimalaitoksen oletetun käyttöajan kuluessa. Käytöstä poistetuissa voimalaitosyksiköissä velvoitteen kasvu kirjataan kuluksi heti.

Käytettyyn ydinpolttoaineeseen liittyvä varaus kattaa tulevat loppusijoituskustannukset kunkin tilikauden loppuun mennessä käytetyn ydinpolttoaineen osalta. Käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen liittyvät kustannukset kirjataan kuluksi laitoksen käyttöaikana polttoaineen käytön perusteella. Suunnitelmiin mahdollisesti tulevien muutosten vaikutus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan perustuen tähän asti käytetyn polttoaineen määrään kunkin tilikauden loppuun mennessä. Varauksen diskonttaukseen liittyvä korkokulu vastaavalta kaudelta kirjataan erään Muut rahoituserät -netto.

Fortumin ydinjätehuoltorahaston osuudelle kertyvä korko ja mahdolliset käypään arvoon arvostuksen vaikutukset esitetään erässä Muut rahoituserät -netto.

Fortumin Loviisan ydinvoimalaitokseen liittyvä rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on suurempi kuin rahasto-osuutta vastaava taseessa esitetty omaisuuserä. Ydinjätehuoltovastuun tulee olla maksuilla tai takauksilla täysin katettu Valtion ydinjätehuoltorahastossa Suomen ydinenergialain mukaisesti. Ydinjätehuoltovarauksesta poiketen lainmukaista ydinjätehuoltovastuuta ei diskontata. Koska tulevat kassavirrat ulottuvat hyvin pitkälle ajanjaksolle, erot lainmukaisen vastuun ja ydinjätehuoltovarauksen välillä ovat merkittävät.

Vuosittainen maksu ydinjätehuoltorahastoon perustuu ydinjätehuoltovastuun muutokseen ja osuuteen ydinjätehuoltorahaston tuotoista. Maksua pienentävät tehdyt toimenpiteet.

Fortumilla on vähemmistöosuuksia myös muissa ydinvoimayhtiöissä, joita ovat Teollisuuden Voima Oyj (TVO) Suomessa sekä OKG Aktiebolag (OKG) ja Forsmarks Kraftgrupp AB (Forsmark) Ruotsissa. Vähemmistöosuudet on luokiteltu osakkuus- ja yhteisyrityksiksi ja konsolidoidaan pääomaosuusmenetelmällä. Yhtiöt Suomessa ja Ruotsissa toimivat omakustannusperiaatteella. Omistajat ostavat sähköä paikallisen kirjanpitokäytännön mukaisesti lasketulla tuotantokustannushinnalla. Osakkuusyhtiöiden tilinpäätösten laadintaperiaatteita ydinvoimaan liittyvien varojen ja velkojen suhteen on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia konsernin laadintaperiaatteita.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: YDINVOIMATUOTANTOON LIITTYVIEN VARAUSTEN MÄÄRITTÄMISESSÄ TEHTÄVÄT OLETUKSET

Fortumin ydinvoimalalaitosten tuleviin käytöstäpoistoihin ja käytetyn ydinjätteen loppusijoitukseen liittyvä varaus perustuu pitkäaikaisiin kassavirtaennusteisiin arvioiduista kustannuksista. Pääasialliset oletukset liittyvät teknisiin suunnitelmiin, ajoituksiin, kustannusennusteisiin ja diskonttokorkoon. Valtioiden viranomaiset hyväksyvät tekniset suunnitelmat, oletukset ajoituksesta ja kustannusennusteet.

Muutokset oletetuissa diskonttokoroissa vaikuttavat varauksen määrään. Jos diskonttokorkoa pienennetään, varaus kasvaa. Ydinvoimalaitoksissa, joissa osuus ydinjätehuoltorahastossa on suurempi kuin varaus, varauksen kasvun vaikutus kompensoituu taseeseen kirjattavalla vastaavalla kasvulla Fortumin osuudessa Valtion ydinjätehuoltorahaston varoista. Tuloslaskelmavaikutus on tällöin positiivinen, koska käytöstä poistamisen osuus varauksesta kirjataan kuten menot hyödykkeen purkamisesta. Tämä pätee niin kauan kuin todellinen osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on korkeampi kuin taseessa esitetty, ja niin kauan kuin IFRS:n mukaan varojen kirjanpitoarvo ei voi ylittää varauksen arvoa, koska Fortumilla ei ole määräysvaltaa ydinjätehuoltorahastossa.

Sekä Suomessa että Ruotsissa ydinvoimaoperaattorit ovat lakisääteisesti velvollisia huolehtimaan laitosten käytöstä poistamisesta ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta (ydinjätehuolto). Molemmissa maissa ydinvoimaoperaattorit ovat velvoitettuja turvaamaan ydinjätehuollon rahoittamisen suorittamalla maksuja viranomaisten hallinnoimiin ydinjäterahastoihin. Ydinvoimaoperaattoreiden pitää myös antaa vakuuksia taatakseen riittävät varat laitosten tulevista käytöstäpoistoista ja käytetyn polttoaineen loppusijoituksesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

28.1 Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat kokonaan omistetuissa ydinvoimalaitoksissa

milj. euroa	2023	2022
Taseeseen sisältyvät erät		
BS Ydinvoimaan liittyvät varaukset	1 058	966
BS Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 058	966
Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahaston nettovarojen käyvästä arvosta	1 197	1 148
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	139	182

IFRS-standardien mukainen ydinvoimaan liittyvä varaus ja rahasto-osuus

Ydinvoimaan liittyvät varaukset sisältävät käytöstä poistamista ja käytetyn polttoaineen loppusijoittamista varten tehdyt varaukset. IAS 37:n mukaan lasketut ydinvoimaan liittyvät varaukset kasvoivat 92 miljoonaa euroa vuoden 2022 lopusta ja olivat 1 058 miljoonaa euroa 31.12.2023. Muutos johtuu pääasiassa Loviisan käyttöiän pidentämisestä ja päivityksistä Posivan projektibudjetissa.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on IFRS:n näkökulmasta ylirahastoitu yhteensä 139 miljoonaa euroa, koska Fortumin osuus rahastosta 31.12.2023 oli 1 197 miljoonaa euroa ja rahaston käypä arvo taseella oli 1 058 miljoonaa euroa. Fortumin rahasto-osuuden tasearvo ei saa ylittää IFRS:n mukaisesti laskettua varauksen määrää taseessa. Niin kauan kuin ydinjätehuoltorahasto pysyy IFRS:n näkökulmasta ylirahoitettuna, kirjataan positiivinen vaikutus muihin rahoituseriin, kun varaus kasvaa enemmän kuin nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon. Negatiivinen kirjaus kirjataan muihin rahoituseriin aina, kun nettomaksut ydinjätehuoltorahastoon ovat suuremmat kuin varauksen kasvu.

Loviisan ydinvoimalaitoksen lainmukainen vastuu

Työ- ja elinkeinoministeriön joulukuussa 2023 tekemään päätökseen perustuva lainmukainen vastuu 31.12.2023 oli yhteensä 1 253 miljoonaa euroa.

Lainmukainen vastuu perustuu vuosittain tehtävään kustannusarvioon sekä joka kolmas vuosi tehtävään tekniseen suunnitelmaan. Lainmukainen vastuu määritetään olettaen, että laitoksen käytöstäpoisto tapahtuisi arviointivuotta seuraavan vuoden alussa, ja vastuuta ei diskontata nykyarvoon.

Fortumin osuus Valtion ydinjätehuoltorahastossa

Suomen ydinenergialain mukaisesti Fortumilla on velvoite kattaa lainmukainen vastuunsa kokonaisuudessaan Valtion ydinjätehuoltorahaston kautta. Viranomaiset päättävät Fortumin rahastotavoitteen Valtion ydinjätehuoltorahastossa samassa yhteydessä, kun lainmukaisen vastuun määrä päätetään vuosittain. Fortum suorittaa ydinjätehuoltomaksuja Valtion ydinjätehuoltorahastoon kyseisten päätösten mukaisesti. Nykyinen rahastotavoite perustuu joulukuun 2023 päätökseen ja on yhteensä 1 253 miljoonaa euroa.

Ydinvoimaan liittyvät varaukset

milj. euroa	2023	2022
1.1.	**966**	**3 891**
Varausten lisäykset	69	40
Käytetyt varaukset	-41	-145
Varausten purku	-	-16
Diskonttauksesta johtuvat muutokset	63	65
Kurssierot	-	-173
Tytäryhtiöiden myynti [1)]	-	-2 696
BS 31.12.	**1 058**	**966**
BS Fortumin Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuuden tasearvo	1 058	966

Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Takaisinlainaus Valtion ydinjätehuoltorahastosta

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum on käyttänyt oikeuttaan lainata rahastolta ja pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi. Lainat uusitaan vuosittain. Katso ▸ **liitetieto 26** Korolliset velat ja ▸ **liitetieto 35** Pantatut varat ja vastuut.

28.2 Ydinvoimalaitokset osakkuus- ja yhteisyrityksissä

OKG, Forsmark ja TVO ovat omakustannusperiaatteella toimivia yrityksiä, joista omistajat ostavat sähköä tuotantokustannuksia vastaavaan hintaan. Fortum kirjaa laskutetut kustannukset paikallisten kirjanpitosäännösten mukaisina. Laskutetun sähköntuotantokustannuksen lisäksi Fortum kirjaa IFRS-oikaisuja Fortumin laadintaperiaatteiden mukaisesti. Oikaisut sisältävät myös Fortumin osuudet yhtiöiden ydinjäterahastoista ja ydinvoimaan liittyvistä varauksista.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty osakkuusyhtiöiden ydinjäterahastojen ja -varausten määrät (100 %) sekä Fortumin osuudet näistä.

TVO:n ydinvoimaan liittyvät varat ja velat (100 %)

milj. euroa	2023	2022
TVO:n taseen erät Fortumin käyttämien oletusten mukaisiksi oikaistuna		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	1 614	1 620
TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 199	1 157
Nettomäärä	**-415**	**-463**
joista Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	**-104**	**-116**
TVO:n lainmukainen vastuu ja osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta		
Ydinjätehuoltovastuu Suomen ydinergialain mukaan	1 918	1 840
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	1 458	1 436
Taseeseen kirjaamaton rahasto-osuus	259	279

TVO:n lainmukainen vastuu, varaus ja osuus rahastosta perustuvat samoihin periaatteisiin kuin yllä on kuvattu Loviisan ydinvoimalan osalta. OL1/OL2 -laitosyksiköiden ja OL3 -laitosyksikön vastuumäärät ja rahasto-osuudet lasketaan ja kirjataan erikseen, koska vastaavat ydinjätehuollon kokonaiskustannusarviot laaditaan myös erikseen. OL3:n kaupallinen käyttö alkoi toukokuussa 2023. Tämä tarkoitti muun muassa sitä, että projektikustannusten aktivointi lopetettiin ja poistojen kirjaaminen aloitettiin.

TVO:n osuuden Valtion ydinjätehuoltorahastosta ja taseessa esitetyn osuuden välinen ero johtuu IFRIC 5 -tulkinnasta, jonka mukaan Valtion ydinjätehuoltorahasto-osuus arvostetaan taseella joko käypään arvoon tai siihen liittyvän velan määrään, sen mukaan kumpi niistä on pienempi. 31.12.2023 OL1/OL2-laitosyksiköiden rahasto-osuus on suurempi kuin IFRS:n mukainen varaus. OL3-laitosyksikön rahasto-osuus puolestaan on pienempi kuin IFRS:n mukainen varaus. TVO:n osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta on IFRS:n näkökulmasta ylirahastoitu 259 miljoonaa euroa (josta Fortumin osuus on 69 miljoonaa euroa), koska TVO:n osuus rahastosta 31.12.2023 oli 1 458 miljoonaa euroa ja tasearvo 1 199 miljoonaa euroa.

Suomalaisilla Valtion ydinjätehuoltorahaston osapuolilla on mahdollisuus ottaa lainaa rahastolta tietyin ehdoin. Fortum käyttää oikeuttaan lainata rahastolta TVO:n kautta omistusosuutensa mukaisesti. Katso lisätietoja ▸ **liitetieto 26** Korolliset velat.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

OKG:n ja Forsmarkin ydinvoimaan liittyvät varat ja velat (100 %)

milj. euroa	2023	2022
OKG:n ja Forsmarkin ydinvoimaan liittyvät varat ja velat Fortumin laadintaperiaatteiden mukaan		
Ydinvoimaan liittyvät varaukset	5 001	4 641
Osuus Valtion ydinjätehuoltorahastosta	3 506	3 200
Nettomäärä	**-1 495**	**-1 441**
joista Fortumin nettomääräinen osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltynä	**-472**	**-456**

Ydinvoimaoperaattorien omistama Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) huolehtii Ruotsissa kaikesta ydinjätehuollosta ydinvoimaoperaattorien puolesta. SKB:n toimintaa rahoittaa Ruotsin Valtion Ydinjätehuoltorahasto, joka puolestaan on ydinvoimaoperaattoreiden rahoittama.

Ydinjätehuoltomaksujen ja -vastuiden tarkistus tehdään yleensä kolmen vuoden välein viranomaispäätöksellä Ruotsin ydinturvallisuusviranomaisen (Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM) esityksestä. Esitys perustuu SKB:n ja lisenssin haltijoiden laatimaan kustannusarvioon. SKB hyväksyi ydinjätehuollon päivitetyn teknisen suunnitelman joulukuussa 2022. Tammikuussa 2022 Ruotsin hallitus päätti ydinjätemaksut ja -vastuut vuosille 2022–2023. Joulukuussa 2023 Ruotsin hallitus päätti ydinjätemaksut ja -vastuut Ruotsin valtionvelkakonttorin ehdotuksen mukaisesti, mutta vain vuodelle 2024. Käytössä olevien yksiköiden ydinjätemaksut perustuvat tulevaisuuden kustannusennusteisiin olettaen, että ydinvoimalan yksiköiden käyttöikä on 50 vuotta. Maksu määräytyy tuotetun energian mukaan ja on yksi äyri tuotettua kWh:a kohden (1 äyri = 0,01 Ruotsin kruunua).

Ydinvoimaan liittyvät vakuudet

Ydinjätehuoltomaksun lisäksi energiayhtiöt antavat vakuuksia turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen ydinvoimaan.

Lisätietoja Fortumin vakuuksista ydinvoimalaitoksiin liittyen, katso **liitetieto 35** Pantatut varat ja vastuut.

29 Muut varaukset

LAADINTAPERIAATTEET

Konserni kirjaa varauksen silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmatta osapuolta kohtaan, kun on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää resurssien käyttöä tulevaisuudessa, ja kun velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Varauksen määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän. Arvostamisessa käytetään diskonttauskorkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta tarkasteluhetkellä. Jos arvioiduissa kassavirroissa ei ole huomioitu varaukseen liittyvää riskiä, on diskonttauskoron laskennassa huomioitu myös kyseistä velkaa koskevat riskit tarkasteluhetkellä.

Ajan kulumisesta johtuva varauksen määrän kasvu ja diskonttauskoron muutoksista johtuvat muutokset varauksissa kirjataan korkokuluksi. Muutokset varauksissa, lukuun ottamatta muutoksia käyttöomaisuushyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvissä velvoitteissa, esitetään tuloslaskelmassa.

KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEEN KÄYTÖSTÄ POISTAMISEEN LIITTYVÄT VELVOITTEET

Käyttöomaisuushyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan joko silloin, kun on olemassa kolmanteen osapuoleen kohdistuva sopimukseen perustuva velvoite, tai kun on olemassa oikeudellinen velvoite. Velvoitteen määrä perustuu tyypillisesti ulkoisen asiantuntijan vahvistamaan perusteelliseen menoarvioon.

Käyttöomaisuushyödykkeen käytöstä poistamiseen liittyvä velvoite kirjataan osana kyseisen hyödykkeen hankintamenoa, kun hyödyke otetaan käyttöön. Menot kirjataan poistoina hyödykkeen jäljellä olevan taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Muutokset käytöstä poistamisvarauksissa kirjataan käyttöomaisuushyödykkeen hankintamenon oikaisuksi taseeseen, paitsi jos omaisuuserä on loppuun poistettu, jolloin muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti.

YMPÄRISTÖVARAUKSET

Ympäristövaraus kirjataan ympäristölakien ja -säännöksien voimassa olevaan tulkintaan perustuen, kun on todennäköistä, että on syntynyt olemassa oleva velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Velvoitteen määrä perustuu tyypillisesti ulkoisen asiantuntijan vahvistamaan perusteelliseen menoarvioon.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: VARAUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT OLETUKSET

Varausten kirjaaminen olemassa olevista velvoitteista perustuu johdon arvioon siitä, edellyttääkö velvoitteen täyttäminen todennäköisesti taloudellisten resurssien käyttöä tulevaisuudessa. Kirjaaminen edellyttää myös parasta arviota väistämättömistä menoista, joita tilikauden lopussa olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää. Johdon arvio väistämättömistä menoista tehdään esimerkiksi ottamalla huomioon useita eri lopputulemia ja niiden todennäköisyys. Arvio perustuu myös parhaaseen ymmärrykseen varaukseen liittyvistä riskeistä ja epävarmuuksista, ja sisältää oletuksen menojen toteutumisajankohdasta. Diskonttauskoron määrittäminen varausten kirjaamisessa nykyarvoon perustuu myös johdon arvioon. Muutokset oletuksissa liittyen menojen arvioituun määrään tai ajankohtaan saattavat olla tarpeellisia, kun aika kuluu ja/tai parempaa tietoa on saatavilla.

milj. euroa	Käytöstäpoistamis-varaukset	Ympäristöasioihin liittyvät varaukset	Muut	Yhteensä
1.1.2023	**19**	**41**	**70**	**130**
Varausten lisäykset	3	4	13	20
Käytetyt varaukset	-	-4	-1	-5
Käyttämättömien varausten purku	-	-	-6	-6
Muuntoerot ja muut muutokset	-	-4	-	-3
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen	-	-9	-	-9
31.12.2023	**23**	**28**	**76**	**127**
BS Josta lyhytaikaiset varaukset	-	-	2	2
BS Josta pitkäaikaiset varaukset	23	28	75	125

Käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamiseen liittyvät varaukset liittyvät sekä tavanomaisen että uusiutuvan energian tuotantolaitoksiin. Varauksista suurimman osuuden arvioidaan tulevan käytetyksi seuraavien 5–10 vuoden aikana.

Ympäristövaraukset sisältävät pääasiassa velvoitteita liittyen ympäristön uudistukseen ja vesistöjen suojeluun, saastuneiden alueiden puhdistukseen ja muihin ympäristön tilan parannustoimenpiteisiin. Pääosan varauksista arvioidaan realisoituvan seuraavan 10–15 vuoden kuluessa.

Tietoja ydinvoimalaitosten käytöstä poistamiseen ja käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoittamiseen liittyvistä varauksista löytyy **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

30 Eläkevelvoitteet

LAADINTAPERIAATTEET

Konserniyhtiöillä on erilaisia eläkejärjestelyjä kunkin toimintamaan paikallisten olosuhteiden ja käytäntöjen mukaisesti. Näiden eläkejärjestelyjen rahoitus on yleensä järjestetty maksuilla vakuutusyhtiöihin tai eläkesäätiöön. Konsernilla on sekä etuus- että maksupohjaisia järjestelyjä.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä eläkekulut arvioidaan käyttämällä ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkkeiden suorittamisesta johtuvat kulut kirjataan tuloslaskelmaan tavoitteena jakaa työsuoritukseen perustuva meno työntekijöiden palvelusajalle. Kauden työsuoritukseen ja aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot, kuten myös voitot ja tappiot velvoitteiden täyttämisestä, kirjataan henkilöstökuluihin. Nettokorko esitetään rahoituserissä.

Etuuspohjaiseen järjestelyyn liittyvä velvoite lasketaan vuosittain tilinpäätöspäivänä ja arvostetaan arvioitujen vastaisten kassavirtojen nykyarvoon käyttäen sellaisten korkealuokkaisten yritysten joukkovelkakirjalainojen korkoa, joiden juoksuaika vastaa suunnilleen kyseisen eläkevelan kestoaikaa. Järjestelyyn kuuluvat varat arvostetaan käypään arvoon. Taseeseen merkitty velka on etuuspohjaisen järjestelyn velvoite tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla.

Jos velvoitteen nykyarvo vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyvällä arvolla muodostaa nettona omaisuuserän, otetaan huomioon voimassa olevat omaisuuserän enimmäismäärän rajoitukset. Omaisuuserä esitetään taseen erässä Muut pitkäaikaiset sijoitukset.

Jos järjestelyä muutetaan, supistetaan tai velvoitteet täytetään (”järjestelyyn kohdistuva tapahtuma”) tilikauden aikana, kauden työsuoritukseen perustuva meno ja nettovelan tai omaisuuserän nettokorko määritetään uudelleen järjestelyyn kohdistuvan tapahtuman jälkeiselle raportointiajanjaksolle. Uudelleen määrittämisessä käytetään järjestelyyn kohdistuvan tapahtuman hetkellä voimassa olevia vakuutusmatemaattisia oletuksia. Jos järjestelyn etuuksia muutetaan tai jos järjestelyä supistetaan, tästä aiheutuva aiempaan työsuoritukseen liittyvä etuuksien muutos tai supistamisesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Velvoitteiden täyttämiseen liittyvät voitot tai tappiot kirjataan velvoitteen täyttämishetkellä.

Etuuspohjaisen nettovelan tai omaisuuserän uudelleen määrittämisestä johtuviin eriin kuuluvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, jotka saattavat syntyä etenkin arvioiden ja toteuman eroista, liittyen oletuksiin demografisista ja taloudellisista muuttujista ja lisäksi näiden oletusten muutoksista eri raportointipäivien välillä. Tämän lisäksi näihin eriin kuuluu ero järjestelyyn kuuluvien varojen varsinaisen tuoton ja järjestelyyn kuuluvien varojen nettokoroissa esitetyn korkotuoton välillä, sekä kaikki muutokset omaisuuserän enimmäismäärän rajoituksissa, lukuun ottamatta nettokorkoihin jo sisällytettyjä määriä. Uudelleen määrittämisen vaikutus ja tästä aiheutuva laskennallinen vero kirjataan kokonaisuudessaan muihin laajan tuloksen eriin tapahtumahetkellä.

Konsernin maksuperusteisiin järjestelyihin suorittamat maksut kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, johon kyseiset maksut kohdistuvat.

KRIITTISET TILINPÄÄTÖSARVIOT JA -HARKINNAT: TULEVIEN ELÄKEVELVOITTEIDEN MÄÄRITTÄMISESSÄ KÄYTETYT OLETUKSET

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu lukuisista tekijöistä, jotka perustuvat vakuutusmatemaattisiin oletuksiin. Muutokset näissä oletuksissa vaikuttavat eläkevelvoitteiden tasearvoon.

Fortumin eläkejärjestelyt

Suomi

Suomessa työntekijöiden lakisääteiset työeläke-etuudet (TyEL) takaavat työntekijälle työeläketurvaa vanhuus-, työkyvyttömyys- tai leskeneläkkeen muodossa. Etuudet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta ja luokiteltu maksuperusteisiksi järjestelyiksi.

Lisäksi konsernilla on rajattu määrä lisävanhuuseläke- ja perhe-eläke-etuuksia, jotka on järjestetty Fortumin eläkesäätiössä. Eläkesäätiö on suljettu säätiö, jota hallinnoi sekä työnantajien että työntekijöiden edustajista koostuva hallitus. Eläkkeelle siirtymisen jälkeen maksettavat etuudet tarkistetaan vuosittain TyEL-indeksin mukaan. Luvatut etuudet on määritetty säätiön säännöissä, joiden mukaan etuuden määrä lasketaan osuutena palkkasummasta. Osuus on useimmiten 66 % palkasta. Etuuden laskennassa käytettävä palkkasumma on viimeisten kymmenen vuoden keskimääräinen palkka, joka on indeksoitu yleisellä ansiotasoindeksillä laskentavuoteen.

Säätiö toimii Finanssivalvonnan (FIVA) sääntöjen mukaan. Eläkevelan tulee olla sääntöjen mukaan täysin katettu. Kansallinen etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvä velvoite lasketaan niin, että luvattu etuus on täysin katettu eläkkeelle siirtymiseen asti.

Muut maat

Vuoden 2023 lopussa Fortumilla ei ollut muissa maissa merkittäviä etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Merkittävimmät eläkejärjestelyihin liittyvät riskit

Tyypilliset eläkejärjestelyihin liittyvät riskitekijät muodostuvat muutoksista diskonttauskorossa, muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa sekä sijoitus- ja volatiliteettiriskistä.

Diskonttauskoron muutokset

IFRS-standardien mukaisen etuuspohjaisen eläkevelvoitteen laskennassa käytettävä diskonttauskorko riippuu yritysten joukkovelkakirjalainojen korosta tilinpäätöspäivänä. Korkojen lasku kasvattaa eläkevelvoitteen määrää, mitä yleensä tasoittaa vastaavasti kiinteän tuoton sijoitusten arvon nousu.

Oletuksiin liittyvät riskit

Aktuaarilaskelmat edellyttävät oletusten tekemistä inflaatiosta, palkkatasosta sekä kuolleisuudesta. Jos toteumat poikkeavat oletuksista, eläkevelvoitteen määrä voi muuttua.

Sijoitusriski ja volatiliteettiriski

Eläkejärjestelyihin kuuluvat varat sijoitetaan eri omaisuusluokkiin riippuen kunkin maan lainsäädännöstä tai eläkejärjestelyn investointistrategiasta. Sijoitussuunnitelmaa päivitetään säännöllisesti eläkejärjestelykohtaisesti. Jos eläkejärjestelyn varojen tuotto ei riitä kattamaan velvoitteen määrän kasvua ja maksuja tilikauden aikana, työnantaja on velvoitettu kattamaan maksuilla syntyneen vajeen, ellei eläkejärjestelyllä ole riittäviä varoja.

Velvoitteen nykyarvon muutokset

	Etuuspohjainen velvoite		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Etuuspohjainen nettoomaisuuserä(-)/-velka(+)	
milj. euroa	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Tasearvo 1.1.	**267**	**4 437**	**-280**	**-3 290**	**-14**	**1 146**
Tuloslaskelmaan kirjatut erät [1]						
Työsuoritukseen perustuva meno	1	49	-	-	2	50
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno	-	1	-	-	-	1
Velvoitteen täyttämisestä johtuvat voitot tai tappiot	-2	-138	3	2	1	-136
Nettokorko	9	44	-10	-34	-1	10
	9	-44	-7	-32	2	-76
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut erät						
Uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(-)/tappiot(+)	7	-1 513	1	905	9	-608
Taloudellisten oletuksien muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	2	-1 517	-	-	2	-1 517
Kokemusperäisistä tarkistuksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot	5	4	-	-	5	4
Järjestelmään kuuluvien varojen tuotto (pois lukien tuloslaskelmaan kirjattu nettokorko)	-	-	1	905	1	905
Kurssierot ja muut muutokset	-3	-22	2	35	-1	12
	4	-1 536	4	940	7	-596
Muut						
Työnantajan suorittamat maksut / maksujen palautus	-	-	-2	11	-2	11
Maksetut etuudet	-15	-81	15	78	0	-2
Hankitut tytäryhtiöt	1	1	-2	-	-1	1
Tytäryhtiöiden konsolidoinnin päättyminen [2]	-3	-2 511	-	2 012	-3	-499
Tasearvo 31.12.	**263**	**267**	**-273**	**-280**	**-9**	**-13**
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo					263	263
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo					-273	-280
Rahastoitu määrä					**-10**	**-17**
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo					0	4
Nettomääräinen eläkevelvoite					-9	-13
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa					20	27
BS Etuuspohjainen eläkevelvoite taseessa					10	13

1) Nettokorko on esitetty tuloslaskelmassa rahoituserissä. Muut etuuspohjaisiin järjestelyihin liittyvät kulut sisältyvät henkilöstökuluihin (rivi etuuspohjaiset järjestelyt ▸ **liitetiedon 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot henkilöstökuluerittelyssä). Vuonna 2022 velvoitteen täyttämisestä johtuvat voitot tai tappiot netotettiin osittain maksupohjaisia eläkejärjestelyjä vastaan tuloslaskelmassa.

2) Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Vuonna 2023 muutokset tilikauden aikana sisältävät Venäjän 31.3.2023 saakka ja vuonna 2022 Uniperin 30.9.2022 saakka.

Eläkejärjestelyihin liittyvien maksusuoritusten arvioidaan olevan 2 miljoonaa euroa vuonna 2024.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen

	2023			2022		
milj. euroa	Listatut	Listaamat-tomat	Yhteensä	Listatut	Listaamat-tomat	Yhteensä
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	79	5	85	88	7	94
Velkainstrumentit	104	40	144	105	40	145
Rahat ja pankkisaamiset	-	18	18	-	18	18
Kiinteistöt	-	12	12	-	12	12
Muut varat	0	12	12	-	11	11
Yhteensä	**184**	**89**	**273**	**193**	**88**	**280**

Kun eläkejärjestely on rahoitettu vakuutusyhtiössä, järjestelyyn kuuluvien varojen jakauma ei ole ollut käytettävissä. Tällöin varat on sisällytetty erään ‘Muut varat’.

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen tuotto oli 9 miljoonaa euroa (2022: -12).

Taseeseen kirjatut määrät maittain 2023

milj. euroa	Suomi	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	207	56	263
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-220	-53	-273
Alijäämä(+)/ylijäämä(-)	**-13**	**3**	**-10**
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	0	0
Nettomääräinen omaisuuserä(-)/velka(+) taseessa	**-13**	**3**	**-9**
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa	14	6	20
BS Etuuspohjainen eläkevelvoite	1	9	10

Taseeseen kirjatut määrät maittain 2022

milj. euroa	Suomi	Muut maat	Yhteensä
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	205	58	263
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-225	-56	-280
Alijäämä(+)/Ylijäämä(-)	**-19**	**2**	**-17**
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	-	4	4
Nettomääräinen omaisuuserä(-)/velka(+) taseessa	**-19**	**6**	**-13**
Etuuspohjainen omaisuuserä taseen muissa pitkäaikaisissa sijoituksissa	21	6	27
BS Etuuspohjainen eläkevelvoite	1	12	13

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset Suomessa

%	2023	2022
Diskonttauskorko	3,30	3,80
Tuleva palkankorotus	2,40	2,70
Etuuksien korotukset	2,40	2,80
Inflaatio	2,20	2,60

Suomessa käytetty diskonttauskorkokanta perustuu eurooppalaisten yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen viitekorkoihin, jotka vastaavat parhaiten etuuspohjaisten eläkevastuiden arvioitua kestoa.

Diskonttauskorko, inflaatio-oletus, tuleva palkankorotus- ja etuuksien korotusoletukset sekä kuolleisuus ovat tärkeimpiä etuuspohjaisten eläkevastuiden laskennassa käytettyjä oletuksia. Alla on esitetty tärkeimpien oletusten muutosten vaikutus etuuspohjaisen velvoitteen nykyarvoon:

Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyys muutoksille keskeisissä oletuksissa

Oletuksen muutos	Vaikutus eläkevelvoitteeseen lisäys (+)/vähennys(-)
0,5 % lisäys diskonttauskorossa	-5,8%
0,5 % vähennys diskonttauskorossa	6,5%
0,5 % lisäys etuuksien korotusoletuksessa	5,9%
0,5 % vähennys etuuksien korotusoletuksessa	-5,4%
0,5 % lisäys palkankorotusoletuksessa	0,3%
0,5 % vähennys palkankorotusoletuksessa	-0,3%
10 % lisäys kuolleisuudessa	-3,7%
10 % vähennys kuolleisuudessa	3,7%

10 prosentin vähennys kuolleisuudessa johtaisi edunsaajilla korkeampaan elinajanodotteeseen, riippuen kunkin edunsaajan iästä. Vuoden 2023 lopussa 63-vuotiaan eläkkeelle jääneen miehen elinajanodote kasvaisi noin yhdellä vuodella, jos kuolleisuus vähenisi 10 prosenttia.

Edellä esitetyt herkkyyslaskelmat perustuvat samoihin oletuksiin ja laskentatapaan, jolla määritetään eläkevelvoitteen nykyarvo. Kun jokin vakuutusmatemaattinen oletus on muutettu herkkyyden laskemista varten, kaikki muut oletukset on pidetty samoina. Mahdollista vaikutusten korrelaatiota yksittäisten vakuutusmatemaattisten oletusten välillä ei ole huomioitu. Herkkyysanalyysiä tarkastellessa on huomioitava, että eläkevelvoitteen nykyarvon muutos, joka johtuu usean vakuutusmatemaattisen oletuksen samanaikaisesta muutoksesta ei ole välttämättä samansuuruinen kuin yksittäisten muutosten vaikutusten yhteenlaskettu summa.

Diskonttaamattoman eläkevastuun erääntyminen vuoden 2023 lopussa

milj. euroa	Tulevat maksut
Alle 1 vuoden sisällä erääntyvät	15
1-5 vuoden sisällä erääntyvät	62
5-10 vuoden sisällä erääntyvät	73
10-20 vuoden sisällä erääntyvät	127
20-30 vuoden sisällä erääntyvät	78
Yli 30 vuoden kuluttua erääntyvät	38

Eläkevelvoitteen painotettu keskimääräinen kesto oli vuoden 2023 lopussa 16 vuotta.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

31 Muut pitkäaikaiset velat

milj. euroa	2023	2022
Liittymismaksut	70	70
Muut	53	51
BS **Yhteensä**	**122**	**121**

Liittymismaksut koostuvat Suomen kaukolämpöverkon palautettavista liittymismaksuista. Liittymismaksuihin liittyi palautusvelvollisuus vuoteen 2013 asti.

32 Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma

milj. euroa	2023	2022
Ostovelat	488	720
Siirtovelat		
Henkilöstökulujaksotukset	102	109
Korkovelat	97	59
Sopimukseen perustuvat velat	25	24
Muut siirtovelat	143	201
Muut velat		
ALV-velka	51	37
Verovelka	44	261
Saadut ennakkomaksut	20	27
Päästöoikeuksiin liittyvät velat [1)]	70	99
Sähkösertifikaattivelat	34	40
Muut	108	80
BS **Yhteensä**	**1 181**	**1 657**

1) Lisätietoja ▸ **liitetiedossa 22** Vaihto-omaisuus.

Muutos ostoveloissa ja muussa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa 31.12.2022 jälkeen johtuu pääosin Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisestä huhtikuussa 2023.

Johdon arvion mukaan ostovelkojen ja muiden velkojen käypä arvo ei poikkea olennaisesti tasearvosta.

33 Vuokrasopimukset

LAADINTAPERIAATTEET

KONSERNI VUOKRALLE OTTAJANA

Konserni vuokraa pääosin toimistorakennuksia ja maa-alueita. Konserni kirjaa taseeseen käyttöoikeusomaisuuseräksi ja vastaavaksi vuokrasopimusvelaksi kaikki vuokrasopimukset lukuun ottamatta lyhytaikaisia (vuokrakausi alle 12 kuukautta) ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä. Käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka kirjataan taseeseen sinä päivänä, jolloin käyttöoikeusomaisuuserä on konsernin käytettävissä.

Vuokrasopimuksista syntyvät omaisuuserät ja velat kirjataan konsernitaseeseen vuokrakauden aikana maksettavien kiinteiden vuokrien määräisenä, diskontattuna nykyarvoon. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan tasapoistoina vuokrakauden kuluessa tai, jos lyhyempi, vuokratun hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Kirjanpitoarvoa seurataan kausittain mahdollisen arvonalenemisen viitteiden varalta.

Kun tulevat vuokrien maksut päivitetään johtuen muutoksista indekseissä tai sopimusehdoissa, käyttöoikeusomaisuuserä ja siihen liittyvä vuokrasopimusvelka arvostetaan uudelleen. Uudelleenarvostuksesta mahdollisesti syntyvät erot kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

Korkokulut vuokrasopimusveloista kirjataan korkokuluihin konsernin tuloslaskelmaan. Rahavirtalaskelmassa vuokrasopimusvelan pääomaa koskeva osuus esitetään Rahoituksen rahavirrassa erässä Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset ja koron osuus esitetään Liiketoiminnan rahavirrassa erässä Maksetut korot. Muuttuvat vuokrat ja niiden vuokrien maksut, joita ei standardin helpotusten vuoksi kirjata taseeseen, kirjataan konsernin tuloslaskelmaan.

.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Konsernitilinpäätökseen kirjatut erät

Vuokralle ottajana

milj. euroa	2023	2022
Konsernin tuloslaskelmalla		
Poistot, josta	-19	-20
Maa-alueita	-2	-2
Rakennuksia ja rakennelmia	-11	-12
Koneita ja kalustoa	-6	-7
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-2	-2
Muihin kuluihin kirjatut lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-6	0
Konsernitaseessa		
Käyttöoikeusomaisuuserien lisäykset, josta	27	47
Maa-alueita	4	6
Rakennuksia ja rakennelmia	13	29
Koneita ja kalustoa	10	12
Tytäryhtiöiden myynti, josta [1)]	-4	-508
Maa-alueita	-3	-40
Rakennuksia ja rakennelmia	-1	-403
Koneita ja kalustoa	0	-64
Käyttöoikeusomaisuuserien tasearvo, josta	122	122
Maa-alueita	53	55
Rakennuksia ja rakennelmia	54	55
Koneita ja kalustoa	15	12
Vuokrasopimusvelat	118	119
Konsernin rahavirtalaskelmalla		
Vuokrasopimusten rahavirta	-21	-21

1) Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Diskonttaamattomien vuokrasopimusvelkojen erääntyminen

milj. euroa	2023
Vuoden sisällä erääntyvät	21
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	55
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	56
Yhteensä	**131**

Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 4** Rahoitusriskien hallinta, ▸ **liitetiedossa 17** Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja käyttöoikeusomaisuuserät, sekä ▸ **liitetiedossa 26** Korolliset velat.

34 Investointi- ja muut sitoumukset

Investointi- ja muut sitoumukset ovat sopimukseen perustuvia tai sääntelystä johtuvia sitoumuksia, joita ei ole kirjattu taseeseen eikä esitetty liitetiedoissa ehdollisina velkoina.

34.1 Investointisitoumukset

31.12.2023 Fortumin investointisitoumukset aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä ja aineettomista hyödykkeistä oli 292 miljoonaa euroa (2022: 441). Muutos investointisitoumuksissa johtuu pääosin Venäjän toimintojen konsolidoinnin päättymisestä.

34.2 Muut velvoitteet osakkuus- ja yhteisyrityksille

Teollisuuden Voima Oyj:n (TVO) rakentamaa Olkiluoto 3 -ydinvoimalaa on rahoitettu ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla TVO:n osakkeenomistajien välisten osakassopimusten perusteella. Fortumin osakassaaminen liittyen Olkiluoto 3 -ydinvoimalan rakentamiseen oli 31.12.2023 232 miljoonaa euroa (2022: 232). Tämän lisäksi Fortum oli 31.12.2023 saakka sitoutunut antamaan projektille korkeintaan 100 miljoonaa euroa lisärahoitusta. TVO:n osakaslaina on luokiteltu osuudeksi yhteisyrityksissä. Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Fortum investoi yhdessä Green Investment Groupin kanssa Glasgow'hun Skotlantiin rakennettavaan South Clyden jätteenpolttolaitokseen yhteisyrityksen kautta. Fortum on sitoutunut rahoittamaan yhteisyritystä ja velvoitetta oli 31.12.2023 jäljellä 40 miljoonaa euroa (2022: 54). Yhteisyritystä rahoitetaan ulkoisilla lainoilla, osakeanneilla ja osakaslainoilla.

34.3 Muut velvoitteet

Kesäkuussa 2018 Ruotsin parlamentti hyväksyi lainsäädännön liittyen Ruotsin kansalliseen strategiaan EU:n vesipolitiikkadirektiivin käyttöönotosta. Suurimmat vesivoimayhtiöt perustivat yhteisen vesivoimarahaston rahoittamaan tarvittavat ympäristötoimenpiteet. Rahaston rahoituskatto on 10 miljardia Ruotsin kruunua, joka maksetaan 20 vuoden aikana. Suurimmat toimijat rahoittavat rahastoa vesivoiman tuotannon markkinaosuuksien suhteessa. Fortumin osuus on 23 % rahaston kokonaisrahoituksesta.

Toukokuussa 2022 Fennovoima ilmoitti päättäneensä RAOS Project Oy:n kanssa solmitun ydinvoimalan laitostoimitussopimuksen ja perui rakentamislupahakemuksen. Tällä hetkellä Fortum rahoittaa tiettyjä Voimaosakeyhtiö SF:än kuluja.

35 Pantatut varat ja vastuut

LAADINTAPERIAATTEET

PANTATUT VARAT

Pantatut varat ovat omaisuutta, jotka on annettu velkojalle lainan vakuudeksi, kaupankäynnin vakuudeksi tai vakuudeksi muita sitoumuksia vastaan. Jos velallinen tai kaupankäynnin vastapuoli ei kykene suorittamaan sovittuja maksuja, velkoja voi käyttää pantattuja varoja pienentääkseen tappioitaan. Fortumin pantatut varat muodostuvat pääosin arvopapereista, vakuuksista ja kiinteistökiinnityksistä.

VASTUUT

Ehdollinen velka esitetään tilinpäätöksessä silloin, kun kyseessä on mahdollinen velvoite, joka on syntynyt aikaisempien tapahtumien seurauksena ja jonka olemassaolo varmistuu vasta yhden tai useamman epävarman tapahtuman myötä tulevaisuudessa. Ehdollisena velkana esitetään myös velvoite, jota ei merkitä taseeseen velaksi tai varaukseksi, koska voimavarojen poistuminen ei ole todennäköistä tai koska luotettavaa arvioita velvoitteen määrästä ei voida tehdä.

35.1 Pantatut varat

Lainojen vakuudeksi pantatut varat

Fortum on pantannut Kemijoki Oy:n osakkeita vakuudeksi Valtion ydinjätehuoltorahaston takaisinlainauksesta koskien Loviisan ydinvoimalaitosta. Takaisinlainaus on yhteensä 718 miljoonaa euroa (2022: 689).

Kiinteistökiinnitykset 31.12.2023 ovat yhteensä 41 miljoonaa euroa (2022: 41).

Muiden sitoumusten vakuudeksi pantatut varat

Pantatut varat sisältävät arvopapereita 325 miljoona euroa (2022: 527) Pohjoismaiseen sähköpörssiin (Nasdaq Commodities), vakuussaamisia 590 miljoonaa euroa (2022: 2 607) ja pantattuja varoja 13 miljoonaa euroa (2022: 27). Vakuussaamiset 590 miljoonaa euroa koostuvat rahavakuuksista kaupankäyntiä varten hyödykepörsseihin sekä Credit Support Annex-sopimuksien alaisista valuutta- ja korkojohdannaisista.

Fortumilla on 122 miljoonaa euroa (2022: 126) kiinteistökiinnityksiä liittyen Pyhäkosken vesivoimalaitokseen, jotka ovat vakuutena Työ- ja elinkeinoministeriölle. Nämä vakuudet on annettu turvaamaan kattamattomat lainmukaiset vastuut ja mahdolliset odottamattomat tapahtumat liittyen Loviisan ydinvoimalan käytöstäpoistamisesta ja ydinjätteen loppusijoituksesta aiheutuvista tulevista kustannuksista. Suomen ydinenergialain mukaan Fortum on velvoitettu maksamaan tarvittavat varat täysimääräisesti Valtion ydinjätehuoltorahastoon kattaakseen lainmukaiset vastuut. Mahdollinen kattamaton lainmukainen vastuu liittyy rahastolle suoritettavien maksujen jaksottamiseen. Kiinnitysten arvo tarkistetaan vuosittain toisen neljänneksen aikana perustuen edellisvuoden vaihteessa päivitettyyn lainmukaiseen vastuuseen ja rahastotavoitteeseen. Katso **liitetieto 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

Muiden puolesta pantatut varat

Muiden puolesta pantatut varat sisältävät rahavaroja 51 miljoonaa euroa (2022: 96), jotka on annettu vakuudeksi Nasdaq Clearing AB:lle kattamaan Fortumin osuuden Commodity Market Default Fundista (vakuusrahasto). Vakuusrahasto on keskinäinen rahasto, johon kaikki Pohjoismaisen hyödykepörssin (OMX Nasdaq Commodities) osapuolet antavat markkinariskiinsä pohjautuvan vakuuden. Rahasto kattaa jäsenten tappioista aiheutuvat mahdolliset laiminlyönnit, joita jäsenten omat vakuudet eivät kata. Katso **liitetieto 21** Korolliset saamiset

35.2 Vastuut

Fortum on luopuessaan osakeomistuksista sopinut korvausvelvoitteista, jotka koskevat myynnille tavanomaisia ehtoja ja takuita, ympäristöhaittoja sekä mahdollisia verovastuita. Mahdolliset velvoitteet kirjataan ensisijaisesti varauksena myydyissä yrityksissä ennen kuin Fortum olisi velvoitettu suorittamaan maksuja. Lisäksi Fortum-konsernilla on sitoumuksia, joiden johdosta Fortum on yhteisvastuussa sopimusvelvoitteista, jotka muodostuvat sen osakkuuksista yhtiöissä ja yhteenliittymissä, joissa se on osallisena.

Fortum Oil and Gas Oy:n vuoden 2004 jakautumisen seurauksena Fortumin kokonaan omistamalla Fortum Heat and Gas Oy:llä on vastuusitoumus Neste Oyj:n kanssa. Vastuusitoumus perustuu osakeyhtiölain (734/1978) 14a luvun 6§:n säädökseen.

Vuonna 2021 Fortum allekirjoitti Uniperin kanssa 8 miljardin euron rahoitusjärjestelysopimuksen, joka koostuu osakaslainasta ja emoyhtiön takauksesta. Osakaslaina 4,0 miljardia euroa maksettiin takaisin 21.12.2022 kun Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuivat kesäkuun 2023 lopussa.

35.3 Ydinvoimaan liittyvät vastuut

Ruotsin lainsäädännön mukaisesti Ruotsin ydinvoimayksiköihin kuuluvat yhtiöt ovat antaneet Ruotsin hallinnollisille viranomaisille Ruotsin ydinvoimalaitosten toimintaan liittyviä takauksia OKG:n ja Forsmarkin puolesta. Takauksia on kahdenlaisia. Rahoitusmäärä (Finansieringsbelopp) annetaan ydinjätehuoltorahaston tarkasteluhetken mukaisen kattamattoman osuuden kattamiseksi olettaen, että tuotanto ei jatku eikä rahastoon suoriteta lisämaksuja. Kattamaton määrä lasketaan viranomaisten toimesta ja se perustuu ennakoidun kulun sekä velvoitteen kattamiseksi tarkoitettujen varojen erotukseen laskentahetkellä. Lisämäärä (Kompletteringsbelopp) annetaan sellaisen alijäämän kattamiseksi, joka voi muodostua ennakoimattomien tapahtumien seurauksena. Vastuiden tarkistus tehdään yleensä kolmen vuoden välein viranomaispäätöksellä. Lisäksi luvanhaltijat ovat vastuussa kaikista kustannuksista liittyen matala-aktiivisen ydinjätteen hävittämiseen.

fortum
Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Ydinvoimaloiden omistajilla on Suomessa ja Ruotsissa lakisääteinen vastuu laitoksilla tapahtuvista onnettomuuksista sekä kaikista laitoksen operointiin liittyvistä onnettomuuksista, joissa on mukana radioaktiivista aineista. Kolmansia osapuolia koskevat ydinonnettomuuksien vastuuvelvollisuudet ovat yksin laitoksen omistajan vastuulla.

Suomessa Loviisan ydinvoimalan luvanhaltijana Fortumilla on ydinvastuulain vaatima vastuuvakuutus määrältään noin 1,2 miljardia euroa.

Ruotsissa ydinvoimalaitoksen käyttäjällä on oltava vastuuvakuutus tai muu vastaava taloudellinen suoja, jonka määrä on 1,2 miljardia euroa laitosta kohden.

Ydinvoimalaitoksille on hankittu tarvittavat vakuutukset. Vastaavanlaiset vakuutusjärjestelyt ovat voimassa niissä voimalaitoksissa, joissa Fortumilla on vähemmistöosuuksia.

Teollisuuden Voima Oyj:n puolesta annettu takaus Työ- ja elinkeinoministeriölle on 142 miljoonaa euroa (2022: 136). Takaus kattaa ydinjätehuoltomaksujen jaksotuksesta aiheutuvan lainmukaisen vastuun maksamattoman osuuden sekä ennakoimattomien kulujen riskin.

Katso lisätietoja ▸ **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat.

36 Oikeudenkäynnit ja viranomaismenettelyt

Monia rutiininomaisia oikeudellisia toimia, välimiesmenettelyitä, vero- ja viranomaistutkimuksia on meneillään konserniyhtiöitä vastaan. Lisää oikeudenkäyntejä ja vaateita saatetaan laittaa vireille tulevaisuudessa.

Ympäristövastuuoikeudenkäynti Ruotsissa

Fortum on osallisena vireillä olevassa ympäristövastuuoikeudenkäynnissä Ruotsissa. Oikeudenkäynti koskee Itämereen Sundsvallin edustalle 1950- ja 60-luvuilla upotettuja elohopeatynnyreitä. Valitustuomioistuin päätti 2.6.2023 maa- ja ympäristötuomioistuimen ratkaisusta poiketen, että Fortumin tulee korvata kolmannelle osapuolelle ympäristökartoituksesta aiheutuneet kulut. Fortum on hakenut tuomioon valituslupaa korkeimmasta oikeudesta. Fortum ei koskaan ole harjoittanut elohopean tuotantoon liittyvää toimintaa tai upottanut elohopeajätettä mereen. Tynnyreiden upottamisen aikaan Stockholms superfosfat fabriks -niminen yhtiö harjoitti teollisuustoimintaa alueella. Vuonna 1985 nämä liiketoiminnot kaikkine niihin liittyvine oikeuksineen ja velvoitteineen siirtyivät Stockholms superfosfat fabriks AB:lta kolmannelle osapuolelle. Vuonna 1995 Stockholms superfosfat fabriks AB myytiin eteenpäin ja yhtiö päätyi vasta tuolloin osaksi Fortum-konsernia (yhtiön nimeksi vaihdettiin Fortum Ljunga Kraft AB).

Vireillä olevassa oikeudenkäynnissä on kyse siitä, kuka kantaa vastuun ympäristön tutkimisesta ja vaadittavista ympäristötoimista. Lääninhallituksessa on samanaikaisesti vireillä juttu elohopeatynnyreitä koskevasta ympäristövastuusta. Kyseisessä prosessissa lääninhallitus ratkaisee ensin, minkä yhtiön on suoritettava ympäristön tutkiminen. Vasta sen jälkeen se päättää ympäristötoimiin liittyvästä vastuusta. Tällä hetkellä ei ole mahdollista arvioida ympäristötutkimuksen täysiä kustannuksia tai mahdollisesti vaadittavien ympäristötoimien kustannuksia.

Fennovoiman Hanhikiven ydinvoimalahanke

RAOS Project Oy:llä ja JSC Rusatom Energy Internationalilla ja Fennovoima Oy:llä on käynnissä Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) sääntöjen mukainen välimiesmenettely liittyen Fennovoiman Hanhikiven ydinvoimalahankkeen EPC-sopimukseen. RAOS Project Oy on vaatinut myös Fortumin ja eräiden muiden osapuolten liittämistä kyseiseen menettelyyn. Fortum kiistää minkään sopimussuhteen, velvoitteen tai välityssopimuksen olemassaolon Fortumin ja RAOS Project Oy:n välillä. Fortum katsoo, että välimiesoikeudella ei ole toimivaltaa ratkaista mitään Fortumia kohtaan esitettyjä vaatimuksia. Koska Fortum ei ole sopimusosapuolena riidan kohteena olevassa sopimuksessa, se pitää kyseistä vaatimusta täysin perusteettomana ja vastustaa sitä jyrkästi.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Verovaateet

Antwerpenin ensimmäisen asteen tuomioistuin antoi 29.6.2022 myönteisen päätöksen koskien Fortumin tuloverotusta Belgiassa vuosina 2009–2012. Päätös koski belgialaisen rahoitusyhtiö Fortum EIF NV:n saman konsernin ruotsalaisyhtiölle, Fortum 1 AB:lle, myöntämiä lainoja, joilla rahoitettiin Venäjällä vuonna 2008 tehty yritysosto. Yhtiö toimi myöhemmin nimellä PAO Fortum. Veroviranomaisen mukaan Fortum EIF ei olisi saanut hyötyä Belgian lakien sallimasta oman pääoman laskennallisesta korkovähennyksestä. Päätöksen mukaisesti Fortumille on maksettu vuonna 2022 78 miljoonan euron veronpalautus. Nämä verot oli kirjattu aiemmin verosaatavaksi. Belgian veroviranomainen maksoi Fortumille lisäksi palautuskorkoa 27 miljoonaa euroa. Korko kirjattiin tuloksi vuoden 2022 konsernin tuloslaskelmalle. Fortumin vuoden 2008 tuloverotusta koskien, Gentin valitustuomioistuin Belgiassa antoi 16.6.2020 Fortumille myönteisen päätöksen. Syyskuussa 2020 Belgian veroviranomainen valitti päätöksestä korkeimpaan oikeuteen. Valitus on vielä vireillä. Vaadittujen jälkiverojen määrä on vuoden 2008 osalta 36 miljoonaa euroa ja ne on kirjattu tuloverosaatavaksi.

37 Lähipiiritapahtumat

37.1 Suomen valtio ja valtionyhtiöt

Vuoden 2023 lopussa Suomen valtion omistusosuus yhtiön osakkeista oli 51,26 % (2022: 51,26 %).

Fortum ilmoitti 30.10.2023 allekirjoitetusta sopimuksesta Huoltovarmuuskeskuksen (HVK) kanssa. Sopimuksen mukaan Huoltovarmuuskeskus varaa Meri-Porin voimalaitoksen tuotantokapasiteetin sähköverkon vakavan häiriön tai hätätilan varalta taatakseen sähkön toimitusvarmuutta Suomessa. Sopimus astuu voimaan 1.3.2024 ja jatkuu 31.12.2026 asti.

Maaliskuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostamansa 350 miljoonaa euroa Suomen valtion myöntämästä siltarahoituslainasta ja peruutti tämän 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn kokonaan. Rahoituskulut – netto sisältää 105 miljoonaa euroa (2023: 56 ja 2022: 49) korkokuluja ja palkkioita tähän siltarahoituslainaan liittyen.

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Siltarahoituslaina oli sidottu kuuden kuukauden Euriboriin. Lainalle maksettava marginaali oli 10 % kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja 12 % kuudelta seuraavalta kuukaudelta.

Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet rekisteröitiin kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Tämän seurauksena, Suomen valtion hallinnassa olevien osakkeiden osuus kasvoi 51,26 %:iin.

Eduskunta on valtuuttanut valtioneuvoston vähentämään valtion osakkeenomistusta Fortum Oyj:ssä enintään 50,1 %:iin yhtiön osakkeista ja äänivallasta.

Kaikki liiketoimet Fortumin ja muiden suomalaisten valtionyhtiöiden välillä tapahtuvat markkinaehtoisesti.

37.2 Hallitus ja johtoryhmä

Fortumin johtoon kuuluvat avainhenkilöt ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet.

Fortumilla ei ole ollut merkittäviä liiketapahtumia hallituksen tai johtoryhmän jäsenten kanssa. Hallituksen jäsenille tai konsernin johtoryhmän jäsenille ei ollut myönnetty rahalainoja tilinpäätöspäivään mennessä.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden kokonaispalkkiot (sisältäen eläke-etuudet ja sosiaalikustannukset) olivat 10 miljoonaa euroa vuonna 2023 (2022: 10). Hallituksen ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen ja osakeomistukset on esitetty ▸ **liitetiedossa 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot.

37.3 Osakkuus- ja yhteisyritykset

Tavanomaisessa liiketoiminnassaan osakkuus- ja yhteisyritysten sekä muiden lähipiiriin kuuluvien tahojen kanssa Fortum toimii kaupallisin perustein, jotka ovat samat kuin kolmansien osapuolten kanssa noudatettavat ehdot, poikkeuksena tietyt osakkuus- ja yhteisyritykset, joita käsitellään alla.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum omistaa osuuksia osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka omistavat vesivoima- ja ydinvoimalaitoksia. Osakassopimuksien nojalla jokainen omistaja on oikeutettu osuuteen tuotetusta sähköstä joko omistamiensa osakkeiden tai muun sopimuksen mukaisesti. Jokainen omistaja on vastuussa vastaavasta kustannusosuudesta tuotannon määrästä riippumatta. Nämä osakkuus- ja yhteisyritykset eivät ole voittoa tuottavia, koska omistajat ostavat sähköä tuotantokustannuksiin perustuvalla hinnalla, joka sisältää myös korkokulut ja tuotantoverot. Katso **liitetieto 18** Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksissä.

37.4 Liiketoimet ja avoimet saldot lähipiirin kanssa

Liiketoimet osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

	Osakkuusyhtiöt		Yhteisyritykset		Yhteensä	
milj. euroa	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Myynnit	2	2	9	72	12	74
Ostot	314	284	288	154	602	438
Muut tuotot	-	-	-3	4	-3	4
Korkotuotot lainasaamisista	13	10	-3	2	10	12

Avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

	Osakkuusyhtiöt		Yhteisyritykset		Yhteensä	
milj. euroa	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Saamiset						
Pitkäaikaiset korolliset lainasaamiset	551	505	93	88	644	593
Myynti- ja muut saamiset	3	12	27	75	30	87
Velat						
Pitkäaikaiset- ja lyhytaikaiset lainat	7	-	232	229	239	229
Osto- ja muut velat	15	3	57	50	72	53

Lisätietoja osakkuus- ja yhteisyrityksiin liittyvistä sitoumuksista on **liitetiedossa 28** Ydinvoimaan liittyvät varat ja velat, ja **liitetiedossa 35** Pantatut varat ja vastuut.

37.5 Eläkesäätiöt

Fortumilla on 31.12.2023 eläkesäätiö Suomessa, joka on itsenäinen juridinen yhtiö, joka hallitsee eläketurvaan liittyviä varoja Suomessa. Vuonna 2023 näihin eläkejärjestelyihin ei tehty maksuja. (2022: nettona tuottoja 11 miljoonaa euroa sisältäen lopetusmaksuja Ruotsin eläkesäätiöltä, jonka tuottoja osittain pienensivät tehdyt maksut). Katso lisätietoja **liitetiedossa 30** Eläkevelvoitteet.

Fortumin Suomen eläkesäätiön eläkevaroihin sisältyy Fortum Oyj:n osakkeita, jotka vastaavat 0,04 % (2022: 0,04 %) kaikista liikkeelle lasketuista osakkeista. Eläkesäätiön myöntämän lainan vakuudeksi on annettu 41 miljoonan euron (2022: 41) kiinteistökiinnitykset Katso lisätietoja **liitetiedossa 35** Pantatut varat ja vastuut.

38 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Fortum ilmoitti 26.1.2024, että osana Fortumin marraskuussa 2023 käynnistämää tehostamisohjelmaa Fortumin Consumer Solutions -liiketoimintayksikössä ja IT-yksikössä on käynnissä muutosneuvottelut mahdollisista irtisanomisista. Neuvottelut koskevat yhteensä noin 1 080 työntekijää Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Puolan IT-yksikössä. Alustavan arvion mukaan muutosneuvottelut voivat johtaa enintään 130 henkilön irtisanomiseen.

Helmikuussa 2024 Fortumin hallitus täsmensi yhtiön strategiaa. Toimintaympäristössä kasvaneen epävarmuuden, heikentyneiden näkymien ja teollisuuden siirtyneiden investointien johdosta Fortum täsmentää liiketoimintaportfoliotaan, selventää pääoman allokointia ja asettaa uusia tavoitteita ja suoritusmittareita (KPI, Key Performance Indicator) seuratakseen strategian etenemistä. Fortumin maaliskuussa 2023 julkaisema uusi strategia ja sen strategiset painopisteet ’Toimitamme puhdasta energiaa luotettavasti’, ’Edistämme teollisuuden dekarbonisaatiota’ ja ’Uusiudumme ja kehitymme’ eivät ole muuttuneet. Myös yhtiön taloudelliset ja ympäristötavoitteet säilyvät ennallaan.

Taloudelliset ja ympäristötavoitteet ovat:

- Nykyisen luottoluokitustason BBB varmistamiseksi rahoitusnettovelan suhde vertailukelpoiseen käyttökatteeseen voi olla enintään 2,0–2,5.
- Fortum arvioi investointien ilman yritysostoja olevan noin 1,7 miljardia euroa vuosina 2024-2026. Arvio sisältää kasvuinvestoinnit, joiden osuuden arvioidaan olevan 800 miljoonaa euroa, sekä vuosittaiset kunnossapitoinvestoinnit, joiden arvioidaan olevan 300 miljoonaa euroa.
- Fortum valitsee jatkossakin kasvuhankkeensa tarkasti varmistaakseen asetetut tuottovaatimukset; uusien investointien projektikohtainen vähimmäistuottovaatimus on pääomakustannusten painotettu keskiarvo (WACC) lisättynä 150–400 korkopisteellä teknologiasta tai hankkeesta riippuen sekä huomioiden yhtiön ympäristötavoitteet.
- Fortumin osinkopolitiikka säilyy ennallaan: osingonjakosuhde on 60–90 % vertailukelpoisesta osakekohtaisesta tuloksesta. Osingonjakosuhteen vaihteluvälin yläpäätä sovelletaan silloin, kun tase on vahva ja investointeja vähän, kun taas vaihteluvälin alapäätä sovelletaan velkaisuusasteen ollessa korkea ja/tai käynnissä on suuria investointeja.
- Fortum sitoutuu aiempaa tiukempiin ympäristö- ja ilmastotavoitteisiin: toiminnasta tulee hiilineutraalia vuoteen 2030 mennessä, hiilestä luovutaan vuoden 2027 loppuun mennessä ja hiilidioksidin ominaispäästöille asetetaan tavoite. Lisäksi Fortum sitoutuu SBTi-tavoitteeseen (1,5 °C) ja asettaa biodiversiteettitavoitteet.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

39 Konserniyritykset segmenteittäin

G = Generation
CS = Consumer Solutions
O = Muut toiminnot

1) Emoyhtiön omistamat yritykset

Konsernin omistusosuus (%) 31.12.2023 tytäryritysten kautta omistetuille yrityksille perustuu konsernin suoraan omistusosuuteen tytäryrityksessä kerrottuna tytäryrityksen epäsuoralla omistuksella tytäryrityksessä / osakkuusyhtiössä / yhteisyrityksessä.

Tytäryritykset segmenteittäin

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %
Brändskogen Vindkraft Ab Oy	Suomi	G	100,0
Ekopartnerit Turku Oy	Suomi	O	51,0
EX-KE Oy	Suomi	CS	100,0
Fortum Alku Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Asiakaspalvelu Oy	Suomi	CS	100,0
Fortum Assets Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Battery Recycling Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Bio Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Clean Oy	Suomi	O	100,0[1)]
Fortum Heat and Gas Oy	Suomi	G, O	100,0[1)]
Fortum Kasvu Oy	Suomi	O	100,0
Fortum Markets Oy	Suomi	CS	100,0
Fortum Norm Oy	Suomi	O	100,0[1)]
Fortum Power and Heat Holding Oy	Suomi	G	100,0
Fortum Power and Heat Oy	Suomi	G, O	100,0[1)]
Fortum Real Estate Oy	Suomi	O	100,0[1)]
Fortum Renewables Oy	Suomi	G	100,0
Fortum RES Oy	Suomi	O	100,0
Fortum TwoGether Oy	Suomi	O	100,0[1)]
Fortum Waste Solutions Oy	Suomi	O	100,0[1)]
Frosart Oy	Suomi	G	100,0
Kalax Solkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Katajamäen Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Kemiönsaaren Aurinkovoima Oy	Suomi	G	100,0
Koixi Oy	Suomi	G	100,0
Koillis-Pohjan Energiantuotanto Oy	Suomi	G	100,0
Korvenniityn Aurinkovoima Oy	Suomi	G	100,0
Lamminnevan Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Lautamäen Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Marttilan Aurinkovoima Oy	Suomi	G	100,0
Molpe Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Närpes Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Oy Pauken Ab	Suomi	O	100,0
Oy Tersil Ab	Suomi	O	100,0
Oy Tertrade Ab	Suomi	O	100,0
Penkkisuon Tuulivoima Oy	Suomi	G	100,0
Pjelax Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	60,0
Pohpus Oy	Suomi	G	100,0
Poikel Vindkraft Ab/Oy	Suomi	G	100,0
Santalan Aurinkovoima Oy	Suomi	G	100,0
Tarvasjoen Aurinkovoima Oy	Suomi	G	100,0
TGS Finland Oy	Suomi	O	100,0
Trepus Oy	Suomi	G	100,0
Virolahden Aurinkovoima Oy	Suomi	G	100,0
Fortum 2 B.V.	Alankomaat	O	100,0
Fortum 3 B.V.	Alankomaat	G	100,0
Fortum Energy Holding B.V.	Alankomaat	O	100,0[1)]
Fortum H&C B.V.	Alankomaat	G	100,0
Fortum Holding B.V.	Alankomaat	CS, G, O	100,0[1)]
Fortum Power Holding B.V.	Alankomaat	O	100,0
Fortum Russia B.V.	Alankomaat	O	100,0
Fortum SAR B.V.	Alankomaat	G	100,0
Fortum Star B.V.	Alankomaat	G	100,0
PolarSolar B.V.	Alankomaat	G	100,0
Escandinava de Electricidad S.L.U	Espanja	CS	100,0
Fortum Insurance Limited	Guernsey	O	100,0
PT Fortum Energy Solution	Indonesia	O	95,0
Fortum India Private Limited	Intia	G	100,0[1)]
Solar One Energy Private Limited	Intia	G	100,0
SolarXL Alpha Energy Private Limited	Intia	G	100,0
SolarXL Beta Energy Private Limited	Intia	G	100,0
SolarXL Delta Energy Private Limited	Intia	G	100,0
SolarXL Gamma Energy Private Limited	Intia	G	100,0
SolarXL Zeta Energy Private Limited	Intia	G	100,0
Fortum eNext Ireland Ltd	Irlanti	G	100,0
Fortum Finance Ireland Designated Activity Company	Irlanti	O, G	100,0[1)]
Fortum P&H Ireland Limited	Irlanti	O	100,0
Fortum Participation Limited	Irlanti	O	100,0
Fortum Energy Limited	Iso-Britannia	O	100,0
Fortum O&M (UK) Limited	Iso-Britannia	O	100,0
Fortum Ratcliffe Limited	Iso-Britannia	O	100,0
IVO Energy Limited	Iso-Britannia	G	100,0
Fortum CS AS	Norja	CS	100,0
Fortum Forvaltning AS	Norja	O, G	100,0
Fortum Hedging AS	Norja	G	100,0
Fortum Kundesenter AS	Norja	CS	100,0
Fortum Plastics Recycling Norway AS	Norja	O	100,0
Fortum Strøm AS	Norja	CS	100,0
Fortum Waste Solutions Norway AS	Norja	O	100,0
NorgesEnergi AS	Norja	CS	100,0
Tellier Service AS	Norja	CS	100,0
Fortum Marketing and Sales Polska S.A.	Puola	CS	100,0
Fortum Network Częstochowa Sp. z o.o.	Puola	G	100,0
Fortum Network Płock Sp. z o.o.	Puola	G	100,0
Fortum Network Wrocław Sp. z o.o.	Puola	G	100,0
Fortum Power and Heat Polska Sp. z o.o.	Puola	G, CS	100,0
Fortum Service Poland Sp. z o.o.	Puola	O	100,0

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %
Fortum Silesia SA	Puola	G	100,0
Fortum Sprzedaż Sp. z o.o.	Puola	CS	100,0
Fortum France S.A.S	Ranska	G	100,0
Alvret Solpark AB	Ruotsi	G	100,0
Bankälla Solpark AB	Ruotsi	G	100,0
Bergsveden Solpark AB	Ruotsi	G	100,0
Blybergs Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	66,7
Borgvik Vindkraft AB	Ruotsi	G	100,0
Brännälven Kraft AB	Ruotsi	G	67,0
Fortum 1 AB	Ruotsi	O	100,0
Fortum Energy AB	Ruotsi	CS	100,0
Fortum Fastigheter AB	Ruotsi	O	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 2 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 3 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 4 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 5 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 6 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 7 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 8 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 9 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Förnyelsebar Sverige 10 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Grön AB	Ruotsi	O	100,0
Fortum Markets AB	Ruotsi	CS	100,0
Fortum Mockfors Kraft AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Power AB	Ruotsi	O	100,0[1)]
Fortum Produktionsnät AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Sverige AB	Ruotsi	G, O	100,0
Fortum Sweden AB	Ruotsi	O	100,0[1)]
Fortum Vindkraft Sverige 3 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 4 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Vindkraft Sverige 8 AB	Ruotsi	G	100,0
Fortum Waste Solutions AB	Ruotsi	O	100,0
Fortum Waste Solutions Holding AB	Ruotsi	O	100,0
Klinthögen Vindkraft AB	Ruotsi	G	100,0
Klöverkullen Vindkraft AB	Ruotsi	G	100,0
Mellansvensk Kraftgrupp Aktiebolag	Ruotsi	G	86,9
Nya Bullerforsen Kraft AB	Ruotsi	G	65,9
Oreälvens Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	65,0
Sävar Vindkraft AB	Ruotsi	G	100,0
Telge Energi Aktiebolag	Ruotsi	CS	100,0
TGS Sweden AB	Ruotsi	O	100,0
Uddeholm Kraft Aktiebolag	Ruotsi	G	100,0
Värmlandskraft-OKG-delägarna Aktiebolag	Ruotsi	G	73,3
Fortum Batterie Recycling GmbH	Saksa	O	100,0
Fortum Service Deutschland GmbH	Saksa	G, O	100,0
MAWAL Energie GmbH	Saksa	O	100,0
SALWAL Energie GmbH	Saksa	O	100,0
TGS Germany GmbH	Saksa	O	100,0
Barry Danmark ApS	Tanska	O	100,0
Fortum Waste Solutions A/S	Tanska	O	100,0
Fortum CFS Eesti OU	Viro	O	100,0
Valo Ventures I LP Fund	Yhdysvallat	O	99,0

Osakkuus- ja yhteisyritykset segmenteittäin

Yrityksen nimi	Maa	Segmentti	Konsernin omistus, %
Battery Intelligence Oy	Finland	O	32,9
Chempolis Oy	Finland	O	37,4
Kemijoki Oy	Finland	G	28,2
Posiva Oy	Finland	G	40,0
Puro.earth Oy	Finland	O	16,6
Sallila Energia Oy	Finland	O	46,0
Teollisuuden Voima Oyj	Finland	G	25,8
Turun Seudun Energiantuotanto Oy	Finland	G	53,5
Turun Seudun Kaukolämpö Oy	Finland	G	30,0
Wello Oy	Finland	O	16,2[1)]
India Sun B.V.	Alankomaat	G	43,8
Nordic Wind B.V.	Alankomaat	G	20,0
Yustek Holding B.V.	Alankomaat	O	50,0
Assam Bio Refinery Private Limited	Intia	G	40,3
Fortum Charge & Drive India Private Limited	Intia	G	59,0
South Clyde Energy Recovery Holdings Limited	Iso-Britannia	O	50,0
Fortum Nordkraft Vind DA	Norja	G	50,0
Linnvasselv Kraftlag SA	Norja	G	50,0
Blåsjön Kraft AB	Ruotsi	G	50,0
Forsmarks Kraftgrupp Aktiebolag	Ruotsi	G	25,5
Horrmundsvalla Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	50,0
OKG Aktiebolag	Ruotsi	G	45,5
Stensjön Kraft AB	Ruotsi	G	50,0
Tåsans Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	40,0
Väsa Kraftaktiebolag	Ruotsi	G	50,0
Vattenkraftens Miljöfond Sverige AB	Ruotsi	G	22,7
Ångefallen Kraft AB	Ruotsi	G	50,0

Venäjän lopetettuihin toimintoihin sisältyvät yritykset, aikaisemmin konsolidoitu tytäryrityksinä

Yrityksen nimi
Fortum Wind Energy Joint Stock Company
Fortum-New Generation 3 Limited Liability Company
Fortum-New Generation 5 Limited Liability Company
Joint Stock Company Chelyabenergoremont
LLC Bugulchanskaya Solar power station
PAO Fortum Russia
Ural Heat Networks Company Joint Stock Company
Ylyanovsk Wind Farm LLC

Venäjän lopetettuihin toimintoihin sisältyvät yritykset, aikaisemmin konsolidoitu osakkuus- tai yhteisyrityksenä

Yrityksen nimi
Fortum-New Generation 4 Limited Liability Company
TGC1 Territorial Generating Company 1
Ural energy retail LLC

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tunnusluvut

Taloudelliset tunnusluvut

Lisätietoa Fortumin käyttämistä vaihtoehtoisista tunnusluvuista osiossa ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** ja ▸ **liitetiedossa 1** Olennaiset laadintaperiaatteet.

Fortum-konsernin tuloslaskelma ja rahavirtalaskelma sisältävät Russia-segmentin lopetettuina toimintoina vuosina 2023 ja 2022, sekä Uniper-segmentin lopetettuina toimintoina vuonna 2022. Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Lisätietoa ▸ **liitetiedossa 1** Olennaiset laadintaperiaatteet, ▸ **liitetiedossa 2** Kriittiset tilinpäätösarviot ja -harkinnat ja ▸ **liitetiedossa 3** Yrityshankinnat ja -myynnit ja lopetetut toiminnot.

Tunnuslukuja, jatkuvat toiminnot

milj. euroa tai kuten merkitty	2023	2022	Muutos 23/22 %
Tuloslaskelma			
Raportoitu			
Liikevaihto	6 711	7 774	-14
Käyttökate (EBITDA)	2 021	2 381	-15
Liikevoitto	1 662	1 967	-16
- % liikevaihdosta	24,8	25,3	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	59	-185	132
Voitto ennen tuloveroja	1 583	1 564	1
- % liikevaihdosta	23,6	20,1	
Tilikauden voitto	1 515	2 084	-27
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 514	2 080	-27
Vertailukelpoinen			
Käyttökate (EBITDA)	1 903	2 025	-6
Liikevoitto	1 544	1 611	-4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	7	-40	118
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 150	1 076	7
Rahavirta, tunnusluvut ja muut tiedot			
Investoinnit ja bruttosijoitukset osakkeisiin	664	496	34
- % liikevaihdosta	9,9	6,4	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	611	467	31
Liiketoiminnan rahavirta	1 710	1 717	0
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	0,5	0,6	
Tutkimus- ja kehittämismenot	56	55	2
- % liikevaihdosta	0,8	0,7	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	5 205	5 120	

Tunnuslukuja, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)

milj. euroa tai kuten merkitty	2023	2022	Muutos 23/22 %
Tuloslaskelma			
Raportoitu			
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	-2 069	-2 416	14
Vertailukelpoinen			
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 184	-988	220
Taloudellinen asema ja rahavirta			
Sijoitettu pääoma	14 408	15 522	
Rahoitusnettovelka	942	1 084	-13
Rahoitusnettovelka, ilman Venäjää	N/A	1 127	
Liiketoiminnan rahavirta	1 819	-8 767	121
Tunnusluvut			
Oman pääoman tuotto, %	-25,5	-96,2	
Korkokate	-16,8	-75,5	
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	-19,7	-72,2	
Velkaantumisaste, %	11	14	
Omavaraisuusaste, %	45	33	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, ilman Venäjää	0,5	0,6	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate	N/A	0,4	
Muut tiedot			
Osingot	1 032[1)]	817	26
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	6 042	16 549	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle 25.3.2024.

Katso ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakekohtaiset tunnusluvut

euroa tai kuten merkitty	2023	2022	Muutos 23/22 %
Osakekohtainen tieto			
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	-2,31	-2,72	15
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos	1,68	2,34	-28
Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos	-3,99	-5,07	21
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	1,32	-1,11	219
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	1,28	1,21	6
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	0,04	-2,32	102
Rahavirta/osake, Fortum yhteensä	2,03	-9,86	121
Jatkuvien toimintojen rahavirta/osake	1,91	1,93	-1
Lopetettujen toimintojen rahavirta/osake	0,12	-11,79	101
Oma pääoma/osake	9,40	8,55	10
Osinko/osake	1,15[1)]	0,91	26
Osinko/osakekohtainen tulos, % [2)]	90[1)]	75	
Efektiivinen osinkotuotto, %	8,8[1)]	5,9	
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku) [3)]	7,8	6,6	
Osakkeen kurssikehitys			
Kauden lopussa	13,06	15,54	
Keskikurssi	12,94	15,18	
Alin kurssi	10,25	8,86	
Ylin kurssi	16,18	27,18	
Muu tieto			
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	11 718	13 943	
Osakkeiden vaihdon kehitys [4)]			
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	412 322	560 775	
Prosentuaalinen osuus osakekannasta, %	46,0	63,1	
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	897 264	889 204	
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	897 264	889 204	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	897 264	897 264	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle 25.3.2024.
2) Osinko/osakekohtainen tulos on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta vuodesta 2022 lähtien. Osinko/osakekohtainen tulos on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.
3) Hinta/voitto-suhde on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.
4) Taulukon 'osakkeiden vaihdon kehitys' -luvut sisältävät Nasdaq Helsingin osakkeiden vaihdon. Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla; esimerkiksi Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2023 noin 78 % (2022: 74 %) Fortum Oyj:n osakkeiden vaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingin pörssissä.

Katso ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Kestävän kehityksen tunnusluvut

	2023	2022	Muutos 23/22 %
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, Scope 1-3,miljoonaa CO_2-ekv. Tonnia [1)]	14,4	11,8	22
Suorat Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	1,6	2,2	-27
Epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	0,06	0,03	100
Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	12,7	9,5	34
Energian kokonaistuotannon CO_2-ominaispäästöt, gCO_2/kWh	32	45	-29
Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta, %	3	4	-25
Fossiilisten polttoaineiden osuus Fortumin liikevaihdosta , %	11	-	
Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat	5,0	4,0	25

1) Vertailuluvut ja tiedot vuodelta 2022 on oikaistu eivätkä ne sisällä Venäjän lopetettuja toimintoja. Vuonna 2022, 83 % Fortumin suorista CO_2-päästöistä ja 62 % kokonaiskasvihuonekaasupäästöistä aiheutui sähkön ja lämmön tuotannosta Venäjällä. Lisäksi päästöjen laskentaperiaate muuttui ja sen vaikutus vuoden 2022 Scope 3 -lukuun on 0,8 CO_2-ekv. tonnia.

Liikevaihto-tunnusluku	**2023**	**2022**
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	43%	33%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	7%	3%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**50%**	**36%**

Toimintamenot-tunnusluku	**2023**	**2022**
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	56%	58%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	21%	5%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**77%**	**63%**

Pääomamenot-tunnusluku	**2023**	**2022**
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	64%	51%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	12%	18%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**76%**	**68%**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	4 420	4 465
- josta sisäistä	394	-585
Consumer Solutions	3 766	4 578
- josta sisäistä	20	30
Muut toiminnot	548	589
- josta sisäistä	99	101
Eliminoinnit ja Nord Pool -netotus	-2 024	-1 858
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**6 711**	**7 774**

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	1 679	1 629
Consumer Solutions	38	97
Muut toiminnot	-173	-116
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää	**1 544**	**1 611**
Arvonalentumiset ja peruutukset	-	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	4	785
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	111	-376
Muut	3	-52
Jatkuvien toimintojen liikevoitto	**1 662**	**1 967**

Vertailukelpoinen käyttökate segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	1 874	1 876
Consumer Solutions	108	173
Muut toiminnot	-80	-23
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**1 903**	**2 025**

Poistot segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	195	247
Consumer Solutions	70	75
Muut toiminnot	93	92
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**359**	**415**

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	7	-34
Muut toiminnot	0	-7
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**7**	**-40**

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	59	-178
Muut toiminnot	0	-7
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**59**	**-185**

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	450	314
Consumer Solutions	81	71
Muut toiminnot	81	85
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**611**	**467**

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	5	2
Consumer Solutions	22	0
Muut toiminnot	26	26
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**53**	**29**

Osakkeiden bruttodivestoinnit segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	0	1 212
Consumer Solutions	0	0
Muut toiminnot	4	152
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**4**	**1 365**

Vertailukelpoinen sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa	2023	2022
Generation	7 263	6 597
Consumer Solutions	838	1 365
Muut toiminnot	840	775
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**8 941**	**8 737**

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin

%	2023	2022
Generation	24,2	23,2
Consumer Solutions	4,5	9,1

Henkilöstö keskimäärin

	2023	2022
Generation	1 735	1 838
Consumer Solutions	1 232	1 177
Muut toiminnot	2 237	2 106
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**5 205**	**5 120**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen
Vertailukelpoinen käyttökate	Liikevoitto + poistot - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoinen käyttökate edustaa koko konsernin ja segmenttien tuottamaa kassavirtaa. Käytetään osatekijänä pääomarakenteen tavoitteen tunnusluvussa rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA).	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta
Vertailukelpoinen liikevoitto	Liikevoitto - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Vertailukelpoista liikevoittoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Tuloslaskelma
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Arvonalentumiset ja peruutukset + myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät + tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset + muut	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Arvonalentumiset ja peruutukset	Arvonalentumiset ja niihin liittyvät varaukset (pääasiassa käytöstä poistoon liittyvät), sekä aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset. Arvonalentumiset on oikaistu poistoista ja peruutukset muista tuotoista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	Myyntivoitot ja hankintojen transaktiokulut, jotka on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista ja liiketoiminnan muista kuluista. Voitot raportoidaan vertailukelpoisessa liikevoitossa silloin, kun tämä esitystapa kuvastaa alla olevaa liiketoimintamallia.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavat johdannaisinstrumentit, joihin ei voida soveltaa suojauslaskentaa tai oman käytön poikkeusta IFRS 9:n mukaisesti ja joiden käyvän arvon muutos on oikaistu liiketoiminnan muista tuotoista tai kuluista liikevaihtoon ja materiaaleihin ja palveluihin, kun lasketaan Fortumin vaihtoehtoisia tunnuslukuja.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Muut	Uudelleenjärjestely- ja kulujenhallintakulut, sekä muut sekalaiset ei-operatiiviset erät, jotka on oikaistu pääasiassa materiaaleista ja palveluista tai muista kuluista.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen liikevoiton ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) laskelmissa.	Tuloslaskelma
Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- merkittävät oikaisut osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton ja vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmissa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Rahoituskulut – netto +/- ydinjätehuoltorahaston tuotto, ydinjäterahastoon liittyvä oikaisu ja ydinvoimaan liittyvien varausten diskonttauksen purkaminen +/- rahoituserien käypien arvojen muutokset +/- rahoituserien arvonalentumiset ja aiemmin kirjattujen arvonalentumisten peruutukset sekä muut kertaluonteiset oikaisut.	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmassa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoinen voitto ennen tuloveroja	Vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto	Välisumma vertailukelpoisen kauden voiton laskelmassa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoiset tuloverot	Tuloverot +/- vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien, rahoituskuluihin – netto liittyvät oikaisut, verokannan muutosten ja muiden kertaluonteisten oikaisujen verovaikutukset	Osatekijää käytetään vertailukelpoisen kauden voiton laskelmassa.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoinen kauden voitto	Vertailukelpoinen liikevoitto +/- vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta +/- vertailukelpoiset rahoituskulut – netto +/- vertailukelpoiset tuloverot +/- vertailukelpoinen määräysvallattomat omistajat.	Vertailukelpoista kauden voittoa käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto

Powering a thriving world

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Liiketoimintojen tulos	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos	Vertailukelpoinen kauden voitto / Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	Vertailukelpoista tulosta/osake käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla nettokannattavuutta eri kausien välillä.	Liitetieto 7 Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto
Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto, %	Vertailukelpoinen liikevoitto + vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta / Vertailukelpoinen sidottu pääoma keskimäärin x 100	Vertailukelpoista sidotun pääoman tuottoa käytetään taloudellisessa tavoiteasetannassa ja ennustamisessa, tuloskehityksen seurannassa sekä resurssien allokoinnissa osana konsernin liiketoiminnan johtamisprosessia.	Liitetieto 6 Segmenttiraportointi
Oikaisu liittyen osuuteen osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	Merkittävien vertailukelpoisuuteen vaikuttavien erien oikaisu.	Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältyy voittokomponenttiin vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmassa ja oikaisut tehdään perustuen vastaaviin komponentteihin kuin vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä.	Liitetieto 6 Segmenttiraportointi
Vertailukelpoinen sidottu pääoma	Korottomat varat - korottomat velat - varaukset (korottomat varat ja velat eivät sisällä rahoitukseen, veroihin ja laskennallisiin veroihin liittyviä eriä sekä varoja ja velkoja, jotka syntyvät tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaissopimusten käypään arvoon arvostamisesta).	Vertailukelpoinen sidottu pääoma on osatekijä vertailukelpoisen sidotun pääoman tuoton laskelmassa, jossa mitataan suoraan liiketoimintoihin sijoitetun pääoman tuottoa.	Liitetieto 6 Segmenttiraportointi

Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Viittaus täsmäytykseen
Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate	Rahoitusnettovelka / Vertailukelpoinen käyttökate	Rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde on Fortumin pääomarakennetta mittaava pitkän aikavälin taloudellinen tavoite.	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta
Rahoitusnettovelka	Korollinen vieras pääoma - Likvidit varat - Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit +/- Nettovakuusvelka/-saaminen	Fortum käyttää rahoitusnettovelkaa konsernin velkaisuuden seurannassa, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhteen tavoitteessa.	Liitetieto 26 Korolliset velat
Sijoitettu pääoma	Taseen loppusumma - korottomat velat	Sijoitettu pääoma on sijoitetun pääoman kirjanpitoarvo ja sitä käytettiin aikaisemmin osatekijänä konsernin sijoitetun pääoman tuoton laskelmassa.	Liitetieto 6 Segmenttiraportointi

Vaihtoehtoiset tunnusluvut ilman Venäjää

Pääomarakenne	Määritelmä	Tunnusluvun käyttämisen syy	Täsmäytys
Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka ilman Venäjää / Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka / vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA) ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisen suorituskyvyn mittarina, jonka avulla voidaan paremmin vertailla Fortumin strategisten liiketoimintojen pääomarakennetta.	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	Rahoitusnettovelka - korollinen vieras pääoma, Venäjä + likvidit varat, Venäjä	Rahoitusnettovelka ilman Venäjää käytetään vaihtoehtoisena taloudellisena tunnuslukuna, jonka avulla voidaan paremmin vertailla konsernin velkaisuutta, ja se on komponentti pääomarakennetta mittaavassa rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen (EBITDA) ilman Venäjää -laskennassa.	Liitetieto 5 Pääomariskien hallinta

Katso **liitetieto 1.4** Tuloksellisuuden esittäminen sekä **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Muut tunnusluvut

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos (EPS)	Kauden voitto - määräysvallattomat omistajat / Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana
Rahavirta/osake	Liiketoiminnan rahavirta / Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana
Oma pääoma/osake	Oma pääoma / Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa
Osinko/osakekohtainen tulos, %	Osinko/osake / Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos x 100
Efektiivinen osinkotuotto, %	Osinko/osake / Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi x 100
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	Tilikauden viimeinen kaupantekokurssi / Osakekohtainen tulos
Keskikurssi	Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto / Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä kauden lopussa x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
Osakkeiden vaihdon kehitys	Kauden aikana vaihdettujen osakkeiden lukumäärä sekä sen prosentuaalinen osuus osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä tilikauden aikana

Muut tunnusluvut

Käyttökate	Liikevoitto + poistot
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta (FFO)	Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta
Investoinnit käyttöomaisuuteen	Aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tehdyt investoinnit mukaan lukien kunnossapito-, tuottavuus- ja kasvuinvestoinnit sekä lainsäädännön edellyttämät investoinnit. Investointeihin kuuluvat myös investointien rakennusaikana taseeseen aktivoidut korkokulut. Kunnossapitoinvestoinnit pidentävät olemassa olevan omaisuuserän vaikutusaikaa, ylläpitävät käytettävyyttä sekä/tai ylläpitävät luotettavuutta. Tuottavuusinvestoinnit parantavat olemassa olevan hyödykkeen tuottavuutta. Kasvuinvestointien tarkoitus on rakentaa uutta kapasiteettia ja/tai lisätä olemassa olevien liiketoimintojen asiakaskantaa. Lainsäädännön edellyttämät investoinnit tehdään tiettyinä ajankohtina lakien vaatimusten mukaan.
Bruttoinvestoinnit osakkeisiin	Investoinnit tytäryhtiöosakkeisiin, osakkuus- ja yhteisyritysosakkeisiin ja muihin sijoituksiin. Tytäryhtiöosakeinvestoinneista on vähennetty hankitun yhtiön kassa ja lisätty hankittavan yhtiön korolliset lainat ja muut rahoitusnettovelkaan sisältyvät erät.
Oman pääoman tuotto, %	Kauden voitto / Oma pääoma keskimäärin x 100
Velkaantumisaste, %	Rahoitusnettovelka / Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat x 100
Omavaraisuusaste, %	Oma pääoma sisältäen määräysvallattomat omistajat / Taseen loppusumma x 100
Korkokate	Liikevoitto / Nettokorkokulut
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	Liikevoitto / Nettokorkokulut - aktivoidut vieraan pääoman menot
Henkilöstö keskimäärin	Tilikauden kalenterikuukausien lopussa palveluksessa olleen henkilökunnan lukumäärän sekä edellisen tilikauden lopun lukumäärän keskiarvo

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Verotuksen tunnusluvut

Efektiivinen tuloverokanta, %	$\frac{\text{Tuloverot}}{\text{Voitto ennen veroja}} \times 100$
Vertailukelpoinen efektiivinen tuloverokanta, %	$\frac{\text{Vertailukelpoiset tuloverot}}{\text{Vertailukelpoinen voitto ennen veroja, poislukien vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta}} \times 100$
Painotettu keskimääräinen tuloverokanta	Yhteenlaskettu summa jokaisen konsernin toimintamaan suhteellisesti painotetusta osuudesta tuloksesta ennen veroja kerrottuna kyseisen maan nimellisellä verokannalla.

Kestävän kehityksen tunnusluvut

Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, Scope 1-3, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	Fortumin Scope 1,2 ja 3 kasvihuonekaasupäästöt yhteensä
Suorat Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	Suorat kasvihuonekaasupäästöt Fortumin omistamista tai määräysvallassa olevista lähteistä
Epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	Suorat hiilidioksidipäästöt energiantuotannosta / tuotettu energia (eli sähkö ja lämpö)
Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	Kaikki epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (muut kuin Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt), jotka syntyvät Fortumin arvoketjussa, mukaan lukien sekä alku- että loppupään päästöt. Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt voidaan jakaa Scope 3 -luokkiin (1-15).
Energian kokonaistuotannon CO_2-ominaispäästöt, gCO_2/kWh	Suorat hiilidioksidipäästöt energiantuotannosta / tuotettu energia (eli sähkö ja lämpö)
Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta, %	Hiileen perustuvan sähkön ja lämmön tuotannon liikevaihdon ja hiilililiiketoiminnan liikevaihdon summa / kokonaisliikevaihto
Fossiilisten polttoaineiden osuus Fortumin liikevaihdosta , %	Fossiilisiin polttoaineisiin perustuvan sähkön ja lämmön tuotannon liikevaihdon ja kaasu- ja hiililiiketoiminnan liikevaihdon summa / kokonaisliikevaihto
Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat	Tapaturmien taajuus miljoonaa työtuntia kohden
EU-taksonomia Liikevaihto-tunnusluku	Luokitusjärjestelmän mukainen tai luokitusjärjestelmäkelpoinen liikevaihto / kokonaisliikevaihto x 100. Liikevaihto perustuu Fortumin konsernituloslaskelmalla raportoituun liikevaihtoon
EU-taksonomia Toimintamenot-tunnusluku	Luokitusjärjestelmän mukaiset tai luokitusjärjestelmäkelpoiset toimintamenot / kokonaistoimintamenot x 100. Toimintamenot koostuvat aktivoimattomista välittömistä kustannuksista, jotka ovat välttämättömiä aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden jatkuvan ja tehokkaan toiminnan varmistamiseksi. Kulut sisältävät korjauksen ja ylläpidon, rakennusten huollon, lyhytaikaiset vuokrat ja vastaavat kulut, sekä muut näiden omaisuuserien huoltoon liittyvät suorat kulut.
EU-taksonomia Pääomamenot-tunnusluku	Luokitusjärjestelmän mukaiset tai luokitusjärjestelmäkelpoiset pääomamenot / kokonaispääomamenot x 100. Pääomamenot koostuvat lisäyksistä aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, aineettomiin hyödykkeisiin ja käyttöoikeusomaisuuseriin, sisältäen yrityshankintojen yhteydessä tulleet lisäykset
EU-taksonomia Pääomamenot-suunnitelma	Pääomamenot-suunnitelma käsittää yhtiön johdon hyväksymät merkittävät tulevaisuuden investoinnit seuraavan viiden vuoden aikana, joiden odotetaan laajentavan yhtiön luokitusjärjestelmän mukaista taloudellista toimintaa tai muuttavan luokitusjärjestelmäkelpoisia toimintoja luokitusjärjestelmän mukaisiksi.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

- Tuloslaskelma
- Laaja tuloslaskelma
- Tase
- Laskelma oman pääoman muutoksista
- Rahavirtalaskelma
- Liitetiedot
- Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vaihtoehtoisten tunnuslukujen täsmäytykset

Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	2023	2022
IS Liikevoitto		1 662	1 967
+ IS Poistot		359	415
Käyttökate (EBITDA)		2 021	2 381
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	-118	-356
Vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)		**1 903**	**2 025**

Vertailukelpoinen liikevoitto

milj. euroa	Liite	2023	2022
IS Liikevoitto		1 662	1 967
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	-118	-356
IS Vertailukelpoinen liikevoitto	7	**1 544**	**1 611**

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

milj. euroa	Liite	2023	2022
Arvonalentumiset ja peruutukset		-	0
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	3	4	785
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset		111	-376
Muut		3	-52
IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	**118**	**356**

Vertailukelpoinen kauden voitto

milj. euroa	Liite	2023	2022
IS Kauden voitto		1 515	2 084
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	7	-118	-356
- Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tulokseen liittyvät oikaisut	18	-52	145
- Rahoituskulut - netto liittyvät oikaisut	11	2	48
- Tuloveroihin liittyvät oikaisut		-201	-836
IS Määräysvallattomat omistajat		-1	-4
Määräysvallattomiin omistajiin liittyvät oikaisut		5	-5
Vertailukelpoinen kauden voitto	7	**1 150**	**1 076**
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto		34	-2 064
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä		**1 184**	**-988**

Vertailukelpoinen tulos/osake

	Liite	2023	2022
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	7	1 150	1 076
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		897 264	889 204
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa		**1,28**	**1,21**
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen kauden voitto, milj. euroa	7	34	-2 064
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		897 264	889 204
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen tulos/osake, euroa		**0,04**	**-2,32**
Vertailukelpoinen kauden voitto, Fortum yhteensä, milj. euroa	7	1 184	-988
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin, 1 000 osaketta		897 264	889 204
Vertailukelpoinen tulos/osake, Fortum yhteensä, euroa		**1,32**	**-1,11**

Rahoitusnettovelka

milj. euroa	Liite	31.12.2023	31.12.2022
+ Korollinen vieras pääoma		**5 909**	**7 785**
- BS Likvidit varat		**4 183**	**3 919**
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		**325**	**527**
- BS Vakuussaaminen		590	2 607
+ BS Vakuusvelka		131	352
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		**-459**	**-2 255**
Rahoitusnettovelka	26	**942**	**1 084**

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate (EBITDA)

milj. euroa	Liite	Jatkuvat toiminnot 2023	2022
+ Korollinen vieras pääoma		**5 909**	**7 785**
- BS Likvidit varat		**4 183**	**3 919**
- Korollisiin saamisiin sisältyvät arvopaperit		**325**	**527**
- BS Vakuussaaminen		590	2 607
+ BS Vakuusvelka		131	352
+/- Nettovakuusvelka/-saaminen		**-459**	**-2 255**
Rahoitusnettovelka	26	**942**	**1 084**
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä		-	204
+ Likvidit varat, Venäjä		-	247
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää		**-**	**1 127**
IS Liikevoitto		1 662	1 967
+ IS Poistot		359	415
Käyttökate		**2 021**	**2 381**
- IS Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät		-118	-356
Vertailukelpoinen käyttökate		**1 903**	**2 025**
- Vertailukelpoinen käyttökate, Venäjä		-	411
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää		**-**	**2 436**
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää		**0,5**	**0,6**
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate		**-**	**0,4**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Tuloslaskelma

Laaja tuloslaskelma

Tase

Laskelma oman pääoman muutoksista

Rahavirtalaskelma

Liitetiedot

Tunnusluvut

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Täsmäytys vaihtoehtoisista tunnusluvuista ilman Venäjää

Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää

milj. euroa	2022
Rahoitusnettovelka	**1 084**
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä	204
+ Likvidit varat, Venäjä	247
Rahoitusnettovelka ilman Venäjää	**1 127**
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	**2 025**
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate ilman Venäjää	**0,6**

Korollinen vieras pääoma ilman Venäjää

milj. euroa	31.12.2022
Korollinen vieras pääoma	**7 785**
- Korollinen vieras pääoma, Venäjä	204
Korollinen vieras pääoma ilman Venäjää	**7 581**

Likvidit varat ilman Venäjää

milj. euroa	31.12.2022
Likvidit varat	**3 919**
- Likvidit varat, Venäjä	247
Likividit varat ilman Venäjää	**3 672**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tuloslaskelma

euroa	Liite	2023	2022
Liikevaihto	2	144 713 777	150 270 878
Muut tuotot	3	13 055 373	25 066 880
Henkilöstökulut	4	-53 437 342	-58 824 730
Poistot ja arvonalentumiset	8	-15 988 129	-10 984 728
Muut kulut		-141 545 828	-148 946 872
Liiketappio		**-53 202 149**	**-43 418 572**
Rahoitustuotot ja -kulut	6	1 808 907 989	1 629 174 418
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja		**1 755 705 840**	**1 585 755 846**
Tilinpäätössiirrot		509 100	-1 023 551
Saadut konserniavustukset [1)]		204 740 000	24 013 000
Voitto ennen veroja		**1 960 954 941**	**1 608 745 295**
Tuloverot	7	-38 082 254	-66 011 056
Tilikauden voitto		**1 922 872 686**	**1 542 734 239**

1) Verotettavaa tuloa siirretty suomalaisista tytäryrityksistä emoyhtiöön.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tase

euroa	Liite	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	8	16 581 368	29 993 944
Aineelliset hyödykkeet	8	3 266 489	5 350 975
Osuudet saman konsernin yrityksissä	8	13 865 677 978	14 232 843 131
Pitkäaikaiset korolliset saamiset saman konsernin yrityksiltä	8	5 731 846 207	12 060 281 161
Pitkäaikaiset korolliset saamiset osakkuusyrityksiltä	8	4	1 592 410
Muut osuudet ja pitkäaikaiset saamiset	8	209 997	209 997
Johdannaisinstrumentit	13, 14	131 679 649	123 889 406
Laskennallinen verosaaminen		1 588 824	649 741
Pitkäaikaiset varat yhteensä		**19 750 850 516**	**26 454 810 764**
Lyhytaikaiset varat			
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä	9	239 602 839	51 234 101
Lyhytaikaiset saamiset osakkuusyrityksiltä		62 012	140 737
Johdannaisinstrumentit	13, 14	335 380 705	145 296 548
Muut lyhytaikaiset saamiset	9	197 233 137	50 446 974
Rahat ja pankkisaamiset		4 131 705 497	3 603 509 216
Lyhytaikaiset varat yhteensä		**4 903 984 190**	**3 850 627 576**
Vastaavaa yhteensä		**24 654 834 706**	**30 305 438 341**

euroa	Liite	31.12.2023	31.12.2022
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	10		
Osakepääoma		3 046 185 953	3 046 185 953
Ylikurssirahasto		2 821 690 902	2 821 690 902
Käyvän arvon rahasto		13 698 987	23 685 963
Edellisten tilikausien voitto		5 474 764 945	4 748 541 369
Tilikauden voitto		1 922 872 686	1 542 734 239
Oma pääoma yhteensä		**13 279 213 474**	**12 182 838 426**
Tilinpäätössiirtojen kertymä		**1 424 346**	**1 933 447**
Pakolliset varaukset		**486 167**	**0**
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Ulkoiset korolliset velat	11, 13, 14	4 043 889 936	3 037 907 935
Korolliset velat saman konsernin yrityksille		5 609 325 007	10 741 043 062
Korolliset velat osakkuusyrityksille		232 341 184	228 962 461
Johdannaisinstrumentit	13, 14	99 107 901	130 472 330
Muu pitkäaikainen vieras pääoma		6 820 284	16 274 932
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä		**9 991 484 313**	**14 154 660 720**
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Ulkoiset korolliset velat	11	933 853 860	3 558 361 054
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille	12	31 494 526	41 408 137
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat osakkuusyrityksille	12	14 761 450	1 239 200
Johdannaisinstrumentit	13, 14	261 688 391	178 618 112
Ostovelat ja muu lyhytaikainen vieras pääoma	12	140 428 178	186 379 244
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä		**1 382 226 406**	**3 966 005 747**
Vieras pääoma yhteensä		**11 373 710 719**	**18 120 666 468**
Oma pääoma ja vieras pääoma yhteensä		**24 654 834 706**	**30 305 438 341**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden voitto	1 922 873	1 542 734
Oikaisuerät:		
Tuloverot	38 082	66 011
Konserniavustukset	-204 740	-24 013
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 808 908	-1 629 174
Poistot ja arvonalentumiset sekä tilinpäätössiirrot	15 479	12 008
Liikevoitto ennen poistoja	**-37 214**	**-32 434**
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua	513	-395
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	535 091	102 767
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-476 789	-149 150
Saadut osingot	2 666 297	2 899 861
Saadut konserniavustukset	24 013	235 685
Toteutuneet kurssierot	-153 406	386 715
Maksetut verot	-101 571	-804
Liiketoiminnan rahavirta	**2 456 935**	**3 442 245**
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäykset(-)/vähennykset(+)	2 832	-883
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäykset(+)/vähennykset(-)	-32 077	9 424
Käyttöpääoman muutos	**-29 245**	**8 541**
Liiketoiminnan nettorahavirta yhteensä	**2 427 690**	**3 450 786**
Investointien rahavirta		
Investoinnit käyttöomaisuuteen	167	-7 465
Ostetut tytäryritysosakkeet sekä oman pääoman sijoitukset	-500 070	-2 660 412
Ostetut muut osakkeet	-	-48
Myydyt konserniosakkeet	594	3 006 437
Käyttöomaisuuden myynnit	69	53
Korollisten lainasaamisten ja muiden pysyvien vastaavien muutos	6 193 527	-4 921 996
Investointien rahavirta	**5 694 287**	**-4 583 431**
Rahavirta ennen rahoitusta	**8 121 977**	**-1 132 645**

1 000 euroa	2023	2022
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	1 675 026	2 400 059
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-1 601 857	-5 860 140
Konsernitilivelkojen muutos	-5 131 718	5 173 574
Lyhytaikaisten velkojen muutos	-1 718 510	-204 716
Osingonjako yhtiön osakkeenomistajille	-816 722	-1 012 830
Rahoituksen rahavirta	**-7 593 781**	**495 947**
Laskelman mukainen likvidien varojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)	**528 196**	**-636 698**
Likvidit varat tilikauden alussa	**3 603 509**	**4 240 207**
Likvidit varat tilikauden lopussa	**4 131 705**	**3 603 509**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Fortum Oyj:n tilinpäätös tilikaudelle 1.1. - 31.12.2023 on laadittu Suomen kirjanpitolain säännösten ja muiden Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laadintaa koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti.

1.1 Liikevaihto

Liikevaihtoon luetaan myyntituotot ja myynnin kurssierot vähennettynä alennuksilla sekä myyntiin perustuvilla välillisillä veroilla kuten arvonlisäveroilla.

1.2 Muut tuotot

Muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot kuten vuokrat.

1.3 Ulkomaanrahan määräiset erät ja johdannaissopimukset

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saatavat ja velat arvostetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot kirjataan nettomääräisinä rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Fortum Oyj solmii johdannaissopimuksia pääasiassa Fortum-konsernin kurssierojen ja korkotason hallitsemiseksi.

Fortum Oyj soveltaa IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia johdannaisinstrumenttien ja suojauslaskennan osalta erillistilinpäätöksessä. Rahoitusjohdannaisten laskentaperiaatteet, katso konsernitilinpäätöksen ▸ **liitetieto 4** Rahoitusriskien hallinta, ▸ **liitetieto 14** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat luokittain ja ▸ **liitetieto 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon.

1.4 Tuloverot

Tuloslaskelmaan kirjatut tuloverot sisältävät sekä verot tilikaudelta että mahdolliset korjaukset edellisten tilikausien veroihin.

1.5 Tytäryhtiöosakkeet

Tytäryhtiöosakkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä arvonalennuksilla. Jos pysyviin vastaaviin kuuluvan hyödykkeen tai sijoituksen kerryttämän arvioidun tulevan kassavirran oletetaan olevan pysyvästi pienempi kuin kirjanpitoarvo, erotus on kirjattava arvonalennuksena kuluksi. Jos arvonalennuksen perusteet eivät enää ole perusteltavissa tilinpäätöshetkellä, arvonalennus on peruutettava.

1.6 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomien ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvo muodostuu välittömästä hankintamenosta vähennettynä kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalennuksilla. Kuluvista aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot, jotka perustuvat hyödykkeiden odotettavissa olevaan taloudelliseen pitoaikaan.

Poistot perustuvat seuraaviin taloudellisiin pitoaikoihin:

Koneet ja kalusto	3-15 vuotta
Aineettomat hyödykkeet	5-10 vuotta

1.7 Eläkekulut

Eläkevelvoitteet katetaan pakollisella eläkevakuutuksella tai eläkesäätiössä. Eläkesäätiön osalta tuloslaskelman kulu vastaa Suomen eläkelainsäädännön mukaista kannatusmaksua eläkesäätiöön.

1.8 Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät

Pitkän aikavälin kannustinohjelmiin liittyvät kulut jaksotetaan ansaintajakson aikana tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen.

1.9 Pakolliset varaukset

Vastaisuudessa toteutuvat menot ja ilmeiset menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen Fortum Oyj on velvoitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja taseen pakollisiin varauksiin.

2 Liikevaihto markkina-alueittain

1 000 euroa	2023	2022
Suomi	74 785	72 501
Muut maat	69 929	77 770
Yhteensä	**144 714**	**150 271**

3 Muut tuotot

1 000 euroa	2023	2022
Vuokra- ja muut tuotot	13 055	25 067
Yhteensä	**13 055**	**25 067**

4 Henkilöstökulut

1 000 euroa	2023	2022
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	39 832	46 185
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	8 048	7 906
Muut henkilösivukulut	1 527	1 593
Muut henkilöstökulut	4 030	3 140
Yhteensä	**53 437**	**58 825**

1 000 euroa	2023 Markus Rauramo, Toimitusjohtaja	2022 Markus Rauramo, Toimitusjohtaja
Palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle		
Palkat ja luontoisedut	1 613	1 549
Pitkän aikavälin kannustimet	798	816
Eläkkeet (lakisääteiset)	280	271
Eläkkeet (vapaaehtoiset)	315	315
Sosiaalikulut	58	53
Yhteensä	**3 064**	**3 004**

1 000 euroa	2023	2022
Hallituksen jäsenten palkkiot	836	1 039

Yllä mainitut palkkiot esitetään suoriteperusteisina. Maksetut palkat ja palkkiot toimitusjohtaja Markus Rauramolle olivat 1 617 tuhatta euroa (2022: 2 384).

Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa Solidium-siltarahoitusjärjestelystä, jonka ehtojen mukaisesti johtoryhmän jäsenille ei makseta lyhyen- ja pitkän aikavälin kannustimia, jotka kertyvät vuosina 2022 ja 2023. He eivät myöskään voi osallistua vuoden 2023 henkilöstön osakesäästöohjelmaan. Johtoryhmä on lisäksi ilmoittanut luopuvansa vapaaehtoisesti osakepalkkioista, jotka eivät ole siltarahoitusjärjestelyn rajoitusten piirissä ja joiden toimitusaika olisi keväällä 2024. Kustannukset näihin ohjelmiin liittyen kuitenkin jaksotetaan ansaintajakson ajalle.

Toimitusjohtaja Markus Rauramon eläkeikä perustuu Työntekijän eläkelakiin. Eläkevastuut on hoidettu vakuutusyhtiön kautta.

Hallituksen jäsenet eivät ole työ- tai palvelusuhteessa Fortumiin, eivätkä he voi osallistua Fortumin kannustinjärjestelmiin. Fortumilla ei myöskään ole eläkeohjelmaa, johon heillä olisi mahdollisuus osallistua. Hallituksen jäsenille maksettava palkkio ei riipu konsernin kestävän kehityksen tuloksista.

Katso konsernitilinpäätöksen ▸ **liitetieto 10** Henkilöstökulut ja hallituksen palkkiot ja ▸ **liitetieto 30** Eläkevelvoitteet.

	2023	2022
Henkilöstö keskimäärin	459	410

5 Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2023	2022
Tilintarkastuspalkkiot	338	794
Palkkiot muista tilintarkastukseen liittyvistä toimeksiannoista	241	85
Palkkiot veropalveluista	58	-
Yhteensä	**637**	**879**

Deloitte Oy on nimitetty tilintarkastajaksi tilikaudella 2024 pidettävään varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka. Tilintarkastuspalkkiot sisältävät palkkiot konsernitilinpäätöksen tarkastamisesta, osavuosikatsausten läpikäynneistä sekä emoyhtiön tarkastamisesta. Tilintarkastukseen liittyvät toimeksiannot sisältävät kestävän kehityksen raportoinnin varmennuksen sekä muita varmennuspalveluita ja vastaavia tilintarkastukseen liittyviä palveluita.

6 Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 euroa	2023	2022
Osinkotuotot konserniyhtiöistä	2 666 297	2 899 861
Korko- ja muut rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	436 139	103 408
Korko- ja muut rahoitustuotot osakkuusyrityksiltä	65	9
Voitot osakkeiden myynnistä saman konsernin yrityksille	-15 240	2 902 283
Arvonalentumiset tytäryhtiöosakkeissa	-856 963	-4 500 000
Korko- ja muut rahoitustuotot	133 942	1 526
Kurssierot	-28 700	385 052
Johdannaisten käypien arvojen muutokset	-6 734	-685
Korko- ja rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-313 595	-40 130
Korko- ja muut rahoituskulut	-206 303	-122 150
Yhteensä	**1 808 908**	**1 629 174**
Korkotuotot	559 086	97 653
Korkokulut	-504 798	-165 300
Nettokorot	**54 287**	**-67 647**

Voitot osakkeiden myynnistä saman konsernin yrityksille 2 902 miljoonaa euroa vuonna 2022 liittyvät sisäisiin rakennejärjestelyihin Ruotsin tytäryrityksissä.

Fortum Oyj teki 857 miljoonan euron alaskirjauksen tytäryhtiöosakkeisiin Venäjän toimintojen määräysvallan menettämisen seurauksena huhtikuussa. Fortum Oyj teki 4 500 miljoonan euron alaskirjauksen tytäryhtiöosakkeisiin Uniperin osakkeiden myynnin seurauksena vuonna 2022.

7 Tuloverot

1 000 euroa	2023	2022
Verot varsinaisesta liiketoiminnasta	-2 866	61 208
Verot konserniavustuksista	40 948	4 803
Yhteensä	**38 082**	**66 011**
Tilikauden verot	41 514	65 628
Aikaisempien kausien verot	74	-61
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	-3 506	444
Yhteensä	**38 082**	**66 011**

8 Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet

1 000 euroa	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	**64 156**
Lisäykset	8 248
Vähennykset	-20 557
Hankintameno 31.12.2023	**51 847**
Kertyneet poistot 1.1.2023	**34 170**
Vähennykset	-13 693
Tilikauden poisto	14 795
Kertyneet poistot 31.12.2023	**35 272**
Tasearvo 31.12.2023	**16 575**
Tasearvo 31.12.2022	29 986

Aineelliset hyödykkeet

1 000 euroa	Koneet ja kalusto	Ennakko-maksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	**9 904**	**3 472**	**13 376**
Lisäykset ja siirrot erien välillä	2 290	870	3 158
Vähennykset	-180	-3 955	-4 136
Hankintameno 31.12.2023	**12 014**	**386**	**12 398**
Kertyneet poistot 1.1.2023	**8 025**	**-**	**8 025**
Vähennykset	-84	-	-84
Tilikauden poisto	1 191	-	1 191
Kertyneet poistot 31.12.2023	**9 132**	**-**	**9 132**
Tasearvo 31.12.2023	**2 882**	**386**	**3 266**
Tasearvo 31.12.2022	1 879	3 472	5 351

Sijoitukset

1 000 euroa	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yrityksissä	Saamiset saman konsernin yrityksiltä	Saamiset osakkuus-yrityksiltä	Osuudet ja saamiset muilta	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2023	**19 877 853**	**5 656**	**12 060 281**	**16 868**	**8 192**	**31 968 851**
Lisäykset [1)]	505 631					505 631
Vähennykset	-15 833		-6 328 435			-6 344 268
Hankintameno 31.12.2023	**20 367 651**	**5 656**	**5 731 846**	**16 868**	**8 192**	**26 130 214**
Kertyneet arvonalennukset 1.1.2023	**5 645 010**	**5 656**	**-**	**15 276**	**7 982**	**5 673 925**
Tilikauden arvonalennukset	856 963			1 592		858 555
Kertyneet arvonalennukset 31.12.2023	**6 501 973**	**5 656**	**-**	**16 868**	**7 982**	**6 532 480**
Tasearvo 31.12.2023	**13 865 678**	**-**	**5 731 846**	**0**	**210**	**19 597 735**
Tasearvo 31.12.2022	14 232 843	-	12 060 281	1 592	210	26 294 927

1) Osuuksia koskevat lisäykset sisältävät pääasiassa muut oman pääoman sijoitukset.

9 Lyhytaikaiset saamiset

1 000 euroa	2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	14 564	18 862
Konserniavustussaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset	204 740	24 013
Siirtosaamiset	20 299	8 359
Yhteensä	**239 603**	**51 234**
Muut lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	-2 778	589
Muut lyhytaikaiset saamiset	176 673	40 146
Siirtosaamiset	23 338	9 712
Yhteensä	**197 233**	**50 447**

Katso **liitetieto 4.2** Rahoitus ja likviditeetin hallinta konsernitilinpäätöksessä.

10 Oman pääoman muutos

1 000 euroa	Osake-pääoma	Ylikurssi-rahasto	Kassavirta-suojaukset	Kertyneet voittovarat	Yhteensä
1.1.2023	**3 046 186**	**2 821 691**	**23 686**	**6 291 276**	**12 182 838**
Maksetut osingot				-816 511	-816 511
Käyvän arvon rahaston muutos			-9 987		-9 987
Tilikauden voitto				1 922 873	1 922 873
31.12.2023	**3 046 186**	**2 821 691**	**13 699**	**7 397 638**	**13 279 213**
1.1.2022	**3 046 186**	**2 821 691**	**-13 279**	**5 761 197**	**11 615 794**
Maksetut osingot				-1 012 656	-1 012 656
Käyvän arvon rahaston muutos			36 966		36 966
Tilikauden voitto				1 542 734	1 542 734
31.12.2022	**3 046 186**	**2 821 691**	**23 686**	**6 291 276**	**12 182 838**

1 000 euroa	2023	2022
Jakokelpoiset varat		
Kertyneet voittovarat 31.12.	7 397 638	6 291 276
Yhteensä	**7 397 638**	**6 291 276**

11 Korolliset velat

1 000 euroa	2023	2022
Ulkoiset korolliset lainat		
Joukkovelkakirjalainat	2 735 958	1 544 821
Lainat rahoituslaitoksilta	589 142	803 703
Muut pitkäaikaiset korolliset lainat	718 790	689 384
Pitkäaikaiset korolliset lainat yhteensä	**4 043 890**	**3 037 908**
Joukkovelkakirjalainat, lyhytaikainen osuus	-	1 089 647
Lainat rahoituslaitoksilta, lyhytaikainen osuus	716 869	516 849
Muut lyhytaikaiset korolliset lainat	216 985	1 951 865
Lyhytaikaiset korolliset lainat yhteensä	**933 854**	**3 558 361**
Yhteensä	**4 977 744**	**6 596 269**

Ulkoisten korollisten lainojen erääntymisajat

1 000 euroa	2023
2024	933 854
2025	508 915
2026	746 999
2027	16 869
2028	520 473
2029 ja myöhemmin	2 250 634
Yhteensä	**4 977 744**

Katso ▸ **liitetieto 4.2** Rahoitus ja likviditeetin hallinta ja ▸ **liitetieto 26** Korolliset velat konsernitilinpäätöksessä.

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät ulkoiset korolliset lainat [1)]

1 000 euroa	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat	1 502 223	734 765
Muut pitkäaikaiset lainat	748 410	735 813
Yhteensä	**2 250 633**	**1 470 578**

1) Ei sisällä lainoja saman konsernin yrityksille eikä osakkuusyrityksille.

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät muut korolliset lainat

1000 euroa	2023	2022
Korolliset lainat osakkuusyrityksille	232 341	228 962
Yhteensä	**232 341**	**228 962**

Korollisten lainojen diskonttaamattomat kassavirrat ja niiden erääntyminen, katso ▸ **liite 13** Rahoitusjohdannaiset.

12 Ostovelat ja muut velat

1 000 euroa	2023	2022
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille		
Ostovelat	1 411	4 828
Talletukset konserniyhtiöiltä ja muut velat	29 494	29 429
Siirtovelat	590	7 151
Yhteensä	**31 495**	**41 408**
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat osakkuusyrityksille		
Siirtovelat ja muut velat	14 761	1 239
Yhteensä	**14 761**	**1 239**
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	26 939	22 014
Muut velat	4 543	4 193
Siirtovelat	108 946	160 172
Yhteensä	**140 428**	**186 379**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

13 Rahoitusjohdannaiset

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2023

	Nimellismäärä Erääntymisprofiili				Käypä arvo		
1 000 euroa	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Posi-tiivinen	Nega-tiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	248 273	248 364	-	496 637	18 185	18 042	143
Koronvaihtosopimukset	100 000	1 300 000	1 575 000	2 975 000	113 982	83 107	30 876
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	46 957	73 304	-	120 261	2 739	385	2 354
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	16 216 063	497 166	-	16 713 229	330 209	259 263	70 947
Koronvaihtosopimukset	-	13 518	-	13 518	820	-	820
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	23 656	-	23 656	1 125	-	1 125
Yhteensä	**16 611 293**	**2 156 008**	**1 575 000**	**20 342 301**	**467 060**	**360 796**	**106 264**
Pitkäaikaisia					131 680	99 108	32 572
Lyhytaikaisia					335 381	261 688	73 692

Korko- ja valuuttajohdannaiset instrumenteittain 2022

	Nimellismäärä Erääntymisprofiili				Käypä arvo		
1 000 euroa	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Posi-tiivinen	Nega-tiivinen	Netto
Sovelletaan suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	3 323 927	215 003	-	3 538 930	27 455	12 494	14 961
Koronvaihtosopimukset	739 914	825 000	1 350 000	2 914 914	111 748	120 462	-8 714
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	75 638	-	75 638	2 616	-	2 616
Ei sovelleta suojauslaskentaa							
Valuuttajohdannaiset	19 270 706	343 403	-	19 614 110	124 498	176 135	-51 636
Koronvaihtosopimukset	17 983	13 487	-	31 470	1 687	-	1 687
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-	23 656	-	23 656	1 181	-	1 181
Yhteensä	**23 352 530**	**1 496 188**	**1 350 000**	**26 198 717**	**269 186**	**309 090**	**-39 904**
Pitkäaikaisia					123 889	130 472	-6 583
Lyhytaikaisia					145 297	178 618	-33 322

Rahoitusvelkojen ja johdannaissopimusten erääntyminen

Korolliset lainat ja vuokrasopimusvelat ovat sopimukseen perustuvia diskonttaamattomia kassavirtoja sisältäen pääoman takaisinmaksut ja tulevat korkomaksut. Ostovelat vastaavat tasearvoa sillä ne erääntyvät seuraavien 12 kuukauden aikana. Alla olevassa taulukossa esitetään bruttomääräisesti toteutettavien johdannaissopimusten sopimukseen perustuvat nimellisarvot ja nettosuoritettavien koronvaihtosopimusten nettomääräiset rahavirrat.

	2023				2022			
1 000 euroa	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Muut kuin johdannaiset								
Korolliset lainat, pääoma- ja korkomaksut	1 144 177	2 249 103	2 861 359	6 254 639	3 768 717	1 812 840	2 114 899	7 696 457
Vuokrasopimusvelat	4 565	11 106	-	15 671	4 292	13 482	-	17 775
Ostovelat	26 939	-	-	26 939	22 014	-	-	22 014
Muut kuin johdannaiset yhteensä	**1 175 681**	**2 260 209**	**2 861 359**	**6 297 250**	**3 795 023**	**1 826 322**	**2 114 899**	**7 736 246**
Johdannaiset								
Valuuttajohdannaiset ja koron- ja valuutanvaihto-sopimukset								
Sisääntulevat rahavirrat (-)	-16 838 106	-862 173	-	-17 700 279	-21 546 512	-662 393	-	-22 208 905
Ulospäin maksettavat rahavirrat	16 763 336	858 836	-	17 622 172	21 588 251	662 024	-	22 250 275
Koronvaihtosopimusvelat (nettosuoritettavat)	36 493	50 963	-283	87 172	20 282	97 618	14 600	132 500
Johdannaiset yhteensä	**-38 277**	**47 626**	**-283**	**9 065**	**62 022**	**97 248**	**14 600**	**173 870**

Korolliset lainat sisältävät lainat Valtion ydinjätehuoltorahastolta ja Teollisuuden Voima Oyj:ltä tasearvoltaan 951 miljoonaa euroa (2022: 918). Nämä lainat uusitaan joka kolmas vuosi ja lainojen koronmaksut on tässä taulukossa laskettu kymmenelle vuodelle.

14 Johdannaiset ja rahoitusvelat käypään arvoon hierarkiatason mukaan

Käypiin arvoihin arvostetut rahoitusjohdannaiset ja -velat esitetään käyvän arvon määrittämiseen perustuvien hierarkiatasojen mukaisesti käyttäen Tasoja 1, 2 ja 3, jotka kuvaavat käytettyjen syöttötietojen merkittävyyttä käypien arvojen määrittämisessä. Katso lisätietoja konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet-osiossa ▸ **liitetiedossa 15** Rahoitusvarat ja rahoitusvelat käypään arvoon.

Johdannaiset käypään arvoon rahoitusvaroissa

	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Yhteensä	
1 000 euroa	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Pitkäaikaisissa varoissa								
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			122 444	118 061			122 444	118 061
Ei sovelleta suojauslaskentaa			9 235	5 829			9 235	5 829
Lyhytaikaisissa varoissa								
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			12 462	23 759			12 462	23 759
Ei sovelleta suojauslaskentaa			322 919	121 538			322 919	121 538
Yhteensä			**467 060**	**269 187**			**467 060**	**269 187**

Johdannaiset ja velat käypään arvoon rahoitusveloissa

	Taso 1		Taso 2		Taso 3		Yhteensä	
1 000 euroa	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Pitkäaikaisissa veloissa								
Korolliset velat [1)]			973 343	580 256			973 343	580 256
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			92 961	122 810			92 961	122 810
Ei sovelleta suojauslaskentaa			6 147	7 662			6 147	7 662
Lyhytaikaisissa veloissa								
Johdannaisinstrumentit								
Korko- ja valuuttajohdannaiset								
Sovelletaan suojauslaskentaa			8 573	10 146			8 573	10 146
Ei sovelleta suojauslaskentaa			253 116	168 472			253 116	168 472
Yhteensä			**1 334 139**	**889 346**			**1 334 139**	**889 346**

1) Osuus joukkovelkakirjalainasta, johon sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa.

Korko- ja valuuttajohdannaisten netto käypä arvo on 106 miljoonaa euroa (2022: -40), joista varoja 467 miljoonaa euroa (2022: 269) ja velkoja 361 miljoonaa euroa (2022: 309). Fortum Oyj:llä on käteisvakuuksia perustuen Credit Support Annex -sopimuksiin, joita Fortum Oyj:llä on joidenkin vastapuolten kanssa. Vuoden 2023 lopussa Fortum oli saanut 42 miljoona euroa ja maksanut 176 miljoonaa euroa Credit Support Annex -sopimuksien alaisista valuutta- ja korkojohdannaisista.

15 Annetut vakuudet ja vastuut ja muut sitoumukset

1 000 euroa	**2023**	**2022**
Vastuut omasta puolesta		
Muut vastuut	982	1 339
Vastuut tytäryritysten puolesta		
Takaukset	924 061	1 037 997
Vastuut osakkuusyritysten puolesta		
Takaukset	1 076 389	1 160 536
Vastuut muiden puolesta		
Takaukset	-	937 559
Yhteensä	**2 001 432**	**3 137 431**

Vuonna 2021 Fortum allekirjoitti Uniperin kanssa 8 miljardin euron rahoitusjärjestelysopimuksen, joka koostuu osakaslainasta ja emoyhtiön takauksesta. Osakaslaina 4 miljardia euroa maksettiin takaisin 21.12.2022 kun Fortum sai päätökseen Uniper-omistuksensa myynnin Saksan valtiolle. Fortumin Uniperille myöntämästä 4,0 miljardin euron emoyhtiötakauksesta vapautui yhteensä 3,0 miljardia euroa vuoden 2022 loppuun mennessä. Loput noin 1,0 miljardia euroa vapautuivat kesäkuun 2023 lopussa.

Vuokrasopimuksiin liittyvät sitoumukset

1 000 euroa	**2023**	**2022**
Vuoden sisällä erääntyvät	6 022	5 946
Yli vuoden, mutta viiden vuoden sisällä erääntyvät	14 468	17 979
Yhteensä	**20 490**	**23 925**

16 Lähipiiritapahtumat

Vuoden 2023 lopussa Suomen valtion omistusosuus yhtiön osakkeista oli 51,26 % (2022: 51,26 %). Fortum ilmoitti 6.9.2022 sopineensa Suomen valtion kanssa 2,35 miljardin euron siltarahoituksesta. Fortum ilmoitti 26.9.2022 nostavansa ensimmäisen 350 miljoonan euron erän. Lainalle maksettava marginaali on 10 % kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta ja 12 % kuudelta seuraavalta kuukaudelta.

Ensimmäisen erän noston ehtona oli, että Suomen valtion kokonaan omistamalla sijoitusyhtiöllä, Solidium Oy:llä, oli oikeus merkitä maksutta enintään 8 970 000 Fortumin uutta osaketta suunnatussa osakeannissa. Ylimääräinen yhtiökokous päätti osakeannista Suomen valtion sijoitusyhtiö Solidium Oy:lle 23.11.2022 ja uudet osakkeet on rekisteröity kaupparekisteriin 25.11.2022. Uudet osakkeet tuottavat osakkeenomistajan oikeudet mukaan lukien oikeuden osinkoon niiden rekisteröintipäivästä lukien. Tämän seurauksena, Suomen valtion hallinnassa

olevien osakkeiden osuus kasvoi 51,26 %:iin.

Maaliskuussa 2023 Fortum maksoi takaisin nostamansa 350 miljoonaa euroa Suomen valtion myöntämästä siltarahoituslainasta ja peruutti tämän 2 350 miljoonan euron siltarahoitusjärjestelyn kokonaan. Rahoitustuotot ja -kulut sisältää 105 miljoonaa euroa (2023: 56 ja 2022: 49) korkokuluja ja palkkioita liittyen tähän siltarahoituslainaan.

Katso **liitetieto 37** Lähipiiritapahtumat konsernitilinpäätöksessä.

Osakkeet ja osuudet tytäryhtiöissä, osakkuusyhtiöissä ja muissa sijoituksissa

		Osakkeet kpl	Osuus-%
Tytäryhtiöosakkeet			
Fortum Waste Solutions Oy	Suomi	3 520 800	100,00
Fortum Heat and Gas Oy	Suomi	2 000 000	100,00
Fortum Clean Oy	Suomi	100	100,00
Fortum Norm Oy	Suomi	250	100,00
Fortum Power and Heat Oy	Suomi	91 197 543	100,00
Fortum Real Estate Oy	Suomi	2 000 000	100,00
Fortum TwoGether Oy	Suomi	100	100,00
Fortum Holding B.V.	Hollanti	61 062	100,00
Fortum Energy Holding B.V.	Hollanti	100	100,00
Fortum India Private Ltd	Intia	1	0,10
Fortum Finance Ireland Designated Activity Company	Irlanti	992 557	100,00
Fortum Sweden AB	Ruotsi	500 000	50,00
Fortum Power AB	Ruotsi	100	100,00
Osakkuusyhtiöosakkeet			
Wello Oy	Suomi	1 100 000	16,25
Muut osakkeet ja osuudet			
AW-Energy Oy	Suomi	2 854 688	3,43
Clic Innovation Oy	Suomi	100	3,40
East Office of Finnish Industries Oy	Suomi	1	5,88
Green Industry Park Oy	Suomi	19	19,00
Prototype Carbon Fund	USA	N/A	

17 Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Fortum ilmoitti 26.1.2024, että osana Fortumin marraskuussa 2023 käynnistämää tehostamisohjelmaa Fortumin Consumer Solutions -liiketoimintayksikössä ja IT-yksikössä on käynnissä muutosneuvottelut mahdollisista irtisanomisista. Neuvottelut koskevat yhteensä noin 1 080 työntekijää Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Puolan IT-yksikössä. Alustavan arvion mukaan muutosneuvottelut voivat johtaa enintään 130 henkilön irtisanomiseen.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Espoossa, 6. päivänä helmikuuta 2024

Mikael Silvennoinen

Essimari Kairisto

Ralf Christian

Luisa Delgado

Jonas Gustavsson

Marita Niemelä

Teppo Paavola

Maija Strandberg

Johan Söderström

Vesa-Pekka Takala

Markus Rauramo
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa, 6. päivänä helmikuuta 2024

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilintarkastuskertomus

Fortum Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Fortum Oyj:n (y-tunnus 1463611-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää konsernin tuloslaskelman, konsernin laajan tuloslaskelman, konsernin taseen, laskelman konsernin oman pääoman muutoksista, konsernin rahavirtalaskelman ja konsernitilinpäätöksen liitetiedot, mukaan lukien olennainen laatimisperiaatteita koskeva informaatio, sekä emoyhtiön tuloslaskelman, taseen, rahavirtalaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Lopetetut toiminnot – Venäjä Katso liitetieto 1, 2, 3 ja 19 tilinpäätöksessä. • Fortumin venäläisen tytäryhtiön PAO Fortumin omaisuus otettiin hallintaan Venäjän presidentin asetuksen nro 302 mukaisesti Venäjällä 25.4.2023. Asetus johti määräysvallan arviointiin IFRS 10 Konsernitilinpäätös-standardin vaatimusten mukaisesti. Yhtiön johto totesi, että Fortumin oikeudet eivät ole enää tosiasialliset, koska yhtiöllä ei enää käytännössä ole mahdollisuutta ohjata PAO Fortumin toimintaa. Näin ollen, määräysvalta todettiin menetetyksi, Fortumin Russia-segmentin konsolidointi päättyi vuoden 2023 toisella neljänneksellä ja se luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. • Konsolidoinnin päättyminen vuonna 2023 johti 3,6 miljardin euron kertaluonteiseen kassavirtavaikutuksettomaan negatiiviseen erään. Kyseinen erä sisältää Russia-segmentin varojen 1,7 miljardin euron alaskirjauksen ja 1,9 miljardia euroa negatiivisia kumulatiivisia muuntoeroja, jotka oli aiemmin kirjattu omaan pääomaan. Nämä kumulatiiviset muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan IFRS-vaatimusten mukaisesti konsolidoinnin päättyessä. Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin tuloslaskelman ja rahavirtalaskelman osalta siten, että vertailutiedoissa esitetään Fortum-konsernin jatkuvat toiminnot, ilman lopetettuja toimintoja. Fortumin konsernitase 31.12.2022 sisältää Russia-segmentin. • Lopetettujen toimintojen kirjanpidollinen käsittely on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska konsernirakenteen muutosten kirjanpidolliseen käsittelyyn ja IFRS 5:n mukaiseen lopetettujen toimintojen ja myytävänä olevien liiketoimintojen luokitteluun liittyy johdon harkintaa ja muutoksilla on olennainen vaikutus tilinpäätökseen.	Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet mm. seuraavia toimenpiteitä: • Hankimme ymmärryksen konsernin laskentaperiaatteista liittyen lopetettuihin toimintoihin. • Arvioimme lopetettujen toimintojen osalta sitä, miten johto on soveltanut laskentaperiaatteita ja kirjanpitokäytäntöihin liittyviä olettamia IFRS 10 Konsernitilinpäätös-standardin ja IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti. • Testasimme Russia-segmentin konsolidoinnin päättymisen osalta johdon määrittämää alaskirjausta sekä transaktion vaikutusta tuloslaskelmaan ja taseasemaan tapahtumien perusteella. • Arvioimme lopetettujen toimintojen asianmukaista esittämistapaa tilinpäätöksessä IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.
Hyödykejohdannaisten käypä arvo ja suojauslaskenta Katso liitetieto 4, 7, 14 ja 15 tilinpäätöksessä. • Johdannaissopimuksiin liittyvät varat Fortum Oyj:n konsernitaseessa ovat 605 miljoonaa euroa (1 829 miljoonaa euroa) ja velat 1 273 miljoonaa euroa (4 729 miljoonaa euroa). Tulevaisuuden rahavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset tuloslaskelman vertailukelpoisuuteen vaikuttavissa erissä ovat 111 miljoonaa euroa (-376 miljoonaa euroa) ja kassavirran suojaukset muissa oman pääoman erissä ovat -337 miljoonaa euroa (-2 182 miljoonaa euroa). • Hyödykejohdannaisten käypä arvo ja suojauslaskenta on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska rahoitusinstrumenttien käyvillä arvoilla ja niiden muutoksilla voi olla olennaisia vaikutuksia Fortumin tilinpäätökseen. Fortumin liiketoiminta on alttiina hintojen vaihtelulle sekä energian tuotannossa ja myynnissä käytettävien hyödykkeiden volyymille. Pääasialliset riskit liittyvät sähkön hintaan. Sähkön hintariskiä suojataan sähköjohdannaissopimuksilla. Fortum käyttää johdannaisinstrumentteja vähentääkseen sähkön hintavolatiliteetin vaikutusta.	• Tilintarkastustoimenpiteisiimme on kuulunut Fortumin sisäisten kontrollien arviointi liittyen johdannaisiin, suojaustoimintaan ja käypien arvojen määrittämiseen. • Olemme arvioineet Fortumin johdannaisten arvostuksessa käyttämien mallien ja oletusten asianmukaisuutta. Olemme verranneet johdon arvostuslaskennassa käyttämiä syöttötietoja markkinoilta saatavaan informaatioon. • Olemme suorittaneet tilintarkastustoimenpiteitä avointen johdannaissopimusten olemassaoloon ja täydellisyyteen liittyen. • Olemme arvioineet suojauslaskennan soveltamisen asianmukaisuutta suhteessa IFRS 9 -standardin vaatimuksiin. • Olemme arvioineet johdannaisten esittämistavasta annettujen tietojen asianmukaisuutta konsernitilinpäätöksessä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikka on huomioitu tilintarkastuksessa
Aineelliset käyttöomaishyödykkeet ja liikearvon arvostus Katso liitetieto 1, 2, 16, 17 ja 19 tilinpäätöksessä. • Konsernitase sisältää aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ja liikearvoa yhteensä 6 861 miljoonaa euroa (7 516 miljoonaa). • Johdon on arvioitava jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, on arvioitava omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvon arvonalentumistarvetta arvioidaan vuosittain. • Sähkön ja lämmön tuotantoon kuuluvan käyttöomaisuuden ja liikearvon arvostuksessa tärkeimpiä arvioita ovat arviot tulevista liiketoiminnan kassavirroista sekä tekijöistä, jolla nämä kassavirrat diskontataan nykyhetkeen. • Mahdollisia arvonalentumista osoittavia tekijöitä voivat olla muun muassa sähkön ja polttoaineiden hinnan muutokset, muutokset ilmastonmuutoksen tulevissa arvioiduissa vaikutuksissa, muutokset sääntelyssä tai poliittiset päätökset liittyen energiaveroihin ja hintasäännöksiin, sekä rajoitukset omaisuuserien käyttöikiin. Lisäksi geopoliittisella tilanteella on ollut negatiivisia vaikutuksia Fortumin Venäjän liiketoiminnan arvostukseen liittyen. • Mainittujen tase-erien arvonmäärityksessä käytettävät oletukset vaativat merkittävää johdon harkintaa, minkä johdosta aineelliset käyttöomaishyödykkeet ja liikearvon arvostus ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	• Olemme arvioineet johdon tunnistamia viitteitä mahdollisista arvonalentumisista. Olemme suorittaneet tarkastustoimenpiteitä arvonalentumistestausmalleihin. • Olemme käyneet läpi johdon laatiman aineellisen käyttöomaisuuden ja liikearvon arvonalentumistestausta koskevaa dokumentaatiota pistokokein ja arvioineet avainoletusten, kuten hintaennusteiden, tuotto- ja kassavirtaennusteiden, jäännösarvojen, valuuttakurssien ja diskonttauskorkojen kohtuullisuutta. • Olemme verranneet, että arvonalentumistestauslaskelmissa käytetyt ennusteet perustuvat johdon hyväksymiin ennusteisiin. • Olemme haastaneet johdon laatimien oletusten kohtuullisuutta verraten niitä historiatietoon ja soveltuvin osin ulkopuolisiin vertailukohteisiin. • Olemme arvioineet arvonalentumistestauksessa käytettyjen mallien tuottamia lopputuloksia ja suorittaneet tilintarkastustoimenpiteitä johdon laatimiin herkkyysanalyyseihin. • Olemme arvioineet johdon tekemän arvion ilmastonmuutoksen vaikutuksista Fortumin liiketoimintaan ja arvonalentumistestauksessa käytettyihin kassavirtaennusteisiin. • Olemme arvioineet esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.
Osuudet ydinjäterahastoista ja ydinjätevarauksista Katso liitetieto 2 ja 28 tilinpäätöksessä. • Konsernitaseella ydinvoimaan liittyvät varaukset ovat 1 058 miljoonaa euroa (966 miljoonaa) ja Fortumin osuus ydinjätehuoltorahastoista 1 058 miljoonaa euroa (966 miljoonaa euroa). • Ydinjätehuoltoon liittyvä varaus, sekä siihen liittyvä rahasto-osuus ydinjätehuoltorahastoista esitetään taseessa erillisinä erinä liitetiedossa 28 kuvatulla tavalla. • Fortumin rahasto-osuus Valtion ydinjätehuoltorahastossa on käsitelty IFRIC 5 Oikeudet osuuksiin rahastoista, jotka on tarkoitettu käytöstä poistamiseen, alkuperäiseen tilaan palauttamiseen ja ympäristön kunnostamiseen -tulkinnan mukaisesti, jossa todetaan, että rahaston varat arvostetaan joko käypään arvoon tai sitä alempaan kyseisten velkojen arvoon, koska Fortumilla ei ole määräysvaltaa tai yhteistä määräysvaltaa Valtion ydinjätehuoltorahastoissa. Viranomaiset hallinnoivat Valtion ydinjätehuoltorahastoa. Varaukset liittyvät laitoksen käytöstä poistamiseen ja käytetyn polttoaineen loppusijoitukseen • Fortumin ydinvoimalalaitosten tuleviin käytöstä poistoihin ja käytetyn ydinjätteen loppusijoitukseen liittyvä varaus perustuu pitkäaikaisiin kassavirtaennusteisiin arvioiduista kustannuksista. Pääasialliset oletukset liittyvät teknisiin suunnitelmiin, ajoituksiin, kustannusennusteisiin ja diskonttokorkoon. Valtioiden viranomaiset hyväksyvät tekniset suunnitelmat, oletukset ajoituksesta ja kustannusennusteet. • Ydinvoimalan käytöstä poistamista varten kirjattavat varaukset ovat tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka, koska varaukset tilinpäätöksessä ovat merkittäviä ja IFRS:n mukainen kirjanpidollinen käsittely on monimutkaista. Lisäksi varausten määrittäminen vaatii erityisiä laskentakäytäntöjä ja johdon harkintaa laskennassa käytettävien oletusten, kuten teknisten suunnitelmien, ajoituksen, kustannusennusteiden ja diskonttokoron määrittämisessä.	• Olemme arvioineet Fortumin laskentakäytäntöä koskien ydinvoimalan käytöstä poistamiseen liittyvän varauksen laskentaa ja kirjaamista sekä sen yhtenevyyttä kansainvälisten tilinpäätösstandardien edellytyksiin. • Olemme arvioineet johdon käyttämiä oletuksia ja harkintaa ydinjätehuoltoa koskevien varausten kirjaamisessa ja sitä, että osuus ydinjätehuoltorahastosta perustuu viranomaisen vahvistukseen. • Olemme arvioineet esittämistavan asianmukaisuutta tilinpäätöksessä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 16.3.2006 alkaen yhtäjaksoisesti 18 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja taloudellisiin tietoihin sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme taloudelliset tiedot käyttöömme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa, 6. helmikuuta 2024

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Riippumattoman tilintarkastajan raportti Fortum Oyj:n ESEF-tilinpäätöksestä

Fortum Oyj:n hallitukselle

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, joka koskee sitä, onko Fortum Oyj:n (y-tunnus 1463611-4) sähköiseen tilinpäätökseen (FORTUMOYJ-2023-12-31-fi.zip) tilikaudella 1.1.–31.12.2023 sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty iXBRL-merkinnöin EU-komission delegoidun asetuksen 2018/815 (ESEF RTS) 4. artiklan vaatimusten mukaisesti.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta siten, että ne täyttävät ESEF RTS:n vaatimukset. Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa ESEF RTS artiklan 3 mukaisesti
- merkitä ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätöksen päälaskelmat, liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot, iXBRL-merkein ESEF RTS artiklan 4 mukaisesti sekä
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpäätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia ESEF-tilinpäätöksen ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Tilintarkastajan riippumattomuus ja laadunvalvonta

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Toimeksiantosopimuksen mukaisesti annamme lausunnon siitä, onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätös merkitty olennaisilta osin ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti. Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi siitä,

- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvä konsernitilinpäätöksen päälaskelmat olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- onko ESEF-tilinpäätökseen sisältyvät konsernitilinpäätöksen liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot olennaisilta osin merkitty iXBRL-merkein ESEF RTS:n 4. artiklan vaatimusten mukaisesti, ja
- ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus riippuu tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa olennaista poikkeamaa ESEF RTS:n vaatimuksista.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että Fortum Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen (FORTUMOYJ-2023-12-31-fi.zip) sisältyvä konsernitilinpäätöksen päälaskelmat sekä liitetiedot ja yhtiön tunnistetiedot tilikaudelta 1.1.–31.12.2023 on olennaisilta osin merkitty ESEF RTS:n vaatimusten mukaisesti.

Lausuntomme Fortum Oyj:n konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta tilikaudelta 1.1.–31.12.2023 on annettu tilintarkastuskertomuksellamme 6.2.2024. Tällä raportilla emme anna konsernitilinpäätöksen tilintarkastuksesta lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Espoossa 9. päivänä helmikuuta 2024

Deloitte Oy
Tilintarkastusyhteisö

Jukka Vattulainen
KHT

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudelliset tunnusluvut

Taulukoissa esitettävien tietojen vertailukelpoisuus

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2015 Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä. Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin myötä Fortumilla ei ole enää lainkaan sähkönsiirtoliiketoimintaa. Näin ollen Distribution-segmentti on esitetty vuonna 2015 lopetettuna toimintona IFRS 5 -standardin Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot mukaisesti. Vuoden 2014 vertailutiedot on oikaistu IFRS 5:n mukaisesti.

Fortum on ottanut käyttöön IFRS 16 -standardin 1.1.2019 alkaen sekä IFRS 9 ja IFRS 15 -standardit 1.1.2018 alkaen. Käyttöönotossa sovellettiin siirtymäsäännösten mahdollisuutta olla muuttamatta vertailukauden 2018 ja 2017 tietoja vastaavasti.

Fortum on yhdistellyt Uniperin taseeseensa 31.3.2020 alkaen ja Uniperin tuloksen tuloslaskelmaansa 1.4.2020 alkaen. Vuonna 2019 ja vuoden 2020 ensimmäisellä vuosineljänneksellä Uniper oli yhdistelty tuloslaskelmaan osakkuusyhtiönä.

Uniperin yhdistelyn jälkeen Fortumin liiketoimintaprofiili muuttui, eivätkä aiemmat pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet enää ilmentäneet asianmukaisesti konsernin nykyistä liiketoimintaprofiilia. Vuoden 2020 toukokuussa Fortumin hallitus päätti poistaa seuraavat taloudelliset tavoitteet vuoden 2020 ensimmäisestä neljänneksestä lähtien: sijoitetun pääoman tuotto vähintään 10 % ja vertailukelpoisen nettovelan ja käyttökatteen suhde noin 2,5x. Vuoden 2020 joulukuussa strategiapäivityksen yhteydessä Fortum päivitti pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteen. Tavoite on rahoitusnettovelan ja vertailukelpoisen käyttökatteen suhde alle 2x. Lisätietoja ▸ **liitetiedossa 5** Pääomariskien hallinta.

Vuonna 2021 Fortum otti käyttöön kaksi uutta vaihtoehtoista tunnuslukua, jotka heijastavat paremmin toiminnan kannattavuutta: vertailukelpoinen nettotulos ja vertailukelpoinen osakekohtainen tulos. Vertailukelpoinen nettotulos esitetään määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen ja sitä oikaistaan seuraavilla: vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta, nettorahoituskulut, tuloverot ja määräysvallattomien omistajien osuus. Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos lasketaan vertailukelpoisesta kauden voitosta. Katso lisätietoa ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** ja ▸ **liitetieto 7** Vertailukelpoinen liikevoitto ja vertailukelpoinen kauden voitto.

Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Uniper on ollut erillinen raportoitava segmentti Fortumin konsernitilinpäätöksessä, mikä on johtanut siihen, että Uniper on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi. Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot Uniper-segmentistä. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.

Fortum valmistautui hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Venäjällä 25.4.2023 annetun presidentin asetuksen (nro 302) ja Fortumin Venäjän omaisuuden haltuunoton seurauksena yhtiö menetti Venäjän toimintojensa määräysvallan. Tämän vuoksi Russia-segmentin konsolidointi päättyi ja segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2023. Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin seurauksena Russia-segmentin uudelleenluokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi.

Lisätietoa Fortumin käyttämistä vaihtoehtoisista tunnusluvuista katso ▸ **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset** ja ▸ **liitetieto 1** Olennaiset laadintaperiaatteet.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa tai kuten merkitty	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos 23/22 %
Tuloslaskelma, jatkuvat toiminnot											
Raportoitu											
Liikevaihto	4 088	3 459	3 632	4 520	5 242	5 447	49 015	6 422	7 774	6 711	-14
Käyttökate (EBITDA)	1 673	196	1 006	1 623	1 674	1 693	2 688	4 913	2 381	2 021	-15
Liikevoitto	1 296	-150	633	1 158	1 138	1 118	1 599	4 325	1 967	1 662	-16
- % liikevaihdosta	*31,7*	*-4,3*	*17,4*	*25,6*	*21,7*	*20,5*	*3,3*	*67,4*	*25,3*	*24,8*	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	146	20	131	148	38	744	656	168	-185	59	132
Voitto ennen tuloveroja	1 232	-305	595	1 111	1 040	1 728	2 199	4 332	1 564	1 583	1
- % liikevaihdosta	*30,1*	*-8,8*	*16,4*	*24,6*	*19,8*	*31,7*	*4,5*	*67,5*	*20,1*	*23,6*	
Tilikauden voitto	1 089	-228	504	882	858	1 507	1 855	4 008	2 084	1 515	-27
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	1 081	-231	496	866	843	1 482	1 823	3 985	2 080	1 514	-27
Vertailukelpoinen											
Käyttökate (EBITDA)	1 457	1 102	1 015	1 275	1 523	1 766	2 434	2 016	2 025	1 903	-6
Liikevoitto	1 085	808	644	811	987	1 191	1 344	1 429	1 611	1 544	-4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta							656	104	-40	7	118
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)							1 483	1 091	1 076	1 150	7
Tuloslaskelma, jatkuvat toiminnot ilman Venäjää											
Vertailukelpoinen											
Käyttökate (EBITDA)								1 612	2 025	N/A	
Liikevoitto								1 167	1 611	N/A	
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)								851	1 076	N/A	
Tuloslaskelma, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä)											
Raportoitu											
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	3 154	4 138	496	866	843	1 482	1 823	739	-2 416	-2 069	14
Vertailukelpoinen											
Tilikauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)							1 483	1 778	-988	1 184	220

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

milj. euroa tai kuten merkitty	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos 23/22 %
Taloudellinen asema ja rahavirta											
Sijoitettu pääoma	17 918	19 870	18 649	18 172	18 170	19 929	26 239	30 885	15 522	14 408	
Rahoitusnettovelka						4 833	7 023	789	1 084	942	-13
Oikaistu nettovelka						4 978	9 784	3 227	1 117	N/A	
Korollinen nettovelka	4 217	-2 195	-48	988	5 509	5 260	N/A	N/A	N/A	N/A	
Korollinen nettovelka ilman Exergin rahoitusta	3 664	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Investoinnit ja bruttosijoitukset osakkeisiin, jatkuvat toiminnot	695	625	1 435	1 815	4 672	819	4 953	724	496	664	34
- % liikevaihdosta	*17,0*	*18,1*	*39,5*	*40,2*	*89,1*	*15,0*	*10,1*	*11,3*	*6,4*	*9,9*	
Käyttöomaisuusinvestoinnit, jatkuvat toiminnot	626	582	591	690	584	713	1 146	443	467	611	31
Liiketoiminnan rahavirta, Fortum yhteensä	1 762	1 381	621	993	804	1 575	2 555	4 970	-8 767	1 819	121
Liiketoiminnan rahavirta, jatkuvat toiminnot	1 406	1 228						1 119	1 717	1 710	0
Tunnusluvut, jatkuvat ja lopetetut toiminnot (yhteensä), tai kuten merkitty											
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,5	22,7	4,0	7,1	6,7	10,0	N/A	N/A	N/A	N/A	
Oman pääoman tuotto, %	30,0	33,4	3,7	6,6	6,8	11,9	12,9	-0,8	-96,2	-25,5	
Korkokate	19,9	27,6	4,6	8,7	10,0	8,0	27,3	-12,7	-75,5	-16,8	
Korkokate sisältäen aktivoidut vieraan pääoman menot	15,7	21,5	4,1	7,8	9,2	7,5	18,6	-9,4	-72,2	-19,7	
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka, %	42,9	-59,7	-1 503,4	83,9	26,8	32,2	N/A	N/A	N/A	N/A	
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta/korollinen nettovelka ilman Exergin rahoitusta, %	49,3	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Velkaantumisaste, %	39	-16	0	7	46	40	45	6	14	11	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, Fortum yhteensä							2,9	0,2	0,4	N/A	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, jatkuvat toiminnot ilman Venäjää								N/A	0,6	0,5	
Rahoitusnettovelka/vertailukelpoinen käyttökate, jatkuvat toiminnot								N/A	0,6	0,5	
Vertailukelpoinen nettovelka/käyttökate	2,3	-1,7	0,0	0,8	3,6	3,0	N/A	N/A	N/A	N/A	
Vertailukelpoinen nettovelka/Käyttökate ilman Exergin rahoitusta	2,0	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	
Omavaraisuusaste, %	51	61	62	61	54	57	27	9	33	45	
Muut tiedot											
Osingot	1 155	977	977	977	977	977	995	1 013	817	1 032[1)]	26
Tutkimus- ja kehittämismenot, jatkuvat toiminnot	41	47	52	53	56	67	56	54	55	56	2
- % liikevaihdosta	*1,0*	*1,4*	*1,4*	*1,2*	*1,1*	*1,1*	*0,1*	*0,8*	*0,7*	*0,8*	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä, Fortum yhteensä	8 821	8 193	7 994	8 507	8 767	8 248	17 304	19 796	16 549	6 042	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä, jatkuvat toiminnot	8 329	8 009						8 045	5 120	5 205	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle on 25.3.2024.

Katso **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakekohtaiset tunnusluvut

euroa tai kuten merkitty	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Muutos 23/22 %
Osakekohtainen tieto											
Osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä	3,55	4,66	0,56	0,98	0,95	1,67	2,05	0,83	-2,72	-2,31	15
Jatkuvien toimintojen osakekohtainen tulos	1,22	-0,26						4,49	2,34	1,68	-28
Lopetettujen toimintojen osakekohtainen tulos	2,33	4,92						-3,65	-5,07	-3,99	21
Vertailukelpoinen osakekohtainen tulos, Fortum yhteensä							1,67	2,00	-1,11	1,32	219
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos								1,23	1,21	1,28	6
Lopetettujen toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos								0,77	-2,32	0,04	102
Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen osakekohtainen tulos ilman Venäjää								0,96	1,21	N/A	
Rahavirta/osake, Fortum yhteensä	1,98	1,55	0,70	1,12	0,91	2,27	2,88	5,60	-9,86	2,03	121
Jatkuvien toimintojen rahavirta/osake	1,38	1,38						1,26	1,93	1,91	-1
Lopetettujen toimintojen rahavirta/osake	0,60	0,17						4,34	-11,79	0,12	101
Oma pääoma/osake	12,23	15,53	15,15	14,69	13,33	14,61	14,58	13,66	8,55	9,40	10
Osinko/osake	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,10	1,12	1,14	0,91	1,15 [1)]	26
Lisäosinko/osake	0,20										
Osinko/osakekohtainen tulos, % [2)]	37	24	196	112	116	66	55	137	75	90 [1)]	
Efektiivinen osinkotuotto, %	7,2	7,9	7,5	6,7	5,8	5,0	5,7	4,2	5,9	8,8 [1)]	
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku) [3)]	5,1	3,0	26,1	16,8	20,1	13,2	9,6	32,5	6,6	7,8	
Osakkeen kurssikehitys											
Kauden lopussa	17,97	13,92	14,57	16,50	19,10	22,00	19,70	26,99	15,54	13,06	
Keskikurssi	17,89	16,29	13,56	15,28	19,10	20,06	17,20	23,65	15,18	12,94	
Alin kurssi	15,13	12,92	10,99	12,69	16,43	18,09	12,25	19,72	8,86	10,25	
Ylin kurssi	20,32	21,59	15,74	18,94	22,91	22,50	23,46	27,96	27,18	16,18	
Muu tieto											
Osakekannan markkina-arvo kauden lopussa, milj. euroa	15 964	12 366	12 944	14 658	16 966	19 542	17 499	23 975	13 943	11 718	
Osakkeiden vaihdon kehitys [4)]											
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	454 796	541 858	611 572	582 873	474 705	372 272	647 869	351 450	560 775	412 322	
Prosentuaalinen osuus osakekannasta, %	51,2	61,0	68,8	65,6	53,4	41,9	72,9	39,6	63,1	46,0	
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 312	888 294	888 294	888 294	889 204	897 264	
Laimennettu osakkeiden keskimääräinen lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 312	888 294	888 294	888 294	889 204	897 264	
Rekisteröityjen osakkeiden lukumäärä, 1 000 osaketta	888 367	888 367	888 367	888 367	888 294	888 294	888 294	888 294	897 264	897 264	

1) Hallituksen ehdotus suunnitellulle yhtiökokoukselle 25.3.2024.
2) Osinko/osakekohtainen tulos on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta vuodesta 2022 lähtien. Osinko/osakekohtainen tulos vuodelta 2023 ja 2022 on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.
3) Hinta/voitto-suhde vuodelta 2023 ja 2022 on laskettu jatkuvien toimintojen osakekohtaisesta tuloksesta.
4) Taulukon 'osakkeiden vaihdon kehitys' -luvut sisältävät Nasdaq Helsingin osakkeiden vaihdon. Helsingin pörssin lisäksi Fortumin osakkeita vaihdettiin useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla; esimerkiksi Cboe- ja Turquoise-markkinoilla sekä OTC-markkinoilla. Vuonna 2023 noin 78 % (2022: 74 %) Fortum Oyj:n osakkeiden vaihdosta käytiin muilla markkinapaikoilla kuin Nasdaq Helsingin pörssissä.

Katso **Tunnuslukujen laskentakaavat ja täsmäytykset**.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- **Kestävän kehityksen tunnusluvut**
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Kestävän kehityksen tunnusluvut

Kestävän kehityksen tunnusluvut esitetään vuodesta 2022 eteenpäin.

	2022	2023	Muutos 23/22 %
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt, Scope 1-3,miljoonaa CO_2-ekv. Tonnia [1)]	11,8	14,4	22
Suorat Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	2,2	1,6	-27
Epäsuorat sijaintiperusteiset Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	0,03	0,06	100
Scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt, miljoonaa CO_2-ekv. tonnia	9,5	12,7	34
Energian kokonaistuotannon CO_2-ominaispäästöt, gCO_2/kWh	45	32	-29
Hiileen perustuva osuus Fortumin liikevaihdosta, %	4	3	-25
Fossiilisten polttoaineiden osuus Fortumin liikevaihdosta , %	-	11	
Tilastoitavien tapaturmien taajuus (TRIF), oma henkilöstö ja urakoitsijat	4,0	5,0	25

1) Vertailuluvut ja tiedot vuodelta 2022 on oikaistu eivätkä ne sisällä Venäjän lopetettuja toimintoja. Vuonna 2022, 83 % Fortumin suorista CO_2-päästöistä ja 62 % kokonaiskasvihuonekaasupäästöistä aiheutui sähkön ja lämmön tuotannosta Venäjällä. Lisäksi päästöjen laskentaperiaate muuttui ja sen vaikutus vuoden 2022 Scope 3 -lukuun on 0,8 CO_2-ekv. tonnia.

Liikevaihto-tunnusluku	**2022**	**2023**
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	33%	43%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	3%	7%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**36%**	**50%**

Toimintamenot-tunnusluku		
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	58%	56%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	5%	21%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**63%**	**77%**

Pääomamenot-tunnusluku		
A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	51%	64%
A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset mutta ei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot	18%	12%
A. Luokitusjärjestelmäkelpoiset toiminnot yhteensä	**68%**	**76%**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Segmenttikohtaiset tunnusluvut

Fortum otti käyttöön uudet IFRS 10 Konsernitilinpäätös ja IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardit 1.1.2014 alkaen. Uusien standardien soveltaminen Fortum-konsernissa vaikutti Tukholman kaupungin kanssa yhdessä omistetun Stockholm Exergi AB:n (publ) (aikaisemmin AB Fortum Värme Holding samägt med Stockholms stad) käsittelyyn. Yhtiö on luokiteltu yhteisyritykseksi ja yhdistelty konserniin pääomaosuusmenetelmällä 1.1.2014 alkaen. Ennen muutosta Stockholm Exergi käsiteltiin konsernissa tytäryrityksenä, jossa määräysvallattomilla omistajilla oli 50 % osuus.

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2015 Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnistä. Ruotsin sähkönsiirtoliiketoiminnan myynnin myötä Fortumilla ei ole enää lainkaan sähkönsiirtoliiketoimintaa. Näin ollen Distribution-segmentti on esitetty vuonna 2015 lopetettuna toimintona IFRS 5 standardin Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot mukaisesti. Vuoden 2014 vertailutiedot on oikaistu IFRS 5:n mukaisesti.

Fortum uudisti liiketoimintarakenteensa 1.4.2016 alkaen. Divisioonat ovat Generation (pääosin entinen Power and Technology), City Solutions (pääosin entinen Heat, Electricity Sales and Solutions) ja Russia. Muutoksen taloudellinen vaikutus oli pieni, joten vuoden 2015 vertailutietoja ei muutettu takautuvasti.

City Solutions -divisioona jaettiin 1.3.2017 alkaen kahteen divisioonaan: City Solutions ja Consumer Solutions, jotka raportoivat erillisinä segmentteinään. Fortum on oikaissut vuoden 2016 vertailutiedot uuden organisaatiorakenteen mukaiseksi.

Marraskuussa 2018 Fortum ilmoitti aurinko- ja tuulivoimaliiketoimintojen uudelleenorganisoinnista siten, että tuulivoimaliiketoiminnat on Generation-segmentin liiketoiminta-alue ja aurinkoliiketoiminnat City Solutions -segmentin liiketoiminta-alue. Nämä sisältyivät aikaisemmin Muihin toimintoihin. Aurinko- ja tuulivoimaliiketoiminta Venäjällä pysyy edelleen Russia-segmentissä. Fortum on muuttanut vuoden 2018 vertailutiedot uuden organisaatiorakenteen mukaiseksi.
Fortum luokitteli tietyt varat ja velat myytävänä oleviin omaisuuseriin vuonna 2019. Nämä varat ja velat sisältyvät kuitenkin segmenttien varoihin ja velkoihin 31.12.2019.

Uniper yhdistellään tytäryhtiönä 31.3.2020 lähtien, minkä seurauksena Fortum muutti raportoitavia segmenttejään ja esittää Uniperin erillisenä segmenttinä. Fortumin osuus Uniperin tuloksesta 31.3.2020 asti on esitetty Muissa toiminnoissa.

Fortum menetti määräysvallan Uniperista allekirjoittaessaan 21.9.2022 periaatesopimuksen Uniper SE:n osakkeiden myymisestä Saksan valtiolle. Uniperin konsolidointi päättyi 30.9.2022. Uniper on ollut erillinen raportoitava segmentti Fortumin konsernitilinpäätöksessä, mikä on johtanut siihen, että Uniper on luokiteltu lopetetuiksi toiminnoiksi. Fortumin konsernin tuloslaskelmaa ja konsernin rahavirtalaskelmaa muutettiin vuonna 2022 sisältämään lopetettuja toimintoja koskevat tiedot Uniper-segmentistä. Vuoden 2021 vertailutiedot oikaistiin IFRS:n mukaisesti. Konsernitase 31.12.2021 sisältää Uniperin.

Fortum ilmoitti maaliskuussa 2023 uudistavansa liiketoimintarakenteensa. Vuodesta 2023 lähtien uudet liiketoimintayksiköt ovat: Hydro Generation, Nuclear Generation, Renewables and Decarbonisation, Corporate Customers and Markets, Consumer Solutions ja Circular Solutions. Liiketoimintayksiköt on luokiteltu IFRS:n mukaisesti seuraaviin raportoitaviin segmentteihin:

- Generation -segmentissä ovat Hydro Generation-, Nuclear Generation-, Corporate Customers and Markets- sekä Renewables and Decarbonisation -liiketoimintayksiköt.
- Consumer Solutions -segmentti sisältää Consumer Solutions -liiketoimintayksikön.
- Muut toiminnot -segmentissä ovat Circular Solutions -liiketoimintayksikkö, Innovation and Venturing -toiminnot, liiketoimintoja palvelevat konsernitoiminnot ja konsernijohto.

Fortum valmistautui hallittuun poistumiseen Venäjän markkinoilta sekä Venäjän toimintojen mahdollisiin myynteihin ensisijaisena vaihtoehtona. Fortum otti vuonna 2022 käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja antamaan lisätietoa jatkuvista toiminnoista ilman Fortumin Venäjän toimintoja. Venäjällä 25.4.2023 annetun presidentin asetuksen (nro 302) ja Fortumin Venäjän omaisuuden haltuunoton seurauksena yhtiö menetti Venäjän toimintojensa määräysvallan. Tämän vuoksi Russia-segmentin konsolidointi päättyi ja segmentti luokiteltiin lopetetuiksi toiminnoiksi vuonna 2023. Vuoden 2022 vertailutiedot oikaistiin seurauksena Russia-segmentin uudelleenluokittelusta lopetetuiksi toiminnoiksi.

Katso lisätietoja ▸ **liitetiedosta 6** Segmenttiraportointi.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Liikevaihto segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	2 156	1 722	1 657	1 677	1 842	2 141	2 006	2 869	4 465	4 420
- josta sisäistä	85	83	15	15	-2	259	421	140	-585	394
Consumer Solutions			668	1 097	1 759	1 835	1 267	2 622	4 578	3 766
- josta sisäistä			2	3	11	-3	2	14	30	20
Muut toiminnot	58	114	92	102	103	115	140	138	589	548
- josta sisäistä	44	75	61	67	79	86	110	102	101	99
City Solutions	1 332	1 187	782	1 015	1 110	1 200	1 075	1 302		
- josta sisäistä	34	-13	1	19	37	45	64	29		
Russia	1 055	893	896	1 101	1 069	1 071	929			
- josta sisäistä	-	-	-	-	-	-	2			
Uniper							44 514			
- josta sisäistä							-			
Eliminoinnit ja Nord Pool -netotus	-513	-458	-463	-470	-641	-916	-916	-1 413	-1 858	-2 024
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**5 519**		
Russia								906		
Eliminoinnit								-2		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**4 088**	**3 459**	**3 632**	**4 520**	**5 242**	**5 447**	**49 015**	**6 422**	**7 774**	**6 711**
Lopetetut toiminnot	751	274						106 127	129 126	287

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	877	561	417	478	628	794	722	1 123	1 629	1 679
Consumer Solutions			48	41	53	79	90	52	97	38
Muut toiminnot	-57	-63	-77	-102	-99	-118	-129	-142	-116	-173
City Solutions	104	108	64	98	135	120	47	135		
Russia	161	201	191	296	271	316	251			
Uniper							363			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**1 167**		
Russia								261		
Vertailukelpoinen liikevoitto	**1 085**	**808**	**644**	**811**	**987**	**1 191**	**1 344**	**1 429**	**1 611**	**1 544**
Arvonalentumiset ja peruutukset		-918	27	6	-4	-8	2	-35	-	-
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	305	22	38	326	102	7	765	2 673	785	4
Yrityshankinnan kirjanpidollinen vaikutus							-222	-	-	-
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset			-65	14	98	-72	-675	264	-376	111
Ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu [1]			-11	1	-45					
Muut							386	-6	-52	3
Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät [2]	-94	-62								
Jatkuvien toimintojen liikevoitto	**1 296**	**-150**	**633**	**1 158**	**1 138**	**1 118**	**1 599**	**4 325**	**1 967**	**1 662**
Lopetetut toiminnot	2 132	4 395						-4 913	-17 091	-3 521

1) Vuonna 2020 ydinjätehuoltorahastoon liittyvä oikaisu on uudelleenluokiteltu Vertailukelpoisuuteen vaikuttavista eristä Muut rahoituserät – nettoon. Edellisvuoden vertailuluvut vuodelle 2019 on vastaavasti uudelleenluokiteltu.
2) Muut vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät sisältävät tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset ja ydinjätehuoltorahastoon liittyvän oikaisun.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen käyttökate segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	998	680	527	603	763	939	886	1 287	1 876	1 874
Consumer Solutions			55	57	110	141	153	123	173	108
Muut toiminnot	-49	-53	-64	-83	-78	-91	-94	-114	-23	-80
City Solutions	204	209	186	262	310	308	239	317		
Russia	304	267	312	438	417	469	394			
Uniper							856			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**1 612**		
Russia								404		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**1 457**	**1 102**	**1 015**	**1 275**	**1 523**	**1 766**	**2 434**	**2 016**	**2 025**	**1 903**

Poistot segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	121	118	110	125	135	145	164	164	247	195
Consumer Solutions			7	16	57	62	63	71	75	70
Muut toiminnot	8	10	13	18	22	28	35	28	92	93
City Solutions	100	101	121	163	175	188	191	182		
Russia	147	117	123	142	147	153	143			
Uniper							494			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**445**		
Russia								142		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**377**	**346**	**373**	**464**	**536**	**575**	**1 090**	**587**	**415**	**359**
Lopetetut toiminnot	150	50						694	724	23

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation							13	-	-34	7
Muut toiminnot							502	-	-7	0
City Solutions							57	42		
Russia							47			
Uniper							38			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**42**		
Russia								62		
Jatkuvat toiminnot yhteensä							**656**	**104**	**-40**	**7**

Vertailukelpoinen osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta vuodelle 2020 on laskettu uudelleen vuonna 2021, kun vaihtoehtoinen tunnusluku, vertailukelpoinen kauden voitto, otettiin käyttöön.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	-14	-111	-34	-1	-72	10	29	64	-178	59
Muut toiminnot	37	40	51	38	-	638	470	-	-7	0
City Solutions	88	59	76	80	74	37	57	42		
Russia	35	32	38	31	36	59	47			
Uniper							54			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**106**		
Russia								62		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**146**	**20**	**131**	**148**	**38**	**744**	**656**	**168**	**-185**	**59**
Lopetetut toiminnot	3	-						23	-372	26

Investoinnit käyttöomaisuuteen segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	197	187	196	174	248	247	158	168	314	450
Consumer Solutions			3	7	47	55	57	68	71	81
Muut toiminnot	3	6	83	187	26	30	34	15	85	81
City Solutions	86	105	109	170	209	314	219	161		
Russia	340	285	201	152	54	67	43			
Uniper							635			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**396**		
Russia								47		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**626**	**582**	**591**	**690**	**584**	**713**	**1 146**	**443**	**467**	**611**

Bruttoinvestoinnit osakkeisiin segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	2	16	7	90	14	13	70	7	2	5
Consumer Solutions			117	486	-	-	-	-	0	22
Muut toiminnot	4	4	22	39	3 977	18	3 572	237	26	26
City Solutions	37	23	698	386	33	9	114	2		
Russia	27	-	0	125	63	66	48			
Uniper							3			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**245**		
Russia								36		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**69**	**43**	**844**	**1 125**	**4 088**	**106**	**3 807**	**281**	**29**	**53**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Osakkeiden bruttodivestoinnit segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	67	-	0	0	160	12	171	129	1 212	0
Consumer Solutions			1	55	0	-	10	-	0	0
Muut toiminnot	2	-	0	687	0	16	81	19	152	4
City Solutions	446	27	33	-	147	2	895	3 870		
Russia	-	0	127	-	0	-	-			
Uniper							69			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**4 017**		
Russia								18		
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**515**	**27**	**161**	**742**	**306**	**30**	**1 226**	**4 034**	**1 365**	**4**

Vertailukelpoinen sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation		5 931	5 815	5 672	6 485	6 019	6 234	5 961	6 595	7 263
Consumer Solutions			154	638	648	637	565	1 125	1 365	838
Muut toiminnot		258	514	276	4 023	4 400	136	125	777	840
City Solutions		2 182	2 873	3 728	3 794	3 945	3 679	2 456		
Russia		2 561	3 284	3 161	2 789	3 212	2 431			
Uniper							7 432			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**9 668**		
Russia								2 508		
Jatkuvat toiminnot yhteensä		**10 932**	**12 641**	**13 474**	**17 739**	**18 214**	**20 477**	**12 176**	**8 737**	**8 941**

Vuodesta 2016 alkaen Fortum esittää Vertailukelpoisen sidotun pääoman Sidotun pääoman sijaan. Sidottu pääoma vuoteen 2015 saakka on esitetty alla.

Sidottu pääoma segmenteittäin

milj. euroa	2014	2015 [1)]
Generation	6 001	5 913
Muut toiminnot	496	291
City Solutions	2 112	2 170
Russia	2 597	2 561
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**11 206**	**10 934**
Lopetettuihin toimintoihin kuuluva sidottu pääoma	2 615	
Yhteensä	**13 820**	**10 934**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto segmenteittäin

%	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	14,2	9,5	6,9	8,4	10,8	13,3	12,2	19,0	23,2	24,2
Consumer Solutions			44,3	11,7	7,8	13,3	15,9	6,9	9,1	4,5
City Solutions	8,7	7,9	5,9	5,5	5,5	4,6	2,8	6,1		
Russia	5,6	8,2	8,0	10,1	10,3	12,3	11,1	12,9	11,3	N/A
Uniper [1]							N/A	16,5	N/A	
Distribution [2]	9,3									

1) Fortum yhdisteli Uniperin taseeseensa 31.3.2020 alkaen ja Uniperin tuloksen tuloslaskelmaansa vuoden 2020 toisesta neljänneksestä alkaen. Vertailukelpoinen sidotun pääoman tuotto esitetään Uniper-segmentistä vuodelta 2021.
2) Esitetty lopetettuina toimintoina vuodesta 2014 alkaen.

Sidotun pääoman tuotto segmenteittäin

%	2014	2015 [1]
Generation	13,6	-8,5
City Solutions	19,1	7,7
Russia	5,6	8,3
Distribution [2]	73,6	

1) Fortum esittää Vertailukelpoisen sidotun pääoman Sidotun pääoman sijaan vuodesta 2016 alkaen.
2) Esitetty lopetettuina toimintoina vuodesta 2014 alkaen.

Henkilöstö keskimäärin

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	1 685	1 389	1 064	1 036	1 107	1 122	1 163	1 153	1 838	1 735
Consumer Solutions			877	1 180	1 473	1 379	1 216	1 091	1 177	1 232
Muut toiminnot	536	983	711	774	814	825	959	976	2 106	2 237
City Solutions	1 913	1 458	1 529	1 807	1 994	1 979	2 051	1 964		
Russia	4 196	4 180	3 814	3 710	3 378	2 942	2 969			
Uniper [1]							8 945			
Jatkuvat toiminnot yhteensä ilman Venäjää								**5 183**		
Russia								2 862		
Jatkuvat toiminnot yhteensä [1]	**8 329**	**8 009**	**7 994**	**8 507**	**8 767**	**8 248**	**17 304**	**8 045**	**5 120**	**5 205**
Lopetetut toiminnot	492							11 751	10 566	838

1) Vuoden 2020 vertailulukua on tarkistettu huomioiden Uniperin yhdistely 31.3.2020 alkaen

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Investoinnit käyttöomaisuuteen

Käyttöomaisuusinvestoinnit tyypeittäin ja segmenteittäin [1)]

	Suomi		Ruotsi		Norja		Puola		Muut maat		Yhteensä	
milj. euroa	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**	**2023**	**2022**
Generation												
Vesivoima	15	14	91	82							107	96
Ydinvoima	22	34									22	34
Uusiutuva energia / Tuuli	221	100		1							221	100
Uusiutuva energia / Aurinko									3	2	3	2
Fossiilinen energia / Sähköntuotanto	-						-	1			1	1
Fossiilinen energia / Lämmöntuotanto	1	2					5	8			6	9
Uusiutuva energia / Lämmöntuotanto, jakautuen	28	24				9	6				34	33
biopolttoaineet						1						1
jäte							6				6	
muut	28	24				8					28	32
Kaukolämpöverkko	12	10				3	32	21			44	34
Muut	9	2					3	2		1	12	5
Yhteensä	**309**	**185**	**91**	**83**		**12**	**46**	**31**	**3**	**3**	**450**	**314**
Consumer Solutions												
Muut	25	19	16	14	19	25	20	12			81	71
Yhteensä	**25**	**19**	**16**	**14**	**19**	**25**	**20**	**12**			**81**	**71**
Muut toiminnot												
Uusiutuva energia / Lämmöntuotanto, jäte	15	16		12					10	7	25	34
Muut	22	39	29	8			1		3	1	56	48
Yhteensä	**37**	**55**	**29**	**19**			**1**		**13**	**9**	**81**	**82**
Jatkuvat toiminnot yhteensä	**371**	**258**	**137**	**116**	**19**	**38**	**67**	**44**	**17**	**12**	**611**	**467**
Josta investoinnit hiilidioksidittomaan tuotantoon	**286**	**171**	**91**	**83**		**9**			**3**	**2**	**381**	**265**

1) Sisältää investoinnit sekä aineellisiin että aineettomiin hyödykkeisiin.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

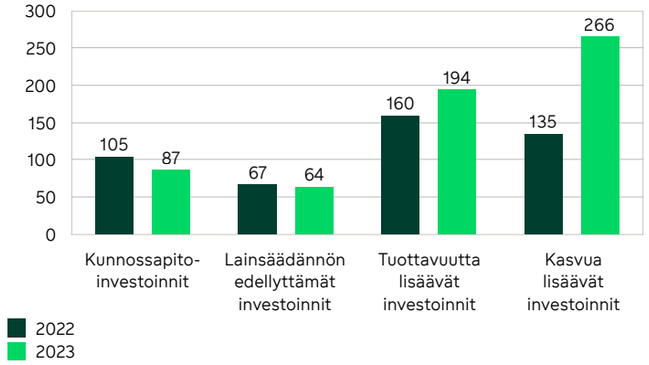
Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortum luokittelee investoinnit neljään investointikategoriaan, milj. euroa

Generation

Fortum investoi 221 miljoonaa euroa (2022: 100) tuulivoimaan Pohjoismaissa. Suurimmat tuulivoimainvestoinnit liittyivät Pjelax-Bölen ja Kristinestad Norrin tuulipuistoihin. Lisäksi Fortum investoi Suomessa 22 miljoonaa euroa (2022: 34) Loviisan ydinvoimalaitokseen. Fortum investoi 107 miljoonaa euroa (2022: 96) vesivoimatuotantoon, sisältäen pääasiassa kunnossapito- ja lainsäädännön edellyttämiä, sekä tuottavuutta parantavia investointeja. Investoinnit kaukolämpöliiketoimintaan olivat 93 miljoonaa euroa (2022: 79), koostuen pääasiassa investoinneista dekarbonisaatioon ja kunnossapitoon. Investoinnit hiilidioksidipäästöttömään tuotantoon olivat 286 miljoonaa euroa (2022: 171).

Consumer Solutions

Consumer Solutions investoi yhteensä 81 miljoonaa euroa (2022: 71). Investoinnit koostuvat asiakkaiden hankinnasta maksettujen myyntiprovisioiden aktivoinneista ja IT-kehityskuluista.

Muut toiminnot

Muut toiminnot -segmentin investoinnit, 81 miljoonaa euroa (2022: 82), koostuvat pääasiassa Circular Solutions -liiketoiminnan kasvu- ja kunnossapitoinvestoinneista.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Toiminnalliset tunnusluvut

Huom. Toiminnallisia tunnuslukuja ei ole tilintarkastettu.

Taulukoissa esitettävien tietojen vertailukelpoisuus

Uniperin tuotanto- ja myyntivolyymit on raportoitu ajalta 1.4.2020 - 31.12.2020.

Tuotanto

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto Pohjoismaissa, jatkuvat toiminnot

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sähköntuotanto						45,5	59,2	47,9	43,5	46,4
Lämmöntuotanto						6,3	5,1	5,5	4,1	3,2

Fortum esittää koko sähkön- ja lämmöntuotannon Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen. Sähkön- ja lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa vuoteen 2018 saakka on esitetty alla.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto EU-maissa ja Norjassa

TWh	2014	2015	2016	2017	2018 [1)]
Sähköntuotanto	50,1	50,2	47,5	46,6	44,7
Lämmöntuotanto	8,2	6,4	7,1	8,6	9,4

1) Fortum esittää koko sähkön- ja lämmöntuotannon Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto muissa Euroopan maissa, jatkuvat toiminnot

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019 [1)]	2020	2021	2022	2023
Sähköntuotanto						1,3	26,7	1,1	0,8	0,6
Lämmöntuotanto						2,8	7,1	2,3	1,2	1,1

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmöntuotanto Venäjällä

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sähköntuotanto	23,3	25,7	25,5	26,3	29,6	29,3	55,6	28,6
Lämmöntuotanto	26,4	25,8	20,7	20,0	20,4	17,3	17,4	17,1

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vesivoima[1)]	22,4	25,1	20,8	20,9	19,4	20,7	29,6	23,3	19,1	20,9
Ydinvoima	23,8	22,7	24,1	23,0	22,8	23,5	28,6	23,5	23,4	24,8
Tuulivoima[1)]									-	0,1
CHP ja lauhdevoima	1,8	1,0	1,4	1,6	1,3	1,4	1,0	1,0	0,9	0,5
Yhteensä	**48,0**	**48,8**	**46,2**	**45,4**	**43,5**	**45,5**	**59,2**	**47,9**	**43,5**	**46,4**

1) Sisältää tuulivoiman 2021 asti.

Fortumin sähköntuotanto Pohjoismaissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

%	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vesivoima[1)]	46	51	45	46	45	45	50	49	44	45
Ydinvoima	50	47	52	51	52	52	48	49	54	54
Tuulivoima[1)]									-	0
CHP ja lauhdevoima	4	2	3	3	3	3	2	2	2	1
Yhteensä	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

1) Sisältää tuulivoiman 2021 asti.

Fortumin sähköntuotanto muissa Euroopan maissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019 [1)]	2020	2021	2022	2023
Vesivoima						-	3,3	-	-	-
CHP						1,3	23,4	1,1	0,8	0,6
Yhteensä						**1,3**	**26,7**	**1,1**	**0,8**	**0,6**

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin sähköntuotanto muissa Euroopan maissa energialähteittäin, jatkuvat toiminnot

%	2014	2015	2016	2017	2018	2019 [1)]	2020	2021	2022	2023
Vesivoima						-	12	-	-	-
CHP ja lauhdevoima						100	88	100	100	100
Yhteensä						**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Sähkötuotantokapasiteetti segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

MW	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	9 063	8 046	8 039	7 862	7 867	8 220	8 163	8 041	8 551	9 223
Russia	4 758	4 903	4 482	4 794	4 912	4 928	4 928			
City Solutions	803	743	760	775	788	1 082	988	559		
Uniper						-	36 218			
Muut toiminnot			53	292	157	-	-	-	25	25
Yhteensä ilman Venäjää [1]								8 600		
Venäjä [1]								4 672		
Yhteensä	**14 624**	**13 692**	**13 334**	**13 722**	**13 724**	**14 230**	**50 297**	**13 272**	**8 576**	**9 248**

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Lämmöntuotantokapasiteetti segmenteittäin, jatkuvat toiminnot

MW	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Generation	-	-	-	-	-	-	-	-	1 964	2 022
Russia	13 466	12 696	9 920	10 094	10 229	8 437	8 437			
City Solutions	3 936	3 915	3 818	4 671	4 780	4 812	4 057	3 026		
Uniper						-	7 017			
Muut toiminnot									171	171
Yhteensä ilman Venäjää [1]								**3 026**		
Venäjä [1]								7 613		
Yhteensä	**17 402**	**16 611**	**13 738**	**14 765**	**15 009**	**13 249**	**19 511**	**10 639**	**2 135**	**2 193**

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Fortumin sähköntuotantokapasiteetti tuotantomuodoittain ja alueittain, jatkuvat toiminnot

	Suomi		Ruotsi		Puola		Muut		Yhteensä	
MW	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Vesivoima	1 569	1 553	3 100	3 100	-	-	-	-	4 669	4 653
Ydinvoima	1 892	1 487	1 342	1 336	-	-	-	-	3 234	2 823
Tuulivoima	245	-	-	-	-	-	-	-	245	-
CHP	375	375	6	6	145	145	9	9	535	535
Lauhdevoima	565	565	-	-	-	-	-	-	565	565
Yhteensä	**4 646**	**3 980**	**4 448**	**4 442**	**145**	**145**	**9**	**9**	**9 248**	**8 576**

Fortumin lämmöntuotantokapasiteetti alueittain, jatkuvat toiminnot

	Suomi		Puola		Muut		Yhteensä	
MW	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Lämpö	1 550	1 440	568	619	76	76	2 193	2 135

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Myynti

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti Pohjoismaissa, jatkuvat toiminnot

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sähkönmyynti						2 877	2 494	3 602	5 444	4 311
Lämmönmyynti						390	271	403	325	208

Fortum esittää koko sähkön- ja lämmönmyynnin Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen. Sähkön- ja lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa vuoteen 2018 saakka on esitetty alla.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti EU-maissa ja Norjassa

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018 [1)]
Sähkönmyynti	2 344	1 921	1 893	2 244	2 922
Lämmönmyynti	468	423	449	524	615

1) Fortum esittää koko sähkön- ja lämmönmyynnin Pohjoismaissa EU-maiden ja Norjan sijaan vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti muissa Euroopan maissa, jatkuvat toiminnot

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019 [1)]	2020	2021	2022	2023
Sähkönmyynti						130	16 226	325	643	879
Lämmönmyynti						228	410	240	202	304

1) Esitetään vuodesta 2019 alkaen.

Fortumin koko sähkön- ja lämmönmyynti Venäjällä

milj. euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sähkönmyynti	758	661	691	837	872	924	1 411	761
Lämmönmyynti	285	228	199	258	193	145	145	137

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

- Taloudelliset tunnusluvut
- Osakekohtaiset tunnusluvut
- Kestävän kehityksen tunnusluvut
- Segmenttikohtaiset tunnusluvut
- Investoinnit käyttöomaisuuteen
- Toiminnalliset tunnusluvut

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Fortumin koko sähkönmyynti alueittain, jatkuva toiminnot

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Suomi	21,6	22,3	22,8	22,5	23,1	23,1	23,1	23,0	21,5	23,6
Ruotsi	28,2	29,8	28,8	30,8	29,7	31,5	44,7	32,1	27,3	27,1
Venäjä	26,5	29,4	29,5	30,5	34,1	33,8	68,3			
Norja			1,5	7,2	15,3	15,0	13,8	13,7	11,3	12,8
Saksa							338,8			
Iso-Britannia							13,0			
Alankomaat							6,3			
Muut maat	3,8	2,8	2,1	2,9	1,8	2,5	8,1	4,2	4,5	6,0
Yhteensä ilman Venäjää [1]								**73,0**		
Venäjä [1]								32,5		
Yhteensä	**80,1**	**84,3**	**84,7**	**93,9**	**104,0**	**105,8**	**516,0**	**105,5**	**64,7**	**69,5**

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Nord Poolissa tehdyt ostot ja myynnit on netotettu tunneittain konsernitasolla.

Fortumin koko lämmönmyynti alueittain, jatkuvat toiminnot

TWh	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Venäjä	26,0	25,4	20,7	19,8	20,7	16,9	17,4			
Suomi	3,2	3,1	3,6	3,9	3,8	3,8	2,9	3,1	2,8	2,6
Norja						1,7	1,5	1,8	0,8	-
Puola	3,4	3,4	3,6	3,7	3,5	3,3	3,4	3,8	3,5	3,4
Saksa							2,4			
Iso-Britannia							-			
Alankomaat							2,3			
Muut maat	2,8	1,2	1,5	2,5	3,5	2,0	1,9	1,3	0,4	0,4
Yhteensä ilman Venäjää [1]								**10,0**		
Venäjä [1]								17,0		
Yhteensä	**35,4**	**33,2**	**29,4**	**29,9**	**31,5**	**27,6**	**31,7**	**27,0**	**7,6**	**6,4**

1) Vuodesta 2021 alkaen.

Sähkönsiirto jakeluverkoissa

TWh	2014	2015
Suomi	2,8	
Ruotsi	13,7	6,4
Norja	1,1	
Viro		
Yhteensä	**17,6**	**6,4**

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Huom. Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin on tilintarkastamaton.

Keskeiset tiedot konsernin tuloslaskelmasta vuosineljänneksittäin

milj. euroa	I/2022	II/2022	III/2022	IV/2022	2022	I/2023	II/2023	III/2023	IV/2023	2023
Raportoitu										
IS Liikevaihto	1 940	1 537	1 890	2 407	7 774	2 265	1 368	1 220	1 858	6 711
IS Liikevoitto	480	760	901	-174	1 967	769	267	251	376	1 662
IS Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	-56	-57	-14	-59	-185	22	-42	-9	89	59
IS Rahoitustuotot ja -kulut	-43	-54	-3	-118	-218	-95	-50	-17	24	-138
IS Voitto ennen veroja	383	650	882	-351	1 564	696	175	224	488	1 583
IS Tuloverot	-95	-7	-156	777	520	-154	199	-38	-76	-69
IS Kauden voitto	288	643	726	427	2 084	542	374	187	413	1 515
IS Määräysvallattomille omistajille	11	-2	-1	-4	4	2	-3	-1	3	1
IS Kauden voitto, emoyhtiön omistajille	277	645	727	431	2 080	540	376	188	410	1 514
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,31	0,73	0,82	0,48	2,34	0,60	0,42	0,21	0,45	1,68
Vertailukelpoinen										
Käyttökate	435	362	454	774	2 025	781	344	318	459	1 903
IS Liikevoitto	326	262	354	669	1 611	698	262	226	359	1 544
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	8	9	10	-68	-40	10	-42	9	31	7
Kauden voitto (määräysvallattomien omistajien osuuden jälkeen)	228	199	279	370	1 076	483	147	204	317	1 150
Tulos/osake (laimentamaton), euroa	0,26	0,22	0,31	0,42	1,21	0,54	0,16	0,23	0,35	1,28

Liikevaihto segmenteittäin vuosineljänneksittäin

milj. euroa	I/2022	II/2022	III/2022	IV/2022	2022	I/2023	II/2023	III/2023	IV/2023	2023
Generation [1]	985	839	1 023	1 617	4 465	1 429	805	847	1 339	4 420
Consumer Solutions	1 168	856	1 094	1 460	4 578	1 384	750	563	1 069	3 766
Muut toiminnot [1]	137	136	155	161	589	136	127	138	147	548
Nord Pool -netotus [2]	-448	-379	-568	-917	-2 312	-448	-211	-239	-612	-1 510
Eliminoinnit	98	84	186	87	454	-236	-103	-89	-85	-514
IS Jatkuvat toiminnot yhteensä	**1 940**	**1 537**	**1 890**	**2 407**	**7 774**	**2 265**	**1 368**	**1 220**	**1 858**	**6 711**

1) Sekä ulkoinen että sisäinen liikevaihto sisältää realisoituneiden suojausinstrumenttien vaikutukset. Vaikutus liikevaihtoon voi olla positiivinen tai negatiivinen riippuen keskimääräisen sopimushinnan ja realisoituneen spot-hinnan erotuksesta.
2) Tuntiperusteiset myynnit ja ostot Nord Poolilta netotetaan konsernitasolla ja esitetään joko tuottona tai kuluna sen mukaan, onko Fortum tiettynä hetkenä nettomyyjä vai netto-ostaja.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Vertailukelpoinen liikevoitto segmenteittäin vuosineljänneksittäin

milj. euroa	I/2022	II/2022	III/2022	IV/2022	2022	I/2023	II/2023	III/2023	IV/2023	2023
Generation	307	282	357	683	1 629	723	304	262	390	1 679
Consumer Solutions	35	21	17	25	97	6	10	10	12	38
Muut toiminnot	-16	-42	-20	-38	-116	-31	-52	-46	-43	-173
IS **Jatkuvien toimintojen vertailukelpoinen liikevoitto**	326	262	354	669	1 611	698	262	226	359	1 544
Arvonalentumiset ja peruutukset	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-
Myyntivoitot ja muut samankaltaiset erät	3	639	138	5	785	0	0	1	2	4
Tulevaisuuden kassavirtoja suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutokset	160	-141	409	-804	-376	62	5	24	21	111
Muut	-8	-	-	-44	-52	8	0	0	-5	3
IS **Jatkuvien toimintojen liikevoitto**	**480**	**760**	**901**	**-174**	**1 967**	**769**	**267**	**251**	**376**	**1 662**

Sähkö- ja lämpöliiketoiminnan tulos on yleensä korkeampi vuoden ensimmäisellä ja viimeisellä vuosineljänneksellä.

Taloudelliset tiedot 2023

Hallituksen toimintakertomus

Konsernitilinpäätös

Emoyhtiön tilinpäätös

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tilintarkastuskertomus

Tilintarkastajan raportti ESEF-tilinpäätöksestä

Tunnusluvut 2014–2023

Taloudellinen tieto vuosineljänneksittäin

Tietoa sijoittajille

Tietoa sijoittajille

Fortumin sijoittajasuhdetoiminta kattaa osake- ja korkomarkkinat ja sen tavoitteena on varmistaa yhtiön osakkeen käypä arvostus, pääsy rahoituslähteisiin sekä joukkovelkakirjojen vakaa hinnoittelu.

Fortumin sijoittajasuhdetoiminnon avaintehtävä on toimittaa oikeaa, riittävää ja ajantasaista tietoa säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille. Näin sijoittajasuhteet pyrkii minimoimaan sijoittajan riskit ja vähentämään Fortumin osakkeen volatiliteettia. Sijoittajasuhdetoiminto vastaa Fortumin talous- ja sijoittajaviestinnästä ja hoitaa keskitetysti kaikki niihin liittyvät yhteydenotot.

Fortumin sijoittajasivuilla ▸ **www.fortum.fi/sijoittajat** on tietoa Fortumin taloudellisista tavoitteista ja tuloksesta, liiketoimintaympäristöstä, strategiasta, riskeistä, näkymistä ja osakkeesta. Kaikki taloudelliset raportit, esitysmateriaalit ja webcast-lähetykset ovat myös saatavilla sivustolla.

Yhtiökokous 2024

Fortum Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 25.3.2024 kello 14 alkaen.

Osinkojen maksaminen

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että Fortum Oyj jakaa vuodelta 2023 osinkoa 1,15 euroa osakkeelta, eli kokonaisosinkona ehdotetaan 6.2.2024 rekisteriin merkittyjen osakkeiden lukumäärän perusteella yhteensä noin 1 032 miljoonaa euroa. Mahdolliseen osingonjakoon liittyvät päivämäärät ovat:

- osingon ensimmäisen erän osingon irtoamispäivä: 26.3.2024
- osingon ensimmäisen erän osingon täsmäytyspäivä: 27.3.2024
- osingon ensimmäisen erän maksupäivä: 5.4.2024
- osingon toisen erän irtoamispäivä: 1.10.2024
- osingon toinen erän täsmäytyspäivä: 2.10.2024
- osingon toisen erän maksupäivä: 9.10.2024

Tulostiedotus vuonna 2024

Fortum julkaisee kolme osavuosikatsausta vuonna 2024:

- tammi–maaliskuun osavuosikatsaus 30.4.
- tammi–kesäkuun puolivuosikatsaus 15.8. ja
- tammi–syyskuun osavuosikatsaus 29.10.

Osavuosikatsaukset julkaistaan noin klo 9.00 suomeksi ja englanniksi ja ne ovat luettavissa Fortumin verkkosivuilta osoitteessa ▸ **www.fortum.fi/sijoittajat**

Perustietoa Fortumin osakkeesta

Listattu: Nasdaq Helsinki
Kaupankäyntitunnus: FORTUM
Osakkeiden lukumäärä 6.2.2024: 897 264 465
Toimiala: Yhteiskuntapalvelut

Hiljainen jakso

Fortum noudattaa vapaaehtoisesti “hiljaista jaksoa” ennen tulosten julkaisua. Tuona aikana yhtiö ei kommentoi yrityksen liiketoimintaa kuluvalta tai edelliseltä, julkaisemattomalta neljännekseltä. Hiljainen jakso alkaa 30 päivää ennen tuloksen julkistamisajankohtaa.

Fortumin toiminta pääomamarkkinoilla vuonna 2023

Vuonna 2023 Fortum tapasi noin 160 ammattimaista osakesijoittajaa noin 450 yksityis- ja ryhmätapaamisissa sekä sijoittajakonferensseissa. Sijoittajasuhdetoiminto ylläpiti myös jatkuvaa yhteyttä investointipankkien ja arvopaperivälitysliikkeiden osakeanalyytikoihin.

